

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Agatha Christie®

CİNAYET
RANDEVUSU

Her dedektifin, ister kadın olsun ister erkek, kendine özgü bir araştırma yöntemi vardır.

Parker Pyne, *Pollensa Koyu'ndaki Sorun* adlı öyküde sorunu çözerken insan doğasına ilişkin sezgilerine güvenir... *Harlequin Çay Takımı*'nda Bay Satterthwaite, ilhamı gizemli Bay Quin ile işbirliğinde arar... *Sarı İris* adlı öyküde ise Hercule Poirot esrarengiz birinden gelen telefonla öğrendiği bir cinayet teşebbüsünde yeni baştan test edilir.

Birbirinden farklı ve sıra dışı öyküleriyle dikkat çeken *Cinayet Randevusu*'nda Agatha Christie kahramanları yine olağanüstü.

“Polisiye romanların kraliçesi.”

Observer

altinkitaplar.com.tr

ISBN 978-975-21-2336-6

9 789752 123366

KDV'den MUAFTIR

KİTABIN ORJİNAL ADI

PROBLEM AT POLLENSA BAY ©1991
HER HAKKI SAKLIDIR

YAYIN HAKLARI

© AGATHA CHRISTIE
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

KAPAK TASARIMI

OSMAN SELÇUK ÖZDOĞAN

BASKI

1. BASIM/EKİM 2017/İSTANBUL
4. BASIM/NİSAN 2020/İSTANBUL
MEGA BASIM
Cihangir Mahallesi Güvercin Caddesi
No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok 34310
Haramidere, İstanbul Tel: 0.212. 412 17 00
Sertifika No: 44452

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.

ISBN 978 - 975 - 21 - 2336 - 6

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Gülbahar Mah. Altan Erbulak Sok.
Maya Han Apt. No: 14 Kat: 3 Şişli / İstanbul
Yayınevi Sertifika No: 44011

Tel: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

<http://www.altinkitaplar.com.tr>
info@altinkitaplar.com.tr

*Agatha
Christie*

CİNAYET
RANDEVUSU

Türkçesi
Çiğdem Öztekin

Yazarın Yayınlarımızdan Çıkan Kitapları

İskemlede Beş Ceset
Cinayet Alfabetesi
Dersimiz Cinayet
Ve Perde İndi
Porsuk Ağacı Cinayeti
Sıfıra Doğru
Beş Küçük Domuz
Hercule Poirot İz Üzerinde
Doğu Ekspresi'nde Cinayet
Briç Masasında Cinayet
On Küçük Zenci
Ölüm Çılgılığı
Cinayetler Otel
Ölüm Diken Üstünde
Noel'de Cinayet
Zehiri Kim Verdi
Fare Kapanı
Filler de Hatırlar
Cesetler Merdiveni
Ölümün Tam Zamanı
Ölüm Oyunu
Işıklar Sönünce
Acı Kahve
Elmayı Yılan Isırdı
Beklenmeyen Misafir
Nil'de Ölüm
Üç Perdelik Cinayet
Roger Ackroyd Cinayeti
Ölüm Meleği
Üç Yanlış Üç Ceset
Kanatların Çağırısı
16.50 Treni
Şampanyadaki Zehir
Büyük Dörtler
Köşkteki Esrar
Bağdat'a Geldiler
Sonuncu Kurban
Üçüncü Kız
Mavi Trenin Esrarı
Frankfurt Yolcusu

Bilinmeyen Hedef
Ölüm Büyüsü
Cenazeden Sonra
Ölüm Saatleri
Kader Kapısı
Ölümle Randevu
Cinayet İlanı
Lort Edgware'i Kim Öldürdü
Uyuyan Ölüm
N veya M?
Miss Marple'in Son Maceraları
Sittaford Malikânesi'nin Gizemi
Ölüm Sessiz Geldi
Hercule'un On İki Görevi
Hayatım (Agatha Christie'nin Otobiyografisi)
Bayan McGinty'nin Ölümü
Kahverengi Elbiseli Adam
Noel Kekinin Gizemi
Ölüm Adası
Sessiz Tanık
Suç Ortakları
Esrarengiz Sanık
Hallow Malikânesi Cinayeti
Arka Sokaktaki Cinayet
Neden Evans'a Sormadılar
Ölüm Dalgaları
Sensiz Bir İlkbahar
Ve Ayna Kırıldı
Gül ve Porsukağacı
Güvercinler Arasında Bir Kedi
Bitmemiş Portre
Şahidin Gözleri
Parker Pyne İz Üzerinde
Annem ve Ben
Son Evdeki Tehlike
Sonunda Ölüm Geldi
Mezopotamya'da Cinayet
Zarif Bir Cinayet Gecesi
Poirot'un İlk Davaları
Poirot Araştırıyor

İÇİNDEKİLER

Pollensa Koyu'ndaki Sorun.....	7
İkinci Gonk	29
Sarı İris.....	62
Harlequin Çay Takımı	83
Yat Yarışının Gizemi	121
Aşk Dedektifleri	143
Köpeğin Ardından	171
Manolyalar Açarken.....	192

POLLENSA KOYU'NDAKİ SORUN

I

Barselona-Majorca hattında çalışan buharlı gemi sabahın ilk saatlerinde limana yanaştı ve Bay Parker Pyne ilk hayal kırıklığını yaşadı. Tüm oteller doluydu. Onun için bulunabilen tek oda şehir merkezindeki bir otelin iç avluya açılan, havasız bir yüklükten farksız küçük bir odasıydı. Parker Pyne böyle bir durumla karşılaşmaya hiç hazır değildi. Otel sahibi Parker Pyne'in hayal kırıklığını umursamadı bile.

“Ne diyorsunuz?” diye sordu omuz silkerek.

Palma o sıralar çok popülerdi. İklim uygundu. Herkes... Amerikalılar, İngilizler... hepsi kışın Majorca'ya geliyorlardı. Majorca doluydu. Bu koşullarda bir İngiliz centilmenin kendine uygun bir yer bulması pek kolay değildi. Tabii fiyatların yabancıların bile benzini solduracak kadar yıkıcı olduğu Formentor Otel dışında.

Parker Pyne kahvesini içip biraz da kurabiye ve çörek yedikten sonra ünlü katedrali gezmek için dışarı çıktı. Fakat çok geçmeden mimari güzellikleri hayranlıkla izleyecek isteklilikte de havada da olmadığını hissetti.

Daha sonra ona yerel İspanyolca ile zenginleştirdiği yetersiz Fransızcasıyla yardımcı olmaya çalışan dost canlısı bir şoförle Sol-ler, Alcudia, Pollensa ve Formentor'daki konaklama olanaklarını konuştu. Bu koylarda çok iyi oteller vardı ama pahalıydı.

Bay Parker Pyne ne kadar pahalı olduklarını öğrenmeye çalıştı.

Taksi şoförü bu otellerde saçma denecek kadar yüksek ve anlamsız bir konaklama bedeli istendiğini ve bu otellerin söz konusu olamayacağını çünkü İngilizlerin buraya gelmelerinin tek nedeni- nin fiyatları ucuz ve makul bulmaları olduğunu herkesçe bilindi- ğini belirtti.

Parker Pyne adama haklı olduğunu söyledikten sonra yine de Formentor'daki oda *fiyatlarını* öğrenmek istediğini belirtti.

Akıl almaz bir fiyat!

Peki, ama TAM OLARAK NE KADAR?

Taksi şoförü sonunda bir rakam vermeyi kabul etti.

Henüz döndüğü Kudüs ve Mısır gezilerinde oradaki otelle- rin zor durumda kalan insanları nasıl sömürdüğünü bilen Parker Pyne'in verilen rakamları pek de aşırı bulduğu söylenemezdi.

Pazarlıkta anlaşmaya varılmıştı. Parker Pyne'in valizleri geli- şigüzel bir biçimde arabanın bagajına yüklendi. Yol üzerinde uygun fiyatlı bir otel bulma amacıyla adanın çevresini koy koy dolaşmak üzere yola çıktılar. Uygun bir otel bulunamadığı takdirde son hedef Formentor olacaktı.

Ancak pahalılıkta son nokta sayılan bu hedefe asla varmadılar çünkü Pollensa'nın dar sokaklarından geçip kıvrım kıvrım sahili izleyen virajlı yolda ilerledikten sonra karşılarına Pino d'Oro Otel çıktı. Bu, denizin kıyısına yapılmış, sabahın puslu havasında Japon resimlerine özgü, buğulu bir manzaraya bakan küçük bir oteldi. Parker ilk gördüğü anda aradığı otelin bu olduğunu anladı. Taksiyi

durdurdu ve bir oda bulmak umuduyla otelin boyalı kapısından içeri girdi.

Otelin sahibi olan yaşlı çift ne İngilizce ne de Fransızca biliyordu. Yine de konu kolayca çözümlendi. Parker Pyne'a denize bakan bir oda verildi, valizleri indirilip odaya taşındı. Şoför, yolcusunu "yeni otellerin" acımasızlığından kurtulduğu için tebrik etti. Ücretini aldı ve onu neşeyle İspanyolca selamladıktan sonra otelden ayrıldı.

Parker Pyne saatine baktı. Bu kadar dolaşmadan sonra bile daha ona çeyrek vardı. Göz kamaştırıcı sabah güneşine boğulmuş, insanı adeta davet eden küçük teras çıktı ve o sabah ikinci kez kahve ve çörek sipariş etti.

Terasta dört masa vardı; biri Parker Pyne'ın oturduğu, diğeri kahvaltı artıklarının henüz kaldırıldığı bir masa ve dolu iki masa daha. Hemen yakınındaki masada anne, baba ve iki olgun çocuktan oluşan bir aile oturuyordu. Almanlardı. Onların arka tarafında terasın köşesinde ise tipik bir İngiliz anne ve oğlu vardı.

Kadın yaklaşık elli beş yaşlarındaydı. Dikkat çekecek kadar güzel, gri saçlara sahipti. Tüvit ceket ve etekten oluşan, şık fakat modern olmayan bir döpiyes giymişti. Çok seyahat eden İngiliz kadınlarına özgü kendinden emin, rahat bir görünümü vardı.

Karşısında oturan genç adam yirmi beş yirmi altı yaşlarında olmalıydı. O da sınıfının ve yaşının tipik bir örneğiydi. Ne yakışıklıydı ne de çirkin, ne uzundu ne de kısa. Annesiyle çok iyi anlaştığı fark ediliyordu. Karşılıklı olarak ufak ufak şakalaşırken delikanlı annesine karşı saygılı ve ilgili görünüyordu.

Anne oğul konuşurken kadının gözü bir an Parker Pyne'a takıldı. Kadın ustalıklı görmemiş gibi yaparak gözlerini kaçırsa da Parker Pyne etiketlendiğini biliyordu.

İngiliz olduğu belliydi ve hiç kuşkusuz çok yakın bir zamanda kaçamak, suya sabuna dokunmayan bazı sözcüklerin hedefi olacaktı.

Parker Pyne'in buna karşı olduğu söylenemezdi. Yurt dışındayken kendi ülkesinden kadın ve erkeklerle karşılaşmanın hoşuna gitmediği ve sıkıldığı bir gerçektir ama sonuçta amacı gününü güzel geçirmekti ve her şeyi hoş karşılama eğilimindeydi. Aksini yapmak böylesi küçük bir otelde gerilime neden olabilirdi. Bu kadının onun deyimiyle kusursuz bir "otel görgüsü" olduğundan emindi.

İngiliz genç oturduğu yerden kalktı, gülerek son bir şeyler söyledikten sonra otele girdi. Kadın mektuplarını ve çantasını alıp denize bakan bir koltuğa geçti. Masada duran *Continental Daily Mail* gazetesini aldı ve okumaya başladı. Sırtı Parker Pyne'a dönüktü.

Parker Pyne kahvesinin son yudumunu içerken gözleri kadına kaydı. Birden kaskatı kesilip telaşlanmıştı. Bu tatilin huzurlu geçeceği konusunda endişeye kapılmıştı. Bu sırt çok anlamlıydı. Parker Pyne uzun meslek yaşamı boyunca birçok sırtı incelemiş, sınıflandırmıştı. Bu katılık, duruştaki gerginlik... Parker, kadının yüzünü görmese bile gözlerinin belli edilmemeye çalışılan gözyaşlarıyla dolu olduğunu biliyordu. Bu kadın kendini dik tutmak için büyük bir çaba içindeydi.

Parker Pyne çok fazla avlanmış bir hayvan gibi uyanık ve tedbirli bir biçimde otele girdi. Daha yarım saat önce ondan resepsiyondaki defteri imzalaması istenmişti. İşte imza oradaydı... güzel bir imza –C. Parker Pyne– Londra.

Resepsiyon defterinde Parker Pyne'in isminin birkaç satır üstünde diğer konukların girişleri vardı: Bayan R. Chester, Bay Basil Chester – Holm Park, Devon.

Parker Pyne bir kalem alarak imzasının üstüne hızla küçük adını yazdı. Artık zorlukla da olsa yalnızca Christopher Pyne adı okunuyordu.

Böylece eğer Bayan R. Chester, Pollensa Koyu'nda mutsuzsa, sorununu Parker Pyne'a danışmak hiç de kolayca aklına gelmeyecekti.

Yurtdışında karşılaştığı insanlardan pek çoğunun adını bilmeleri ve gazetelerde çıkan ilanlarını görmüş olmaları Parker Pyne için pek de şaşırtıcı değildi. İngiltere'de binlerce insan hemen her gün *Times* gazetesini okusa da sorulduğunda, dürüstçe böyle bir isimle hiç karşılaşmadıklarını söyleyebilirlerdi. Fakat yurtdışında insanların gazeteleri çok daha dikkatli, neredeyse son satırına kadar okudukları inkâr edilemez bir gerçektir. Hiçbir haber hatta ilan sütunları bile okuyucuların gözünden kaçmıyordu. Dolayısıyla da Parker Pyne'in ilanlarını şöyle ya da böyle görmeleri yüksek bir olasılıktı.

Genellikle tatilleri çeşitli nedenlerle sekteye uğruyordu. Bu nedenler cinayetten şantaja birçok sorunu içerebiliyor ve Parker Pyne da bunlarla uğraşmak zorunda kalıyordu. Majorca'da huzur içinde bir tatil yapmaya kararlıydı. İçgüdüsel olarak bu sıkıntılı annenin huzur beklentisini ciddi bir biçimde tehdit edebileceğini hissediyordu.

Parker Pyne, Pino d'Oro Otel'de olmaktan mutluydu. Otelin yakınlarında çok sayıda İngilizin kaldığı biraz daha büyük bir otel olan Mariposa vardı. Çevrede hatırı sayılır bir sanatkar kolonisi de yaşamaktaydı. Otelden çıkıp denizin kıyısından yürüyerek insanların bulunduğu güzel bir barın ve birkaç mağazanın da bulunduğu balıkçı kasabasına kolayca ulaşılabilirdi. Burası çok huzurlu ve güzel bir yerdi. Genç kızlar göğüslerine gevşekçe sardıkları rengârenk eşarpların altına giydikleri dar pantolonlarla etrafta dolaşıyorlardı. Bereli, uzun saçlı genç adamlar Mac's Bar'da toplanıp plastik ve soyut sanat kavramları gibi konuları tartışıyorlardı.

Parker Pyne'in otele giriş yaptığı ilk gün Bayan Chester onunla manzaranın güzelliği ve havaların iyi gideceğine ilişkin hava tah-

minleriyle ilgili birkaç kelime konuştu. Sonra da Alman kadınla örgü konusunda biraz sohbet etti. Ardından da şafakla birlikte kalkıp zamanlarını yaklaşık on bir saat yürüyerek geçiren iki Danimarkalıyla politik durumun kritikliğini tartıştı.

Parker Pyne, Basil Chester'i çok sempatik ve nazik bir genç adam olarak nitelendiriyordu. Genç adam Parker Pyne'a "Efendim" diye hitap ediyor ve yaşlı adamın söylediği her şeyi büyük bir dikkatle dinliyordu. Üç İngiliz bazen akşam yemeğinden sonra birlikte kahve içiyorlardı. Üçüncü günden sonra Basil kahvelerini içtikten yaklaşık on dakika sonra yanlarından ayrıldı ve Parker Pyne Bayan Chester ile baş başa kaldı.

İki İngiliz genellikle çiçeklerden ve çiçek yetiştiriciliğinden, İngiliz Sterlini'nin içler acısı durumundan, Fransa'nın pahalılığından ve akşamüstleri iyi bir çay bulmanın zorluğundan bahsediyorlardı.

Her akşam oğlu yanlarından ayrıldıktan sonra Parker Pyne, kadının dudaklarının titrediğini, bir şey söylemek istercesine açılıp kapandığını fark ediyordu. Sonra kadın kendini çok çabuk toparlıyor ve neşeyle sohbe başlıyordu.

Bu arada biraz biraz Basil'den de bahsetmeye başlamıştı. Onun okul yaşamında ne kadar başarılı olduğundan; ilk on bire girdiğinden; herkesin onu sevdiğinden; eğer yaşasaydı babasının onunla ne denli gurur duyacağından ve Basil'in "vahşi, çılgın" bir tip olmadığı için Tanrı'ya şükrettiğinden.

Bu arada kadın, "Aslında onu yaşlılarıyla bir arada olmaya teşvik ediyorum ama o benimle olmayı yeğliyor," diyordu. Bunu içtenlikle ancak tedbirli bir alçakgönüllülükle söylediği de açıktı.

Bir defasında Parker Pyne bu sözler üzerine kendisinden beklenen nazik, düşünceli karşılığı vereceği yerde çok farklı bir yanıt verdi.

“Ah! Neyse ki burada bağlantı kurabileceği çok sayıda genç insan var, otelde değil ama çevrede.”

Bu sözler üzerine Bayan Chester’in kalakaldığı dikkatinden kaçmadı.

Bayan Chester başını sallayarak çevrenin sözde *sanatkâr* dolu olduğunu söyledi. Kendisinin bu konuda biraz geri kafalı olabileceğini *gerçek sanatın* çok farklı bir şey olduğunu belirtti. Sonra da sözlerine bu genç insanların pek çoğunun etrafta dolanıp hiçbir şey yapmama adına kendilerini sanatkâr olarak nitelendirdiklerini, genç kızların ise çok fazla içtiklerini ekledi.

Ertesi gün Basil, Parker Pyne’a, “Buraya gelmiş olmanız beni çok mutlu etti, efendim, özellikle de annem açısından. Akşamları sizinle konuşmaktan büyük zevk alıyorum.”

“Benden önce ne yapıyordunuz?”

“Genellikle piket oynuyorduk.”

“Anlıyorum.”

“Tabii insan kağıt oyunundan bıkabiliyor. Aslına bakarsanız burada bazı arkadaşlar edindim, hepsi çok neşeli, iyi insanlar. Ancak annemin onları onayladığını sanmıyorum...” Sanki bu eğlendirici bir durummuş gibi kendi kendine gülümsedi. “Annem bir hayli geri kafalı, pantolonlu kızlar bile onu şok etmeye yetiyor.”

Parker Pyne, “Kesinlikle öyle,” dedi.

“Ona hep anlatmaya çalışıyorum; insanın zamana uyması gerekir... Bizim oradaki, yani çevremizdeki kızlar o kadar sıkıcı tipler ki...”

Parker Pyne, “Anlıyorum,” dedi.

Bütün bunlar onu yakından ilgilendiriyordu. O oynanan bu küçük dramının seyircisiydi ama hiç kimse ondan buna katılmasını istemiyordu. Bundan memnundu.

Ama sonra Parker Pyne açısından olabileceklerin en kötüsü oldu. Tanıdığı çok geveze bir kadın Mariposa'da kalmaya gelmişti. Onunla Bayan Chester'le bir pastanede çay içerken karşılaştılar.

Yeni gelen konuk onları görünce heyecanla haykırdı.

“Kimi görüyorum! Bu Bay Parker Pyne değilse ben ne olayım! Bu o, tek ve eşsiz Parker Pyne! Ve Adela Chester. Siz tanışıyorsunuz? Demek tanışıyorsunuz. Aynı otelde mi kalıyorsunuz? Bay Parker Pyne tek ve gerçek bir büyücüdür, Adela. Çağın mucizesi, gerçek bir dâhi, tüm sorunların çözülür, senin yalnızca beklemen yeterli. *Bilmiyor muydun? Ondan bahsedildiğini duymuş olmalısın? Onun ilanlarını da okumadın mı hiç? ‘Sorunuz mu var? Bay Parker Pyne’a danışın.’* Onun başaramayacağı hiçbir şey yok. Evi terk eden, birbirinin boğazına sarılan karıkocaları bir araya getirip barıştırır; eğer yaşama sevincini kaybettiysen sana en heyecanlı maceraları yaşatır. Aynen dediğim gibi, bu adam gerçek anlamda çağımızın büyücüsü.”

Bu böyle bir süre daha sürüp gitti, Parker Pyne zaman zaman bu abartılı iltifatları alçakgönüllülükle reddediyordu. Bayan Chester'in bunlar olurken kendine bakışından hoşlanmamıştı. Asıl dönüşte onun sahil boyunca bu övgülerin boşboğaz anlatıcısı eski dostuyla sohbet ede ede yürüdüğünü görmek kendisini daha da çok sıkırmıştı.

Dönüm noktası Parker Pyne'ın beklediğinden de çabuk geldi. O akşam kahvelerini henüz bitirmişlerdi ki Bayan Chester, “Benimle küçük salona gelebilir miydiniz, Bay Pyne?” diye sordu. “Size söylemek istediğim bir şey var.”

Gitmeyebilirdi ama boyun eğdi ve gitti.

Bayan Chester'in iradesi o kadar da güçlü değildi, kendini kontrolde zorlanıyordu. Daha küçük salonun kapısı arkalarından kapanır kapanmaz kontrolünü kaybetti. Oturdu ve gözyaşlarına boğuldu.

“Oğlum... Bay Parker Pyne. Onu kurtarmalısınız. Onu *kurtarmalıyız*. Bu yüreğimi sızlatıyor.”

“Sayın Hanımefendi, dışarıdan bakan biri olarak...”

“Nina Wycherley sizin *her şeyi* yapabildiğinizi söyledi. Size güvenebileceğimi belirtti. Size her şeyi doğru ve eksiksiz olarak anlatmamı önerdi... ve beni sizin her şeyi düzelterek inandırdı.”

Parker Pyne içinden yılışık Bayan Wycherley’e küfrediyordu.

Çaresiz teslim olarak sordu.

“Evet, şimdi bana her şeyi anlatın. Sanırım sorun bir kız?”

“Size ondan bahsetti mi?”

“Yalnızca üstü kapalı olarak.”

Öfke dolu sözcükler Bayan Chester’in dudaklarından aynen önlenemez bir sel gibi döküldü.

“Kız korkunç biri. İçiyor, küfrediyor, neredeyse hiç giyinmiyor. Kız kardeşi burada yaşıyor, bir sanatçıyla evli, bir Hollandalıyla. Bunlar bir grup. Tamamı hiç onaylanmayacak, hiç hoş karşılanmayacak tipler. Çoğu evlenmeden birlikte yaşıyorlar. Basil tamamen değişti. O her zaman çok sakin ve saygılıydı, ciddi konularla ilgilenirdi. Hatta bir ara arkeoloji tahsili yapmayı bile düşünmüştü...”

Parker Pyne, “Elbette, elbette,” diye mırıldandı. “Doğa her zaman intikamını alır.”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Genç bir erkek için yalnızca ciddi konularla ilgilenmek kesinlikle sağlıklı bir şey değildir. Zaman zaman kızlar için deliye dönmesi, saçmalaması gerekir.”

“Lütfen ciddi olun Bay Pyne.”

“Çok ciddiyim. Acaba sözünü ettiğiniz bu genç hanım dün birlikte çay içtiğiniz genç kız mı?”

Kız, Parker Pyne’in dikkatinden kaçmamıştı. Gri flanel pantolon giymiş, göğsünün etrafına gevşek bir biçimde kırmızı bir eşarp

bağlamıştı. Ateş kırmızısı dudakları ve çay yerine kokteyl içmesi Parker Pyne'in gözüne takılmıştı.

"Onu gördünüz mü? Korkunç. Asla Basil'in ilgilendiği, beğendiği tipte bir kız değil o."

"Basil'e kızlarla ilgilenme şansı tanıdınız mı?"

"Ben mi?"

"O *sizinle* birlikte olmaktan mutlu. Bu aslında kötü. Yine de, korkarım bunu da atlatacaktır.. tabii siz olayları hızlandırmazsanız."

"Hiç anlamıyorsunuz. Bu kızla... Betty Gregg ile... evlenmek istiyor. Aralarında *nişanlanmışlar*."

"O kadar ileri gitmişler mi?"

"Evet. Bay Parker Pyne, bir şey *yapmalısınız*. Oğlumu bu feci evlilikten kurtarmalısınız. Bütün yaşamı mahvolacak."

"Hiç kimsenin yaşamını kendisi dışında biri mahvedemez."

Bayan Chester ısrarla, "Basil'inki olacak ama," dedi.

"Ben Basil için endişelenmiyorum."

"Herhalde *o* kız için endişeleniyor olamazsınız, değil mi?"

"Hayır, *sizin* için endişeleniyorum. Annelik haklarınızı israf ediyorsunuz."

Bayan Chester onu dikkatle süzdü, şaşırmıştı.

"Yirmiden kırka kadar olan yıllar nedir? Elin ayağın bağlı, insanlara ve duygusal ilişkilere esir olmuş olarak geçirilen yıllar. Bu olmalı da. Yaşam bu. Ama sonra yeni bir aşamaya geçilir. Düşünürsünüz, yaşamı gözlemlersiniz, insanlar hakkında yeni şeyler keşfedersiniz ve en önemlisi de kendinizle ilgili gerçekleri anlar, kendini tanırsınız. Yaşam gerçek ve önemli olur. Her şeye bir bütün olarak bakmaya başlarsınız. Yaşam sizin için yalnızca bir sahne, aktör ya da aktris olarak oynadığınız bir sahne değildir artık. Hiçbir kadın ya da erkek kırk beş yaşına gelene dek tam olarak kendisi değildir. Ve işte bu kişiliğin oluşumu, bireyselliğin ortaya çıkışıdır."

Bayan Chester, “Ben Basil için yaşıyorum, ben onunla dopdoluyum,” dedi. “O benim her şeyim.”

“Evet de, öyle olmamalı. Şu anda bunun bedelini ödüyorsunuz. Onu istediğiniz kadar sevin ama unutmayın ki siz Adela Chester’siniz, bir birey, yalnızca Basil’in annesi değil.”

“Eğer Basil mahvolursa buna benim kalbim dayanmaz.”

Parker Pyne kadının yüzündeki duyarlı çizgilere, gözlerindeki ve dudaklarının kıvrımındaki hüzne baktı. O bir şekilde sevgiye layık, seven bir kadındı. Parker Pyne onu incitmek istemiyordu.

“Ne yapılabilir, bakacağım,” dedi.

Basil Chester’i bu konuyu konuşmaya hazır buldu, delikanlı görüşünü açıklama heyecanı içinde kıvranıyordu.

“Bu konu giderek daha da korkunç bir hal alıyor. Annem umutsuz bir vaka, ön yargılı ve dar görüşlü. Eğer kendini biraz rahat bıraksa, Betty’nin ne kadar iyi bir kız olduğunu o da görecektir.”

“Ya Betty?”

Basil iç geçirdi.

“Lanet olsun ki o annemden de zor bir insan. Yalnızca biraz uyumlu olsa, yani bir gün için o parlak rujundan vazgeçse çok şeyin değişeceğini görecektir. Kendi yolunda gitmekte ısrarcı, şey... yani annemin aksine modern takılıyor.”

Parker Pyne gülümsedi.

“Betty de annem de dünyanın en tatlı insanları, çok da iyiler ama onların kedi köpek gibi birbirilerini yiyeceklerini düşünmem gerekirdi.”

“Daha öğreneceğiniz çok şey var, genç adam.”

“Benimle gelip Betty’yi tanımanızı ve onunla konuşmanızı isterdim.”

Parker Pyne bu daveti hemen kabul etti.

Betty, kız kardeşi ve kocası denizden biraz uzak yıkık dökük küçük bir villada yaşıyorlardı. Yaşamları son derece basitti. Tüm mobilyaları üç sandalye, bir masa ve yataklardan oluşuyordu.

Duvara asılı bir dolapta ise tabak ve bardaklar gibi günlük ihtiyaç malzemeleri duruyordu. Hans sarı gür saçlı, kolayca heyecanlanan genç bir adamdı. Odada bir aşağı bir yukarı dolaşırken oldukça tuhaf bir İngilizceyi inanılmaz bir hızla konuşuyordu. Karısı Stella ise ufak tefek, zarif ve sarışındı. Betty Gregg kıvıllı saçlı ve çilliydi, zeki, muzip bakışları vardı. Parker Pyne onun bir önceki gün Pino d'Oro'daki kadar makyaj yapmadığını fark etti.

Parker Pyne'a kokteyl ikram ederken hafifçe göz kırparak, "Bu kavgada arabuluculuk yapmaya mı geldiniz?" diye sordu.

Parker Pyne başıyla onayladı.

"Peki, kimin tarafındasınız, büyük adam? Genç âşıkların mı yoksa bunu uygun görmeyen hanımefendinin mi?"

"Size bir şey sorabilir miyim?"

"Elbette."

"Bu konuda nazik ve anlayışlı davrandığınızı düşünüyor musunuz?"

Bayan Gregg dürüstçe, "Tam olarak değil," dedi. "Ama o yaşlı cadı da çok fazla üzerime geldi, beni sinirlendirdi." (Basil'in duyamayacak uzaklıkta olduğundan emin olmak için etrafına bakındı.) "Bu kadın beni deli ediyor. Bunca yıldır Basil'in iplerini elinde tutmuş, onu istediği gibi kontrol etmiş, bu şekilde davranmak erkekleri aptala döndürür. Basil aslında hiç aptal değil. Asıl o karşısındakini korkunç derecede sahiplenmiş bir insan, tam bir *pukka sahib*."(*)

(*) Saygıdeğer efendim (Hint yerlilerinin İngiliz müstemleke memurlarına/ zenginlere hitabı)

“Bu o kadar da kötü bir şey değil aslında. Yalnızca günümüzde demode.”

Betty Gregg birden irkildi.

“Yani kastettiğiniz Victoria Dönemi’nde Chippendale sandalyeleri depoya kaldırmak gibi bir şey mi? Daha sonra bir gün onları yeniden ortaya çıkarıp, ‘Muhteşemler değil mi?’ diye sorabilirsiniz.”

“Öyle gibi.”

Betty Gregg düşündü.

“Belki de haklısınız. Dürüst olacağım. Beni asıl sinirlendiren Basil oldu... annesinin üzerinde nasıl bir izlenim bırakacağım konusunda o kadar endişeliydi ki bu da beni aşırı davranışlara sürükledi. Hatta şu anda bile... eğer annesi onun üzerine gitmeye devam eder ve ısrar ederse... beni bırakabileceğini düşünüyorum.”

Parker Pyne, “Olabilir,” dedi. “Tabii kadın bunun için doğru yolu izlerse.”

“Ona doğru yolu gösterecek misiniz? Kendisinin düşünemeyeceğini siz de biliyorsunuz. Yalnızca karşı çıkıyor ve bu işe yaramıyor. Ama eğer onu yönlendirirseniz...”

Dudaklarını ısırdı, samimi mavi gözlerini Parker Pyne’a dikti.

“Sizden bahsedildiğini duydum, Bay Parker Pyne. Sizi biliyorum. İnsan doğasını çok iyi bildiğiniz düşünülüyor. Sizce Basil ile benim birlikte olmamız doğru mu... yoksa değil mi?”

“Daha önce sizden üç soruma yanıt isteyeceğim.”

“Uygunluk testi mi? Tamam, başlayın.”

“Pencereniz açık mı yoksa kapalı mı uyursunuz?”

“Açık. Temiz hava almaktan hoşlanırım.”

“Basil ile aynı yemeklerden mi hoşlanıyorsunuz?”

“Evet.”

“Geç mi yoksa erken mi yatarsınız?”

“Aslında, kimseye söylemiyorum ama erken. Saat on buçukta esnemeye başlıyorum, sabahları kendimi çok daha dinç hissediyorum, ama tabii bu çevrede bunu itiraf etmeye cesaretim yok.”

Bay Parker Pyne, “Birbirinizle tam bir uyum içindesiniz,” dedi.

“Çok üstünkörü bir test ama.”

“Kesinlikle öyle değil. Erkek gece yarısına kadar oturmaya se-
verken onun aksine kadın dokuz buçukta uyuyakaldığı için temelden
yıkılmış tam yedi evlilik biliyorum.”

Betty, “Herkesin aynı anda mutlu olamaması çok kötü,” diye
mırıldandı. “Basil ve ben... ve de annesi. Annesi keşke bizim mutlu-
luğumuzu istese.”

Parker Pyne boğazını temizledi.

“Bu ayarlanabilir aslında. Ben öyle düşünüyorum.”

Betty ona kuşkuyla baktı.

“Acaba? Beni kandırmıyorsunuz değil mi?”

Parker Pyne’in yüzünden hiçbir şey anlaşılmıyordu.

Sonrasında Bayan Chester’in karşısında otururken sakindi ve
kesin sözler söylemekten kaçındı. Nişanın evlilik olmadığını söyledi.
Kendisi bir haftalığına Soller’e gidecekti. Bayan Chester’e davranış-
larında çekimser kalmayı, fikrini açıkça belirtmekten kaçınmasını
söyledi. “Bırakın o kabul ettiğinizi düşünsün,” dedi.

Parker Pyne, Soller’de çok keyifli bir hafta geçirdi.

Döndüğünde hiç beklemediği bir gelişmeye tanık oldu.

Pino d’Oro’nun lobisine girdiği ilk anda Bayan Chester ve Betty
Gregg’in baş başa çay içtiklerini gördü. Basil orada değildi. Bayan
Chester bezgin görünüyordu. Betty’nin de beti benzi solmuştu. Nere-
deyse makyajsızdı ve gözleri ağlamaktan kızarmış gibiydi. Her iki-
si de Parker Pyne’ı samimiyetle selamladılar ama hiçbiri Basil’den
bahsetmedi.

Birden sanki bir şey canını yakmış gibi karşısındaki kızın yutkunarak, soluğunu tuttuğunu duyan Parker Pyne başını çevirdi.

Basil Chester sahile inilen merdivenlerden yukarı çıkıyordu. Yanında insanın soluğunu kesecek güzellikte, egzotik görümlü bir kız vardı. Kız koyu tenliydi ve vücudu olağanüstüydü. Kızın basit ince mavi krep bir elbise dışında bir şey giymemiş olduğu hiç kimsenin dikkatinden kaçacak gibi değildi. Kalın pudrası ve oranj kırmızısı dudaklarıyla ağır makyajlıydı, bu sürdükleri yalnızca dikati çeken güzelliğini daha da çarpıcı hale getiriyordu. Genç Basil'e gelince gözlerini kızdan alamıyordu.

Annesi, "Çok geç kaldın Basil," dedi. "Betty'yi Mac's Bar'a götürecektin."

"Benim hatam," diye araya girdi bilinmeyen güzel. "Biraz fazla uzaklaşmışız." Basil'e döndü. "Meleğim, bana içinde alkol olan bir şey alır mısın?"

Genç kadın oturdu, ayakkabılarını çıkardı, el tırnaklarıyla aynı renkte olan zümrüt yeşili oje sürülmüş manikürlü ayaklarını ileri doğru uzattı.

İki kadını hiç umursamadı.

Hafifçe Parker Pyne'a doğru eğilerek, "Burası korkunç bir ada," dedi. "Basil'e rastlayana kadar sıkıntıdan pathlyordum. O gerçekten çok sevimli biri."

Bayan Chester, "Bay Parker Pyne, Bayan Ramona," dedi.

Kız bu tanıştırmayı miskin bir gülümsemeyle geçiştirdi.

Yeniden Bay Parker Pyne'a döndü.

"Sanırım size yalnızca Parker, diye hitap edebilirim. Benim adım da Dolores."

Basil içkilerle döndü. Bayan Ramona'nın ilgisi Parker Pyne ile Basil arasında ikiye bölündü, kâh biriyle kâh diğeriyle konuşuyordu. (tabii bu konuşmanın büyükçe bir kısmı da anlamlı bakışmalardan

oluşuyordu) İki kadını ise hiç dikkate bile almıyordu. Betty bir iki kez konuşmaya katılmaya çalıştıysa da Dolores onu ters bakışlarla süzdü ve esnedi.

Sonra birden ayağa kalktı.

“Sanırım artık gitmeliyim. Ben diğer otelde kalıyorum. Benimle gelip orayı görmek isteyen var mı?”

Basil ayağa fırladı.

“Ben geliyorum.”

Bayan Chester araya girdi.

“Basil, tatlım...”

“Hemen dönerim, anne.”

“Tam bir ana kuzusu, öyle değil mi?” Bayan Ramona ortaya konuştu. “Sürekli peşindesiniz, düdüğünüze göre hareket etmesini bekliyorsunuz, değil mi?”

Basil kızardı, kötü görünüyordu. Bayan Ramona Bayan Chester’i başıyla selamladı, Bay Parker Pyne’a dönerek en çekici haliyle gülümsedi ve Basil’le birlikte oradan ayrıldı.

Onların gitmelerinin ardından korkunç bir sessizlik oldu. Parker Pyne ilk konuşan olmaktan hoşlanmıyordu. Betty Gregg parmaklarını çatırdatıyor, denizi seyrediyordu. Bayan Chester’in yüzü kızarmıştı ve öfkeli görünüyordu.

Betty birden atıldı. “Pollensa Koyu’ndaki yeni ilgi alanımız hakkında ne düşünüyorsunuz?” Sesi titriyordu.

Parker Pyne ihtiyatla, “Şey... biraz egzotik,” dedi.

“Egzotik mi?” Betty acı acı güldü.

Bayan Chester araya girdi.

“O korkunç... tek kelimeyle korkunç! Basil çıldırmış olmalı.”

Betty sert bir tonda, “Basil’in hiçbir şeyi yok,” dedi. “Her şeyi bilinçli yapıyor.”

Bayan Chester tiksindiğini belirten bir davranışla, “O ayak tırnakları...” dedi.

Betty birden ayağa kalktı.

“Sanırım artık eve gitsem ve akşam yemeğine kalmasam daha iyi olacak Bayan Chester.”

“Ah tatlım... Basil çok büyük hayal kırıklığı yaşayacak.”

“Sahiden mi?” diyen Betty acı acı güldü. “Sanırım gitmeliyim. Ayrıca başım da çok ağrıyor.”

İkisine de gülümseyerek selam verip gitti.

Bayan Chester Parker Pyne’a döndü.

“Keşke buraya hiç gelmemiş olsaydık... hiç!”

Parker Pyne üzgün üzgün başını salladı.

“Gitmemeliydiniz, Bay Parker Pyne,” diye ekledi Bayan Chester. “Eğer siz burada olsaydınız bütün bunlar olmazdı.”

“Bakın Saygıdeğer Hanımefendi, eğer konu göz kamaştırıcı güzellikte genç bir kadınsa, inanın benim de oğlunuzun üzerinde hiç bir etkim olamazdı. O... şey... sanırım çok kolay etkilenen, kolayca âşık olan bir karaktere sahip.”

Bayan Chester ağlamaklıydı.

“Aslında hiç öyle değildi...”

“Neyse...” diyen Parker Pyne neşe dolu bir sesle ekledi. “Bu yeni atraksiyon en azından onun Bayan Gregg’e olan tutkusunu kırmaya yarayış. Bu sizin açınızdan sevindirici olmalı.”

Bayan Chester hışımla, “Ne demek istediğinizi anlayamıyorum,” dedi. “Betty iyi bir kız ve Basil’e de çok bağlı. Bu koşullarda bile çok düzgün davranıyor. Sanırım oğlum aklını kaçırdı.”

Parker Pyne kadındaki bu şaşırtıcı değişimi gözünü kırpmadan izledi. Kadınların tutarsızlığına daha önce de çok tanık olmuştu.

“Aklını kaçırmış filan değil yalnızca büyülenmiş.”

“Kız yerli halktan, adalı. Olacak şey değil.”

“Ama çok güzel.”

Bayan Chester burun kıvırdı.

O sırada Basil sahilden yukarı çıkan merdivenlerden koşarak yanlarına geldi.

“Merhaba anne, geldim işte. Betty nerede?”

“Başı ağrıyormuş, evine gitti. Bu koşullarda hiç de şaşırtıcı değil.”

“Desene bana sinirlenmiş, kızmış.”

“Düşünüyorum da Basil, Betty’ye çok haksızlık ediyorsun.”

“Tanrı aşkına anne, yine başlama. Eğer Betty ne zaman bana yaşamın hoş taraflarını gösteren bir kızla konuşsam sorun çıkarmazsa sanırım onunla birlikte olamayız.”

“Ama sen *nişanlısın*.”

“Ah evet, nişanlıyız. Bu ikimizin de kendi arkadaşlarımız olmayacağı anlamına gelmiyor. Günümüzde artık herkes kendi hayatını yaşmalı ve kıskançlığı bir yana bırakmalı.”

Sustu.

Neden sonra yeniden konuşmaya başladı.

“Madem Betty bizimle akşam yemeğine kalmadı, sanırım ben de Mariposa’ya geri dönebilirim. Yemeğe davet etmişlerdi...”

“Ah Basil.”

Delikanlı annesini kızgın bakışlarla süzdükten sonra merdivenlerden aşağı koştu.

Bayan Chester çaresizlik içinde Parker Pyne’a baktı.

“Görüyorsunuz işte.”

Parker Pyne görüyordu.

Olaylar asıl birkaç gün sonra zıvanadan çıktı. Basil ve Betty uzun bir yürüyüşe çıkacak bu arada yanlarına piknik sepetlerini

de alarak piknik yapacaklardı. Betty, Pino d'Oro'ya tam zamanında geldi ama Basil yaptıkları planı unutmuş ve Dolores Ramona ile Formentor'daki partiye katılmıştı.

Betty'nin dudakları kasıldı, bunun dışında hiçbir kızgınlık belirtisi vermedi. Sonra birden ayağa kalkarak Bayan Chester'in karşısına dikildi. (O sırada iki kadın terasta yalnızlardı)

"Bir şey yok. Her şey yolunda," dedi. "Önemli de değil. Ama yine de düşünüyorum da en iyisi buna bir son vermek olacak."

Parmağından Basil'in ona verdiği mühür yüzüğünü çıkardı. Basil gerçek nişan yüzüğünü daha sonra alacağını söylemişti.

"Bunu ona geri verir misiniz, Bayan Chester? Ona her şeyin yolunda olduğunu söyler misiniz? Üzülmesin..."

"Betty, tatlım, bu olmaz ama o seni seviyor... gerçekten!"

"Öyle, bu açıkça görünüyor, değil mi?" Betty hafifçe gülümsedi. "Hayır, benim de gururum var. Ona sorun olmadığını ve iyi şanslar dilediğimi söyleyin lütfen."

Basil güneş batarken döndüğünde fırtınaya yakalandı.

Yüzüğü görünce hafifçe kızardı.

"Demek böyle hissediyor? Neyse, sanırım en doğrusu buydu."

"Basil!"

"Gerçekten öyle anne, zaten son zamanlarda aramız pek iyi değildi, anlaşıyor."

"Peki, bu kimin hatası?"

"Tam olarak benim hatam olduğunu düşünmüyorum. Kıskançlık çok korkunç, ilişkileri kemiren bir şey. Gerçekten de bundan dolayı neden *endişelendiğini* anlayamıyorum. Betty ile evlenmem için yalvaran da sen değil miydin?"

"O, onu tanımadan önceydi. Basil yavrum o yaratıkla evlenmeyi düşünmüyorsun, değil mi?"

Basil Chester üzgün üzgün, “Eğer benimle evlenecek olsa hemen şimdi gözümü kırpmadan evlenirdim,” dedi. “Ama korkarım kabul etmez bunu.”

Bayan Chester sırtından aşağı buz gibi terlerin boşaldığını hissetti. Hemen bir köşede kendi halinde kitap okuyan Parker Pyne’ı buldu.

“Bir şey yapmalısınız. Bir şeyler yapmak zorundasınız. Oğlumun yaşamı mahvolacak.”

Parker Pyne, Basil’in yaşamının mahvolacağı iddiasından yorulmuştu.

“Ne yapabilirim?”

“Gidip o korkunç yaratıkla görüşün. Gerekirse para teklif edin. Oğlumun peşini bıraksın.”

“Bu size çok pahalıya mal olabilir.”

“Önemli değil.”

“Çok yazık! Ama herhalde başka yollar da bulunabilir.”

Kadın soran gözlerle baktı. Parker Pyne başını salladı.

“Hiçbir şey için söz vermiyorum. Ne yapabilirim bakacağım. Daha önce de bu tür bir sorunla karşılaşmıştım. Sizden ricam Basil’e tek bir kelime bile etmemeniz, aksi halde bu her şeyi berbat edebilir.”

“Tabii ki söylemem.”

Bay Parker Pyne Mariposa’dan gece yarısı döndü. Bayan Chester oturmuş onu bekliyordu.

“Evet, ne oldu?” diye sordu soluk soluğa heyecanla.

Parker Pyne’in gözleri parlıyordu.

“Senyorita Dolores Ramona yarın sabah Pollensa’dan akşamına da adadan ayrılacak.”

“Ah Bay Parker Pyne, harikasınız! Bunu nasıl başardınız?”

“Tek bir kuruş bile ödememiz gerekmedi,” diyen Parker Pyne’in gözleri yine parlıyordu. “Onun üzerinde etkili olabilecek bir kozum olduğunu düşünüyordum, bunda haklı çıktım.”

“Muhteşemsiniz. Nina Wycherley haklıydı. Lütfen bana... şey... ücretinizi...”

Parker Pyne manikürlü elini itiraz eder gibi kaldırdı.

“Tek bir kuruş bile istemiyorum. Bu benim için zevkti. Her şeyin yoluna gireceğini umuyorum. Tabii ki delikanlı onun adres bırakmadan ortadan kaybolduğunu görünce başlangıçta çok üzülecek. Bir iki hafta üzerine gitmeyin.”

“Acaba Betty onu bağışlayabilecek mi?...”

“Bağışlayacaktır. Onlar çok hoş bir çift. Bu arada ben de yarın buradan ayrılıyorum.”

“Ah Bay Parker Pyne, sizi çok arayacağım.”

“Belki de en iyisi oğlunuz üçüncü bir kıza kapılmadan gitmem olacak.”

II

Parker Pyne buharlı geminin küpeştesine yaslanarak Palma’nın ışıklarını seyretti. Hemen arkasında Dolores Ramona duruyordu.

Bay Parker Pyne takdirle, “Çok iyi iş çıkardın, Madeline,” dedi. “Telefonla seni buraya çağırdığım için mutluyum. Aslında sessiz, sakin bir ev kızı iken bunu başarmak çok ilginç.”

Madeleine de Sara, ya da diğer adıyla Dolores Ramona, bir diğer adıyla da Maggie Sayers ciddi bir ifadeyle, “Sizi mutlu edebildiğim için sevinçliyim, Bay Parker Pyne,” dedi. “Benim için de güzel bir değişiklik oldu. Sanırım artık aşağı inip gemi hareket etmeden yatağıma girmeliyim. Denizde yolculuğa pek dayanıklı değilimdir.”

Birkaç dakika sonra Bay Parker Pyne omzunda bir el hissetti. Döndüğünde karşısında Basil Chester'i buldu.

"Buraya sizi görmeye ve yolcu etmeye geldim, Bay Parker Pyne. Size Betty'nin de sevgilerini ve her ikimizin de minnet ve teşekkürlerini sunmak isterim. Çok ustaca bir numaraydı. Betty ve annem inanılmayacak kadar sıkı fıkılar. Cancığır kuzu sarması. Eski sevgiliyi aldatmak çok ayıp gibi görünse de sonuçta o da çok *zor* bir kızdı. Neyse, artık her şey yoluna girdi. Fakat sanırım şu üzölmüş görünme numarasını birkaç gün daha sürdürmeliyim. Betty de ben de size ne kadar minnettarız, anlatamam."

Parker Pyne, "Size sonsuz mutluluklar dilerim," dedi.

"Teşekkürler."

Kısa bir sessizliğin ardından Basil çekinerek sordu.

"Şey Bayan... Bayan Sara... buralarda mı? Ona da teşekkür etmek istiyordum."

Parker Pyne onu keskin bakışlarla süzdü.

"Korkarım Bayan Sara yatmaya gitti."

"Ah, bu çok kötü, neyse... kim bilir, belki onu Londra'da görme olanağı bulabilirim."

"Aslına bakarsanız çok kısa bir süre sonra benim işimle ilgili olarak Amerika'ya gidecek."

"Ah!" Basil'in ses tonu üzgündü. "Neyse... artık gideyim..."

Parker Pyne gülümsedi. Kabinine giderken Madeleine'in kaldığı kabinin kapısını tıklattı.

"Nasılsın tatlım? İyisin değil mi? Genç dostumuz uğradı. Tipik hafif bir Madeleinitis atağı. Bir iki güne kalmaz atlatır. Bu arada doğrusu sen de insanın aklını başından alıyorsun."

İKİNCİ GONK

Joan Ashby yatak odasından çıktı ve kapının dışındaki sahanlıkta bir an durdu. Tam dönüp odasına gidecekti ki birden ayağının dibinde, aşağıda bir gonk sesi duydu.

Joan hemen çılgıncasına aşağı koşmaya başladı. Öylesine bir telaş içindeydi ki geniş merdivenlerin tam başında aksi yönden gelen genç bir adamla çarpıştı.

“Merhaba Joan. Bu acelenin nedeni ne?”

“Affedersin Harry. Seni görmedim.”

Harry Dalehouse soğuk, ciddi bir ifadeyle, “Ben de öyle düşünmüştüm,” dedi. “İyi de bu acelenin nedeni ne?”

“Gonk.”

“Biliyorum. Ama bu birinci gongtu.”

“Hayır, ikinciydi.”

“Birinci.”

“İkinci.”

Bunları konuşarak merdivenlerden indiler. Bu arada evin kidedemli uşağının gongun tokmağını yerine bırakıp ciddi ve vakur bir ifadeyle onlara yaklaştığı evin büyük giriş holüne ulaşmışlardı.

Joan, “İkinciydi,” diye ısrarını sürdürdü. “Öyle olduğunu biliyorum. Neyse, saate baksana.”

Harry Dalehouse ayaklı büyük saate göz attı.

“Sekizi on iki geçiyor,” dedi. “Joan, sanırım sen haklısın ama inan birinci gongu hiç duymadım.” Uşağa dönerek seslendi. “Digby! Bu birinci gonk muydu ikinci mi?”

“Birinci, efendim.”

“Sekizi on iki geçse birinci mi? Digby, bu işten atılmak için yeterli bir neden.”

Uşağın yüzünde hafif, anlamlı bir gülümseme belirdi.

“Bu akşam yemek servisi on dakika geç yapılacak efendim. Beyefendinin emirleri böyle.”

Harry Dalehouse, “İnanılacak şey değil,” diye haykırdı. “Yemin ederim her şey bir şekilde yoluna giriyor. Mucizelerin ardı arkası kesilmiyor. Saygıdeğer amcamın derdi ne, neden böyle bir değişiklik yaptı?”

“Yedi treni efendim, bugün yarım saat geç kaldı ve...” O anda duyulan bir gümbürtüyle uşak sözlerini yarıda kesmek durumunda kaldı.

Harry, “Aman Tanrım, bu da ne...” diye haykırdı. “Sanki biri ateş etti.”

Hemen sağlarındaki oturma odasından otuz beş yaşlarında esmer, yakışıklı bir adam çıktı.

“Bu da neydi böyle? Sanki biri ateş etti?”

Uşak, “Bu ses bir arabanın egzozundan çıkmış olmalı, efendim,” dedi. “Bu tarafta yol evin çok yakınından geçiyor ve üst katın pencereleri de açık.”

“Belki de,” dedi Joan kuşkuyla. “Ama o durumda ses dışarıdan gelmeliydi.” Eliyle sağ tarafı işaret etti. “Ses bence bu taraftan geldi.” Solunu işaret etti.

Esmer adam başını salladı.

“Bence öyle değil. Oturma odasıındaydım. Buraya çıkma nede-nim sesin öbür taraftan geldiğini düşünmem.” Başıyla ön kapıyı ve gongun bulunduğu kısmı işaret etti.

Coşku dolu, esprili bir insan olan Harry, “Doğu, batı ve güney, geride ne kaldı?” diye söze karıştı. “Neyse, bari onu da ben tamam-layayım. Ses benim kuzeyimdeydi. Sanırım arkamızda bir yerlerden geldi. Başka bir düşüncesi olan var mı?”

Geoffrey Keene gülümseyerek, “Belki de bu bir cinayet,” dedi ve ürken genç kızı fark ederek ekledi. “Affedersiniz Bayan Ashby.”

Joan, “Yalnızca bir an için ürperdim,” dedi. “Hepsi o.”

“Cinayet ilginç bir düşünce,” dedi Harry. “Ama ne yazık ki ne ceset var ne de kan! Korkarım bu çözümleme durgun suda balık av-lamaktan öte bir şey değil.”

“Tatsız görünüyor olabilir ama öyle olabilirdi de,” diyen diğer adam, “Haydi oturma odasına geçelim,” diye önerdi.

Joan coşkuyla, “Tanrıya şükür geç kalmadık,” dedi. “İkinci gonk olduğunu düşünerek merdivenlerden aşağı öyle hızlı koştum ki.”

Hep birlikte gülerek oturma odasına girdiler.

Lytcham Close İngiltere’deki en ünlü eski evlerden biriydi. Sa-hibi Hubert Lytcham Roche uzun yıllardır burada yaşayan ailenin son ferdiydi ve uzak akrabaları, “Bakın, ihtiyar Hubert’in delilliği-nin artık belgelenmesinin zamanı geldi,” diye düşünüyorlardı. “Za-vallı, iyice aklını yitirdi.”

Dostların ve akrabaların bir ölçüde abarttıklarını düşünmek doğru olsa da gerçek değişmiyordu. Hubert Lytcham Roche gerçekten de eksantrik, uçuk bir adamdı. Çok iyi bir müzisyen olmanın yanında, ele avuca sığmayan, dizginlenemez bir adamdı ve kendini her şeyin üzerinde önemsiyordu. Tipik bir megalomanyaktı. Evdeki herkes onun saplantılarına saygı göstermek zorundaydı yoksa bir daha eve girmeleri bile olanaksızdı.

Saplantılarından biri müzikti. Akşamları konuklarına müzik dinlettiği zamanlarda, ki bu çok sık yinelenen bir durumdu, o anlarda tam bir sessizlik olmasını beklerdi. En ufak bir fısıltı, bir elbise hışırtısı, en ufak bir kıpırdanma bile öfkeyle arkasını dönüp şanssız konuğuna bir daha çağrılmamak üzere güle güle demesine yeterliydi.

Diğer bir saplantısı ise günün en önemli yemeğinde, akşam yemeğinde herkesin dakikası dakikasına tam saatinde hazır bulunmasıydı. Kahvaltı önemsizdi, isterseniz öğlen bile inebilirdiniz. Öğlen yemeği de öyleydi, soğuk yiyecekler ve şekerleme meyveden oluşan basit bir sofraydı kurulan. Ama günün en önemli yemeği olan akşam yemeği bir tören, bir festivaldi ve ev sahibinin akıl almaz bir ücret karşılığında büyük otellerin birinden ayarttığı bir *cordons bleu*(*) tarafından hazırlanmaktaydı.

Birinci gongk tam sekizi beş geçe çalışıyordu. Sekizi çeyrek geçe ise ikinci bir gongk sesi duyulur ve kapıların açılmasının hemen ardından orada toplanan konuklara akşam yemeği bildirilir, bir tören alayı havasında yemek odasına girilirdi. İkinci gongkta geç kalma cüretini gösteren, orada hazır olmayan biri hemen aforoz edilir ve bu şanssız kişiye Lytcham Close'da akşam yemeklerine katılma şansı sonsuza değin kapatılırdı.

(*) Paris'teki ünlü aşçılık okulunda eğitim görmüş şefler.

Joan Ashby'nin paniğinin nedeni de buydu, aynı şekilde Harry Dalehouse'un bu kutsal eylemin o akşam on dakika geç gerçekleşti-rileceğini duyduğunda yaşadığı şaşkınlığın da. Her ne kadar amca-sıyla çok yakın olmasa da Lytcham Close'da bunun ne denli alışıl-madık bir durum olacağını bilecek kadar çok kalmıştı.

Lytcham Roche'un sekreterliği görevini yürüten Geoffrey Kee-ne de aynı şekilde çok şaşırmıştı.

"Olağanüstü bir durum bu," dedi. "Daha önce hiç böyle bir şe-yin olduğunu bilmiyorum. Emin misiniz?"

"Digby söyledi."

"Trenle ilgili bir açıklama yaptı," dedi Joan Ashby. "Ya da ben öyle algıladım."

Keene düşünceliydi.

"İlginç," dedi. "Sanırım yakında bu konuda bir şeyler öğreniriz. Ama yine de çok tuhaf."

İki genç adam birkaç dakika için susup genç kıza baktılar. Joan Ashby mavi gözleri, altın sarısı saçları ve zeki görünümüyle çok ca-zip bir kızdı. Bu onun Lytcham Close'a ilk geliyordu ve davet edilme-sinde Harry etkili olmuştu.

Kapı açıldı ve Lytcham Roche'un manevi kızı Diana Cleves içe-ri girdi.

Diana tam anlamıyla gözünü budaktan sakınmayan bir tipti, koyu renk gözleri şeytanca parlıyor ve sivri diliyle etrafındakileri aşağılamaktan zevk alıyordu. Neredeyse erkeklerin hepsi Diana'ya âşıktı, ama o yalnızca onları elde etmekten hoşlanıyordu. Aslında buz kadar soğukken sımsıcak bir insan duygusu uyandırabilen, çeki-ci, cazibeli, baş döndürücü bir kadındı.

“Bu kez ihtiyarı yendik,” dedi. “Haftalardır ilk kez buraya ilk gelip saatine bakarak, yemek saatini bekleyen bir kaplan gibi aşağı yukarı volta atan o değil.”

İki genç adam da ona doğru hamle yaptılar. Diana her ikisini de büyüleyici ve davetkâr bakışlarla süzdükten sonra Harry’ye döndü. Geri adım atan Geoffrey Keene’in esmer yanaklarının kızardığı görülüyordu.

O sırada odaya giren Bayan Lytcham Roche’un kendini toparladığı görülüyordu. Bayan Lytcham ince, uzun boylu, esmer bir kadındı. Yeşilin soluk, pek dikkat çekmeyen tonunda ipekten drapeli bir elbise giymişti. Dalgın, kararsız bir havası vardı. Onunla birlikte odaya gaga burunlu, orta yaşlı, çıkık çeneli biri daha girmişti. Gregory Barling. Bu kişi finans dünyasının önde gelen kişiliklerinden biriydi ve anne tarafından asil olmasının yanında çok uzun yıllardır Hubert Lytcham Roche’un en samimi arkadaşıydı.

Bamm!

Gonk sesi yeniden yankıladı. Sesin kesilmesiyle birlikte kapılar açıldı ve Digby seslendi. “Yemek hazır efendim!”

Aynı anda her ne kadar deneyimli ve çok eğitilmiş olsa da uşağın duyarsız yüzünde anlık bir şaşkınlık belirip kayboldu. Bu bir ilkti, daha önce hiç efendisinin yemek saatinde salonda hazır olmadığını anımsamıyordu.

Aynı şaşkınlık salonda bulunan diğer kişilerce de paylaşılıyordu. Bayan Lytcham Roche kararsızlıkla gülümsedi.

“Çok ilginç! Ne yapmak gerektiğini bilemiyorum.”

Herkes şaşkıındı. Lytcham Close’da bir gelenek yıkılmıştı. Neler oluyordu? Konuşmalar kesilmiş, gergin bir bekleyiş başlamıştı.

Sonunda kapı bir kez daha açıldı. Böylece nasıl davranmaları gerektiğini bilememenin kaygısı içinde bunalan topluluk rahat bir

soluk aldı. Evin en sıkı, değişmez kuralını bozanın ev sahibinin bizzat kendisi olduğu konusunu vurgulayacak hiçbir şey söylenmemeliydi.

Fakat gelen Lytcham Roche değildi. Uzun oturma odasına giren kişi, iriyarı, sakallı Vikingleri andıran ev sahibinin tam aksi görünümde, ufak tefek, yumurta kafalı, göze çarpacak kadar ilginç bıyıklı ve son derece şık, gösterişli smokiniyle yabancı olduğu açıkça belli olan biriydi.

Gözleriyle odayı tarayan yabancı doğruca Bayan Lytcham Roche'un yanına gitti.

"Çok özür dilerim madam. Korkarım biraz geç kaldım."

Bayan Lytcham Roche dudaklarının arasından mırıldandı.

"Ah, önemli değil. Hiç önemli değil Bay..." Sustu.

"Poirot madam. Hercule Poirot."

Hemen arkasında çok hafif bir "Ah" sesi duyuldu. Bu, belirgin bir sözcükten çok bir nida, bir kadının kendini tutamayıp duygularını ifade etmesiydi. Bu Poirot'nun gururunu okşamıştı.

Nazıkçe, "Geleceğimi biliyor muydunuz?" diye mırıldandı. "*N'est ce pas, madame?*" Eşiniz söylemiş miydi?"

"Ah... ah, evet." Bayan Lytcham Roche'un davranışı tamamıyla inandırıcılıktan uzaktı. "Yani demek istediğim, öyle olduğunu sanıyorum. Ben gerçekten çok dikkatsiz biriyim, Bay Poirot. Hiçbir şeyi anımsayamam. Neyse ki Digby her şeyi takip ediyor."

"Trenim," dedi Poirot. "Rötar yaptı. Tam önümüzde demir yolda bir kaza olmuş."

Joan, "Ah," diye haykırdı. "Demek akşam yemeğinin ertelenmesinin nedeni buydu."

(*) *Değil mi, madam?*

Poirot bakışlarını hemen ona yöneltti. Son derece gizemli, zeki bakışlardı bunlar.

“Normal olmayan bir şeyler var, değil mi?”

“Gerçekten de buna bir anlam vermek...” diye söze başlayan Bayan Lytcham Roche hemen ardından sustu. “Demek istediğim,” diye ekledi neden sonra, “Bu çok tuhaf. Hubert asla...”

Poirot gözlerini hızla gruptakilerin üzerinde gezdirdi.

“Bay Lytcham Roche henüz aşağı inmediler mi?”

“Hayır, bu çok olağanüstü bir durum...” diyen Joan yalvarırcasına Geoffrey Keene’e baktı.

Keene, “Bay Lytcham Roche son derece dakik bir insandır,” diye açıkladı. “Akşam yemeğine asla geç kalmaz... şey, demek istediğim onun şimdiye kadar asla geç kaldığını görmediğim.”

Bir yabancı için bu durum gülünç olmalıydı, endişeli yüzler ve dehşet ifadeleri.

“Biliyorum,” diyen Bayan Lytcham Roche sorun çözen bir insan havasıyla ekledi. “Digby’yi çağıracağım.”

Dediğini de yaptı.

Uşak hemen geldi.

“Digby,” dedi Bayan Lytcham Roche. “Efendiniz. Acaba...”

Cümlesini tamamlamamak Bayan Lytcham Roche’un alışkanlıklarından biriydi. Zaten uşağın da böyle bir şey yapmasını beklemediği anlaşıyordu. Hemen anlayışla yanıt verdi.

“Bay Lytcham Roche sekize beş kala aşağı inip çalışma odasına gittiler, madam.”

“Ah!” Bir an sustu. “Sanmıyorum ki... yani... gongu duymuştur değil mi?”

“Duymuş olması gerekir, gongu hemen çalışma odasının kapısının dışında.”

“Evet, tabii, tabii.” Bayan Lytcham Roche şimdi biraz daha terdirgindi.

“Kendilerine akşam yemeğinin hazır olduğunu haber vereyim mi madam?”

“Ah, teşekkürler Digby. Evet, sanırım... evet, evet, bunu yapmalıyız.”

Uşağın arkasını dönmesinin hemen ardından Bayan Lytcham Roche konuklarına dönerek, “Hiç bilemiyorum, Digby olmasa ne yapardım?” dedi.

Bunu bir sessizlik izledi.

Ardından Digby yeniden odaya girdi. Soluğu çok daha hızlı çıkıyordu şimdi.

“Çok affedersiniz madam, çalışma odasının kapısı kilitli.”

Ve o andan itibaren olayların kontrolü Hercule Poirot’ya geçti.

“Sanırım,” dedi. “Hemen çalışma odasına gitmeliyiz.”

En öne geçerek ilerledi ve diğerleri de onu izlediler. Kontrolü ele alması tamamen doğalmış gibi davranıyordu. Komik görünüm-lü konuk kişiliğinden çoktan çıkmıştı. Duruma uygun ve hâkim bir kişilikti o anda.

Antrede merdivenlerin, büyük saatin ve gongun durduğu duvar-daki girintinin önünden geçti. Kilitli kapı tam olarak bu girintinin karşısındaydı.

Kapıyı çaldı, önce nazikçe, sonra giderek artan bir şiddette. Fakat yanıt yoktu. Çevik bir şekilde yere diz çöktü ve gözünü kapıdaki anahtar deliğine dayadı. Sonra ayağa kalkıp etrafına bakındı.

“Baylar,” dedi. “Bu kapıyı kırmamız gerekiyor. Hem de hemen!”

Daha önce olduğu gibi yine kimse otoritesini sorgulamadı. Geoffrey Keene ve Gregory Barling en iri iki erkekti. Poirot’nun

talimatları çerçevesinde kapıya yüklendiler. Kolay bir iş değildi bu. Lytcham Close'un kapıları sağlam masiftendi, modern kalitesiz, üstünkörü yapılmış kapılardan değil. Darbeye dirençle karşı koydu fakat sonuçta erkeklerin toplu hamlelerine dayanamayarak menteşelerinden içeri doğru açıldı.

Ev halkı kapının önünde ne yapacaklarını bilemez bir halde kalakalmıştı. Bilinçaltında görmekten korktukları gerçek karşılarındaydı. Tam karşılarında pencere vardı. Sol tarafta, pencereyle kapının arasında büyük bir yazı masası duruyordu. Masada bir adam, iriyarı bir adam vardı, koltuğunda yana dönük yığılıp kalmıştı. Arkası onlara yüzü ise pencereye dönüktü ama duruşu durumu açıklıyordu. Sol kolu cansız bir halde koltuğun kenarından aşağı sarkmıştı ve hemen altında halının üstündeysen küçük bir tabanca parlıyordu.

Poirot ciddi, sert bir ifadeyle Gregory Barling'e, "Bayan Lytcham Roche'u buradan uzaklaştırın," dedi. "Diğer iki bayanı da."

Barling hemen durumu kavrayarak başıyla onayladı. Elini ev sahibesinin koluna koydu. Kadın ürpererek titredi.

"Kendini vurmuş," diye mırıldandı. "Korkunç!" Yeni bir ürpermenin ardından oradan uzaklaştı. Diğer iki kız da onu izlediler.

Poirot odanın içine doğru ilerledi, iki genç adam da ardından.

Poirot cesedin yanına diz çöktü. Genç adamlara geride kalmalarını işaret etti.

Kurşun deliği cesedin başının sağ tarafındaydı. Kafayı delip geçmiş, duvarda asılı aynaya saplanmış ve ayna paramparça olmuştu. Yazı masasının üzerindeki beyaz bir kâğıda titrek, tereddütlü bir elyazısıyla yalnızca, "Üzgünüm," sözcüğü karalanmıştı.

Poirot yeniden kapıya doğru baktı.

"Anahtar kilitte değil," dedi. "Acaba..."

Elini ölü adamın cebine soktu.

“İşte burada,” dedi. “Yani öyle olduğunu düşünüyorum. Sizden bunu denemenizi istesem?”

Geoffrey Keene anahtarı alarak kilide soktu.

“Uyuyor.”

“Ya pencere?”

Harry Dalehouse pencereye doğru gitti.

“Kapalı.”

“Bir dakika,” diyen Poirot ayağa kalkarak pencerenin yanına gitti. Bu yere kadar uzanan büyük bir balkon penceresiydi. Poirot pencereyi açtı, bir an önünde durup hemen önündeki çimenleri seyretti sonra yeniden pencereyi kapadı.

“Evet, dostlar,” dedi. “Polise telefon etmeliyiz. Onlar gelip bunun bir intihar olduğundan kesin olarak emin olana dek hiçbir şeye dokunulmaması gerekiyor. Ölüm ancak son çeyrek saat içinde gerçekleşmiş olabilir.”

Harry heyecanla, “Biliyorum,” dedi. “Tabanca sesini duyduk.”

“*Comment?*”^(*) Ne diyorsunuz?”

Harry, Geoffrey Keene’in yardımıyla durumu açıkladı. Tam konuşmasını tamamlamıştı ki Barling göründü.

Poirot çarçabuk az önce söylediklerini yineledi. Keene telefona giderken Poirot, Barling’e kendisiyle konuşmak istediğini belirtti.

Digby’den çalışma odasının kapısında nöbet tutmasını isteyerek küçük kahvaltı odasına geçtiler. Bu arada Harry de bayanları bulmaya gitti.

Poirot söze, “Sanırım Bay Lytcham Roche’un yakın arkadaşınız,” diye başladı. “Bu yüzden sizinle özel olarak konuşmak

---

(*) *Nasıl, neden, nasıl olur?*

istedim. Aslında belki kural gereği önce sayın bayanla konuşmam gerekirdi, ama şu an için bunun *uygun* olacağını sanmıyorum.”

Sözlerine ara verdi neden sonra devam etti.

“Bakın çok hassas bir durumla karşı karşıyayım. Gerçekleri tüm çıplaklığıyla önünüze sereceğim. Benim mesleğim özel dedektiflik.”

Barling hafifçe gülümsedi.

“Bana bunu anlatmanıza gerek yok Bay Poirot. İsminiz zaten herkes tarafından biliniyor.”

Poirot hafifçe eğilerek, “Mösyö çok nazik ve iltifat ediyorlar,” dedi. “Neyse devam edelim. Londra’daki adresime Bay Lytcham Roche tarafından gönderilmiş bir mektup ulaştı. Kendisi bu mektupta büyük bir miktarda dolandırıldığını sandığını yazmıştı. Belirttiğine göre ailesel nedenlerle bu işe polisin karışmasına karşıydı, ama benden buraya gelip konuyu kendisi adına incelememi istiyordu. Neyse bunu kabul ettim ve geldim. Ama Bay Lytcham Roche’un istediği kadar erken gerçekleştiremedim bunu, ne de olsa başka işlerim de var. Ayrıca her ne kadar kendisi öyle olduğunu düşünüyorduyse da Bay Lytcham Roche İngiltere Kralı da değil.”

Barling sinsice gülümsedi.

“Kendisi öyle davranabileceğini düşünüyordu.”

“Kesinlikle. Ah, başışlayın, ama... gönderdiği mektup onun nasıl derler... biraz eksantrik biri olduğunu gösteriyordu. Akıl hastası değil ama biraz dengesiz, *n’est-ce pas?*”

“Zaten bu yaptığı da bunu göstermiyor mu?”

“Yo mösyö, intihar her zaman bir dengesizlik göstergesi değildir. Sorgu yargıçları böyle ifade edebilirler ama bu daha çok, geride kalanların duygularını gözetme çabasıdır.”

(*) Değil mi?

Barling kararlılıkla, “Hubert normal bir insan değildi,” dedi. “Dizginlenemeyen hırsları vardı, kendini her şeyin üstünde görürdü, kontrolsüz denecek düzeyde öfkeliydi, aile onuru konusunda saplantılıydı ve birçok açıdan da kafası oldukça karışık. Ama her şeye rağmen çok zeki, cin gibi bir adamdı.”

“Çok doğru. Dolandırıldığını fark edecek kadar zeki olduğu kesin.”

Barling sordu. “Yani dolandırılmak bir insanın intihar etmesi için bir neden olabilir mi?”

“Dediğiniz gibi mösyö, çok saçma bir neden olurdu! Bu da bana bu konuda acele etmek gerektiğini gösteriyor. Ailesel nedenlerle... mektuptaki ifade buydu. *Eh bien* mösyö, siz görmüş geçirmiş bir adamsınız, dünyayı tanıyorsunuz. Ve sizin de kesinlikle bildiğiniz gibi bu yani ailesel nedenler bir insanı intihara götürebilir.”

“Yani?”

“Görünüşe göre, yani benim anladığım kadarıyla *ce pauvre monsieur*(*), bir şey daha buldu ve bu bulduyuyla yüzleşmeyi göze alamadı. Sizin de bildiğiniz gibi benim bir görevim var. İş teklif edildi, ücretimi aldım ve görevi kabul ettim. Yaşlı adam bu ‘ailesel neden’ dolayısıyla polise gitmek istemiyordu. Dolayısıyla acele etmem gerekiyor. Gerçeği bir an önce öğrenmeliyim.”

“Peki ya öğrenince?”

“O zaman sağduyulu davranmak zorundayım. Yapmam gerekeni yapacağım.”

Barling, “Anlıyorum,” dedi. Bir iki dakika kadar konuşmadan sigarasını içtikten sonra ekledi. “Yine aynı şeyi söylemek durumundayım, korkarım size yardımcı olamayacağım. Hubert asla bana sırlarını açmazdı. Hiçbir şey bilmiyorum.”

(*) *Bu zavallı adam.*

“Sizi çok iyi anlıyorum, mösyö, peki ama hiç değilse bana kimlerin bu zavallı adamı dolandırma fırsatı olduğunu söyleyebilir misiniz?”

“Söylemesi çok zor. Elbette gayrimenkullerle ilgilenen bir temsilcisi vardı, ama o yeni biri.”

“Temsilci mi?”

“Evet. Marshall. Yüzbaşı Marshall. Son savaşta bir kolunu kaybetmiş çok iyi bir insan. Buraya bir yıl kadar önce geldi. Hubert’in ondan hoşlandığını hatta sevdiğini biliyorum, ayrıca ona güveniyordu da.”

“Eğer ona yanlış yapan Yüzbaşı Marshall olsaydı, bu saklanması gereken ‘ailesel nedenler’ arasında olmazdı.”

“Ha... hayır, ama...”

Bu tereddüt Poirot’nun dikkatinden kaçmamıştı.

“Konuşun mösyö. Rica ederim, benden bir şey gizlemeyin.”

“Bu dedikodu olacak.”

“Yalvarırım konuşun.”

“Peki, öyleyse, şey, söyleyeyim. Oturma odasındaki çekici genç bayan dikkatinizi çekti mi?”

“Orada iki genç çekici bayan gördüm.”

“Ah evet, Bayan Ashby. Tatlı küçük kız. Bu onun buraya ilk gelişi. Harry Dalehouse Bayan Lytcham Roche’dan onu davet etmesini istedi. Hayır, esmer kızdan bahsediyordum... Diana Cleves.”

Poirot, “Dikkatimi çekti,” dedi. “Hiçbir erkeğin dikkatinden kaçmayacak kadar cazip bir kız o.”

Barling birden patladı.

“Şeytanın ta kendisi o! Yirmi millik çevrede pas verip duygularıyla oynamadığı tek bir erkek yok. Günün birinde biri ona bunun hesabını soracak, dayanamayıp onu öldürecek.”

Karşısındakinin kendisini meraklı bakışlarla süzdüğünün farkında bile olmadan alnında biriken terleri mendiliyle sildi.

“Ve bu genç bayan...”

“Lytcham Roche’un manevi kızı. Karısıyla çocuk sahibi olamayınca büyük bir hayal kırıklığı yaşadılar. Ve Diana Cleves’i evlat edindiler, kız uzaktan kuzenleriydi. Hubert ona çok bağlıydı, ona neredeyse tapıyordu.”

Poirot, “Hiç kuşkusuz onun evlenmesi fikrine de karşıydı, değil mi?” diye sordu.

“Eğer doğru insanla olursa hayır.”

“Ve bu doğru insan da siz miydiniz, mösyö?”

Barling kızardı ve kekeledi. “Asla...”

“*Mais, non, mais, non!*”(*) Siz bir şey söylemediniz. Ama gerçek buydu, değil mi?”

“Ona âşık olduğum doğru. Bu Lytcham Roche’u çok mutlu etti. Diana için düşündüğü geleceğe de uygundu bu durum.”

“Peki ya matmazel?”

“Size söyledim, o şeytanın yeryüzündeki görüntüsü.”

“Anlıyorum. Onun kendine göre bir eğlence anlayışı vardı, değil mi? Peki ya Yüzbaşı Marshall? Onun olaydaki rolü ne?”

“Şey, Diana çok sık onunla birlikte görüldü. İnsanlar onlar hakkında konuşuyorlardı. Bence bunda büyütülecek bir şey yoktu. Bir gönül oyunu daha, hepsi o!”

Poirot başıyla onayladı.

“Ama diyelim ki, bu ilişki gerçekten de ciddi bir yön almıştı, şey... o zaman Bay Lytcham Roche’un olayı ‘aile meselesi’ olarak nitelendirmesine bir anlam verebiliriz.”

(*) *Ama hayır, ama hayır!*

“Marshall’ın zimmetine para geçirdiğini düşünmek için hiçbir görülür neden olmadığını anlıyorsunuz, değil mi?”

“*Ah parfaitement, parfaitement!*”(*) Bu yalnızca aile bireylerinden birinin de karıştığı unutulmuş bir çek olayı da olabilir. Peki ya genç Dalehouse, o kim?”

“Yeğeni.”

“Miras ona da kalacak, değil mi?”

“Kız kardeşinin oğlu. Tabii ki aile adı ona devrolacak, başka yaşayan Lytcham Roche yok.”

“Anlıyorum.”

“Burası uzun yıllardır babadan oğula geçen bir mülk olmasına rağmen vakıf kapsamında değil.”(**) Hep onun bu mülkü yaşadığı sürece karısına sonra da onayladığı bir evlilik yaptığı takdirde Diana’ya bırakacağını düşünmüşümdür. Şey, böyle bir durumda kocası ailenin soyadını taşıyabilecekti.”

Poirot, “Anlıyorum,” dedi. “Bana çok yardımcı oldunuz mösyö, çok naziksiniz. Sizden tek şey daha isteyebilir miyim? Lütfen size anlattıklarımı Bayan Lytcham Roche’a anlatın ve ona mümkünse kendisiyle bir dakika görüşmek istediğimi iletin.”

Poirot’nun beklediğinden çok daha çabuk kapı açıldı ve Bayan Lytcham Roche içeri girerek bir sandalyeye çöktü.

“Bay Barling bana her şeyi açıkladı,” dedi. “Tabii ki bir skandalı göze alamayız. Her ne kadar bunun alın yazısı olduğunu hissediyorsam da, öyle değil mi? Yani ayna filan.”

“*Comment...* ayna mı?”

“Aynayı gördüğüm anda bunun bir sembol olduğunu sezdim. Hubert için! Bir lanet! Sanırım bu eski ailelerin üzerinde hep bir

---

(*) Ah, elbette, elbette!

(**) İngiltere’de bir mülkün vâris tarafından ferağ ve satışını reddeden miras hukuku.

lanet dolaşır. Hubert her zaman biraz tuhaftı. Özellikle de son zamanlarda iyice tuhaflaşmıştı.”

“Böyle bir şeyi size sorduğum için beni lütfen bağışlayın madam, ama son zamanlarda para sıkıntısı çekiyor muydunuz?”

“Para mı? Hiçbir zaman parayı düşünmem gerekmedi.”

“Ne derler biliyor musunuz madam? Parayı düşünmediğini söyleyen aslında paraya en çok ihtiyacı olanıdır.”

Poirot sinsice gülümsedi. Kadın yanıt vermedi. Gözleri uzaklarda bir yerlere takılıp kalmıştı.

Poirot, “Teşekkürler madam,” dedi ve bu konuşma da böylece bitmiş oldu.

Poirot zili çaldı, Digby içeri girdi.

“Sizden birkaç sorumu yanıtlamanızı isteyeceğim. Ben efendinizin ölümünden önce anlaşıp buraya çağırdığı özel dedektifim.”

Uşak yutkunarak, “Dedektif mi?” diye sordu. “Neden?”

“Lütfen soruma yanıt verin. Tabanca sesinden bahsedin bana...”

Uşağın anlattıklarını dinledi.

“O anda antrede dört kişi miydiniz?”

“Evet, efendim, ben, Bay Harry Dalehouse ve Bayan Ashby, Bay Keene de oturma odasından çıkıp geldi.”

“Ya diğerleri, onlar neredeydiler?”

“Diğerleri mi, efendim?”

“Evet, Bayan Lytcham Roche, Bayan Cleves ve Bay Barling?”

“Bayan Lytcham Roche ve Bay Barling aşağıya daha sonra indiler efendim.”

“Peki ya Bayan Cleves?”

“Sanırım Bayan Cleves zaten oturma odasındaydı, efendim.”

Poirot birkaç soru daha yöneltti ve sonra uşağı Bayan Cleves’in yanına gelmesini beklediğini belirterek gönderdi.

Kız hemen geldi. Poirot, Barling'in açıklamalarının ışığında kızı dikkatle inceledi. Sırtına bir gül goncası iliştirdiği beyaz saten tayyörü içinde gerçekten de çok çıktı.

Poirot, Lytcham Close'a gelme nedenlerinden bahsetti, bu arada kızı dikkatle süzüyordu. Kızda olağan bir şaşkınlık olsa bile en ufak bir endişe ya da huzursuzluk yoktu. Marshall'dan sıcak, ölçülü bir samimiyetle söz ederken konu Barling'e geldiğinde gerginleşti.

"O adam dolandırıcının, sahtekârın teki," dedi. "İhtiyara söyledim, ama beni dinlemek istemedi, onun kokuşmuş şirketlerine para yatırmayı sürdürdü."

"Babanız öldüğü için üzgün müsünüz matmazel?"

Kız Poirot'yu dikkatli bakışlarla süzdü.

"Elbette. Ben, modern bir insanım, Bay Poirot. Öyle hıçkıra hıçkıra ağlamaktan, yaygara koparmaktan, duygularımı dışa vurmaktan hoşlanmam. Ama ihtiyarı severdim. Gerçi bu onun için en iyisiydi, o başka."

"En iyisi mi?"

"Evet. Böyle devam etseydi onu yakında kilit altına almak gerekebilirdi. Saplantılı hali giderek artıyordu, yani Lytcham Close'daki son Lytcham Roche olarak her şeye gücü yeteceği saplantısı katlanılmaz bir hal almıştı."

Poirot düşünceli düşünceli başını salladı.

"Anlıyorum, anlıyorum, bu hiç kuşkusuz zihinsel bozukluk işareti. Bu arada, küçük çantanıza bakmama izin verir misiniz? Bu muhteşem... yani bütün bu ipek gül goncalarını kastediyorum. Ne diyordum? Ah, evet, ateş sesini duydunuz mu?"

"Evet ama bunun araba, egzoz ya da öyle bir şeyin gürültüsü olduğunu düşündüm."

“Oturma odasında mıydınız?”

“Hayır bahçedeydim.”

“Anlıyorum, teşekkürler, matmazel. Sizden sonra mümkünse Bay Keene ile görüşmek istiyordum?”

“Geoffrey ile mi? Göndereyim.”

Keene içeri girdi, heyecanlı ve meraklıydı.

“Bay Barling bana burada bulunmanızın nedeninden bahsetti. Size anlatabilecek bir şey bildiğimi sanmıyorum, ama elimden geldiğince...”

Poirot sözünü yarıda kesti.

“Yalnızca bir tek şey bilmek istiyorum Mösyö Keene! Bugün öğleden sonra çalışma odasının kapısından içeri girmeden önce durup yerden aldığınız şey neydi?”

“Ben...” Keene sandalyesinden ayağa fırladı ama hemen sakinleşerek yeniden oturdu. “Neyi kastettiğinizi anlamıyorum,” diye mırıldandı yavaşça.

“Ah, bence çok iyi biliyorsunuz, mösyö. Benim arkamdaydınız, bunun bilincindeyim. Dostlarım hep benim arkamda da gözlerim olduğunu söylerler. Yerden bir şey aldınız ve ceketinizin sağ dış cebine koydunuz.”

Kısa bir sessizlik oldu. Keene’in yakışıklı yüzünde kararsızlık açıkça okunuyordu. Sonunda kararını verdi.

“Kendiniz bakın, Bay Poirot,” diyerek cebindekileri boşalttı. Bunlar bir sigara tabakası, bir mendil, küçük ipek bir gül goncası ve küçük altın bir çakmaktı.

Bir anlık sessizliğin ardından Keene ekledi. “Aslında aldığım buydu.” Çakmağı aldı. “Öğleden sonra oradayken düşürmüş olmalıyım.”

Poirot, “Hiç sanmıyorum,” dedi.

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Ben bir düzen, metot ve kural adamıyım. Yerde bir çakmak olsa muhakkak görür ve hemen alıp kaldırırdım ve kaldı ki bu büyüklükteki bir çakmağı hiç kuşkusuz fark ederdim. Hayır, mösyö, bunun çok daha küçük bir şey olduğunu düşünüyorum, örneğin bunun gibi.”

Küçük ipek gül guncasını eline aldı.

“Sanırım Bayan Cleve’in çantasından.”

Anlık bir suskunluğun ardından Keene gülererek onayladı.

“Evet, gerçekten öyle... bana dün akşam vermişti.”

“Anlıyorum.”

Tam o anda kapı açıldı ve sarı seyrek saçlı, koyu renk takım elbiseli bir adam odaya girdi.

“Keene... neler oluyor? Lytcham Roche kendini mi vurdu? Tanırım inanamıyorum. Bu olanaksız.”

Keene, “İzin verirsiniz sizi Bay Poirot ile tanıştırayım,” dedi. Diğer adam bir an afalladı. “Size kendisi her şeyi anlatacaktır.” Ardından kapıyı çarparak odayı terk etti.

“Bay Poirot,” John Marshall merak içindeydi. “Sizi tanımanın beni ne kadar mutlu ettiğini bilemezsiniz. Sizin burada olmanız gerçekten çok büyük bir şans. Lytcham Roche geleceğinizden hiç bahsetmemişti. Sizin çok büyük bir hayranınızım, mösyö.”

Poirot sevecen, yumuşak genç bir adam, diye düşündü, ama aslında o kadar genç de sayılmazdı, şakaklarında ve alnının kenarlarında henüz ağarmış saçlar parlıyordu. Genç izlenimi uyandırması sesinden ve davranışlarından kaynaklanıyordu.

“Polis...”

“Onlar da geldiler efendim. Haberi duyunca hemen onlarla geldim. Aslında pek şaşırmış görünmüyorlardı. Tabii akıl almayacak kadar çılgın biri olduğu da gerçektir, ama yine de...”

“Yine de intihar etmesi sizi şaşırttı, değil mi?”

“Doğrusu evet. Lytcham Roche’un bu dünyanın o olmasa da döneneğini düşünebileceğini rüyamda görsem inanmazdım...”

“Anladığım kadarıyla son zamanlarda para sıkıntısı varmış, öyle değil mi?”

Marshall başıyla onayladı.

“Spekülasyondan kaynaklanıyordu. Barling’in riskli işlerine çok para yatırmıştı.”

Poirot sakın bir sesle sordu. “Size karşı açık ve dürüst olacağım, Bay Marshall. Son zamanlarda hiç Bay Lytcham Roche’un sizin hesaplarla oynadığınızdan kuşkulandığınızı düşündüğünüz oldu mu?”

Marshall, Poirot’u büyük bir hayretle süzdü. Yüzünde gerçekten de gülünç denecek kadar büyük bir şaşkınlık ifadesi belirmişti. Poirot bile kendini tutamayarak güldü.

“Bakıyorum da çok şaşırdınız, Bay Marshall?”

“Gerçekten de öyle. Bu çok saçma, akıl almaz bir düşünce.”

“Ah! O zaman başka bir sorum daha olacak. Manevi kızıyla ilişki kurarak onu soymaya kalkıştığınızdan kuşkulanıyordu değil mi?”

“Ah demek ilişkimiz hakkında bilginiz var?” Kıpırmızı bir yüzle utanarak güldü.

“Bu gerçek değil mi?”

Marshall başıyla onayladı.

“Ama yaşlı adamın bundan haberi yoktu. Di ona anlatmamıştı, zaten anlatamazdı. Sanırım bunda haklıydı da. Duysa küplere

binerdi. Hemen işime son verilirdi, farklı bir durum asla söz konusu olamazdı.”

“Peki ya sizin planınız neydi?”

“Şey, yemin ederim ki, bilmiyordum. Her şeyi Di’ye bırakmıştım. Bir şeyler ayarlayacağını söylüyordu. Aslında bir yandan da iş arıyordum. Eğer bulabilseydim buradaki işimden istifa edecektim.”

“Sanırım matmazel de sizinle gelip evlenecekti, öyle mi? Bu durumda Bay Lytcham Roche onu mirasından mahrum edeceği gibi gelirini de kesebilirdi. Fakat benim gördüğüm kadarıyla Matmazel Diana parayı seven biri.”

Marshall tedirgin bakıyordu.

“Bunu ona anlatmaya çalıştım, efendim.”

O anda Geoffrey Keene odaya girdi. “Polis işini tamamladı gidiyor. Gitmeden önce sizi de görmek istiyorlar, Bay Poirot.”

“*Merci*, geliyorum.”

Çalışma odasında güçlü, kuvvetli, yapılı bir müfettiş ve bir de adli tıp doktoru vardı.

Müfettiş hemen, “Bay Poirot,” dedi. “Sizden bahsedildiğini o kadar çok duydum ki. Ben müfettiş Reeves.”

“Çok naziksiniz,” diyen Poirot her ikisiyle de el sıkıştı. “Benim yardımınıza ihtiyacınız yok, değil mi?” Hafifçe gülümsedi.

“Bu kez hayır, efendim. Her şey yolunda.”

Poirot, “Demek olay tamamıyla açık ve anlaşılır biçimde ortada, öyle mi?” diye sordu.

“Kesinlikle. Kapı ve pencereler kilitli ve anahtar da ölen adamın cebinde bulundu. Son günlerde davranışları da çok tuhafmış. Hiç kuşku yok.”

“Her şey tamamıyla normal, öyle mi?”

Doktor homurdandı.

“Kurşunun o aynayı parçalaması için adamın çok acayip bir biçimde oturuyor olması gerekirdi. Ama zaten intihar çok acayip bir şey, dolayısıyla her şey olabilir.”

“Kurşunu buldunuz mu?”

“Evet, burada.” Doktor kurşunu uzattı. “Aynanın altında, duvarın kenarında. Tabanca Bay Roche’un kendi silahıymış. Her zaman yazı masasının gözündedir. Bu işte bir tuhaflık var ama nasıl diyeyim, belki de bunu asla öğrenemeyeceğiz.”

Poirot başıyla onayladı.

Ceset yatak odasına taşınmıştı. Polisler evden ayrılınca Poirot bir süre kapıda durup arkalarından baktı. Sonra bir ses duyarak döndü. Harry Dalehouse tam arkasındaydı.

Poirot, “Acaba güçlü bir el lambanız var mıydı, genç adam?” diye sordu.

“Evet. Hemen getireyim.”

Harry geri döndüğünde yanında Joan Ashby de vardı.

Poirot nazikçe, “İsterseniz siz de bana eşlik edebilirsiniz,” dedi.

Ön kapıdan çıkıp sağa döndüler ve çalışma odasının penceresinin önünde durdular. Pencereyle bahçe yolunun arasında yaklaşık olarak iki metre genişlikte bir çimenlik alan vardı. Poirot eğildi ve lambayı çimene tuttu sonra doğrulurken başını salladı.

“Hayır,” dedi. “Burada değil.”

Sonra sustu ve ağır ağır dikleşti. Çimenin öte tarafında derin bir çiçek tarhı vardı. Poirot’nun dikkati çiçek tarhının sağ tarafına, papatyalar ve yıldız çiçeklerinin bulunduğu kısımda yoğunlaşmıştı. Lambayı tarhın ön kısmına doğru yöneltti. Yumuşak toprakta belirgin ayak izleri vardı.

Poirot, “Dört tane,” diye mırıldandı. “İkisi çalışma odasının penceresine doğru gidiyor, ikisi oradan geliyor.”

Joan, “Bahçıvan olmalı,” dedi.

“Hayır, matmazel, hayır... değil. Gözlerinizi kullanın. Bunlar küçük, ince topuklu ayakkabı giymiş bir kadının bıraktığı izler. Matmazel Diana bahçeye çıktığını söylemişti. Onun aşağıya sizden önce mi sonra mı indiğini biliyor musunuz matmazel?”

Joan başını salladı.

“Anımsayamıyorum. Gonk çaldığı için öylesine heyecanlıydım ki, birinci gongu da duyduğumu düşünüyordum. Ama sanırım önünden geçerken onun odasının kapısı açıldı, ah, hayır, hayır bundan emin değilim. Bayan Lytcham Roche’unki... onunki kapalıydı, bundan eminim.”

Poirot, “Anlıyorum,” dedi.

Poirot’nun ses tonundaki bir şey Harry’nin irkilerek bakışlarını ona yöneltmesine neden olduysa da Poirot bu arada kaşlarını çatmış, kendi kendine düşüncelere dalmıştı bile.

Kapının eşiğinde Diana Cleves ile karşılaştılar.

“Polisler gitti,” dedi genç kız. “Her şey... geçti, bitti.”

Derin bir soluk aldı.

“Sizinle bir iki dakika konuşabilir miyiz matmazel?”

Diana doğruca sabah odasına ilerledi, Poirot da onu izleyerek kapıyı arkasından kapadı.

“Evet?” Diana şaşırmış görünüyordu.

“Küçük bir sorum olacak matmazel. Bugün akşam herhangi bir saatte çalışma odasının dışındaki çiçek tarhında dolaştınız mı?”

“Evet.” Kız başıyla onayladı. “Saat yedi dolaylarında, sonra da akşam yemeğinden hemen önce.”

Poirot, “Anlayamıyorum,” diye mırıldandı.

Diana soğuk bir ifadeyle, “Asıl ben bunda sizin deyiminizle ‘anlayamayacak’ ne olduğunu hiç anlayamıyorum,” dedi. “Masa için papatya topluyordum. Her zaman çiçeği ben toplarım. Bunu yaptığım da saat yediydi.”

“Peki ya sonra... daha sonra ne zaman çıktınız bahçeye?”

“Ah, o mu? Aslında bahçeye ikinci kez çıkmamın nedeni yanlışlıkla elbisemin omzuna briyantın damlatmamdı, tam omzuma, işte şuraya. O sırada aşağıya inmeye hazırdım. Kıyafetimi değiştirmek istemedim. Sonra birden çiçek tarhının hemen kenarında küçük bir gül guncası gördüğümü anımsadım. Hemen dışarı koşup onu kopardım ve iğneyle omzuma tutturdum. Bakın...”

Poirot’nun yanına yaklaşp gül guncasını hafifçe kaldırdı. Dedektif minik yağ lekesini net olarak gördü. Kız, Poirot’nun yakınında kalmayı sürdürdü, omuzları birbirlerine değiyordu.

“Peki, bu ne zaman oldu?”

“Ah, sanırım sekize on kala.”

“Peki, o sırada çalışma odasının penceresini yokladınız mı?”

“Yokladım sanırım. Oradan geçersen yemeğe daha çabuk gideceğimi düşünüyordum. Ama kapalıydı.”

“Anlıyorum.” Poirot derin bir soluk aldı. “Peki ya silah sesi?” diye sordu. “Onu duyduğunuzda neredeydiniz? Çiçek tarhında mı?”

“Yoo hayır. Bu iki üç dakika kadar sonraydı, yan kapıdan içeri giriyordum.”

“Bunun ne olduğunu biliyor musunuz matmazel?”

Poirot’nun avucunun içinde küçük ipek bir gül guncası vardı. Diana bunu dikkatle inceledi.

“Küçük gece çantamın goncalarına benziyor. Bunu nerede buldunuz?”

Poirot ciddi, soğuk bir ifadeyle, “Bay Keene’in cebinde,” dedi. “Bunu ona siz mi verdiniz matmazel?”

“Benim verdiğimi mi söyledi?”

Poirot gülümsedi. “Bunu ona ne zaman verdiniz matmazel?”

“Dün gece.”

“Sizi bunu söylemeniz için uyardı mı matmazel?”

Diana öfkeyle, “Ne demek istiyorsunuz?” diye sordu.

Fakat Poirot yanıt vermedi. Doğruca yürüyüp odadan çıktı ve oturma odasına gitti. Barling, Keene ve Marshall oradaydılar. Poirot doğruca onların yanına gitti.

“Baylar,” dedi sert bir havada. “Lütfen benimle çalışma odasına gelir misiniz?”

Dışarı antreye çıktığında da Joan ile Harry’ye seslendi.

“Sizler, lütfen siz de gelin. Ayrıca biri madama da çalışma odasına gelmesini haber verebilir mi? Teşekkürler. Ah! İşte kusursuz uşak Digby de burada. Digby sana küçük bir sorum olacak, çok önemli bir soru. Bayan Cleves akşam yemeğinden önce sofraya için papatya topladı mı?”

Uşak şaşkın bakıyordu.

“Evet, efendim, topladı.”

“Emin misiniz?”

“Kesinlikle eminim efendim.”

“*Trés bien!*” Evet, haydi hepiniz gelin.”

Çalışma odasında onların karşısına oturdu.

(*) Çok iyi

“Burada toplanmanızı istememin bir nedeni var. Olay kapandı, polis geldi ve gitti. Bay Lytcham Roche’un intihar etmiş olduğu kanısına vardılar.” Sözlerine ara verdi. “Ama ben Hercule Poirot bu olayın henüz kapanmadığını söylüyorum.”

Şaşkın gözler tam da ona yönelirken kapı açıldı ve Bayan Lytcham Roche içeri girdi.

“Madam ben de tam bu olayın henüz kapanmamış olduğunu söylüyordum. Bunun nedeniyse yine psikoloji, madam. Bay Lytcham Roche’ta *manie de grandeur*(*) vardı, o kraldı, kendisini her şeyin üstünde görüyordu. Böyle bir kişi intihar etmez. Delirebilir ama kendini öldürmez. Bay Lytcham Roche da kendini öldürmedi.” Sustu ve neden sonra ekledi. “Öldürüldü.”

“Öldürüldü mü?” Marshall bir kahkaha attı. “Kapısı ve penceresi kilitli bir odada tek başınayken mi?”

Poirot inatla, “Hiç fark etmez, o öldürüldü,” dedi.

Diana alaycı, iğneleyici bir biçimde, “Ve de sanırım öldükten sonra kalkıp pencereleri ve kapıyı kilitledi,” dedi.

“Poirot size bir şey göstermek istiyordum,” diyerek pencerenin yanına gitti. Balkon penceresinin mandalına bastırды ve pencerenin kanatlarını açtı.

“Bakın şu durumda pencere açık. Şimdi kapıyorum, ama mandalı kapatmıyorum. Pencere kapalı ama kilitli değil. Şimdiyse!”

Kapıyı hafifçe sarstı, mandal titredi ve dili yuvasına yerleşti.

“Gördüğünüz gibi,” dedi Poirot yumuşak bir ses tonuyla. “Bu mekanizma son derece gevşek. Rahatlıkla dışarıdan da kapatılmış olabilir.”

Döndüğünde yüzü asıktı.

(*) Megolomani, kendini büyük görme.

“Saat sekize on iki kala silah sesi duyulduğunda dışarıda ant-rede dört kişi vardı. Bu durumda dört kişinin cinayet saatiyle ilgili güvenilir kanıtları var. Peki ya diğer üç kişi? Siz madam? Odanız-daydınız. Ya siz Mösyö Barling? Siz de mi odanızdaydınız?”

“Evet öyle.”

“Ve siz matmazel, bahçedeydiniz. Bunu kabul ettiniz.”

Diana, “Buna hiçbir anlam...” diye söze başladıysa da sözü Poirot tarafından kesildi.

“Bekleyin, sabırsız olmayın.” Bayan Lytcham Roche’a döndü. “Madam, kocanızın servetini kime bıraktığına ilişkin bir fikriniz var mı?”

“Hubert bana vasiyetnamesini okudu. Benim bilmem gerektiğini söylüyordu. Bana yatırımlardan ödenecek yıllık üç bin sterlinlik bir gelirin yanında mülk olarak da Dower’daki ya da şehirdeki evi bırakıyordu. Bunların arasında seçim yapma hakkını bana tanı-mıştı. Servetinin geri kalan kısmını ise evlendiği eşinin aile adını almayı kabullenmesi koşuluyla Diana’ya bırakıyordu.”

“Ah!”

“Ama sonra ek bir vasiyetname daha hazırladı birkaç hafta önce.”

“Evet, madam?”

“Buna göre servetinin büyük kısmını yine Diana’ya bırakıyordu ama Bay Barling’le evlenmesi koşuluyla. Başka biriyle evlendiği takdirde servetin tamamı yeğeni Harry Dalehouse’a kalacaktı.”

Poirot, “Demek bu ek vasiyetname yalnızca birkaç hafta önce yapıldı,” diye mırıldandı. “Matmazelin bundan haberi olmasa gerek.” Suçlarcasına Diana’ya doğru bir adım attı. “Matmazel Diana, Yüzbaşı Marshall ile evlenmek istiyordunuz, değil mi? Yoksa bu kişi Bay Keene miydi?”

Diana odanın ortasına doğru yürüyüp Marshall'ın sağlıklı koluna girdi.

“Olayı bir kez de sizin suçlu olabileceğiniz varsayımıyla kurgulamak isterim, matmazel. Yüzbaşı Marshall'ı seviyordunuz. Ama parayı da seviyordunuz. Sizi nüfusuna alan, manevi babanız onunla evlenmenizi asla onaylamayacaktı, ama o öldüğü takdirde servetin tamamının sizin kontrolünüze geçeceğini biliyordunuz. Dışarı çıktınız, çiçek tarhından geçip açık çalışma odası penceresinden içeri girdiniz. Yazı masasının gözünden daha önce almış olduğunuz tabanca yanınızdaydı. Tatlılıkla konuşarak kurbanınıza yaklaştınız. Ateş ettiniz. İlk iş temizlediğiniz tabancayı onun eline sıkıştırdınız, böylece üzerinde parmak izleri olmasını sağladınız. Sonra dışarı çıktınız ve dışarıdan mandal yerine oturana dek pencereyi sarstınız. Eve girdiniz. Olay böyle mi oldu? Size soruyorum matmazel?”

Diana, “Hayır,” diye haykırdı. “Hayır... hayır!”

Poirot genç kıza baktı ve gülümsedi.

“Hayır,” dedi. “Böyle olmadı. Böyle olabilirdi, bu akla yakın olası ama iki nedenle gerçek bu değil. Birinci neden saat yedide papatya toplamış olmanız, ikinci nedense yine Matmazel Joan'ın bil-meyerek bana anlattığı bir şey.” Kendisini şaşkınlık içinde izleyen Joan'a döndü. Cesaret verircesine başını salladı.

“Evet, matmazel. Bana telaş içinde aşağı koştuğunuzu, çünkü ikinci gongun çaldığını duyduğunuz ve daha önce de birinciyi de duymuş olduğunuzu sandığınızı söylediniz.”

Odadakileri hızla süzdü.

“Bunun ne anlama geldiğini göremiyor musunuz?” diye bağırdı. “Anlamıyor musunuz? Bakın! Bakın işte!” Kurbanın oturduğu yazı masasının sandalyesine gitti. “Onu bulduğumuzda nasıl oturduğunu

anımsamıyor musunuz? Masaya dönük değildi. Hayır, yan dönmüştü, yüzü pencereye dönüktü. İntihar edecek biri için bu normal sayılabilir mi? *Jamais, jamais!*(*) Bir kağıdın üzerine ‘Üzgünüm’ sözcüğünü karalayacaksınız, çekmeceyi açacaksınız, tabancayı alacaksınız, kafanıza dayacaksınız ve ateş edeceksiniz. İntiharın doğru yolu budur. Şimdi bir de cinayeti düşünelim. Kurban masasında oturmaktadır, katil hemen yanında ayakta durmaktadır, konuşurlar. Ve bu konuşma sırasında katil ateş eder. Mermi nereye gider?” Sustu. “Kafayı delip geçer, eğer açıksa doğruca kapıdan geçer ve gonga çarpar, değil mi?”

“Evet, anlamaya başladınız değil mi? Duyulan ilk gonk sesi buydu, matmazelin yukarıda odasında duyduğu gonk sesi.”

“Peki ya sonra katil ne yapar? Kapıyı kapar, kilitler, anahtarı ölen adamın cebine yerleştirir, vücudunu sandalyesinde yana çevirir, ölü adamın parmaklarını tabancanın üstüne bastırır ve tabancayı yere bıraktıktan sonra son bir düzenleme olarak da duvardaki aynayı kırar, kısaca ‘intiharı’ organize eder. Sonra pencereden çıkar, pencereyi sarsarak mandalı yerine oturtur. Katil ayak izlerinin görüneceği çimenlerin üzerine basmaz, çiçek tarhından geçer, çünkü orada izleri sonradan silebilir. Sonra eve girer ve sekize on iki kala, oturma odasındaiken odanın penceresinden dışarı havaya ateş eder, ardından da antreye koşar. Olay aynen böyle gerçekleşti, yanılmıyorum değil mi Bay Keene?”

Sekreter donup kalmıştı, şaşkınlık içinde kendisini itham ederek yaklaşan Poirot’a bakıyordu.

Birden boğuk bir inlemeyle yere yığıldı.

(*) *Hiçbir zaman, asla.*

“Poirot sanırım yanıtımı aldım,” dedi. “Yüzbaşı Marshall, lütfen polis çağırır mısınız?” Ayağının dibine yığılmış bedene baktı. “Sanırım onlar geldiğinde halen baygın olacaktır.”

Diana, “Geoffrey Keene,” diye mırıldandı. “Peki, ama onun bundan ne çıkarı olabilir?”

“Sanırım sekreter bazı fırsatlardan yararlanmıştı; hesaplar, çekler filan. Sonra bir şey Bay Lytcham Roche’u şüphelendirdi. Beni çağırıldı.”

“Peki, ama neden sizi? Polisi değil?”

“Sanırım matmazel, bu soruya en doğru yanıtı siz verebilirsiniz. Mösyö Lytcham Roche sizinle genç adam arasında bir ilişki olduğundan kuşkulanıyordu. Onun dikkatini Yüzbaşı Marshall’dan farklı yöne çekmek için acımasızca, hiç utanmadan Bay Keene ile flört ettiniz. Bu doğru, inkar etmeyin! Bay Keene benim gelişimden dolayı nasıl derler... tedirgin olmuştu, bir anlamda rüzgârdan nem kapmıştı, hemen harekete geçti. Planının özü cinayetin kendisinin nerede bulunduğuna ilişkin kanıtı olacak sekiz on ikide işlenmiş görünmesiydi. Her şeyi buna göre ayarlamıştı. Plandaki tek tehlike gongun yakınlarında bir yerlerde olması gereken, almaya fırsat bulamadığı kurşundu. Çalışma odasına doğru ilerlediğimiz sırada onu da bulup aldı. Hiç kimsenin onu görmediğini düşündüğü bir andı bu. Ama ben her şeyi görürüm. Ona sordum. Bir an afallayıp düşündü sonra da o komediyi oynadı! Aldığı şeyin ipek gül goncası olduğunu ima etti ve sevdiği kadını gözetken âşık erkek rolünü oynadı. Ah, bu çok zekiceydi ve eğer siz papatya toplamamış olsaydınız...”

“Bunun onunla ne ilgisi olduğunu anlayamıyorum?”

“Anlamıyor musunuz? Dinleyin öyleyse. Çiçek tarhında yalnızca dört ayak izi vardı. Eğer papatya topladıysanız çok daha fazla

sayıda ayak izi olması gerekirdi. Dolayısıyla sizin papatya toplamamızla, o gül goncasını koparmak için gelmeniz arasında birinin çiçek tarhındaki izleri düzeltmiş olması gerekiyordu. Bu bahçıvan olamazdı, hiçbir bahçıvan yediden sonra çalışmaz. Öyleyse bunu yapan suçunu örtmeye çalışan biriydi, bu katil olmalıydı, cinayet silah sesinin duyulmasından önce işlenmiş olmalıydı!”

Harry merakla, “Peki neden hiç kimse asıl öldürücü ateş sesini duymadı?” diye sordu.

“Susturucu. Susturucuyu ve tabancayı çalılıkların arasında bulacaklarını sanıyorum.”

“Ne büyük risk!”

“Neden risk olsun ki? Herkes akşam yemeğine hazırlanmak için yukarıdaydı. Cinayet anı gerçekten çok iyi seçilmişti. Tek sakınca antredeki kurşundu ki ondan da sorunsuz olarak kurtulmayı başardığını düşünüyordu.”

Poirot kurşunu havaya kaldırdı.

“Onu da Bay Dalehouse ile pencereyi incelediğimiz sırada aynanın altına bırakıvermişti.”

“Ah!” Diana, Marshall’a sokuldu. “Benimle hemen evlen John ve beni uzaklara götür.”

Barling hafifçe öksürdü.

“Sevgili Diana, dostumun vasiyetnamesindeki koşullar çerçevesinde...”

Diana, “Umurumda bile değil,” diye haykırdı. “Bir şekilde başımızın çaresine bakmaya çalışırız.”

Harry, “Buna hiç gerek yok,” diye atıldı. “Her şeyi yarıya bölebiliriz Di. Amcamın bilincini yitirmiş olması, doğru düşünememesi benim her şeyi cebe indirmem sonucunu doğuramaz.”

Birden Bayan Lytcham Roche ılık atarak yerinden sıçradı.

“Bay Poirot... ayna... o... o... aynayı kasten kırmış olmalı.”

“Evet madam.”

“Ah!” Bayan Lytcham Roche şaşkın gözlerle Poirot’a baktı.

“Ama ayna kırmak uğursuzluk getirir.”

Poirot neşeyle, “Zaten Bay Geoffrey Keene’e de uğursuzluk getirdiğı belli,” dedi.

SARI İRİS^(*)

I

Hercule Poirot ayaklarını duvarın dibine konulmuş elektrikli ısıtıcıya doğru uzattı. Düzen tutkusu olan biri olarak kırmızı korlaşmış elektrik çubuklarının sıralı görüntüsünden hoşnutluk duyuyordu.

Kendi kendine, kömür alevi, diye düşündü. Her zaman için şekilsiz ve rasgeledir. Hiçbir zaman bir ölçüsü, simetrisi olamaz.

O sırada telefon çaldı. Poirot ayağa kalkarak saate göz attı. On bire geliyordu. Akşamın bu saatinde arayanın kim olduğunu merak ediyordu. Tabii yanlış numara da olabilirdi.

“Ama elbette,” diye mırıldandı kendi kendine muzipçe gülümseyerek. “Bu taşradaki evinin kütüphanesinde, eline alacalı bir orki-de sıkıştırılmış, göğsüne herhangi bir yemek kitabından yırtılmış bir sayfa iliştilmiş bir halde ölü bulunan, milyoner bir gazete sahibinin yakınlarından biri de olabilir.”

Hayal gücünün genişliğinden duyduğu hoşnutlukla ahizeyi kaldırdı.

(*) Süsen çiçeği, güzel kokan soğanlı, mor, beyaz, sarı gibi renkleri olan zambağı andıran bir bitki.

Telefonda kısık, heyecanlı bir kadın sesi duyuldu, sesinden kadının çok telaşlı olduğu anlaşılıyordu.

“Hercule Poirot ile mi konuşuyorum? Hercule Poirot?”

“Evet bayan, benim. Hercule Poirot karşınızda.”

“Bay Poirot hemen gelebilir misiniz? Ne olur... hemen şimdi... tehlikedeyim... çok büyük bir tehlike... bunu biliyorum...”

Poirot ciddiyetle sordu. “Kimsiniz? Nereden arıyorsunuz?”

Ses daha da kısıklaştı ama ısrarcı, yalvaran tonlama daha da arttı.

“Hemen... bu bir ölüm kalım meselesi... Jardin des Cygnes... acil...çok acil... sarı irislerin olduğu masa...”

Kısa bir sessizlik oldu, tuhaf bir iç çekiş, boğuk bir soluk ve hat kesildi.

Hercule Poirot ahizeyi yerine koydu. Şaşkınlıkla dişlerinin arasından mırıldandı.

“Bu ilginç bir durum!”

II

Jardin des Cygnes’e vardığında şişko garson Luigi tarafından hemen girişte büyük coşkuyla karşılandı.

“Buona sera, Bay Poirot. Masa istiyordunuz, değil mi?”

“Hayır, hayır, sevgili Luigi. Burada bir dostumu arıyordum. Belki de henüz gelmemişlerdir, ama ben yine de etrafa bir göz atabilir miyim? Ah, bir bakalım, şey... şu köşedeki sarı irisli masa. Eğer çok özel değilse diğer masaların hepsine pembe laleler konulmuşken özellikle o masaya neden iris konulduğunu sorabilir miyim?”

Luigi çökük omuzlarını silkti.

“Talimat, mösyö. Özel bir sipariş! Hiç kuşkusuz oraya gelecek bayanlardan birinin en sevdiği çiçek bu olmalı! Bu masa Bay Barton Russell için. Kendisi akıl almayacak kadar zengin bir Amerikalı.”

“Hımm, bayanların nelerden hoşlandıklarını bilmek gerekir, değil mi Luigi?”

“Aynen mösyönün dediği gibi.”

“Bu arada o masada bir tanıdığım var. Oraya gidip konuşayım.”

Poirot dikkatle birkaç çiftin dans ettiği pistten geçip söz konusu masaya doğru ilerledi. Masa altı kişilik olarak hazırlanmıştı, ama o anda yalnızca bir kişi vardı. Şampanya içen, düşünceli, karamsar bir genç adam.

Bu kesinlikle Poirot’nun orada görmeyi umut ettiği kişi değildi. Tony Chapell’in bulunduğu bir toplulukla tehlike ve melodram düşüncesinin bağdaştırılabilmesi neredeyse olanaksızdı.

Poirot kibar bir şekilde masanın başında durdu.

“Ah inanamıyorum, bu, evet bu, dostum Anthony Chapell’den başkası olamaz?”

Genç adam, “Tanrım, bu ne sürpriz. Poirot, seni ihtiyar kurt!” diye haykırdı. “Bu arada Anthony değil, Tony. Dostlarım için ben hep yalnızca Tony olmuşumdur.”

Bir sandalye çekti.

“Gelin, yanıma oturun. Cinayetlerden bahsedelim. Hatta daha da ileri gidip cinayetler şerefine kadeh kaldıralım.” Boş kadehlerden birine şampanya doldurdu. “Buraya, bu dans, müzik ve eğlence tapınağına sizi sürükleyen neden ne, sevgili Poirot? Etrafta ceset filan da yok, maalesef size uygun bir tane sunmamız da olanaksız.”

Poirot şampanyasından bir yudum aldı.

“Çok neşeli görünüyorsunuz, *mon cher*.”

“Neşeli mi? Tam aksine çok dertliyim, öylesine mutsuzum ki! Çalan melodiyi anımsıyor musunuz? Tanıdınız mı?”

Poirot dikkatle dinledi.

“Seni terk eden sevgilinle ilgili bir durum mu?”

Genç adam, “Hiç de fena bir tahmin değil,” dedi. “Ama bu kez yanlış. *Hiçbir şey insanı aşk kadar üzemez.* Şu anda çalan parçanın adı bu.”

“Aha?”

Tony Chapell üzüntüyle, “En sevdiğim şarkı, bizim şarkımız,” dedi. “En sevdiğim gece kulübü, en sevdiğim orkestra ve sevdiğim kız burada ama bir başkasıyla dans ediyor.”

“Kederin nedeni bu mu?”

“Kesinlikle öyle. Bakın, anlatayım: Pauline ve ben, nasıl diye-yim, tartıştık. Daha doğrusu yüz sözcükten doksan beşini o söyledi, bense yalnızca beş sözcük. Onlar da şunlardı: *‘Ama sevgilim, bırak da açıklayayım.’* Bunun ardından o yine kendi doksan beşine başladı ve bir adım bile yol alamadık.” Ve hüznle, “Ben, ben,” diye ekledi. “Kendimi zehirlemek, ölmek istiyorum.”

Poirot mırıldandı. “Pauline mi?”

“Pauline Weatherby. Barton Russell’ın baldızı. Genç, sevimli ve oldukça zengin bir kız. Bu akşam burada Barton Russell bir parti veriyor. Onu tanıyorsunuz değil mi? Büyük bir işadamı, sinekkaydı tıraşlı bir Amerikalı. Kişilik sahibi, enerjik, oturaklı biri. Karısı Pauline’in kız kardeşi.”

“Bu partiye başka kim katılıyor?”

“Birazdan müzik durunca onunla tanışırsınız. Lola Valdez, Metropol’deki yeni Amerikan şovunun yıldız dansçısı ve de Stephen Carter. Carter’ı tanıyorsunuz, değil mi? Diplomat. Gizemli bir tip. Diplomatik çevrelerde ‘Sessiz Stephen’ diye tanınıyor. Hani şu hep ‘Açıklamaya yetkim yok, falan filan,’ diyen tiplerden. Neyse, işte geliyorlar.”

Poirot ayağa kalktı. Sırasıyla Barton Russell, Stephen Carter, esmer, siyah saçlı çekici bir kadın olan Senyora Lola Valdez ve çok genç, sarışın, buğday başağını andıran gözleri olan Pauline ile tanıştırdı.

Barton Russell, “Demek ünlü Hercule Poirot sizsiniz?” dedi. “Sizinle tanışmak ne büyük onur benim için! Gerçekten sizi tanıdığımı çok memnun oldum. Bize katılmaz mısınız? Buyurun oturun. Tabii eğer...”

Tony Chapell söze karıştı.

“Sanırım burada bir cesetle randevusu var, yoksa peşinde olduğunuz yasalardan kaçan bir finansçı veya Borrioboolagah Racası’nın paha biçilmez yakutu mu?”

“Ah sevgili dostum, neden benim de işe biraz ara vermiş olabileceğimi düşünmüyorsun? Yani ben de biraz eğlenmek istemiş olamaz mıyım?”

“Bilmem ki belki de burada Carter ile randevulaştınız. Birleşmiş Milletler zor durumda. Çalınan planların acilen bulunmaları gerekiyor ya da yarın savaş ilan edilecek, filan.”

Pauline Weatherby birden genç adamın sözünü keserek, “Hep böyle saçmalaman şart mı Tony,” dedi.

“Çok affedersin, Pauline”

Tony Chapell derin bir sessizliğe büründü.

“Ne kadar sertsiniz, matmazel.”

“Sürekli olarak aptalı oynayan insanlardan nefret ediyorum.”

“Çok dikkatli davranmam gerektiğini anlıyorum. Yalnızca ciddi konular hakkında fikrimi açıklamaya özen göstermeliyim.”

“Ah hayır, Mösyö Poirot. Sizi kastetmemiştim.” Pauline samimiyetle gülümseyerek dedektife döndü. “Siz ufak ayrıntılardan önemli sonuçlar çıkaran bir tür Sherlock Holmes’sünüz değil mi?”

“Ah sonuca varmak... bu gerçek yaşamda her zaman o kadar da kolay değildir. Ama denememi isterseniz, bir deneyelim. Sarı irisler örneğin, bunlar en sevdiğiniz çiçekler, değil mi?”

“Kesinlikle yanlış, Bay Poirot. Zambak ve gülü her zaman yeğlerim.”

Poirot iç geçirdi.

“Yanıldım. Bir daha deneyeyim. Bu akşam, kısa bir süre önce, birini telefonla aradınız.”

Pauline güldü ve ellerini çırpı. “Doğru.”

“Buraya gelmenizden hemen sonraydı, değil mi?”

“Yine doğru. Kapıdan içeri girdikten sonra telefon ettim.”

“Ah... bu iyi. Ama bu masaya geldiniz, sonra telefon ettiniz, değil mi?”

“Hayır, içeri girmeden önce.”

“Kesinlikle kötü bir tahmindir.”

“Ah hayır, bence çok iyiydiniz. Bunu yani telefon ettiğimi nasıl bildiniz?”

“Bu matmazel, önemli bir dedektiflik sırrı. Peki, matmazel, telefon ettiğiniz şahsın adı P ya da H ile başlıyor olabilir mi?”

Pauline güldü.

“Kesinlikle yanlış. Göndermeye fırsat bulamadığım bazı çok önemli mektuplarımı postaya vermesi için hizmetçimi aradım. Onun adıysa Louise.”

“Kafam karıştı. Gerçekten de çok tuhaf.”

O sırada müzik yeniden başladı.

Tony, “Dans edelim mi, Pauline?” diye sordu.

“Şimdilik dans etmek istemiyorum, Tony.”

Tony masadakilere dönerek, “Görüyorsunuz ne korkunç bir durumda olduğumu, değil mi?” dedi.

Poirot hemen yanında oturan Güney Amerikalı kıza dönerek, “Senyora,” dedi. “Maalesef sizi dansa davet etmeye cesaretim yok. Bizim dans ettiğimiz günler çok uzak geçmişte kaldı.”

Lola Valdez gülümsedi.

“Ah ne diyorsunuz? Siz henüz çok genç. Saçlarınız, tam siyah.”

Poirot hafifçe irkildi.

O sırada Russell üzerine basarak “Pauline,” dedi.” Enişten ve hamin olarak senden zor da olsa benimle piste gelmeni istiyorum. Bu bir vals ve vals benim yapabildiğim tek dans.”

“Neden olmasın ki Barton, haydi piste.”

“Çok nazıksın, Pauline, mükemmelsin.”

Birlikte uzaklaştılar. Tony sandalyesini geriye doğru itti. Sonra da Stephen Carter’a döndü.

“Konuşmaktan hoşlanıyorsunuz değil mi Carter? Hoş sohbetlerinizle partiye renk katmaktan?”

“Gerçekten de Chapell ne demek istediğini hiç anlayamıyorum.”

“Ah, anlamıyor musun, sahi anlamıyor musun?” Tony onun taklidini yaptı.

“Sevgili dostum.”

“İç dostum, iç, madem konuşmuyorsun, bari iç!”

“Hayır, teşekkürler.”

“O zaman senin yerine de ben içerim.”

Stephen Carter omuzlarını silkti.

“Çok affedersin, bir tanıdığımı gördüm. Onunla bir şey konuşmam gerekiyor. Birlikte Eton’da okuduğum bir dostum.”

Stephen Carter ayağa kalktı ve birkaç masa öteye gitti.

Tony sinir içinde, “Tüm bu Eton’luları daha doğmadan bir kaşık suda boğmak gerek,” diye mırıldandı.

Bu arada Hercule Poirot halen yanındaki esmer güzeliyle konuşma çabasıındaydı.

“Acaba matmazelin en sevdiği çiçeğin ne olduğunu sorabilir miyim?” diye fısıldadı.

“Ah, bunu neden bilmek istedi siz?”

Lola cin gibi, atik bir kadındı.

“Matmazel, eğer bir bayana çiçek yollayacak olursam bunun onun hoşlandığı çiçek olmasına çok önem veririm.”

“Siz gerçekten de çok nazik, Bay Poirot. Size söyleyecek ben. Büyük kırmızı karanfil ya da koyu kırmızı gül, bayılıyor ben.”

“Muhteşem, evet muhteşem! Demek sarı irislerden hoşlanmıyorsunuz?”

“Sarı çiçekler mi? Hayır, benim yapıma uygun değil”

“Çok doğru... Matmazel acaba bugün buraya geldikten sonra bir arkadaşınızı telefonla aradınız mı?”

“Ben mi? Arkadaşıma telefon mu? Hayır. Bu ne merak, bu ne anlamsız bir soru!”

“Öyle ama ben meraklı bir insanım, matmazel.”

“Bundan eminim.” Siyah gözlerini kırıştırdı. “Ve de çok *tehlikeli* bir adam.”

“Hayır, hayır, asla tehlikeli değil madam, aksine tehlike söz konusuysa yararlı olabilecek biri. Anlıyorsunuz, değil mi?”

Lola kıkırdadı. Beyaz dişlerini gösterdi.

“Hayır, hayır,” dedi gülerek. “Çok tehlikeli siz.”

Hercule Poirot iç çekti. “Anlayamadığınızı görüyorum. Bütün bunlar çok tuhaf.”

Tony birden içinde bulunduğu derin dalgınlıktan sıyrılarak sordu.

“Lola, benimle pistte biraz hoplayıp zıplamaya ne dersin? Haydi gel.”

“Memnuniyetle. Bay Poirot’nun buna cesareti olmadığına göre.”

Tony kolunu esmer kadının omzuna atıp yanından geçerken Poirot’ya fısıldadı.

“Bu arada sen de olması olası cinayetleri düşünebilirsin, koca kurt.”

Poirot mırıldandı. “Bu söylediğin çok anlamlı. Evet, çok anlamlı...”

Bir iki dakika kadar durup düşündükten sonra parmağını kaldırarak Luigi’yi yanına çağırdı. Luigi hemen geniş yüzünde tipik bir İtalyan coşkusuyla yanına koştu.

Poirot, “*Mon vieux,*”(*) dedi. “Biraz bilgiye ihtiyacım var, Luigi.”

“Her zaman emrinizdeyim, mösyö.”

“Bu masada oturanlardan kaçının bu akşam telefonu kullandıklarını bilmem gerekiyor.”

“Bunu size söyleyebilirim mösyö. O genç bayan, hani şu beyaz elbiseli olan, buraya gelir gelmez bir yere telefon etti. Sonra da mantosunu teslim etmeye vestiyere gitti. O arada diğer bayan da vestiyerden gelip telefon kulübesine girdi.”

“Demek senyora da telefon edenler arasında. Bu lokantanın içine girmesinden önce miydi?”

“Evet mösyö.”

“Başka biri?”

“Hayır mösyö.”

“Hepsi bu kadar Luigi, bu beni çok düşündürüyor.”

“Gerçekten mi mösyö.”

“Gerçekten. Bu akşamın diğer akşamlardan çok daha fazla beynimi çalıştırmam ve atik olmam gereken bir akşam olduğunun farkındayım. *Bir şey* olacak Luigi ve ben bunun ne olduğunu kestiremiyorum.”

(*) Dostum, canım.

“Yapabileceğim bir şey varsa mösyö...”

Poirot bir işaret yaptı. Luigi fark ettirmeden uzaklaştı. Stephen Carter masaya dönüyordu.

“Baş başa bırakıldık, Bay Carter.”

“O... evet... doğru.”

“Bay Barton Russell’ı iyi tanır mısınız?”

“Evet, uzunca bir süredir tanırım.”

“Baldızı Bayan Weatherby çok çekici bir genç kız.”

“Evet, hoş bir kız.”

“Onu da iyi tanır mısınız?”

“Biraz.”

Poirot şakacı bir havada, “Evet, tabii, biraz, biraz,” dedi.

Carter gözlerini ona dikti.

Bu arada müzik durmuş, diğerleri de masaya dönmüşlerdi.

Barton Russell garsona, “Hemen bir şişe şampanya daha,” dedi.

Sonra kadehini kaldırdı.

“Dostlarım, biraz buraya, bana bakın. Benimle kadeh kaldırmanızı istiyorum. Gerçeği söylemek gerekirse bugün burada bu daveti vermemin arkasında belirli bir amaç vardı. Sizin de gördüğünüz gibi altı kişilik bir masa ayırttım. Buna karşın biz aslında yalnızca beş kişiyiz. Bir kişilik yer boş kaldı. Tuhaf bir rastlantı sonucu burada Mösyö Hercule Poirot ile karşılaştık ve onu da bu kutlamada bize katılmaya davet ettim.

Bunun ne kadar isabetli bir rastlantı olduğunu asla bilemezsiniz. O boş koltuk bir bayana, anısına bu partinin düzenlendiği bir bayana ait. Iris’e. Tam dört yıl önce bu tarihte ölen sevgili eşime.”

Masanın etrafında huzursuz bir kıpırdanma oldu. Duyarsız yüz ifadesinde hiçbir değişiklik olmayan Barton Russell kadehini kaldırdı.

“Sizden benimle onun anısına kadeh kaldırmanızı istiyorum, Iris’in anısına.”

Poirot hemen, "İris mi?" diye atıldı.

Çiçeklere baktı. Barton Russell onun bakışlarını hemen fark etti, nazikçe başını salladı.

Masanın etrafında mırıldanmalar oldu.

"İris... Iris..."

Herkes şaşırmış ve huzursuz olmuş görünüyordu.

Barton Russell aynı ağır, monoton Amerikan tonlamasıyla konuşmayı sürdürdü, sözcükler ağzından teker teker zorlukla dökülür gibiydi.

"Onun ölüm yıl dönümünü bu şekilde ünlü bir restoranda parti vererek anmak sizlere tuhaf görünmüş olabilir. Ama bunun bir nedeni var... evet, bunun için bir nedenim var. Mösyö Poirot'nun şerefine bunu açıklayacağım."

Başını Poirot'ya çevirdi.

"Dört yıl önce bu akşam, Mösyö Poirot, New York'ta bir parti verilmişti. O partiye karım ben, o sıralar Washington'daki büyükelçilikte görevli olan Bay Stephen Carter, birkaç haftalığına konuk olarak bizde kalan Bay Anthony Chapell ve o sıralar New York'u dansıyla büyüleyen Senyora Valdez katılmıştık. O sıralar küçük Pauline..." Hafifçe genç kızın omzuna vurdu... "Henüz on altı yaşındaydı ama kendisi bu gece partisine sürpriz bir şekilde katılmıştı. O günü anımsıyorsun, değil mi Pauline?"

"Anımsıyorum, evet." Genç kızın sesi hafifçe titriyordu.

"O gece bir trajedi gerçekleşti, Mösyö Poirot. Davul sesleri arasında kabare başladı. Işıklar söndürüldü, yalnızca pistin ortasını aydınlatan spotlar yanıyordu. Gösterinin ardından ışıklar yandığında ise karımın başının masanın üzerine düşmüş olduğunu gördük. Ölmüştü, kaskatıydı. Şarap kadehinde kalan içkisinin içinde potasyum siyanür bulundu, zehrin kalan kısmı da çantasındaydı."

Poirot, "İntihar mı etmişti?" diye sordu.

“Resmi soruşturmada varılan karar buydu... Bu beni yıktı, Bay Poirot. Polisin görüşü bu yöneydi, aksini düşündürecek bir neden bulunamadı, bütün bulgular öyle olduğunu gösteriyordu. Sonuçta onların kararını kabul etmek zorunda kaldım.”

Birden yumruğunu masaya indirdi.

“Ama tatmin olmamıştım... Hayır, tam dört yıldır düşünüyorum, düşünüyorum ve bir türlü tatmin olamıyorum: Iris’in intihar ettiğine inanamıyorum. Onun öldürüldüğünü sanıyorum, Bay Poirot. Hem de şu anda bu masada olanlardan biri tarafından.”

“Buraya baksana sen...” Tony Chapell ayağa fırladı.

Russell, “Sakin ol Tony,” dedi. “Henüz sözümü bitirmedim. Bunu aramızdan biri yaptı, bundan eminim. Ve biri karanlıktan yararlanıp yarım kalan paketi de onun çantasının içine sokuşturdu. Bunu kimin yaptığını bildiğimi sanıyorum. Evet, sanırım gerçeği biliyorum...”

Lola sert bir sesle haykırdı. “Deli sen... çıldırmış... kim ona zarar vermek istemiş ki? Evet, sen deli. Ben burada daha fazla duracak...”

Birden sustu. Davullar çalmaya başlamıştı.

Barton Russell, “Kabare,” dedi. “Gösterinin ardından konuşmamızı sürdürürüz. Hepiniz olduğunuz yerde kalın. Şimdi gidip orkestreye bir şey söylemem gerekiyor. Ufak bir ayarlama daha.”

Ayağa kalktı ve masadan ayrıldı.

“Olağanüstü bir durum,” diyen Carter da fikrini açıkladı. “Adam çıldırmış.”

Lola, “Evet, deli o,” dedi.

Ortam loş hale getirildi.

Tony, “Buradan gidebilmiş olmayı isterdim,” dedi.

“Ah hayır,” diyen Lola haşın bir tonda konuşuyordu. Sonra birden sesi mırıltı halini aldı. “Aman Tanrım... Tanrım!...”

Poirot fısıldadı. “Ne oldu matmazel?”

Agatha Christie

Lola fısıldayarak yanıt verdi. “Bu korkunç. Aynen o gece ...”

Çevreden “Şışt, şışt” sesleri duyuldu.

Poirot sesini iyice alçalttı. “Kulağınıza bir şey söyleyeceğim,” diyerek hafifçe Pauline’in omzuna vurdu ve, “Her şey iyi olacak, güvenin bana...” diye başlayarak bir şeyler fısıldadı.

Lola tam o anda haykırdı.

“Tanrım, duyuyor musunuz?”

“Ne oldu senyora?”

“*Bu aynı melodi*, o akşam New York’ta çalan melodi. Bunu Barton Russell ayarladı. Bundan hoşlanmadım.”

“Cesaret... cesaret...”

Yeniden biri sessiz olmaları için uyardı.

O sırada genç bir kız pistin ortasına geldi, iri gözlü, göz alacak kadar beyaz dişli simsiyah tenliydi. Kısık, boğuk bir sesle şarkısını söylemeye başladı. İnsanı derinden etkileyen bir sesi bu.

Seni unuttum

Asla düşünmüyorum

Yürüyüşünü

Adım atışını

Söylediklerini

Seni unuttum

Asla seni düşünmüyorum

Bugün kesin olarak

Söyleyemem bile

Gözlerin gri mi

Yoksa mavi mi olduğunu

Seni unuttum

Asla düşünmüyorum

Seni düşünmeyi

Bıraktım

Sana söylüyorum artık

Seni düşünmüyorum bile...

Seni...seni...seni

Bu hüzünlü melodinin derin boğuk zenci sesiyle bütünleşmesi seyirciler üstünde çok güçlü bir etki yapmıştı. Adeta hipnotize olmuş büyülenmişlerdi. Garsonlar bile aynı durumdaydılar. Salondakilerin tüm dikkati şarkıcının üzerinde toplanmıştı, melodiden yayılan derin duygusallıkla kendilerinden geçmişlerdi.

Bir garson irisli masanın etrafında dolaşarak, kadehleri doldurup yavaşça “şampanya” diye fısıldadıysa da konukların gözleri pisteki tek ışıktaki kulaklarıysa ataları Afrika’dan gelen siyahi kadının derin boğuk sesiyle söylediği melodideydi:

Seni unuttum

Asla düşünmüyorum

Ah, bu yalan

Seni düşünüyorum, düşüneneğim, düşüneneğim...

Ta ki ölene dek

Birden büyük bir alkış koptu. Işıklar açıldı. Barton Russell geri döndü ve koltuğuna yerleşti.

Tony, “Muhteşem, bu kız harika!” diye haykırdı.

Ancak sözleri Lola’nın tiz çılgınlığıyla bölündü.

“Bakın... bakın...”

Ve hepsi o anda aynı şeyi gördüler; Pauline Weatherby’nin masanın üzerine yığılışını.

Lola haykırdı. “Öldü, aynen Iris gibi... Iris’in New York’taki ölümü gibi!”

Poirot koltuğundan fırladı, eliyle diğerlerine sakın olmalarını işaret etti. Masaya yığılmış bedene doğru eğildi, bir elini kaldırdı ve nabzını kontrol etti.

Yüzü bembeyaz ve asıktı. Diğerleri soluklarını tutmuş ona bakıyordu. Donup kalmışlardı.

Poirot yavaşça başını salladı.

“Evet, ölmüş. *La pauvre petite*. Üstelik ben yanında otururken. Ah! Ama bu kez katil kaçamayacak.”

Barton Russell sapsarı bir yüzle mırıldandı.

“Aynen Iris gibi... Bir şey gördü... Pauline bu akşam bir şey gördü ama emin değildi, bana emin olmadığını söyledi... Polis çağırmalıyız... Aman Tanrım, zavallı Pauline.”

O anda Poirot, “Kadehi nerede?” diye sordu. Kadehi burnuna götürerek kokladı. “Evet, siyanür kokusunu alabiliyorum. Acı badem kokusu... aynı yöntem, aynı zehir...”

Pauline’in el çantasını aldı.

“Çantasına bakalım.”

Barton Russell haykırdı. “Bunun da intihar olduğuna inanıyor olamazsınız, değil mi? Dünyada olmaz.”

“Biraz sabır,” diyen Poirot çantayı inceledi. “Hayır, burada bir şey yok. Bu kez ışıklar çok çabuk yandı, katile zaman kalmadı. Bu yüzden zehir hâlâ adamın üzerinde olmalı.”

Carter, Lola Valdez’e bakarak, “Ya da kadının,” dedi.

Lola birden patladı.

“Ne demek istiyor... ne diyor sen? Onu ben mi öldürdüm yani? Doğru değil bu... neden böyle bir şey yapayım?”

“New York’tayken Barton Russell ile ilişkin vardı. Kulağıma gelen dedikodular öyle söylüyordu. Arjantinli güzellerin kıskançlıkları dillere destandır.”

“Bu yalan, katıksız bir yalan. Ayrıca ben Arjantinli de değilim. Peruluyum. Ah, lanet olsun, seni lanetliyorum. Ben...” İspanyolca konuşmaya başladı.

Poirot, “Sakin olmanızı rica ediyorum,” diye bağırdı “Şimdi konuşma sırası bende.”

Russell enerjik bir sesle atıldı. “Herkesin üstünün aranması gerekiyor.”

Poirot soğukkanlılığını koruyordu.

“Hayır, hayır, buna gerek yok.”

“Ne diyorsunuz, gerek yok mu? Bu ne demek?”

“Ben, Hercule Poirot, biliyorum. Olanları akıl gözümle gördüm ve de şimdi konuşma sırası bende. *Bay Carter, bize göğüs cebinizdeki paketi gösterir misiniz?*”

“Cebimde bir şey yok. Lanet olsun ne...”

“Tony dostum, lütfen yardım eder misin?”

Carter haykırdı. “Lanet olsun!”

Anthony, Carter’ın engel olmasına fırsat vermeden cebindeki küçük paketi çekip aldı.

“İşte burada Mösyö Poirot. Aynen söylediğiniz gibi.”

Carter, “Bu korkunç bir yalan,” diye bağırdı.

Poirot paketi alıp etiketini okudu.

“Potasyum siyanür. Olay kapanmıştır.”

Barton Russell gür sesiyle atıldı.

“Carter! Bunu hep düşünmüştüm. Iris’le birbirinize âşıktınız. Seninle kaçmak istiyordu. Geleceğini gölgeleyecek bir skandalı göze alamayacağın için onu zehirledin. Bundan dolayı asılacaksın, seni iğrenç köpek!”

“Sessizlik!” Poirot’nun sesi gür ve otoriterdi. “Henüz bitirmedim. Benim, yani Hercule Poirot’nun söyleyecekleri daha bitmedi. Dostum Tony Chapell buraya geldiğimde cinayet peşinde olduğumu

söylemişti. Bu kısmen doğrudu. *Kafamda* cinayet vardı ama buraya gelme nedenim cinayeti önlemektir ve önledim de. Katil kusursuz bir plan yapmıştı ama Hercule Poirot ondan bir adım öndeydi. Hızlı düşünmem ve acilen bir şeyler yapmam gerekiyordu, ben de ışıklar sönerken hemen matmazelin kulağına bir şey fısıldadım. Matmazel Pauline çok zeki ve uyumlu bir kız, kendine denileni kusursuzca yaptı. Neyse matmazel, lütfen kalkıp tüm olanlara rağmen ölmemiş olduğunuzu bize gösterir misiniz?”

Pauline ayağa kalktı. Anlamsız bir kahkaha attı.

“Pauline’in yeniden hayat bulması!” dedi.

“Pauline... sevgilim!”

“Tony.”

“Tatlım.”

“Meleğim.”

Barton Russell yutkundu. “Ben... ben anlayamıyorum...”

“Anlamanıza yardımcı olacağım, Bay Barton Russell. Planınız işlemedi.”

“Planım mı?”

“Evet, planınız. Karanlık sırasında buradan uzakta olduğuna ilişkin *kanıtı* olan tek kişi kim? O sizsiniz. Masadan ayrılan tek kişi... yani siz, Bay Barton Russell. Ama gerçekte karanlıkta masaya döndünüz, elinizde şampanya şişesiyle masanın etrafında dolaştınız, kadehlere şampanya doldurdunuz, Pauline’in kadehine siyanürü koydunuz ve kadehi almak için eğilirken yarım kalan siyanür paketini de Carter’ın cebine sıkıştırdınız. Evet, herkesin dikkati başka bir yere yönelmişken, karanlıkta garson rolü oynamak kolaydır. Bu gece parti vermeniz gerçek nedeni de buydu. Bir cinayet işlemek için en güvenli yer kalabalığın ortasıdır.”

“Neden... neden Pauline’i öldürmek isteyeyim ki?”

“Belki de bu bir para sorunu. Karınız kız kardeşinin velayetini size bırakmıştı. Bunu bu gece siz kendiniz de ifade ettiniz. Pauline yirmi yaşında. Yirmi birine bastığı ya da evlendiği takdirde idare ettiğiniz serveti ona devretmeniz gerekecekti. Sanırım bunu yapmanız olanaksızdı. O parayla spekülasyon yapmıştınız. Karınızı da aynı şekilde öldürdünüz mü yoksa onun intiharı size bu cinayet için fikir mi verdi, işte onu bilemiyorum Bay Barton Russell. Ama emin olduğum bir şey var, o da bu geceki cinayet girişiminin suçlusu sizsiniz. Bundan ötesine, bu girişimden dolayı cezalandırılıp cezalandırılmayacağınıza karar vermek ise artık Bayan Pauline’e bağlı.”

Pauline, “Hayır,” dedi. “Bir daha gözüme görünmesin ve bu ülkeden çekip gitsin, tek isteğim bu. Skandal istemiyorum.”

“Bence hemen zaman kaybetmeden gidin Bay Barton Russell, size önerim gelecekte de dikkatli olmanız.”

Barton Russell ayağa kalktı, yüzü allak bullaktı.

“Cehenneme kadar yolun var, seni çokbilmiş meraklı Belçikalı züppe.”

Öfke içinde yanlarından ayrıldı.

Pauline içini çekti. “Ah Bay Poirot, gerçekten mükemmeldiniz.”

“Siz matmazel, asıl mükemmel olan sizdiniz. Şampanyayı gizlice dökmeyi, ölü rolü oynamayı o kadar iyi başardınız ki.”

Pauline ürpererek, “Ayy!” diye bağırıldı. “Tüylerim diken diken oldu.”

Poirot nazikçe sordu. “Bana telefon eden sizdiniz, değil mi?”

“Evet.”

“Neden?”

“Bilmiyorum. Endişelenmiştim, korkuyordum ama böylesine panik olmamın nedenini bilemiyordum. Barton bu partiyi Iris’in ölümünü anmak için verdiğini söylemişti. Bunda bir art niyet olduğunu seziyordum ama bana hiçbir bilgi vermediği için ne olduğunu

bilemiyordum. Öylesine tuhaf, öylesine heyecanlı görünüyordu ki korkunç bir şeylerin olabileceği duygusuna kapıldım. Ama tabii böyle bir amacının olabileceğini, benden kurtulmaya çalışacağını rüyamda görsem inanmazdım.”

“Peki ya sonra matmazel?”

“İnsanların sizden bahsettiklerini duymuştum. Eğer bir şekilde burada bulunmanızı sağlarsam bir ihtimal olacıklara engel olabileceğinizi düşündüm. Umudum sizin bir yabancı olarak eğer telefon eder de tehlikede olduğumu söylersem ve bunun gizemli bir durum olarak görünmesini sağlarsam...”

“Yani bir melodramla beni buraya çekmeyi düşündünüz, öyle mi? Beni asıl şaşırtan buydu. Sözcüklerinizin, nasıl diyeyim... kurulanmış olduğu kesinlikle ortadaydı, doğru olmadıkları anlaşılıyordu. Ama sesinizdeki korku, işte o gerçektir. Sonra buraya geldim ve benimle bağlantı kurduğunuzu açıkça inkâr ettiniz.”

“Buna zorunluydum. Ayrıca bunu yapanın ben olduğumu bilmenizi de istemiyordum.”

“Ah, ama ben bundan kesinlikle emindim. Belki başlangıçta değil. Ama masadaki sarı irisler hakkında yalnızca sizin ve Bay Barton Russell’ın bilgisi olabileceğini öğrenmem pek uzun sürmedi.”

Pauline başıyla onayladı.

“Russell’ın masaya iris konulması talimatını verdiğini duymuştum,” dedi. “Gerek bu gerekse yalnızca beş kişi gelecek olmasına rağmen altı kişilik yer ayırtmış olması kuşkulandırmama neden oldu...” Susup dudaklarını ısırdı.

“Neden kuşkulandınız matmazel?”

Pauline ağır ağır yanıt verdi.

“Korkuyordum... şey... Bay Carter’ın başına bir şey geleceğinden korkuyordum.”

Stephen Carter boğazını temizledi. Ağır ağır ama kararlılıkla masadan kalktı.

“Şey, hımm... şey yani... çok teşekkür ederim Bay Poirot. Size minnet borçluyum. Bağışlayın ama artık buradan ayrılmam gerekiyor. Bu akşam olanlar beni gerçekten çok sarstı.”

Adam oradan uzaklaşırken arkasından bakan Pauline hışımla söylendi.

“Ondan nefret ediyorum. Hep Iris’in onun yüzünden intihar ettiğini ya da Barton’un onu bu yüzden öldürdüğünü düşündüm. Bu öylesine korkunç ...”

Poirot nazikçe, “Unutun matmazel,” dedi. “Geçmiş unutun... Bırakın geçmiş geçmişte kalsın... Geleceği düşünün...”

Pauline mırıldandı. “Evet, haklısınız.”

Poirot, Lola Valdez’e döndü.

“Senyora, gece ilerledikçe cesaretim de arttı. Eğer sizi dansa davet etmeme...”

“Ah, elbette. Siz tam bir kurnaz tilki, Mösyö Poirot. Sizin gibi biriyle dans etmek onur...”

“Çok naziksiniz senyora.”

Tony ve Pauline masada yalnız kalmışlardı. Masanın üzerinden birbirlerine doğru eğildiler.

“Pauline sevgilim.”

“Ah Tony! Tüm akşam boyunca öylesine iğrenç, aksi, çekilmez ve öfkeliydim ki. Bilmem beni bağışlayabilecek misin?”

“Meleğim. Bak bizim şarkımız çalıyor. Haydi, dans edelim.”

Dans ederken birbirlerine sevgiyle gülümsüyor mırıldanıyorlardı:

Agatha Christie

*Hiçbir şey aşk kadar perişan edemez
Hiçbir şey aşk kadar üzemez
Bezdiremez
Çıldırtaamaz
Duygusallaştıramaz
Coşturamaz
Hiçbir şey yoktur aşk kadar
Acı veren*

*Hiçbir şey aşk kadar delirtemez
Hiçbir şey aşk kadar çıldırtamaz
Kışkırtamaz
İncitemez
İntihara sürükleyemez
Öldürücü olamaz
Hiçbir şey aşk kadar
Hiçbir şey aşk kadar...*

HARLEQUIN ÇAY TAKIMI

Bay Satterthwaite sinir içinde iki kez yutkundu. Bu varsayımında haklı olsa da olmasa da günümüz arabalarının onların alışık olduğu eski arabalardan çok daha sık arıza yaptıklarından emindi. Onun tek güvendiği, zaman sınavından başarıyla geçmiş eski arabalardı. Onların da kendilerine özgü kk sorunları vardı ama her ne olursa olsun onları tanıyor, biliyordunuz ve isteklerini onlardan talep gelmeden önce karşılamaya hazırlıklı olurdunuz. Ama yeni arabalar! Bir sürü yeni teçhizat, değişik tipte pencereler, parlak tahta kaplamalarıyla gösterişli olsa da alışılmadık, yeni ve tamamen farklı düzenlenmiş bir ön panel. El yordamıyla kolayca ulaşamadığınız far, silecek kolları ve jikle. Tabii vites kolunun topuzu da hiç beklemediğiniz yerde ve hareket düzeninde. stne üstlük bir de bu yeni gösterişli aracınız arıza yaptığında, her zaman gittiğiniz garajda duyduğunuz da insanı feci şekilde sinirlendiren sözcükler: “Başlangıçta yaşanan önemsiz sorunlar bunlar, bir tür diş çıkarma sorunu. Muhteşem bir araba bu. En son donanımına ve aksesuarlarına sahip. Başlangıçta diş çıkarma sorunları olacak tabii ki. Buna alışmalısınız.” Sanki araba yeni doğmuş bir bebekmiş gibi...

Yaşlı, olgun bir insan olan Bay Satterthwaite ise yeni bir arabanın tam anlamıyla geliştirilmiş, ergin bir mekanizma olması gerek-

tiği görüşündeydi. Testleri yapılmış, iyice incelenmiş, diş çıkarma sorunları tüketicinin eline geçmeden önce giderilmiş bir araç...

Bay Satterthwaite taşrada eski bir dostuna hafta sonu ziyaretine gidiyordu. Yeni arabası Londra'dan ayrılımlarından bir süre sonra arıza sinyalleri vermeye başlamıştı. Hemen arabayı en yakın garaja çekmişlerdi. Bay Satterthwaite arızaya tanı konulmasını bekliyordu. Bir an önce tekrar ne zaman yola çıkabileceklerini öğrenmek istiyordu. Şoförü, teknisyen ile konsültasyundaydı. Bay Satterthwaite sabırla oturmuş, bekliyordu. Daha önceki akşam dostuna çay saatin-den önce orada olacağına söz vermişti. Sözde Doverton Kingsbourne Malikânesi'nde dörtten önce olacaktı.

Yeniden sinirle yutkundu ve hoş bir şeyler düşünmeye çalıştı. Orada sinir içinde oturup sürekli saate bakmanın, kuluçkaya yatmış bir tavuk gibi gıdaklayıp yutkunmanın hiçbir anlamı yoktu. Hem unutmamalıydı ki kuluçkaya yatmış bir tavuğun bile yumurtlamak gibi hüner isteyen bir işi başarabilmiş olmaktan dolayı memnun bir anı vardı.

Evet, hoşlanacağı bir şey bulmalıydı. Aslında bir şey vardı, arabayla hızla geçerken dikkatini çeken bir şey. Hem de az önce. Pencereden dışarı bakarken dikkatini çeken hoşlandığı bir şey. Ancak bunun üzerinde düşünmesine bile fırsat bulamadan araba arıza yapmış ve bulabildikleri en yakın servis istasyonuna gitmek zorunda kalmışlardı.

Ne görmüştü? Solda... hayır, hayır sağda. Ağır ağır köy yolunda ilerlerken sağda dikkatini çeken bir şey olmuştu. Postanenin hemen yanında. Evet, bundan emindi. Postanenin yanındaydı çünkü postane tabelasını görünce arkadaşı Addison'a telefon ederek bu beklen-medik arızadan dolayı geç kalabileceklerini bildirmeyi düşünmüştü. Postane. Köyün postanesi. Ve onun yanında, hemen postaneden sonraki kapı ya da bir sonraki kapı. Bir şey eski anılarını tetiklemişti

ve istemişti ki... İyi de ne istemişti? Tanrım, bölük pörçük aklına geliyordu ne istediği. Renklerle ilgili bir şey. Çeşitli renkler. Evet, bir renk ya da renkler. Ya da bir sözcük. Anılarını, düşüncelerini tetikleyen bir sözcük, geçmişte yaşanmış keyifli bir anı, bir heyecanı, bir coşkuyu çağrıştıran bir sözcük. Yalnızca görüp gözlemlediği değil bizzat yaşadığı bir şey. İyi de neydi bu? Nerede ve ne zaman? Her yer olabilirdi. Dünyanın başka ucunda bir yer!

İzlanda mı? Korsika mı? Yoksa Monte Carlo'da krupiyeler rulet çarkını döndürürken mi? Taşra'da bir ev mi? Her yer olabilirdi. O oradaydı ve biri daha. Her şey onunla bağlantılıydı. Kimdi o? Kafasında bir şeyler belirmeye başlıyordu. Eğer bir de...

O anda şoförü arkasında teknisyenle birlikte pencereye gelerek düşüncelerini böldü.

“Çok uzun sürmeyecek,” dedi neşeyle. “On dakika falan. Daha fazla değil.”

Teknisyen de boğuk, kısık bir taşra şivesiyle söze karıştı.

“Diş çıkarma sorunu diyebilirsiniz buna. Dişlenince bitecek.”

Bay Satterthwaite bu kez yutkunmadı, dişlerini gıcırdattı. Kitaplarda çoğu kez insanların bunu belirli bir yaştan sonra alışkanlık haline getirdiklerini ve bunun nedeninin de üst damaktaki hafif gevşeme olduğunu okumuştı. Gerçekten de diş sorunu! Diş çıkarma. Diş sancısı. Diş gıcırtısı. Takma dişler. İnsanın tüm yaşamı diş etrafında dönüyor, diye düşündü.

Şoför, “Doverton Kingsbourne yalnızca beş altı kilometre ötede,” diye ekledi. “Burada taksi var. İsterseniz siz gidin, ben daha sonra, işi bitince arabayı getireyim.”

Bay Satterthwaite, “Hayır,” dedi.

Bu sözcüğü adeta isyan edercesine söylemişti. Şoför de teknisyen de şaşkınlık içinde ona baktılar. Bay Satterthwaite'in gözleri parlıyordu. Sesi net ve kararlıydı.

Anımsamıştı.

“Geldiğimiz yoldan biraz geriye doğru yürümek niyetindeyim,” dedi. “Araba hazır olunca beni oradan alırsınız. Harlequin Kafe,^(*) sanırım adı buydu.”

Teknisyen, “Orası yemek için pek uygun bir yer değil,” diye uyardı.

Teknisyeni umursamadan kararlılıkla, “Orada olacağım,” diyen Bay Satterthwaite hızla geriye doğru yürümeye başladı.

İki adam arkasından bakakaldılar.

Şoför, “Aklında ne olduğunu hiç anlayamadım,” dedi. “Onu daha önce hiç böyle görmemiştim.”

Kingsbourne Ducis hiç de adındaki görkeme yakışır bir yer değildi. Yalnızca bir tek sokaktan oluşan küçük bir köydü. Çok az sayıda ev. Mağazalar... ya evden mağazaya dönüştürülmüş ya da artık daha ev olarak kullanılan herhangi bir ticari amaç gütmeyen mağazalar.

Köy eski günleri yaşatan bir yer olmadığı gibi güzel de değildi. Yalnızca basit ve bir hayli mütevazıydı. Bay Satterthwaite, belki de böyle hissetmemin nedeni parlak bir renk cümbüşünün dikkatimi çekmiş olması, diye düşündü. Bu arada postaneye gelmişti. Postane; posta kutusu, gazete ve posta kartı stantlarıyla basit sıradan bir köy postanesiydi. Hiç kuşkusuz hemen sonra da... evet işte aradığı tabela oradaydı. Harlequin Kafe. Bay Satterthwaite yüreğinde ani, derin bir sızı hissetti. Gerçekten de yaşılanıyordu artık. Düşleri vardı. Bu sözcük –*Harlequin Kafe*– neden yüreğinin heyecanla çarpmasına neden olmuştu?

(*) 16. yüzyıl İtalyan komedisinde Harlequin, yüzünde korkutucu denilebilecek büyük bir gülümsemeyle, renkli baklava desenli kostüm giyen, zekâsıyla insanları etkileyen bir pantomim karakteridir.

Servis istasyonundaki teknisyen kesinlikle haklıydı. Burası özellikle yemek yemek istenecek bir yer değildi. Belki bir içki? Sabah kahvesi. Öyleyse neden? Birden nedeni anladı. Kafe ya da daha açık olarak ifade edilecek olursa kafenin bulunduğu ev iki bölümden oluşuyordu. Bir taraf etrafına sandalyeler yerleştirilmiş küçük yuvarlak masaların olduğu yerdi. Diğer taraf ise mağazaydı. Porselen satılan bir mağaza. Ama asla antikacı değil. Küçük cam vazolar ya da fincanların bulunduğu raflar yoktu. Modern porselenlerin satıldığı bir yerdi ve sokağa bakan ürünlerin sergilendiği vitrin kısmı da gökkuşağından farksızdı. Her biri farklı renkte büyük fincanlar, tabaklar ve çaydanlıklardan oluşan bir çay takımı. Mavi, kırmızı, sarı, yeşil, pembe, mor. Bay Satterthwaite, muhteşem bir renk gösterisi, diye düşündü. Garaj ya da servis istasyonu arayışı içinde ağır ağır kaldırım boyunca ilerlerken buranın gözüne takılmış olması hiç sürpriz değildi.

Vitrindeki çay takımının üzerine konulmuş büyük kartta “Harlequin Çay Takımı” yazıyordu.

Bay Satterthwaite’in aklına takılan hiç kuşkusuz bu “Harlequin” sözcüğüydü ama bu sözcüğün bilinçaltında ne çağrıştırdığını anımsaması çok daha zor olmuştu. Canlı renkler. Harlequin renkleri. Bu saçma ama olağanüstü fikrin bir şekilde onun için bir çağrı olup olamayacağını düşündü bir an. Özellikle ona yapılmış bir çağrı. Burada eski ve değerli dostu Bay Harley Quin ile yemek yemek ya da porselen fincanlar satın alması için? Bay Quin ile görüşmeyeli kaç yıl olmuştu? Uzun yıllar. Onu son kez Âşıkler Yolu olarak adlandırdıkları yolda yürürken görmüştü. Hep Bay Quin’le yeniden karşılaşmak istemişti, en azından onu yılda bir kez görmek. Hatta iki kez. Ama nerede? Bu isteği asla gerçekleşmemişti.

Ve işte o gün, Kingsbourne Ducis köyünde Bay Quin ile yeniden karşılaşacağı gibi muhteşem ve şaşırtıcı bir fikre kapılmıştı.

Saçmalıyorum, diye düşündü Bay Satterthwaite. Kesinlikle saçmalıyorum. İnsan yaşlandıkça fikirleri de tuhaflaşıyor.

Bay Quin'i özlüyor, onun eksikliğini hissediyordu. Yaşamının son yıllarına heyecan ve renk getiren adamı özlüyordu. Herhangi bir yerde birden karşısına çıkan adamı. Bu karşılaşmalar her defasında bir şeyler olacağının işaretiydi. Bir şeyler yaşayacağının! Hayır, bu tam olarak doğru değildi. Kendisinin bir şeyler yaşayacağının değil, Bay Quin sayesinde bir şeyler yaşayacağının işaretiydi. İşin heyecan veren tarafı da buydu işte. Yalnızca Bay Quin'in ağzından çıkan sözcükler. Bay Satterthwaite'in aklına bazı fikirlerin gelmesini sağlayan, ona yol gösteren şeyler. Bir şeyleri görmesini, tasavvur etmesini, ortaya çıkarmasını sağlayan sözcükler. İlgilenilmesi gereken şeyle ilgilenmesini sağlayan şeyler. Bu arada Bay Quin karşısına geçip oturacak ve belki de beğeniyle gülümseyecekti. Düşünce selini başlatacak ama aktif kişi o olacaktı. O, Bay Satterthwaite. Çok fazla sayıda dostu olan adam. Ve bu dostlarının arasında dükler, düşesler, insanların saygı duyduğu bir başpiskopos olan adam. Dostlarının genellikle saygın insanlardan oluştuğunu kabul etmeliydi. Çünkü Bay Satterthwaite'in kendisi de bir snoptu ve her zaman da öyle olmuştu. Dükleri, düşesleri, kuşaklar boyunca İngiliz seçkin sınıfının temsilcisi olmuş eski aileleri tanımaktan hoşlanıyordu. Ama sosyal anlamda o kadar önemli olmayan gençlere de ilgi duyduğu da bir gerçektir. Sorunlar yaşayan gençler, âşık, mutsuz yardıma muhtaç gençler. Çünkü Bay Quin, Bay Satterthwaite'e onlara yardım etme olanağını sunmuştu.

Ama şimdi, aptal gibi, hiçbir çekiciliği olmayan bir köy kafesine ve modern porselen çay ve yemek takımlarının bulunduğu mağazaya bakıyordu.

"Yine de," dedi Bay Satterthwaite kendi kendine. "İçeri girmeliyim. Buraya kadar yürümekle zaten yeterince aptallık ettim, artık

içeri girmeliyim, şey, olur ya belki... Arabanın tamirinin onların söylediğinden çok daha uzun süreceğinden eminim. On dakikanın çok üstünde... Kim bilir belki içeride ilginç bir şeyler de vardır.”

Bir kez daha porselen dolu vitrine baktı. Birden gördüklerinin iyi kalite porselen olduğunu anladı. Kaliteli üretim, modern ürünler. Yeniden geçmişî düşündü, anımsıyordu. Leith Düşesi... Ne kadar güzel ve hoş yaşlı bir kadındı. Korsika Adası'na yaptıkları deniz yolculuğunda deniz kabardığında hizmetçisine ne kadar nazik ve anlayışlı davranmıştı. Ona bir melek duyarlılığıyla yardımcı olmuş ama hemen ertesi gün deniz durulduğunda yine, o dönemin hizmetçilerinin asla başkaldırmayı akıllarına bile getirmedikleri eski otoriter, emredici, özgüvenli tavrını takınmıştı.

Maria. Evet, düşesin adı buydu. Sevgili Maria Leith. Neyse, o öleli birkaç yıl olmuştu. Ama Bay Satterthwaite onun da bir Harlequin çay takımı olduğunu anımsıyordu. Evet, vardı. Rengârenk yuvarlak büyük fincanlar ve tabakları. Siyah, sarı, kırmızı ve morun çok çarpıcı bir tonu. Bay Satterthwaite, mor onun favori rengi olmalıydı, diye düşündü. Leigh düşesinin diğer Rockingham çay takımının da altın varakla süslenmiş mor renkte olduğunu anımsıyordu.

“Ah,” dedi Bay Satterthwaite iç çekerek. “Ne günlerdi onlar! Neyse, sanırım artık içeri girsem iyi olacak. Aslında bir kahve de sipariş edebilirim. Herhalde kahveleri bol sütlü ve şekerlidir. Neyse, bir şekilde zaman geçirmek gerek.”

İçeri girdiğinde kafe neredeyse boştu. Bay Satterthwaite çay içmek için saatin henüz erken olduğunu düşündü. Ayrıca zaten artık çay içen sayısında da belirgin bir düşüş vardı, tabii yaşlılar dışında. Onlar da evlerinde içmeyi yeğliyorlardı. Uzakta pencerenin dibindeki masada genç bir çift oturuyordu. Arka duvara dayalı masada ise iki kadın sohbet ediyorlardı.

“Ona söyledim,” diyordu kadınlardan biri. “Bunu yapamazsın dedim. Bu benim katlanabileceğim bir şey değil. Aynı şeyi Henry’ye de söyledim ve bana hak verdi.”

Bay Satterthwaite, her kimse Henry’nin çok zor bir yaşamı olduğunu ve huzuru, hiç düşünmeden neyi onaylaması istenirse onu onaylamakta bulunduğunu düşündü. Son derece itici arkadaşı olan itici bir kadın. Bay Satterthwaite dikkatini diğer tarafına yönelterek, “Bakabilir miyim?” diye sordu.

Tezgâhın gerisinde son derece cana yakın, sevimli bir kadın vardı.

“Ah, elbette efendim. Yeni ürünlerimiz de geldi,” dedi.

Bay Satterthwaite renkli fincanlara baktı, bir iki tanesine dokundu, sütlüğü eline alarak inceledi, porselen bir zebra ile yakından ilgilendi, bir an almayı düşündü, sonra hoş bir deseni olan iki kül tablasına yöneldi.

O anda çekilen sandalye sesleri duyarak başını çevirdi. İki orta yaşlı kadının hâlâ yakınmayı sürdürerek hesaplarını ödeyip mağazadan çıktıklarını gördü. Onlar kapıdan çıkarken koyu renk giysili bir adam içeri girdi. Doğruca onların kalktıkları masaya oturdu. Sırtı Bay Satterthwaite’e dönüktü. Bay Satterthwaite adamın çekici bir sırtı olduğunu düşündü. İnce, güçlü, kaslı. Ancak mağazanın loşluğu yüzünden adamın oldukça karanlık ve uğursuz bir görüntüsü vardı. Bay Satterthwaite yeniden kül tablalarına döndü.

Mağaza sahibini hayal kırıklığına uğratmamak için en azından bir kül tablası satın almalıyım, diye düşündü. Tam bunu yaptığı anda birden güneş çıktı.

Mağazanın güneş ışığının yetersizliği yüzünden loş olduğunu fark etmemişti. Güneş bir süredir bir bulutun arkasında kalmış olmalıydı. Servis istasyonuna girdiği sırada havanın bulutlandığını anımsıyordu. Şimdi ise birden güneş, tüm parlaklığıyla ortaya çıkmıştı.

Porselenlerin renklerini parlatan güneş kilise pencerelerini andıran vitray desenli renkli bir pencereden geçerek loş kafeyi aydınlatıyordu. Ve yine tuhaf bir şekilde arkası dönük oturan bir adamın sırtını aydınlatıyordu. Adamın koyu siyah silueti pencereden yansıyan ışıqla gökkuşağının renkleriyle bezenmişti. Kırmızı, mavi ve sarı. Bay Satterthwaite birden karşısında gördüğünün bulmayı umut ettiği şey olduğunu algıladı. Sezgileri onu yanıltmamıştı. Biraz önce içeri girip oraya oturanın kim olduğunu biliyordu. Hatta yüzüne bakmasına gerek kalmayacak kadar iyi biliyordu onun kim olduğunu. Porselenlere sırtını döndü, kafeye girdi ve yuvarlak masanın etrafından dönerek biraz önce içeri giren adamın karşısına oturdu.

“Bay Quin,” dedi Bay Satterthwaite. “Bir şekilde sizin olduğunuzu hissetmişim.”

Bay Quin gülümsedi. “Siz her zaman çok şey bilirsiniz.”

“Sizi görmeyeli çok zaman oldu.”

Bay Quin sordu. “Zamanın önemi var mı?”

“Belki yok. Haklı olabilirsiniz. Belki gerçekten yok.”

“Size içecek serinletici bir şey ısmarlayabilir miyim?”

Bay Satterthwaite kuşkuyla, “İsmarlanacak öyle bir içecek var mı?” diye sordu. “Sanırım buraya gelmekteki amacınız bu değil.”

“İnsan asla başka birinin amacından emin olamaz, öyle değil mi?” dedi Bay Quin gülümseyerek.

“Sizi yeniden gördüğüme çok sevindim, Bay Quin. Biliyor musunuz, neredeyse unutmuşum. Sizin konuşma şeklinizi, söylediklerinizi kastediyorum. Beni düşündüren sözlerinizi, yaptıklarınızı, beni yapmaya yönelttiklerinizi.”

“Ben... ben mi... sizi yönelttim? Kesinlikle yanılıyorsunuz. Siz her zaman ne yapmak istediğinizin, bunu neden yapmak istediğinizi ve de neden yapılması gerektiğinin bilincindeydiniz.”

“Ben bunları ancak siz buradayken, yanımdayken hissediyorum.”

“Yoo hayır,” dedi Bay Quin neşeyle. “Benim bununla hiçbir ilgim yok. Ben yalnızca size de birçok kez belirttiğim gibi o sırada tesadüfen oradan geçiyor oluyorum. Hepsi bu.”

“Bugün de Kingsbourne Ducis’ten tesadüfen geçiyordunuz, değil mi?”

“Ama siz tesadüfen geçmiyorsunuz. Belirli bir yere gidiyorsunuz. Haklıyım, değil mi?”

“Çok eski bir dostumu görmeye gidiyorum. Uzun yıllardır görmediğim birini. Artık yaşlı birini. Yatalak. Felç geçirdi. Gerçi tamamen atlattı ama kim bilebilir ki...”

“Yalnız mı yaşıyor.”

“Neyse ki artık değil. Ailesi yurtdışından geri dönmüş, tabii ailesinden geriye kalanlar. Birkaç aydır onunla yaşıyorlar. Buraya gelip onları hep birlikte görebileceğim için mutluyum. Daha önce gördüklerimi ve görmediklerimin hepsini.”

“Çocukları mı kastediyorsunuz?”

“Çocukları ve torunları.” Bay Satterthwaite iç çekti. Bir an çocukları, torunları ve torunlarının çocukları olduğu için hüzünlenmişti. Aslında bundan dolayı pişmanlık duymuyordu ama...

Bay Quin, “Burada çok özel bir Türk kahvesi yapıyorlar,” dedi. “Gerçekten içtiklerimin en iyilerinden. Bunun dışındaki her şey sizin de ifade ettiğiniz gibi hoş değil. Ama bir fincan Türk kahvesi her koşulda içilebilir, öyle değil mi? Neyse artık kahvemizi içelim çünkü anladığım kadarıyla birazdan o kutsal ziyareti ya da her neyse tamamlamak için kalkmak isteyeceksiniz.”

Kapının eşiğinde siyah bir köpek belirdi. İçeri girip masanın yanına oturdu ve Bay Quin’e baktı.

Bay Satterthwaite sordu. “Sizin köpeğiniz mi?”

“Evet. Sizi Hermes ile tanıştırayım.” Siyah köpeğin başını okşadı. “Kahve,” dedi. “Ali’ye söyle.”

Köpek masanın yanından kalktı, küçük bir kapıdan geçerek mağazanın arka tarafına gitti.

Onun kısa ancak anlamlı bir şekilde havladığını duydular. Sonra köpek yeniden görüldü. Yanında koyu esmer genç bir adam vardı. Genç adam zümrüt yeşili bir kazak giymişti.

Bay Quin, “Ali, kahve,” dedi. “İki kahve.”

“Türk kahvesi, değil mi efendim?” Ali gülümsedi ve uzaklaştı. Köpek yeniden oturdu.

Bay Satterthwaite, “Anlatın bana,” dedi. “Neredeydiniz, neler yaptınız ve neden sizi bu kadar uzun süre göremedim?”

“Size biraz önce zamanın aslında hiç önemi olmadığını söyledim. Sanırım halen son karşılaşmamızdaki olaylar sizin zihninizde de benimkinde olduğu gibi açık, net ve capcanlı.”

Bay Satterthwaite, “Çok trajik bir olaydı,” dedi. “Gerçekten düşünmek bile istemiyorum.”

“Ölüm nedeniyle mi? Ama ölüm her zaman bir trajedi değildir ki. Bunu size daha önce de söylemiştim.”

“Evet, öyle,” diyen Bay Satterthwaite düşünceli düşünceli ekledi. “Belki ölüm, ikimizin şu anda düşündüğümüz ölüm, bir trajedi değildi ama yine de...”

Bay Quin, “Ama yine de önemli olan yalnızca yaşam. Elbette, kesinlikle haklısınız,” dedi. “Haklısınız. Önemli olan yalnızca yaşam. Genç, mutlu ya da mutlu olabilecek birinin ölmesini istemeyiz. Hiçbirimiz istemeyiz, öyle değil mi? İşte emir geldiğinde bir yaşamı kurtarmamız gerekmesinin nedeni de bu.”

“Benim adıma bir emir aldınız mı?”

“Ben mi... sizin için emir mi?” Harley Quin’in uzun hüznü yüzü tuhaf, özgün, hoş bir gülümsemeyle aydınlandı. “Sizin için

hiçbir emir almadım, Bay Satterthwaite. Asla da almadım. Siz her şeyi görüyor, biliyor, ne yapılması gerektiğini anlıyor ve yapıyorsunuz. Bunun benimle bir ilgisi yok.”

“Hayır, kesinlikle var. Bu konudaki görüşümü değiştiremezsiniz. Lütfen söyleyin bana. Sizin için zaman olarak tanımlanamayacak kadar kısa olan bu süreçte ne yaptınız?”

“Şey, bir orada bir buradaydım. Farklı ülkelerde, farklı iklimlerde, farklı koşullarda, farklı maceralarda. Tahmin edersiniz ki, her zaman olduğu gibi, tesadüfen oradan geçiyordum. Bence sizin bana anlatacak çok daha fazla şeyiniz var, üstelik de yalnızca bu süreçte ne yaptığınız değil, şimdi ne yapacağınız. Daha da ötesi nereye gittiğiniz? Kiminle görüşeceğiniz? Arkadaşlarınızın nasıl insanlar olduğu?”

“Tabii ki bunları size anlatacağım, üstelik de bunu anlatmaktan zevk duyacağım çünkü yanlarına gittiğim dostlarım hakkında sizin de bir şeyler bilip bilmediğinizi ya da bu konudaki görüşünüzün ne olacağını merak ediyorum. Eğer bir aileyi uzun bir süredir görmemişseniz, onlarla uzun yıllar boyunca hiçbir bağlantınız olmamışsa, eski dostlukları ve ilişkileri kaldığı yerden devam ettirmeye çalışmak nasıl olursa olsun gergin bir iştir.”

“Çok haklısınız.”

O sırada oryantal desenli küçük fincanların içinde kahveler getirildi. Ali fincanları gülümseyerek masanın üzerine koydu ve yanlarından ayrıldı. Bay Satterthwaite bir yudum aldı ve beğeniyle başını salladı.

“Aşk kadar sıcak, gece kadar kara ve cehennem kadar sıcak. Arapların böyle bir deymi vardı, değil mi?”

Harley gülümseyerek başıyla onayladı.

“Evet,” dedi Bay Satterthwaite. “Evet, aslında ne yapacağımın hiç önemi olmasa da size nereye gittiğimi anlatacağım. Eski bir dost-

luğu yenilemeye, genç kuşakla tanışmaya gidiyorum. Tom Addison, daha önce de söylediğim gibi çok eski bir arkadaşım. Gençliğimizde birlikte çok şeyler yaşadık. Sonra, her zaman olduğu gibi, yaşam koşulları yollarımızı ayırdı. O dışişlerinde görevliydi, diplomat olarak birçok yabancı ülkede çeşitli görevler üstlendi. Bazen gidip onun yanında kalırdım, bazen de o İngiltere'ye döndüğünde onunla görüşürdüm. İlk görev yerlerinden biri İspanya'ydı. İspanyol bir kızla evlendi. Pilar adında esmer, çok güzel bir kızla. Ona âşıktı, onu çok sevdi."

"Çocukları oldu mu?"

"İki kızları. Lily adında babası gibi sarı saçlı bir kız ve tüm özelliklerini İspanyol annesinden almış ikinci bir kız daha, Maria. Lily'nin vaftiz babasıydım. Doğal olarak çocuklardan herhangi birini çok sık görmedim. Yılda iki ya da üç kez, ya Lily için parti verdiğimde ya da onu görmek için okuluna gittiğimde. Çok tatlı ve iyi bir kızdı. Babasına çok bağlıydı, onu çok seviyordu, babası da onu. Doğrusu bu buluşmalar, bu dostluk tazelemeler arasında zor zamanlar da oldu. Bunları sen de benim kadar biliyorsun. Ben ve dostlarım savaş yıllarında görüşmekte çok büyük zorluklar çektik. Lily, hava kuvvetlerinden bir pilotla evlendi. Bir savaş pilotuyla. Önceki güne kadar adını bile unutmuştum. Simon Gilliatt. Hava binbaşı Gilliatt."

"Savaşta öldü mü?"

"Hayır. Hayır. Hayır. Sağ salım döndü. Savaş sonrasında hava kuvvetlerinden istifa etti ve birçokları gibi o ve Lily, Kenya'ya gittiler. Oraya yerleştiler ve mutlu bir yaşamları oldu. Bir oğulları oldu, küçük oğlana Roland ismini verdiler. Daha sonra okumak için İngiltere'ye geldiğinde Roland'ı bir iki kez gördüm. Sanırım son gördüğümde on iki yaşındaydı. Hoş bir çocuktu. Babası gibi kıvrıl saçlıydı. O günden sonra onu bir daha hiç görmedim. Bugün göreceğim için çok heyecanlanıyorum. Şu anda yirmi üç yirmi dört yaşlarında olmalı. Zaman çok çabuk geçiyor."

“Evli mi?”

“Hayır, yani henüz değil.”

“Ah. Evleneceği beklentisi mi var?”

“Şey... Tom Addison’un son mektubunda yazdığı bir şey merakımı uyandırdı. Bir kuzin var. Tom’un küçük kızı Maria buralı bir doktorla evlendi. Onu hiçbir zaman yakından tanıma olanağım olmadı. Bu çok üzücü. Kız ilk doğumunu yaparken öldü. Doğan kızına İspanyol anneannesinin isteğine uyarak Inez adını verdiler. Inez şimdi genç bir kız ama onu da şimdiye dek yalnızca bir kez gördüm. Kız anneannesine çok benzeyen, esmer tipik bir İspanyol güzeli. Bütün bunlarla seni sık mıyorum, değil mi?”

“Hayır. Aksine dinlemek istiyorum. Benim için çok ilginç.”

Bay Satterthwaite merakla sordu. “Neden acaba?” Bay Satterthwaite, Bay Quin’e zaman zaman olduğu gibi kuşkulu gözlerle baktı. “Bu aile hakkındaki her şeyi öğrenmek istiyorsunuz. Neden?”

“Böylece onları kafamda şekillendirebileceğim.”

“Neyse, ziyaretlerine gittiğim ev Doverton Kingsbourne olarak biliniyor. Gerçekten güzel, büyük bir eski zaman malikânesi. Yine de turistlere gösterilecek ya da haftanın bazı günlerinde ziyaretçilere açılacak kadar görkemli bir yer değil. Tipik bir taşra malikânesi, tam uzun yıllar vatanına hizmet ettikten sonra emeklilik çağı geldiğinde bir İngiliz’in dönüp geleceği olgunluk döneminde huzurlu bir yaşamın keyfini çıkaracağı tipte bir yer. Tom her zaman taşra yaşamından hoşlanırdı. Balığa çıkmayı, avlanmayı sever. İyi bir avcıdır, attığını vurur. Delikanlılık dönemimizde onun ailesiyle birlikte çok mutlu günlerimiz oldu. Gençlik dönemimde tatillerimin çoğunu Doverton Kingsbourne’da geçirdim. Yaşamım boyunca oradaki günlerim aklımda bir yerine yerleşip kaldı. Ev demek benim için Kingsbourne’du, hiçbir yer onun gibi olamazdı, onun eline su dökemezdi. Ne zaman oranın yakınına gitsem, o dolambaçlı yoldan geçmeyi göze alırım.

Hem de yalnızca evin önüne kadar uzanan ağaçlıklı yoldaki ağaçların arasından balık avladığımız nehrin pırıltılarını seyretmek ve uzaktan da olsa evi görmek için. O anlarda Tom’la birlikte orada yaşadıklarımı anımsarım. O tam bir eylem adamıydı. Maceracı. Bense ergen, bekâr bir üniversite mezunu.”

“Siz bundan çok daha fazlasınız,” diye söze karıştı Bay Quin. “Siz dost edinen, çok sayıda dostu olan ve dostlarıyla iyi geçinen, onlara hizmet sunan birisiniz.”

“Keşke ben de öyle düşünebilseydim. Çok nazıksınız.”

“Kesinlikle değil. Ayrıca çok da iyi, hoşsohbet bir dostsunuz. Anlattığınız öyküler, gördüğünüz şeyler, gittiğiniz yerler. Yaşamınızda başınıza gelen ilginç olaylar. Yazsanız bunlar kitap olurdu.”

“Eğer öyle bir şey yapsaydım ana kahramanı siz olurdunuz, Bay Quin.”

“Hayır, bunu yapmamalısınız. Ben yalnızca hayatınızdan gelip geçen biriyim. Hepsi bu. Neyse devam edin. Bana daha fazlasını anlatın.”

“Bay Quin, size anlattığım bir ailenin kronolojik öyküsü. Daha önce de söylediğim gibi çok uzun süreler boyunca, yıllarca onlardan hiçbirini görmediğim oldu. Ama her zaman benim eski kadim dostum olarak kaldılar. Tom ve Pilar ile Pilar ölünceye dek görüştüm, ne yazık ki Pilar çok genç öldü. Vaftiz kızım Lily, doktor olan babasıyla köyde yaşayan Inez...”

“Kız kaç yaşında?”

“Inez’in on dokuz yirmi yaşlarında olduğunu düşünüyorum. Onunla dostluk kurabilirsem mutlu olurum.”

“Bütün olarak bakılırsa mutlu bir aile tarihi.”

“Tam olarak değil. Lily, vaftiz kızım, hani şu kocasıyla Kenya’ya giden, orada bir otomobil kazasında öldü. Kaza anında öldü ve geride bir yaşında bir erkek çocuk bıraktı. Roland. Kocasını Simon’un

kalbi kırıldı, umutsuzluğa kapıldı, kendini bıraktı. Onlar olağanüstü mutlu bir çiftti. Neyse ki bir süre sonra kanımca adamın başına gelebilecek en güzel şey oldu. Yeniden evlendi, hem de bir hava binbaşının genç dul karısıyla. Zaten tanışıyorlardı ve kadının da onun-kiyle yaklaşık aynı yaşta bir çocuğu vardı. Küçük Timothy ile küçük Roland'ın arasında yalnızca birkaç ay vardı. Sanırım Simon'un çok mutlu bir evliliği var, tabii ki onları görmedim ama Kenya'da yaşamayı sürdürmeleri bende bu kanıyı uyandırdı. İki oğlan kardeş gibi büyütüldüler. İkisi de İngiltere'de aynı okula gittiler ve tatillerini de genellikle Kenya'da geçirdiler. Tabii onları da uzun yıllardır görmedim. Kenya'da olanları biliyorsun. Bazıları orada kalmayı başardılar. Bazıları, Batı Avustralya'ya gittiler ve oraya yerleştiler. Orada aileleriyle yeni, mutlu bir yaşama adım attılar. Bazıları da ülkeye geri döndüler.”

“Simon Gilliatt, karısı ve iki oğlu Kenya'yı terk ettiler. Orası onlar için artık uygun değildi ve bu yüzden Tom Addison'un her yıl yenilediği daveti kabul ettiler. Sonuçta Tom'un damadı, damadının ikinci karısı, delikanlı olmuş iki oğlu geri döndüler. Buraya yerleştiler ve mutlu bir aile olarak yaşamlarını sürdürmeye başladılar. Tom'un diğer torunu, daha önce de bahsettiğim, doktor olan babasıyla köyde yaşayan Inez de sanırım zamanının büyük bir kısmını torununu çok seven ve ona çok bağlı olan büyükbabasıyla Doverton Kingsbourne'da geçiriyor. Orada hep birlikte büyük bir aile olarak çok mutlu görünüyorlar. Tom birçok kez oraya gidip onları görmem için ısrar etti, onlarla yeniden bir araya gelmem için. Sonuçta bu daveti kabul ettim. Ama yalnızca bir hafta sonu için. İhtiyar Tom'u yeniden görmek bir açıdan benim için çok üzücü. O yaşam dolu insanı pek fazla yaşama umudu kalmamış bir kötürüm olarak görmek benim için çok zor. Yine de anladığım kadarıyla hâlâ neşeli ve hayat dolu.

Sonra o eski evi yeniden görmek. Doverton Kingsbourne. Tüm gençlik anılarımın canlanması.

Eğer macera dolu fırtınalı bir yaşamınız olmamışsa, eğer başınıza kişisel anlamda önemli bir şey gelmemişse, rutin bir yaşamı sürdürmüşseniz, ki bu kişi benim, size kalan yalnızca dostlarınız, yaşadığınız evler ve çocukken, ergenlik döneminde ve gençlik yıllarında yaptıklarınız oluyor. İşte bu durumda beni endişelendiren bir şey var.”

“Bence hiç endişelenmemelisiniz. Sizi endişelendiren ne?”

“Hayal kırıklığına uğramak! Anımsadığın, düşlediğin evin, anımsadığın, düşlediğin gibi olmadığını görmek. Yeni bir bölüm eklenmiş, bahçe tamamen değiştirilmiş, daha birçok değişiklik yapılmış olabilir. Oraya son kez gitmemin üzerinden gerçekten çok uzun zaman geçti.”

Bay Quin, “Anılarınızın da sizinle birlikte olacağını düşünüyorum,” dedi. “Oraya gideceğiniz için seviniyorum.”

Bay Satterthwaite birden, “Bir fikrim var,” dedi. “Siz de benimle gelin. Bu ziyarette birlikte olalım. Orada hoş karşılanmayacağını zı düşünmemelisiniz. Sevgili Tom şu dünyada tanıdığım en misafirperver insandır. Benim dostum hemen onun da dostu olur. Benimle gelin. Gelmelisiniz. Israr ediyorum.”

Bay Satterthwaite düşüncesizce yaptığı bir hareketle neredeyse masadaki kahve fincanını yere düşürüyordu. Neyse ki tam zamanında yakaladı.

Tam o anda mağazanın kapısı açıldı ve kapıdaki eski çan çalmaya başladı. Orta yaşlı bir kadın içeri girdi. Soluk soluğaydı ve heyecanlı görünüyordu. Kestane rengi dalgalı saçları yer yer ağarmış olsa da hâlâ formda ve hoş görünen bir kadındı. Kızıla çalan saçları ve mavi gözleriyle uyum içinde duru, fildişi rengi bir teni

vardı, vücudunu da iyi korumuştı. Kafe kısmına şöyle bir göz attıktan sonra doğruca porselenlerin durduğu kısma geçti.

“Ah!” diye haykırdı. “Ah neyse, hâlâ Harlequin fincanlardan var.”

“Evet Bayan Gilliatt, dün yeni bir parti geldi.”

“Ah, çok sevindim. Gerçekten çok endişelenmiştim. Hemen buraya koştum. Oğlanların motosikletlerinden birini aldım. Bir yerlere gitmişler, ikisine de ulaşamadım. Bir şey yapmam gerekiyordu. Bu sabah talihsiz bir kaza oldu ve fincanlardan birkaçı kırıldı. Bugün öğleden sonra çay partisine konuklarımız gelecek. Bir mavi bir de yeşil almak istiyorum. Aslında bir de kırmızı alsam iyi olacak. Bu rengârenk fincanlar arasında en kötüsü o, değil mi?”

“Bazılarının takımda olmasını dezavantaj olarak gördüklerini biliyorum ama her zaman istediğiniz renkle değiştirebilirsiniz.”

Bay Satterthwaite omzunun üstünden başını arkaya çevirmiş, ilgiyle olup biteni izliyordu. Mağazanın sahibi olan kadın, Bayan Gilliatt demişti. Tabii ya. Şimdi anlıyordu. Bu o olmalıydı. Bay Satterthwaite oturduğu yerden kalktı, tereddütle mağazanın içine doğru bir iki adım attı.

“Bağışlayın ama...” dedi çekinerek. “Siz Doverton Kingsbourne’den Bayan Gilliatt mısınız?”

“Evet, öyle. Beryl Gilliatt. Siz de... yani...”

Kadın kaşlarını hafifçe çatmış, dikkatle karşısındaki yaşlı adama bakıyordu. Bay Satterthwaite onun çok çekici bir kadın olduğunu düşündü. Sert olmasa da çok becerikli ve işbilir olduğunu gösteren bir yüz ifadesi vardı. Demek Simon Gilliatt’ın ikinci karısı buydu. Lily kadar güzel değildi, ama çekici, yetenekli ve cana yakın bir kadına benziyordu. Birden Bayan Gilliatt’ın yüzünde bir gülümseme belirdi.

“Sanırım.... evet tabii. Kayınpederim Tom’da sizin bir resminiz vardı. Siz bugün öğleden sonra beklediğimiz konuk olmalısınız. Bay Satterthwaite, o sizsiniz, değil mi?”

“Doğru,” diyen Bay Satterthwaite de gülümsedi. “O benim. Bu arada söz verdiğim saatte gelemediğim için çok özür dilerim. Maalesef arabam arıza yaptı. Şu anda garajda tamir ediliyor.”

“Ah, sizin açınızdan büyük şanssızlık. Ama sorun değil. Henüz çay zamanı değil. Hiç endişelenmeyin. Zaten biraz geçe kaldık. Biraz önce sizin de duyduğunuz gibi bu sabah yanlışlıkla masadan düşüp kırılan fincanların yerine yenilerini almaya geldim. Her nedense ne zaman birini yemeğe ya da çaya davet etseniz, başınıza böyle aksilikler gelir.”

Mağaza sahibi kadın araya girerek, “İşte istediklerinizi getirdim, Bayan Gilliatt,” dedi. “Onları kâğıda saracağım. Sizin için kutuya koymamı ister miydiniz?”

“Eğer onları kâğıda sararsanız alışveriş çantama koyabilirim, böylece bu şekilde sorun olmadan götürebilirim.”

Bay Satterthwaite, “Eğer Doverton Kingsbourne’a dönüyorsanız, sizi arabamla götürebilirim. Her an işi bitmiş olarak garajdan getirilebilir.”

“Çok nazıksınız. Kabul etmeyi gerçekten çok isterdim. Fakat motosikleti geri götürmeliyim. Oğlanlar o olmadan yapamazlar. Bu akşam bir yere gideceklermiş.”

Bay Satterthwaite ayağa kalkıp yakınına gelmiş olan Bay Quin’e dönerek, “İzin verirseniz size dostumu tanıştırmak isterim, Bayan Gilliatt,” dedi. “Kendisi benim çok eski ve iyi bir dostum, Bay Harley Quin. Onunla da biraz önce tesadüfen karşılaştık. Siz geldiğinizde ben de tam onu benimle Doverton Kingsbourne’a gelmeye ikna etmeye çalışıyordum. Ne dersiniz, Tom’un bu gece için bir kişiyi daha misafir etmesinde bir sakınca olabilir mi?”

“Ah, eminim hiçbir sakıncası olmayacak hatta bundan mutluluk duyacaktır,” dedi Betty Gilliatt. “Sizin bir arkadaşınızı daha aramızda görmek çok hoşuna gidecektir. Hem belki Tom da beyefendiyle tanışıyordur.”

“Hayır,” dedi Bay Quin. “Bay Satterthwaite kendisinden çok bahsetmesine rağmen ne yazık ki Bay Addison’la karşılaşma fırsatım olmadı.”

“O zaman Bay Satterthwaite ile birlikte sizi de bekliyoruz. Bundan mutluluk duyacağız.”

Bay Quin, “Çok üzgünüm,” dedi. “Maalesef başka bir yere davetliyim. Gerçeği söylemek gerekirse...” Bir an susup saatine baktı. “Hemen yola çıkmam gerekiyor. Eski dostlarımla toplanacağız ve ben şimdiden çok geç kaldım.”

O sırada mağaza sahibi kadın, “İşte hazırlar Bayan Gilliatt,” dedi kâğıda sarılı fincanları işaret ederek. “Sanırım bu şekilde çantanızda rahatça götürebileceksiniz.”

Bayan Gilliatt paketleri dikkatle elindeki çantaya yerleştirdi ve Bay Satterthwaite’e döndü.

“Neyse, çok yakında görüşmek üzere. Hiç endişelenmeyin, çay beşi çeyrek geçeden önce hazır olmayacak. Sizinle tanıştığımı çok memnun oldum, Simon ve kayınpederimden sizin hakkınızda o kadar çok şey dinledim ki.”

Ardından hızla Bay Quin’e, “Hoşça kalın,” dedi ve mağazadan çıktı.

Mağaza sahibi kadın, “Çok acelesi var, öyle değil mi?” dedi. “Hoş, o her zaman böyledir. Gün boyu telaş içinde koşuşturur.”

Dışarıdan hareket eden motosikletin sesi duyuldu.

Bay Satterthwaite, “Tipik bir kişilik, öyle değil mi?” dedi.

Bay Quin, “Öyleye benziyor,” dedi.

“Yani sizi benimle gelmeye ikna edemeyecek miyim?”

“Dediğim gibi yalnızca buradan geçiyordum.”

“Peki sizi bir daha ne zaman göreceğim? Merak ediyorum.”

Bay Quin, “Çok uzun sürmeyecek,” dedi. “Beni gördüğünüz zaman tanıyacağınızı düşünüyorum.”

“Başka bir şey yok mu bana söyleyeceğiniz? Açıklayacağınız başka bir şey?”

“Açıklamak mı? Neyi?”

“Niçin burada karşılaştığımızı?”

“Siz çok bilgili, aydın bir adamsınız, Satterthwaite. Tek bir sözcük sizin için çok şey ifade edebilir. Ayrıca sanırım bunun yararı olacaktır.”

“Bir sözcük mü?”

Bay Quin, “Daltonizm,”^(*) dedi ve gülümsedi. “Sanıyorum biliyorsunuz bu sözcüğü.”

“Hiç sanmıyorum...” Bay Satterthwaite bir an düşündü. “Evet, evet. Bir an için düşündüm ama anımsayamıyorum...”

Bay Quin, “Şimdilik hoşça kalın,” dedi. “Bu arada arabanız da geldi.”

Gerçekten de tam o sırada postanenin kapısının önüne bir araba park ediyordu. Bay Satterthwaite dışarı çıktı. Daha fazla zaman kaybetmek ve davet sahiplerini bekletmek istemiyordu. Yine de arkadaşıyla vedalaşmak zorunda kaldığı için üzgündü.

“Sizin de gelmeniz için yapabileceğim hiçbir şey yok mu?” diye sorarken sesi neredeyse hüzünlüydü.

“Benim için yapabileceğiniz hiçbir şey yok.”

“Başka biri için.”

“Olduğunu sanıyorum. Yani büyük olasılıkla.”

“Neyi kastettiğinizi doğru anladığımı umuyorum.”

(*) Renklerin doğumsal olarak algılanamaması. Kırmızı, mavi ve yeşil renklerinden bir ya da birden fazlasını ayırt edememeyle ortaya çıkan renk körlüğü.

Bay Quin, “Size inancım tam,” dedi. “Siz her şeyin doğrusunu bilirsiniz. İyi bir gözlemcisiniz, gördüğünüzden anlam çıkarmakta da öyle. Emin olun hiç değişmemişsiniz.”

Elini bir an için Bay Satterthwaite’in omzuna koydu, sonra dışarı çıktı ve köy yolunda büyük bir hızla Doverton Kingsbourne’un tam aksi yönünde uzaklaştı. Bay Satterthwaite arabasına bindi.

“Başka sorun çıkmayacağını umarım.”

Şoför ona güvence verdi. “Bundan emin olabilirsiniz. Zaten gideceğimiz yer uzak değil. En fazla beş altı kilometre. Yol güzel, arabada da artık hiçbir sorun yok.”

Dar köy yolu boyunca ilerleyip neredeyse bir U dönüşüyle geniş şehirlerarası yola çıktılar. Şoför yineledi.

“Yalnızca beş altı kilometre.”

Bay Satterthwaite de yineledi. “Daltonizm.” Buna bir anlam veremiyor ama vermesi gerektiğini hissediyordu. Bu daha önce duyduğu ve kullandığı bir sözcüktü.

“Doverton Kingsbourne,” dedi Bay Satterthwaite kendi kendine. Bunu bıyık altından çok yumuşak bir ses tonuyla yineledi. Bu iki sözcük onun için hâlâ her zaman olduğu gibi anlamlıydı. Kolayca ulaşılamayan, neşeli birlikteliklerin yeri. Tanıdıklarından bir çoğu artık orada olmasa da gitmekten büyük keyif aldığı bir yer. Her şeye rağmen Tom orada olacaktı. Eski dostu Tom. Yeniden çimenleri, havuzu, nehri ve çocukken birlikte yaptıklarını düşündü.

Çay, bahçede çimenlerin üzerinde hazırlanmıştı. Misafir odasının yere kadar uzanan camlı pencerelerinden çıkılan geniş merdivenlerin bir yanında büyük bir kızıl kayın ağacı, diğer yanıdaysa Lübnan’a ait tipik bir sedir ağacı vardı. Ağaçlar bahçede hazırlanan çay sofrasının gerisinde güzel bir görüntü oluşturuyorlardı. İki boyalı ve oymalı beyaz masa, çeşitli bahçe sandalyesi ve koltukları vardı. Dik sandalyesi ve koltuklara rengârenk minderler konulmuştu.

Şezlong tipi olanlarsa rahatça oturup arkanıza yaslanıp ayağınızı uzatabileceğiniz ve hatta istiyorsanız uyuyabileceğiniz kadar rahat ve konforluydu. Bazılarının üzerinde güneşten korumak için başlık bile vardı.

Çok güzel bir akşamüstüydü. Çimenler hoş bir yeşillikteydi. Kızıl kayın ağacının yapraklarının arasından süzülen güneş, sedir ağacının muhteşem görkemiyle pembe-altın rengi gökyüzünde belirmesini sağlıyordu.

Tom Addison konuklarını hasır koltuğunda karşıladı, ayağını yukarı kaldırmıştı. Bay Satterthwaite daha önceki karşılaşmalarından onun guttan şişmiş ayağına uygun rahat yatak odası terlikleri giydiğini anımsıyordu. Bu kez ayakkabı giymişti, çok tuhaf ayakkabılar. Ayakkabılarından biri kırmızı biri yeşildi. Bay Satterthwaite, Tom hiç değişmemiş, diye düşündü. Hep aynı. Sonra birden kafasında bir ışık yandı. Ne kadar aptalım. O sözcüğün ne anlama geldiğini tabii ki biliyorum. Neden ilk anda aklıma gelmedi ki?

Tom Addison konuğunu, “Hiç değişmemişsin ihtiyar kurt,” diyerek neşeyle selamladı.

Tom ihtiyarlamış olsa da hâlâ yakışıklıydı, derin parlak gri gözlerin öne çıktığı geniş bir yüz, güçlü imaj uyandıran geniş, yapılı kare omuzlar. Yüzündeki her çizgi konuğundan duyduğu sevinci ve orada bulunmasından duyduğu hazzı belirtiyordu.

Bay Satterthwaite, o hiç değişmeyecek, diye düşündü.

Tom Addison, “Seni selamlamak için ayağa kalkamıyorum,” dedi. “Beni kaldırmak için iki güçlü adama ihtiyaç var. Küçük ailemi biliyorsun, değil mi? Tabii Simon’u tanıyorsun.”

“Tabii ki tanıyorum. Seni görmeyeli birkaç yıl oldu ama hiç değişmemişsin Simon.”

Hava Binbaşı Simon Gilliatt kızıl gür saçlı, uzun boylu yakışıklı bir adamdı.

“Kenya’da bulunduğumuz sırada ziyaretimize gelmemiş olmanız çok yazık,” dedi içtenlikle. “Çok eğlenebilirsiniz. Orada size gösterebileceğimiz o kadar çok şey vardı ki. Ah neyse, geleceğin ne getireceğini kim bilebilir ki? Belki yine gideriz. Hep kemiklerimin o ülkede kalacağını düşünmüştüm.”

Tom Addison, “Burada güzel bir kilise mezarlığımız var,” dedi. “Şimdiye dek hiç kimse restore edeceğiz diye küçük güzel kilise-mize zarar vermedi. Etrafta da pek fazla yeni bina yok, dolayısıyla kilise mezarlığında hâlâ fazla fazla yer var. O yeni korkunç toplu mezarlardan da yok henüz.”

“Ne kadar kasvetli bir sohbet bu,” dedi Beryl Gilliatt gülümseyerek. “Bunlar da bizim oğullarımız, Bay Satterthwaite. Ama onları zaten tanıyorsunuz, öyle değil mi?”

“Dışarıda görseydim tanıyacığımı sanmıyorum,” dedi Bay Satterthwaite dürüstçe.

Gerçekten de iki oğlanı son kez onları ilkokuldan alırken görmüştü. Aralarında kan bağı anlamında akrabalık olmasa da ki, sonuçta anneleri de babaları da ayırdı ama iki oğlan kardeş sayılabilecek kadar birbirlerine benziyordu. Hemen hemen aynı boydaydılar ve ikisinin de saçları kıızıldı. Roland büyük olasılıkla kızıl saçlı babasından, Timothy ise kızıl kestane saçlı annesinden almıştı. İkisi arasında kardeş denilecek düzeyde bir yakınlık olduğu görülüyordu. Fakat yine de onlar birbirinden farklılar, diye düşündü Bay Satterthwaite. Yirmi iki yirmi beş yaş arasında bu fark daha da belirginleşmişti. Roland büyükbabasına hiç benzemiyordu. Kızıl saçlı dışında babasıyla da hiçbir benzerliği yoktu.

Bay Satterthwaite zaman zaman delikanlının ölen annesi Lily’ye benzeyip benzemediğini merak etmişti. Ama onunla da belirgin bir benzerlik yoktu. Hatta Timothy’nin çok daha fazla Lily’ye benzediği söylenebilirdi. Duru beyaz teni, geniş alnı ve kemik yapısının düzgünlüğü...

Bay Satterthwaite tam o anda yanı başında yumuşak, derinden gelen bir ses duydu.

“Ben Inez. Beni anımsadığınızı sanmıyorum. Sizinle karşılaşmamızın üstünden çok uzun zaman geçti.”

Bay Satterthwaite ilk bakışta, çok güzel bir kız, diye düşündü. Esmer. Düşüncelerinde bir an Tom Addison’un Pilar’la evlendiği sırada sağdıç olarak malikâneye geldiği günlere gitti. Kızdaki İspanyol kanı çok açık görülüyor, diye düşündü. Ama dik duruşuyla tam bir aristokratik güzel. Kızın babası Doktor Horton hemen arkasında duruyordu. Bay Satterthwaite’in onu son gördüğü zamana göre çok yaşlanmıştı. Nazik, dürüst ve iyi bir adamdı. İyi bir pratisyen hekimdi, hırssız ama sağduyulu ve bilgili. Kızı için her zaman sevgi dolu ve güvenilir bir babaydı. Kızıyla gurur duyduğu, üzerine titredığı her halinden anlaşıyordu.

Bay Satterthwaite çok büyük bir mutluluk dalgasına kapılmakta olduğunu hissediyordu. Bazıları ona yabancı olmasına rağmen tüm bu insanlar ona çok uzun zamandır tanıdığı dostlarıymış gibi görünüyorlardı. Esmer güzeller güzeli kız, iki kıvılcı saçlı genç adam, masaya fincan ve tabakları özenle yerleştirirken bir yandan da hizmetçiden içeriden kek ve sandviç tabaklarını getirmesini isteyen Beryl Gilliatt... Muhteşem bir çay saatiydi bu. Sandalyeler rahatça oturup istediğiniz her şeyi yiyebileceğiniz şekilde masaların etrafına dizilmişti. Delikanlılar hemen oturup Bay Satterthwaite’i de aralarına oturmaya davet ettiler.

Yaşlı adam bundan mutluluk duydu. Kendisi de aklında ilk olarak bu iki genç adamla konuşmayı planlamıştı. Onların kendisine Tom Addison’un gençlik yıllarını ne denli anımsatacaklarını anlamak istiyordu. Lily, diye düşündü. Lily’nin de burada olmasını çok isterdim. Birden kendini o gençlik yıllarına dönmüş gibi hissetti. Oradaydı, gençti ve Tom’un arkadaşı olarak onları ziyarete gelmiş,

Tom'un babası, annesi, halası, teyzesi ve başka bazı akrabaları tarafından büyük bir içtenlikle ve mutlulukla karşılanmıştı. Tom'un büyük amcası ve bazı kuzenleri de oradaydılar. Şimdi ise aile o zamanki kadar kalabalık değildi, ama sonuçta *aileydi*. Tom biri kırımı-zı biri yeşil yatak odası terliklerinin benzerini giymiş olsa da mutlu ve huzurluydu. Etrafındakilerin varlığından mutluydu. Doverton her zamanki ya da hemen hemen her zamanki gibiydi, sanki eski günle-rini yeniden yaşıyordu. Pek bakımlı olmasa da çimenler hâlâ yemye-şildi ve iyi durumdaydı. Oldukları noktadan bakınca ağaçların, evet ağaçların arasından aşağıda akmakta olan nehrin gümüşü andıran pırıltısı görülmüyordu. Eskisinden daha çok ağaç vardı. Belki evin ye-niden boyanması gerekiyordu ama o da pek kötü durumda sayılmazdı. Sonuçta Tom Addison zengin bir adamdı. Büyük arazileri vardı ve maddi anlamda iyi durumdaydı, hatırı sayılır bir servete sahipti. Basit zevkleri olan, yaşadığı hayat standardını devam ettirmek için gereken hiçbir harcamadan kaçınmayan ama hiçbir şekilde müsrif olmayan bir adamdı o. Çok ender yolculuğa çıkar ya da yurtdışına giderdi, ama günlerini keyifli geçirmeyi başarıyordu. Büyük partiler vermiyordu ama sıkça dostlarıyla bir araya geliyordu. Burada kalma-ya gelen yeni dostları ya da uzun bir geçmişe sahip olduğu dostları hep yanındaydılar. Arkadaş canlısı, içten, dost insanların bulunduğu sınımsız bir yuva.

Bay Satterthwaite sandalyesini hafifçe geriye çekerek, nehrin manzarasını daha iyi görebilecek şekilde yana çevirdi. Aşağıda de-ğirmen ve nehrin diğer tarafında da tarlalar vardı. Tarlalardan bi-rinde bir korkuluk, samanlarının üzerinde kuşların konduğu bir tür karanlık figür görmek hoşuna gitti. Korkuluğu Bay Harley Quin'e benzetti. Bir an, kim bilir, belki de o gerçekten de *dostum* Bay Quin, diye düşündü Bay Satterthwaite. Bu çok saçma bir düşünceydi ama bu korkuluğu kim yaptıysa sanki özellikle Bay Quin'e benzetmek

istemmişti. Bunun nedeni belki de diğer korkuluklardan farklı, ince uzun zarif görünümüydü.

Timothy gülümseyerek, “Korkuluğa mı bakıyorsunuz?” diye sordu. “Biliyor musunuz, ona isim de taktık. Ona Bay Harley Barley diyoruz.”

“Gerçekten mi?” dedi Bay Satterthwaite. “Tanrım, bu çok ilginç.”

Roly merakla sordu. “İlginç olan ne?”

“Tanıdığım, ismi Harley olan birine çok benzemesi. Yani küçük adı Harley olan bir dostuma.”

Delikanlılar şarkı söylemeye başladılar:

“Harley Barley, her zaman nöbettedir, Harley Barley işini ciddiye alır. Ürünleri ve samanları korur, yabancıları uzak tutar.”

Beryl Gilliatt, “Peynirli ve salatalıklı sandviç alır mıydınız Bay Satterthwaite?” diye sordu. “Yoksa ev yapımı pateli sandviçi mi yeğlerdiniz?”

Bat Satterthwaite ev yapımı pateli sandviç istedi. Bayan Beryl, sandviçi Bay Satterthwaite’in porselen dükkânında beğendiği patlıcan moru servis tabağına koyarak uzattı. Çay takımı masanın üzerinde ne kadar canlı ve göz alıcı görünüyordu. Sarı, kırmızı, mavi, yeşil ve diğer renkler. Bay Satterthwaite herkesin bir favori rengi olup olmadığını merak etti. Timothy’nin kırmızı Roland’ın ise sarı fincanı seçmesi dikkatini çekmişti. Timothy’nin fincanının yanında Bay Satterthwaite’in ilk anda algılayamadığı bir şey vardı. Sonradan bunun lületaşından yapılmış bir pipo olduğunu anladı. Bay Satterthwaite uzun yıllardır ne lületaşı pipo görmüş ne de düşünmüştü. Onun pipoya baktığını gören Roland açıkladı.

“Timothy bunu Almanya’dan dönerken yanında getirdi. Sürekli bu pipoyu içerek kendini zehirliyor ve kanseri davet ediyor.”

“Sen sigara ya da benzerlerini kullanmıyor musun Roland?”

“Hayır, ben sigara içmeye karşıyım. Ben ne sigara ne de tütünden yapılmış diğer şeyleri de içiyorum.”

Inez masaya gelerek genç adamın diğer tarafına oturdu. İki genç de hemen onunla ilgilenmeye başladılar ve aralarında neşeli, kahkaha dolu bir sohbet başladı.

Bay Satterthwaite kendini bu genç insanların arasında mutlu hissediyordu. Her ne kadar nezaket gereği yapmaları gerekenin ötesinde onunla ilgilenmiyor olsalar da mutluydu. Onların konuşmalarını dinlemekten hoşlanıyordu. Onları tanımaktan, onları gözlemlemekten, onlar hakkında yargıya varmaktan. Bu iki genç adamın da Inez’e âşık olduklarından emindi. Aslında bu hiç de şaşırtıcı değildi. Yakın çevrede olmak bu gibi şeylere ortam hazırlıyordu. Delikanlılar büyükbabalarıyla birlikte yaşamak üzere buraya gelmişlerdi. Roland’ın birinci dereceden kuzini güzeller güzeli kız ise neredeyse hemen bitişikte yaşıyordu. Bay Satterthwaite başını çevirdi. Kızın yaşadığı ev ağaçların arasından, yolun hemen ötesinde ana kapının parmaklıkları arasından görülebiliyordu. Bay Satterthwaite son kez, yani yedi sekiz yıl önce buraya geldiğinde de Doktor Horton orada yaşıyordu.

Bay Satterthwaite Inez’e baktı. İki genç adamdan hangisinden hoşlandığını ya da onların ikisinin dışında birine mi ilgi duyduğunu anlamaya çalıştı. Bu iki genç çekici adamdan birine âşık olması, seçimini onlardan birinden yana yapması için hiçbir neden yoktu.

Pek fazla olmasa da istediklerini yiyen Bay Satterthwaite sandalyesini geriye çekerek açısını çevresindeki hemen herkesi görebilecek şekilde değiştirdi.

Bayan Gilliatt hâlâ meşguldü, çalışıyordu. Ev hanımlığını biraz abartıyor, diye düşündü Bay Satterthwaite. Ev işlerini gereğinden fazla önemsiyor, boşuna yaygara koparıyor. Beryl Gilliatt sürekli insanlara kek ikram ediyor, fincanlarını alıyor, yeniden dolduruyor, bir

şeyler sunmaya çalışıyordu. Eğer biraz daha teklifsiz ve cana yakın olsa ve insanları rahat bıraksa çok daha iyi olabilirdi. Hizmet etmek için bu denli çabalamaması daha doğru olurdu.

Bahçenin Tom Addison'un koltuğunda uzandığı köşesine baktı. Tom Addison da Beryl Gilliatt'ı izliyordu. Bay Satterthwaite, ondan hoşlanmıyor, diye düşündü. Evet. Tom ondan hoşlanmıyor. Neyse, bu zaten beklenilecek bir durum. Sonuçta Beryl Gilliatt onun kendi öz kızının, Simon Gilliatt'ın ilk karısı Lily'nin yerini almıştı. Sevgili güzel Lily, diye düşündü Bay Satterthwaite yeniden. Her nedense ona benzeyen birini de görmemesine rağmen tuhaf bir şekilde Lily'nin orada, aralarında olduğu gibi bir hisse kapılmıştı. Lily de sanki orada bu çay partisindeydi.

Sanırım insan yaşlanınca hayal görmeye başlıyor, diye düşündü Bay Satterthwaite. Sonuçta Lily'nin ruhu oğlunu görmek için neden burada olmasın ki?

Sevgiyle Timothy'ye baktı ve birden baktığının Lily'nin oğlu olmadığını algıladı. Lily'nin oğlu Roland'dı. Timothy, Beryl'in oğluydu.

Lily burada olduğumu biliyor. Sanırım benimle konuşmak istiyor, diye düşündü Bay Satterthwaite. Tanrım! Tanrım! Ne aptalca şeyler düşünüyorum.

Her nedense gözleri bir kez daha korkuluğa kaydı. Korkuluk o anda hiç de korkuluk gibi görünmüyordu gözüne. Sanki Bay Quin oradaydı. Bir ışık oyunu, güneşin batışı onu sanki renklerle bezemiş, canlandırmıştı. Hemen dibindeki Hermes'e benzeyen bir köpek ise kuşları kovalıyordu.

Renkler, diye düşünen Bay Satterthwaite yeniden masaya, renkli çay takımına ve çay içenlere baktı. "Neden buradayım?" diye sordu kendi kendine. "Neden buradayım ve ne yapmalıyım? Bunun bir nedeni olmalı..."

Artık bir şey, bir kriz, bu insanları ya da bu insanlardan bir kaçını derinden etkileyecek bir şey olacağını biliyor, hissediyordu. Beryl Gilliatt bir nedenle çok gergindi. Çok sinirli görünüyordu. Sanki bıçak sırtında gibi. Tom için mi? Ama Tom'un bir şeyi yoktu ki. Hasta ya da umutsuz görünmüyordu. Bir zavallı ise hiç değildi. Bu güzelliklere, Doverton'a ve ölünce tüm servetini bırakacağı Roland gibi bir toruna sahip şanslı bir adamdı o. Her şey Roland'ın olacaktı. Tom, Roland'ın Inez ile evleneceğini umuyor olabilir miydi? Yoksa birinci dereceden kuzenlerin birbirleriyle evlenmek istemeleri olasılığı onu korkutuyor muydu? Bay Satterthwaite, her şeye rağmen tarihte birbirleriyle evlenen kardeşlerin bile sakat çocukları olmadığı görülmüştür, diye düşündü. Hiçbir şey olmamalı. Hiçbir şey olmamalı. Bunu önlemeliyim!

Aslında bunları düşünmek bile delillikti. Çılgınca, mantıktan uzak düşüncelerdi bunlar. Huzur dolu bir ortam. Bir çay takımı. Harlequin fincanların göz alıcı renkleri... Kırmızı fincanın karşısında duran lületaşı pipoya baktı.

O sırada Beryl Gilliatt Timothy'ye bir şey söyledi. Timothy başıyla onayladı, ayağa kalktı ve eve doğru yürüdü. Beryl masadaki boş tabakları topladı, bir ya da iki sandalyeyi düzeltti, Roland'a mırıldanarak bir şeyler söyledi. Roland çimenlerin üzerinden diğer tarafa geçerek Doktor Horton'a şekerli bir karışımla kaplı keklerden ikram etti.

Bay Satterthwaite, Bayan Beryl Gilliatt'ı izliyordu. Onu izlemesi gerektiğini hissediyordu. O sırada hızla hareket eden kadının kolu masaya çarptı. Kırmızı fincan masadan kayarak, sandalyenin demir ayağına çarpıp kırıldı. Bay Satterthwaite kadının kırıkları toplarken söylendiğini duyabiliyordu. Beryl Gillatt kırıkları topladıktan sonra yeniden servis masasına gitti, geri döndüğünde elinde mavi bir fincan ve tabağı vardı. Bunları masanın üzerine kırmızı fincanın

durduğu yere bıraktı. Lületaşı pipoyu da daha önce olduğu gibi fincanın tam karşısına yerleştirdi. Sonra çaydanlığı getirip fincana çay doldurdu ve oradan uzaklaştı.

Masada kimse yoktu. Son olarak Inez de oradan ayrılıp büyük-babasının yanına gitmişti.

“Hiç anlamıyorum,” dedi Bay Satterthwaite kendi kendine. “Bir şey olacak da... Ne olacak?”

Farklı renklerde fincanların durduğu bir masa ve... evet, kızıl saçları güneşte parlayan Timothy. Simon Gilliat’ın saçlarının yan tarafındaki dikkat çekici dalgalarla aynı tonda parlayan kızıl saçlar. O sırada geri dönen Timothy bir an durakladı, şaşkın gözlerle masaya baktı ve sonra lüle taşı piponun karşısında duran mavi fincana doğru gitti.

Inez de geri dönmüştü. Gülerek seslendi.

“Timothy, çayını yanlış fincandan içiyorsun. Mavi fincan benimdi. Seninki kırmızı.”

Timothy, “Inez, saçmalama,” dedi. “Hangi fincanın benim olduğunu çok iyi biliyorum. Zaten içine şeker koydum, sen hoşlanmazsın. Saçmalama. Bu benim fincanım. Karşısında da lületaşı pipo duruyor.”

Bay Satterthwaite birden kendini tuhaf hissetti. Şokta mıydı? Deliriyor muydu? Hayal mi görüyordu? Yoksa bu gerçek miydi?

Ayağa kalktı. Hızla masaya gitti, tam Timothy fincanı dudağına götürecekken bağırdı.

“Onu içme! Dinle beni, içme onu!”

Timothy şaşkınlık içinde Bay Satterthwaite’e döndü. Bay Satterthwaite yüzünü çevirdi. Doktor Horton afallamış bir halde koltuğundan kalkarak yanlarına geldi.

“Bay Satterthwaite, ne oldu?”

“O fincan. Bunda bir terslik var. Genç adamın o çayı içmesini engellemelisiniz.”

Horton fincana baktı. “Sevgili dostum...”

“Ne söylediğimi biliyorum,” dedi Bay Satterthwaite. “Onunki kırmızı fincandı ve kırmızı fincan kırıldı. Yerine mavi fincan getirildi. O kırmızıyı maviden ayırt edemiyor, öyle değil mi?”

Doktor Horton şaşırdı. “Yani sizce Timothy Tom gibi?...”

“Tom Addison renk körü. Bunu biliyorsunuz, değil mi?”

“Ah evet, elbette. Bunu hepimiz biliyoruz. Bugün o eski tuhaf ayakkabıları giymesinin nedeni de bu. Kırmızıyı yeşilden ayırt edemiyor.”

“Delikanlı için de durum aynı.”

“Ama hayır. Renk körlüğü irsi olabilir ama Roland da bu yönde bir belirti görmedim.”

“Ama olabilir, öyle değil mi?” diye sordu Bay Satterthwaite. “Doğru düşünüyorum, bu Daltonizm. Renk körlüğüne öyle deniyordu, değil mi?”

“Evet, bu sıkça kullanılan bir terim.”

“Genellikle kadınlara geçmiyor ama kadınlar vasıtasıyla sonraki kuşaklara geçebiliyor. Lily renk körü değildi ama Lily’nin oğlunun olması mümkün, öyle değil mi?”

“Sevgili Satterthwaite, Timothy, Lily’nin oğlu değil ki. Lily’nin oğlu Roly. Delikanlıların birbirlerine çok benzediklerinin ben de farkındayım. Aynı yaş, aynı saç rengi ve aynı şeyler, şey... belki de anımsayamadınız.”

Bay Satterthwaite, “Evet,” dedi. “Anımsayamadım, bu yüzden de ayırt edemedim. Ama şimdi biliyorum. Benzerliği görüyorum. Roland Beryl’in oğlu. Simon yeniden evlendiğinde ikisi de bebektir, öyle değil mi? Bir kadın için iki bebeği değiştirip bakmak çok kolay

özellikle de ikisi de kızıl saçlıysa. Timothy Lily'nin oğlu, Roland Beryl'in oğlu. Beryl ve Christopher Eden'in. Renk körü olması için hiçbir neden yok. Bunu biliyorum, emin olun. Biliyorum.”

Doktor Horton'un gözleri iki delikanlı arasında gidip geldi. Neler olduğunu algılayamayan Timothy elinde fincan şaşkınlık içinde etrafına bakınıyordu.

“Onun fincanı satın aldığını gördüm,” dedi Bay Satterthwaite. “Dinleyin beni. Beni dinlemek zorundasınız. Beni yıllardır tanırırsınız. Bir şeyi ısrarla söylediğimde hata yapmadığımı bilirsiniz.”

“Kesinlikle doğru. Sizin hiç hata yaptığınızı görmedim.”

“O fincanı Timothy'nin elinden alın,” dedi Bay Satterthwaite. “Onu muayenehanenize götürün ya da bir kimya analiz laboratuvarına ve içinde ne olduğunu öğrenin. O kadının bu fincanı satın aldığını gördüm. Köydeki mağazadan satın aldı. Kırmızı fincanı kırıp yerine mavi bir fincan koyarsa Timothy'nin asla renklerin farklı olduğunu anlayamayacağını biliyordu.”

“Sanırım siz hayal görüyorsunuz, Satterthwaite. Ama her şeye rağmen dediğinizi yapacağım.”

Doktor Horton masaya yanaştı ve mavi fincana doğru elini uzattı.

“İçine bakabilir miyim?”

“Elbette,” diyen Timothy bir hayli şaşırılmışa benziyordu.

“Biliyor musunuz, porselen defolu, burası. İşte bu ilginç.”

Beryl çimenlerin üzerinden onlara doğru geldi. Hızla ve haşın bir tavırla yanlarına yaklaştı.

“Ne yapıyorsunuz? Ne oldu? Bir şey mi var?”

“Önemli bir şey yok,” dedi Doktor Horton neşeyle. “Yalnızca oğlanlara bir fincan çayla yapacağım küçük bir deneyi göstermek istiyordum.”

Doktor Horton kadına dikkatle bakınca onun gözlerindeki korkuyu ve dehşeti gördü. Bay Satterthwaite ise doktorun bakışındaki keskin değişimi fark etmişti.

“Siz de benimle gelir miydiniz, Bay Satterthwaite. Biliyorsunuz, yalnızca küçük bir deney. Porselen ve içindeki değişik katkı maddelerinin testi. Son zamanlarda bu konuda çok ilginç buluşlar var.”

Doktor konuşa konuşa çimenlerin üzerinde yürüdü. Bay Satterthwaite ve birbirleriyle konuşmayı sürdüren iki genç adam da onu izlediler.

Timothy, “Doktor neyin peşinde Roly?” diye sordu.

Roland, “Bilmiyorum,” dedi. “Aklına olağanüstü bir fikir gelmiş gibi bir hali var. Neyse, sanırım daha sonra bizi de bilgilendirecektir. Haydi, gidelim ve bisikletlerimizi alalım.”

Beryl Gilliatt birden döndü. Adımlarını giderek hızlandırarak çimenlerin üzerinden eve doğru yürüdü.

Tom Addison ona seslendi. “Bir şey mi oldu Beryl?”

“Bir şey unutmuşum da. Hepsi bu.”

Tom Addison meraklı gözlerle Simon Gilliatt’a baktı.

“Karının bir derdi mi var?”

“Beryl’in mi? Yoo, hayır, en azından benim bildiğim yok. Sanırım bir şey unuttu,” diyen Simon karısının arkasından seslendi. “Senin için yapabileceğim bir şey var mı, Beryl?”

“Hayır. Hayır. Birazdan dönerim.” Başını hafifçe çevirdi, koltuğunda geriye doğru yaslanmış olan yaşlı adama baktı. Sonra birden öfkeyle homurdandı. “Aptal moruk. Yine yanlış ayakkabı giymişsin. Birbirinin eşi değil giydiklerin. Bir ayağındaki kırmızı, diğerindeki yeşil, bunun bile farkında değilsin.”

“Yine mi aynı şeyi yaptım,” dedi Tom Addison. “Biliyorsun ben onları ayırt edemiyorum, ikisini de aynı renk görüyorum. Çok tuhaf ama neylersin ki gerçek bu.”

Beryl onun önünden geçerek hızla merdivenlerden çıktı.

Bu arada Doktor Horton ve Bay Satterthwaite anayola açılan büyük kapıya ulaşmışlardı. Bir motosikletin hızla uzaklaşan sesini duydular.

“O gitti,” dedi Horton. “Bu yüzden gitti. Sanırım ona engel olmalıydık. Ne dersiniz, geri döner mi?”

“Hayır,” dedi Bay Satterthwaite. “Geri döneceğini sanmıyorum.” Sonra düşünceli düşünceli ekledi. “Belki de en iyisi de bu.”

“Neyi kastediyorsunuz?”

“Burası eski bir ev,” dedi Bay Satterthwaite. “Eski bir aile. İyi bir aile. Burada iyi insanlar yaşıyor. Hiç kimse bu yüzden bir sorun, bir skandal çıksın istemez. Bence en iyisi gitmesine göz yummak.”

Doktor Horton, “Tom Addison ondan hiçbir zaman hoşlanmadı, asla,” diye mırıldandı. “Her zaman nazik ve iyi davrandı ama onu asla sevedim.”

Bay Satterthwaite, “Düşünmemiz gereken bir delikanlı var,” dedi.

“Delikanlı mı? Kimi kastediyorsunuz?”

“Diğer oğlan. Roland. Bir şekilde annesinin ne yapmaya çalıştığını öğrenmemeli.”

“Kadın neden böyle bir şey yaptı? Neden böyle bir şey yapmaya kalkıştı Tanrı aşkına?”

“Artık sizin de onun bunu yaptığından kuşkunuz yok, değil mi Doktor Horton?”

“Hayır, artık yok. Onun yüzündeki ifadeyi gördüm, Satterthwaite, bana bakışını. Ve o anda söylediğinizin doğru olduğundan emin oldum. İyi de neden?”

Bay Satterthwaite, “Sanırım açgözlülük,” dedi. “Hırs. Anladığım kadarıyla kendine ait parası yok. Eski kocası Christopher Eden her anlamda iyi ve saygın bir insandı ama servet anlamında hiçbir şeyi yoktu. Tom Addison’un torunu ise çok büyük bir mirasa konacak. Dünya kadar para. Bu malikâne ve çevresindeki sınırsız araziler. Tom Addison’un neyi var neyi yoksa torununa bırakacağından eminim. Beryl servetin kendi oğluna, oğlu vasıtasıyla da kendine kalmasını istiyordu. O çok hırslı bir kadın.”

Bay Satterthwaite birden heyecanla arkasını dönerek, “Yakınlarda bir yerde yangın var,” dedi.

“Tanrım, gerçekten öyle. Ah, tarladaki korkuluk yanıyor. Gençlerden biri onu ateşe vermiş olmalı. Endişelenecek bir şey yok. Yakınında kuru ot ya da saman yok. İçin için yanıp sönecektir.”

“Peki,” diyen Bay Satterthwaite ekledi. “Neyse, devam edin doktor. Test için bana ihtiyacınız yok. Niçin sizinle gelmemi istediniz?”

“Ne bulacağımızdan hiç kuşku yok. Tam olarak hangi zehir olduğunu bulacağımızı kastetmiyorum, kastettiğim sizin de dediğiniz gibi bu mavi fincanda ölüm olduğu.”

Bu arada Bay Satterthwaite kapıya arkasını dönmüş, korkuluğun yandığı yere doğru ilerliyordu. Güneş arkasındaydı. İlginç bir günbatımı vardı o akşam. Renkleriyle gökyüzünü boyamış, yanmakta olan korkuluğu aydınlatıyordu.

Bay Satterthwaite, “Demek gitmek için bu yolu seçtiniz,” dedi.

Şaşırmış bir halde kalakalmış, karşısındaki görüntüye bakıyordu. Alevlerin arasında bir kadının ufak ince, zarif vücudunu gördü. Soluk sedef pembesi elbise giymiş bir kadındı bu. Bay Satterthwaite’e doğru yürüyordu. Bay Satterthwaite ise kımıldamadan olduğu yerde durmuş, onu izliyordu.

“Lily,” dedi. “Lily.”

Şimdi onu tam olarak seçebiliyordu. Ona doğru gelen Lily'ydi. Yüzünü göremeyeceği kadar uzaktaydı ama Bay Satterthwaite onun olduğunu biliyordu. Bir an başka birinin de onu görüp görmediğinde tereddüt etti ama sonra görmediğinden, bu görüntünün yalnızca kendisi için olduğundan emin oldu.

Yüksek olmayan bir sesle adeta fısıldadı.

“Her şey yolunda Lily, oğlun güvende.”

Kadın birden durdu ve bir elini dudağına götürdü. Bay Satterthwaite onun gülümsediğini görmüyordu ama gülümsediğini biliyordu. Kadın eline bir öpücük kondurduktan sonra elini Bay Satterthwaite'e doğru salladı ve sonra arkasını döndü. Korkuluğun yanarak küle dönüştüğü yere doğru ilerledi.

“Yine gidiyor,” diye mırıldandı Bay Satterthwaite kendi kendine. “Onunla birlikte gidiyor. Birlikte gidiyorlar. İkisi de aynı dünyaya aitler, tabii. Onlar, bu gibi insanlar yalnızca aşk ya da ölüm, ya da ikisi birden söz konusuysa gelirler.”

Lily'yi bir daha asla görmeyeceğini biliyordu ama Bay Quin'e bir daha ne zaman rastlayacağını merak ediyordu. Sonra birden döndü ve çimenlerin üzerinden Harlequin çay takımının olduğu çay sofrasına gitti. Masanın hemen arkasında eski dostu Tom Addison vardı. Beryl geri dönmeyecekti. Bundan emindi. Doverton Kingsbourne yine güvenliydi.

Çimenlerin üzerinden küçük siyah bir köpek koşarak yaklaştı, doğruca Bay Satterthwaite'in yanına gitti, hızlı hızlı soluyor, küçük kuyruğunu sallıyordu. Boynundaki tasmaya küçük bir kâğıt parçası iştirilmişti. Bay Satterthwaite eğildi ve kâğıdı alıp açtı, kâğıda renkli harflerle bir mesaj yazılmıştı.

Agatha Christie

TEBRİKLER! YENİDEN BULUŞMAK ÜZERE.

H.Q.

“Teşekkürler Hermes.”

Bay Satterthwaite çimenlerin üzerinden orada olduklarını bildiği ama artık göremediği iki kişiye katılmak üzere yanlarından ayrı-
lıp uçarcasına koşan köpeğin arkasından uzun uzun baktı.

YAT YARIŞININ GİZEMİ

I

Bay Isaac Pointz purosunu dudaklarının arasından uzaklaştırırken memnuniyetle başını salladı.

“Güzel, küçük bir yer.”

Sonunda Dartmouth Limanı’na ulaşmış olmanın rahatlığı içindeydi. Purosunu yerine yerleştirdi. Etrafına özgüvenle, kendisinden, görünümünden, çevresinden ve genel anlamda yaşamından mutlu bir adam havasıyla bakındı.

Gerçekten de Bay Isaac Pointz elli sekiz yaşında bir adam için oldukça sağlıklıydı. Biraz boğazına düşkün olsa da kesinlikle şişman sayılmazdı. Biraz topluydu ve o anda üzerinde olan yatçı giysilerinin onun gibi orta yaşlı bir adam için pek uygun olduğu söylenemezdi. Ama Bay Isaac Pointz bunları düğmesinden ütüsüne kusursuz bir biçimde bir araya getirmeyi başarmıştı. Koyu tenli, hafif doğulu havasındaki yüzü, yatçı şapkasının siperliğinin altından sevinçle parlıyordu. Etrafı ise birlikte seyahat ettiği dostlarıyla çevriliydi. Bunlar; ortağı Bay Leo Stein, Sir George ve Lady Marroway, Amerikan iş dünyasından tanıdığı Bay Samuel Leathern ve

henüz okulunu bitirmemiş olan kızı Eve, Bayan Rustington ve Evan Llewellyn'di.

Bay Pointz'un *Merrimaid* isimli yatı henüz kıyıya yaklaşmış ve grup karaya çıkmıştı. Sabah yat yarışlarını izlemiş ve şimdi de bir süre için kıyıdaki panayırın keyfini çıkarma kararı almışlardı. Hindistancevizi yarışmaları,^(*) nefis yemekler satılan tezgâhlar, hediyelik eşyalar, akrobatlar, örümcek adamlar ve atlıkarıncalar. Eve Leathern'in herkesten çok bütün bunların keyfini çıkarma eğiliminde olduğunda hiç kuşku yoktu. Bay Pointz artık akşam yemeği için Royal George'a gitme zamanının geldiğini söylediğinde tek itirazın ondan gelmesi de bunun kanıtıydı.

"Ah, Bay Pointz, daha ben karavandaki çingeneye fal baktırmak istiyordum. Lütfen, çok istiyorum bunu."

Bay Pointz'un karavandakinin gerçek bir çingene olduğunda kuşkuları vardı ama yine de hoşgörülü davranmayı yeğledi.

O anda Eve'in babası özür dilercesine araya girdi.

"Eve panayırdan dolayı deliye dönmüş durumda. Gitme zamanımız geldiyse gidelim öyleyse Bay Pointz."

Bay Pointz sevecen bir tavırla, "Zamanımız çok," dedi. "Bırakalım küçük bayan keyfince eğlensin. Bu arada ben de sizi dart turnuvasına davet edeyim, Leo."

Dart'ın başında duran adam genizden gelen bir sesle, "Yirmi beş ve üzeri ödül alır," dedi.

Pointz, "Toplam skorumun sizinkinin üzerinde olacağına beş sterline bahse girerim," dedi.

Leo Stein hemen heyecanla, "Anlaştık," dedi.

İki adam çok geçmeden kendilerini dart savaşına kaptırdılar.

Lady Marroway, Evan Llewellyn'e dönerek mırıldandı.

(*) Hindistancevizlerinin küçük toplarla vurulup düşürülmeye çalışıldığı bir açık-hava oyunu.

“Gruptaki tek çocuk Eve değil.”

Llewellyn hoşgörüyle gülümsediyse de aklı bambaşka yerdeydi.

Genç adam gün boyunca da hep dalgındı. Bir iki kez verdiği yanıtlar da konuşulan konunun tamamen dışındaydı.

Pamela Marroway onun yanından ayrılarak kocasına döndü.

“Bu genç adamın kafasına takılan bir şey var.”

Sir George mırıldandı. “Ya da biri?”

Bakışları aynı anda Janet Rustington’a kaydı.

Lady Marroway kaşlarını çattı. Düşünüyordu. Bakımlı ince uzun bir kadındı. Tırnaklarının kırmızı ojesi kulaklarındaki koyu kırmızı yakut küpelerle tam bir uyum içindeydi. Gözleri koyu renk ve dikkatliydi. Sir George ise her ne kadar kayıtsız “samimi İngiliz centilmen” havasında görünme çabasında olsa da onun açık mavi gözleri de karısınınkiler kadar dikkatli ve meraklıydılar.

Isaac Pointz ve Leo Stein, Hatton Garden’da elmas ticareti yapıyorlardı. Sir George ve Lady Marroway’in dünyası ise çok farklıydı. Antil’lerin Juan les Pins Adası... St. Jean-de-Luz’da golf... kışları Fas’ta deniz banyosu...

Dışardan bakınca onların hiçbir şey için emek harcamayan ve asla kafalarını yormayan kişiler oldukları düşünülebilirdi. Ama bu doğru değildi. Emek harcamanın da kafa yormanın da çok farklı yolları vardı.

Evan Llewellyn Bayan Rustington’a dönerek, “İşte küçük kız da geri döndü,” dedi.

Evan esmer genç bir adamdı, bazı kadınların çekici buldukları haşin, vahşi bir görünümü vardı.

Bayan Rustington’un böyle düşündüğünü söylemek zordu. Duygularını belli eden biri değildi. Çok genç yaşta evlenmiş ve bu evlilik önceki yıl bir felaketle sonuçlanmıştı. O günden beri Janet Rustington’un biri ya da bir şey konusunda ne düşündüğünü anlamak

çok zordu. Davranışları, tavrı hep aynıydı, nazik ama tamamiyle soğuk ve uzak.

Eve Leathern dans ederek yanlarına geldi, atkuyruğu yaptığı ince uzun sarı saçları sallanıyordu. On beş yaşındaydı, hantal bir kızdı, ama kesinlikle hayat doluydu.

“On yedi yaşında evlenecekmişim,” dedi soluk soluğa. “Çok zengin bir adamla. Altı çocuğumuz olacakmış. Salı ve perşembe şanslı günlerimmiş. Her zaman yeşil ya da mavi bir şeyler giymeliymişim. Şanslı taşım da zümrütmüş. Sonra...”

“Peki, canım, sanırım artık gitmemiz gerekiyor,” dedi babası nazikçe sözünü keserek.

Bay Leathern uzun boylu, ince, sarışın biriydi, yüzünde tuhaf kederli bir ifade vardı.

Bay Pointz ve Bay Stein darttan döndüler. Bay Pointz kıkırdıyordu. Bay Stein’in ise pişman bir hali vardı.

“Tamamen şans,” diye mırıldanıyordu kendi kendine.

Bay Pointz neşeyle cebine birkaç şaplak attı.

“Beş sterlinini aldım ya. Yetenek dostum, yetenek. Babam birinci sınıf bir dart oyuncusuydu. Neyse dostlar, artık gidelim. Falına baktırdın mı, Eve? Sana esmer bir adamdan sakınman gerektiğini söylediler mi?”

Eve, “Esmer bir kadından,” diye düzeltti. “Kötü bakışlıymış ve eğer dikkat etmezsem gerçek anlamda başıma bela olacakmış. Neyse on yedi yaşında evlenecekmişim...”

Küçük kız neşeyle Royal George’a doğru yol alan gruba katılmak için koştu.

Yemek Bay Pointz tarafından önceden ayarlanmıştı. Grubu reverans yaparak merdivende karşılayan garson onları doğrudan birinci kattaki özel bir odaya götürdü. Odadaki yuvarlak masa onlar için hazırlanmıştı. Kavisli cumbadaki büyük pencere doğrudan limana

bakıyordu ve pencereler açıktı. Festival alanındaki sesler oraya kadar ulaşıyordu. Her biri farklı tonda olan, üç farklı kavşaktan gelen sesler odaya doluyordu.

“Birbirimizi duyabilmemiz için en iyisi pencereyi kapamak,” diyen Bay Pointz kimseyi beklemeden düşüncesini eyleme geçirdi.

Konuklar masanın etrafındaki yerlerini aldılar ve Bay Pointz dikkatle onları süzdü. Onlara iyilik yaptığını hissediyordu ve insanlara iyilik yapmaktan hoşlanıyordu. Gözleriyle masadakileri teker teker taradı. Lady Marroway gösterişli, hoş bir hanımdı ama tabii ki yüksek sosyeteden değildi. Pointz bunu biliyordu, tüm yaşamı boyunca *crème de la crème* olarak tanımladıklarının Marroway’lerle pek ilgileri olmadığını farkındaydı ama aynı *crème de la crème* kendisinin varlığının da farkında değildi. Ne olursa olsun Lady Marroway son derece zeki bir kadındı ve eğer birçte onun hile yaptığını fark etse bile bunu asla önemsemezdi. Sir George’un da ondan pek farkı yoktu aslında. Adamın kuşku uyandıran bakışları vardı. Adam yüzüsüzce çıkar peşinde koşuyordu. Ama bu da Isaac Pointz’u pek rahatsız etmiyordu. Bunu doğal karşılıyordu.

Yaşlı Leathern kesinlikle kötü bir adam değildi, tabii ki Amerikalıların birçoğu gibi sıkıcıydı, bitip tükenmez öyküler anlatmaktan hoşlanıyordu. Kesin ve eksiksiz bilgi almayı istemek gibi rahatsız edici bir alışkanlığı vardı. Dartmouth’un nüfusu kaç, Denizcilik Okulu hangi yılda kuruldu? Bunun gibi bir sürü sorunun kesin yanıtını beklemişti ondan. Davet sahibinin aynı zamanda kusursuz bir rehber olmasını bekliyordu. Eve küçük neşeli bir çocuktu, Pointz onunla şakalaşmaktan hoşlanıyordu. Sesi biraz kulak tırmalıyordu ama kız zekâsının kıvraklığıyla, espritüelliğiyle bunu kamufle edebiliyordu. Tatlı bir kızdı Eve.

Genç Llewelyn, biraz fazla sakin bir tipti. Aklında bir şey varmış gibi görünüyordu. Herhalde maddi sıkıntısı vardı. Bu okumuş

yazmış tipler genellikle parasızlık çekiyorlardı. Genç adam Janet Rustington'la yakından ilgileniyormuş gibi görünüyordu. Bayan Rustington'a gelince, hoş, çekici ve zeki bir kadındı. Ama bu onu düşündüklerini söylemekten alıkoymuyordu, sanki boğazında hiç düğüm yoktu. Entelektüel boyutu bir hayli yüksek yazılar kaleme alıyordu ama konuşmasında bunları duyacağınızı düşünmek bile olanaksızdı. Ve sevgili *Leo*! Ne gençleşiyordu ne de inceliyordu. Ve ortağının da o anda kendisi hakkında onunla aynı şeyleri düşündüğünün farkında bile olmayan Bay Pointz sardalyenin Cornwall'le değil Devon'la bağlantısı olduğunu söyleyerek Bay Leathern'in yanlış bilgisini düzeltti ve kendini akşam yemeğinin keyfini çıkarmaya hazırladı.

Garsonlar sıcak uskumru servisini tamamlayıp odadan çıktıktan sonra Eve, "Bay Pointz," dedi.

"Buyurun küçük hanımefendi?"

"O büyük elmas hâlâ yanınızda mı? Hani şu dün akşam bize gösterip her zaman yanınızda taşıdığınızı söylediğiniz?"

Bay Pointz kıkırdadı.

"Bu doğru. O benim uğurum. Evet, o her zaman yanımda."

"Bence bu çok tehlikeli. Panayırın kalabalığında biri onu sizden alma girişiminde bulunabilir."

"Yapamazlar," diyen Bay Pointz gülümsedi. "Buna çok dikkat ediyorum."

"Ama bunu *yapabilirler*," dedi Eve ısrarla. "Burada, İngiltere'de de bizde olduğu gibi gangsterler var, değil mi?"

"Sabah Yıldızı'nı alamazlar benden." Bay Pointz gülümsedi. "Birincisi; elmas onun için yaptırdığım çok özel bir iç cepte duruyor. İkincisi; Bay Pointz her zaman tetiktedir. Hiç kimse Sabah Yıldızı'nı çalamaz."

Eve güldü. “Hıh... hıh... bahse girerim ben çalabilirim.”

“Ben de bahse girerim ki çalamazsın.” Bay Pointz küçük kıza bakarak göz kırptı.

“İyi ama ben çalabileceğimi hatta bu konuda bahse girebileceğimi söylüyorum. Dün akşam yatakta bunu düşündüm. Yani dün akşam masada elmasa bakmamız için elden ele dolaşmasına izin vermeniz ardından diyorum. Onu çalmanın çok zekice bir yolu olduğunu keşfettim.”

“Nasıl?”

Eve başını yana eğdi, sarı saçları belirgin şekilde dalgalandı.

“Bunu size şimdi söylemeyeceğim. Ben çalabileceğimi söylersem, neyine bahse girersiniz?”

Bay Pointz’un gözlerinde gençlik anıları canlandı.

“Yarım düzine soket çorabına.”

“Çorap mı?” diye haykırdı Eve hayal kırıklığıyla. “Artık kim soket çorap giyiyor ki?”

“Neyse, naylon çorap mı giyiyorsun?”

“Giymem normal değil mi? En iyi çorabım daha bu sabah kaçtı.”

“Tamam öyleyse. Yarım düzine en kaliteli naylon çorabına...”

“Ooo...” dedi Eve mutlulukla ısılık çalarak. “Peki, kaybedersem siz ne istiyorsunuz?”

“Şey, yeni bir tütün kesesine ihtiyacım var.”

“Kabul. Öyleyse bahis tamam. Sakın ola tütün kesesine kavuşacağınız gibi bir hayale kapılmayın. Neyse, şimdi sizden bir şey yapmanızı isteyeceğim. Elması aynen dün gece olduğu gibi elden ele dolaştırabilir misiniz?...”

İki garsonun boş tabakları almak için odaya girmesiyle birlikte Eve sözlerine ara verdi.

Bir sonraki yemekleri olan kızarmış tavuğa geçerken Bay Pointz sordu. “Şunu unutmayın genç bayan, eğer burada gerçek bir hırsızlık sahneleyecekseniz polis çağırmam ve üzerinizi aratmam da gerekecektir.”

“Benim için bu sorun değil. Ama bence polisi buna karıştıracak kadar gerçekçi olmaya da gerek yok. Lady Marroway ya da Bayan Rustington da istediğiniz aramaları yapabilirler.”

“Tamam, anlaştık öyleyse. İleride ne olmayı düşünüyorsun, Tanrı aşkına? Birinci sınıf bir mücevher hırsız mı?”

“Kariyer olarak bunu seçebilirim. Ama gerçekten değerse...”

“Eğer Sabah Yıldızı’nı ele geçirip onunla gidebilersen değeceğinden emin olabilirsin. Kesim sonrasında bile bu taşın değeri en az otuz bin sterlin olacaktır.”

“Tanrım!” Eve etkilenmişti. “Peki, bunu dolara çevirirsek?”

Lady Marroway ufak bir çığlık attı.

“Böyle bir taşı yanınızda taşımamalısınız, bu doğru değil!” dedi sitemle. “Otuz bin sterlin.” İyice kararan gözleri seğiriyordu.

Bay Rustington yumuşak bir sesle, “Bu çok fazla para...” dedi. “Ayrıca taşın kendine özgü çekiciliği de var... Muhteşem bir taş... Büyüleyici...”

Evan Llewellyn, “Yalnızca bir karbon parçası,” dedi.

Sir George da konuşmaya katıldı.

“Her zaman mücevher hırsızlığındaki asıl zorluğun ‘çalıntı malı satacak birini bulmak’ olduğunu düşünmüşümdür. Aslan payını alan daima onlardır, öyle değil mi?”

Eve heyecanla, “Haydi ama,” dedi. “Başlayalım. Elması çıkarın ve aynen dün akşam söylediklerinizi söyleyin Bay Pointz.”

Bay Leathern derin melankolik sesiyle, “Kızım adına özür dilerim,” dedi. “Çocukça bir heyecan içinde...”

“Bunu başaracağım, baba,” diyen Eve, Bay Pointz’a döndü. “Haydi Bay Pointz...”

Bay Pointz gülümseyerek elini iç cebine soktu ve o şeyi çıkardı. Şimdi elmas avucunun içindeydi ve ışıktaki parlıyordu.

“Bir elmas...”

Bay Pointz gergin bir havada bir önceki akşam *Merrimaid*’de yaptığı konuşmayı anımsayabildiği kadarıyla yineledi.

“Baylar, bayanlar, şuna bir göz atmak istemez miydiniz? Bu alışılmadık derecede temiz, olağanüstü güzellikte bir taş. Ona Sabah Yıldızı adını taktım. O artık benim uğurum oldu. Nereye gidersem hep benimle birlikte. Bakmak ister miydiniz?”

Taşı Lady Marroway’ye uzattı. Kadın taşı aldı, yüksek sesle hayranlığını belirttikten sonra Bay Leathern’e uzattı. Bay Leathern, “Çok güzel, harika,” dedikten sonra taşı hemen yanındaki Bay Llewellyn’e verdi.

O anda içeri garsonlar girdi ve süreç bir an için aksadı. Onların dışarı çıkmasının ardından Evan, “Çok temiz bir taş” diyerek elması Leo Stein’a verdi. Stein taşı herhangi bir yorumda bulunmadan hemen Eve’e geçirdi.

Eve’in çok etkilendiği anlaşılıyordu. Hayranlıkla, “Kusursuz bir güzellik!” diye haykırdı.

“Ah!” O anda taş genç kızın elinden kayıp düştü ve kız dehşet içinde haykırdı. “Düşürdüm onu.”

Eve sandalyesini geriye iterek, el yordamıyla taşı aramak için masanın altına girdi. Hemen sağındaki Sir George da eğildi. Bu karışıklık içinde masanın üzerindeki bardaklardan biri devrilip masadan aşağı düştü ve kırıldı. Stein, Llewellyn ve Bayan Rustington aramaya yardımcı oluyorlardı. Sonunda Lady Marroway de onlara katıldı.

Yalnızca Bay Pointz bu aramada yer almıyordu. Koltuğunda oturmuş, keyifle şarabını yudumluyor, sinsi sinsi gülümsüyordu.

“Tanrım!” diye haykırdı Eve yapmacık bir tavırla. “Ne korkunç! Nereye *gitmiş* olabilir ki? Hiçbir yerde bulamıyorum.”

Arama faaliyetlerine yardımcı olanlar da teker teker ayağa kalktılar.

Sir George gülümseyerek, “Gerçekten ortadan yok oldu, Pointz,” dedi.

Bay Pointz takdirle başını sallayarak, “Çok iyiydi!” dedi. “Sen gerçekten çok iyi bir aktrissin, Eve. Evet, şimdi sorun şu, onu bir yere mi gizledin yoksa hâlâ üzerinde mi?”

Eve dramatik bir biçimde, “Üzerimi arayabilirsiniz,” dedi.

Bay Pointz’un gözleri odanın köşesindeki geniş bir paravana kaydı.

Başıyla paravanı işaret ederek, Lady Marroway ve Bayan Rustington’a baktı.

“Hanımefendiler sizden...”

Bayan Marroway hemen, “Elbette,” diyerek ayağa fırladı.

Diğer kadın da kalktı.

Bayan Marroway ekledi. “Hiç kuşkunuz olmasın, Bay Pointz. Onu tepeden tırnağa iyice arayacağız.”

Üçü birlikte paravanın arkasına geçtiler.

Oda sıcaktı. Evan Llewellyn pencereyi açtı. Tam o sırada aşağıdan gazeteci çocuk geçiyordu. Evan aşağı bir metal para attı ve çocuk da karşılığında gazeteyi yukarı fırlattı.

Llewellyn gazeteyi açtı. “Macaristan’ın durumu hiç iyi değil.”

“Yerel gazete değil mi?” diye sordu Sir George. “Bugün ilgilendiğim bir at Haldon’da koşacaktı. Natty Boy. Ondan bir haber var mı?”

“Leo,” dedi Bay Pointz. “Kapıyı kilitle. O lanet garsonların bu iş bitene kadar içeri girip her şeye burunlarını sokmalarını istemeyiz, değil mi?”

Evan, “Natty Boy bire üç vermiş,” dedi.

Sir George, “Hay aksi,” diye mırıldandı.

Evan gazeteye şöyle bir göz gezdirirken, “Genellikle yat yarışı haberleri,” dedi.

O sırada üç kadın paravanın arkasından çıktılar.

Janet Rustington, “Bulamadık,” dedi. “Elmistan en ufak bir iz bile yok.”

Lady Marroway, “Bana inanın, üzerinde değil,” diye doğruladı.

Bay Pointz taşı onlardan alabileceğini düşünüyordu. Kadının sesindeki üzgün tonlama da aramanın layığıyla yapıldığını gösteriyordu.

Bay Leathern endişeyle, “Söylesene Eve, onu yutmaya filan kalkışmadın değil mi?” diye sordu. “Bu senin için hiç iyi olmayabilir.”

Leo Stein sakince, “Eğer öyle bir şey yapsaydı görürdüm,” dedi. “Onu izliyordum. Ağzına bir şey götürmedi.”

“Zaten onun kadar büyük bir şeyi yutmam olanaksız,” diyen Eve ellerini kalçalarına koyarak Bay Pointz’a baktı. “Evet, ne haber, büyük adam?”

Bay Pointz, “Olduğunuz yerde kalın ve sakın kıpırdamayın,” dedi.

Sonra diğerlerinin arasından geçerek masaya gitti ve masayı ters çevirdi. Masanın her noktasını, her milimetresini araştırdı. Sonra dikkatini Eve’in oturduğu sandalyeye ve doğal olarak da hemen iki yanındaki sandalyeye yöneltti. Diğer dört adam ve kadın da ona katıldılar. Eve Leathern paravanın hemen yanında duvara dayanmış, sinsi bir keyifle gülümsüyordu.

Beş dakika kadar sonra Bay Pointz dizlerinin ağrısından dolayı homurdanarak ayağa kalktı ve sinirle pantolonundaki tozları silkeledi. Giysilerinin kusursuzluğu bozulmuştu.

“Eve,” dedi. “Senin önünde şapka çıkarıyorum. Sen karşılaştığım en becerikli mücevher hırsızısın. Bu taşı ne yaptığını gerçekten çok merak ediyorum. Üzerinde olmadığına göre bu odada bir yerlerde olmalı. Yenilgiyi kabul ediyorum. Çok iyisin.”

Eve, “Çorapları hak ettim, değil mi?” diye sordu.

“Tabii ki, genç lady.”

Bay Rustington merakla, “Eve yavrum, taşı nereye *sakladın*?” diye sordu.

Eve kasıla kasıla yürüyerek kirli tabakların konulduğu servis masasına gitti. Küçük siyah gece çantasını aldı.

“Hepinizin gözünün önünde. Tam olarak...”

Zafer sevinciyle çınlayan sesi birden titremeye başladı.

“Ah!” dedi. “Ama...”

Babası, “Ne oldu tatlım?” diye sordu.

Eve fısıldadı. “Gitmiş... *gitmiş*...”

Bay Pointz ileri doğru bir adım atarak, “Neler oluyor?” diye sordu. “Bu da ne demek?”

Eve hızla ona döndü.

“Açıklayayım. Çantamın tokasının üstüne yapıştırılmış bir taş vardı. Geçen akşam düştü ve siz o elması bizlere gösterirken çantamın üzerindeki taşla elmasın yaklaşık aynı büyüklükte olduğunu fark ettim. Sonra o akşam sizin elmasınızı biraz tutkalla çantamın tokasındaki boşluğa yapıştırmanın çok iyi bir hırsızlık yöntemi olabileceğini düşündüm. Hiç kimsenin bunu fark etmeyeceğinden emindim. Bu akşam yaptığım da buydu. Önce taşı düşürdüm sonra elimde çantayla onu aramak için eğildim, el altında bulundurduğum biraz tutkalla el çabukluğuyla onu çantamdaki boşluğa yapıştırdım.

Sonra çantamı servis masasına bırakarak elması arıyormuş gibi yapmaya devam ettim. Tam bir göz yanılgısı olacaktı bu. Herkesin gözü önünde duracak ancak herkes onun sıradan bir yapay taş olduğunu düşünecekti. Aslında planım çok iyiydi, içinizden *hiç kimse* ne yaptığınızı fark etmedi.”

Bay Stein, “Acaba?” dedi.

“Ne dediniz?”

Bay Pointz çantayı aldı, dikkatle inceledi. Boş delikte hâlâ yapışkan kıvamda az bir miktarda tutkal vardı. Sonra ağır ağır, “Düşmüş olabilir,” dedi. “Daha dikkatli aramalıyız.”

Hepsi tekrar aramaya koyuldu ama bu kez sessiz, kuşkulu bir aramaydı bu. Gergin atmosfer tüm odayı kaplamıştı.

Sonunda herkes sırasıyla bundan vazgeçti. Arama boşunaydı. Odadakiler şaşkınlık içinde birbirlerine baktılar.

Stein, “Taş bu odada değil,” dedi.

Sir George üzerine basa basa, “O andan sonra odadan çıkan olmadı,” dedi.

Bir anlık sessizlik oldu. Eve hıçkırarak ağlamaya başladı. Babası sevgiyle omuzuna vurdu.

“Sakin ol, yavrum, sakın ol.”

Sir George, Leo Stein’a döndü.

“Bay Stein,” dedi. “Biraz önce mırıldanarak bir şey söylemişsiniz. Size ne olduğunu sorduğumda bir şey olmadığını söylediniz. Aslına bakarsanız ne söylediğinizi duymuştum. Bayan Eve biraz önce aramızdan hiç kimsenin elması koyduğu yeri fark etmediğini söyledi. Sizin mırıldandığınız sözcük ise aynen şöyleydi: ‘Acaba?’. Bence istemeyerek de olsa aramızdan birinin bunu görmüş *olabileceği* olasılığını kabul etmek durumundayız ve bu kişi her kimse şu anda bu odada. Şu anda yapılabilecek tek doğru ve onurlu davranışın

herkesin üzerinin aranmasına gönüllü olarak onay vermesi olduğu kanısındayım. Elmas bu odadan çıkmış olamaz.”

Hiç kimse eski İngiliz centilmeni rolünü Sir George’dan daha iyi oynayamazdı. Sesindeki kararlılık ve öfke açıkça seziliyordu.

Bay Pointz mutsuz bir ifadeyle, “Bu çok tatsız, kötü bir durum,” dedi.

Eve ağlayarak, “Hepsi benim suçum,” dedi. “Hiç istemezdim...”

Bay Stein nazikçe, “Sıkma canım yavrum,” dedi. “Hiç kimse seni suçlamıyor.”

Bay Leathern ağır, bilgiç tavrıyla konuştu. “Sir George’un önerisinin hepimizden kayıtsız şartsız onay alacağını düşünüyorum. Benim desteğim sonsuz.”

Evan Llewellyn de atıldı. “Benim de.”

Bayan Rustington hemen başını sallayarak onay veren Lady Marroway’ye baktı. İkisi hemen paravanın arkasına geçti, hâlâ ağlamayı sürdüren Eve de onlara eşlik etti.

O sırada kapıyı çalan garsona gitmesi söylendi.

Beş dakika sonra odadaki sekiz kişi çaresizlik içinde kuşkuyla birbirlerine bakıyor, olanlara inanamıyorlardı.

Sabah Yıldızı adeta buhar olup uçmuştu...

II

Bay Parker Pyne düşünceli düşünceli karşısındaki genç adamın esmer, telaşlı yüzüne baktı.

“Elbette,” dedi. “Siz Galli’siniz, değil mi Bay Llewellyn?”

“Bunun konuyla ne ilgisi var?”

Parker Pyne bakımlı, büyük elini aldırmayın anlamında salladı.

“Hiçbir ilgisi olmadığını kabul ediyorum. Aslına bakarsanız belirli ırkların verdikleri örnek duygusal tepkilerin sınıflandırılması ilgimi çekiyor. Hepsi bu. Neyse, bunu bir yana bırakıp asıl sorunu muza dönelim.”

Evan Llewellyn, “Aslına bakarsanız size niçin geldiğimi bilmiyorum,” dedi. “Sinirli bir şekilde ellerini ovuşturuyor, bacağına salıyordu. Esmer yüzünde bezgin, yorgun bir ifade vardı. Bay Parker Pyne’a bakmıyordu, adamın ince eleyip sık dokuması onu tedirgin ediyordu. “Size neden geldiğimi bilmiyorum,” diye yineledi. “Lanet olsun, başka nereye gidebilirdim ki? Bir şey yapacak gücümün olmadığını bilincinde olmak beni çıldırtıyor... İlanınızı gördüm, sonra adamın birinin sizden bahsettiğini anımsadım, sorununu siz çözmüştünüz... Ve... işte... geldim. Sanırım aptallık ettim. Bu hiç kimsenin bir şey yapamayacağı bir durum.”

“Tam olarak değil,” diyen Parker Pyne gülümseyerek ekledi. “Ben bu durumda gelinecek en doğru adamım. Ben mutsuzluk konusunda uzmanım. Açıkça görüldüğü ki bu olay size büyük acı veriyor. Bana gerçekleri eksiksiz olarak anlattığınızdan emin misiniz?”

“Unuttuğum, anlatmadığım bir şey olduğunu sanmıyorum. Pointz elması çıkardı, elden ele geçirmemiz için bize verdi, o kör olası Amerikalı çocuk elması o gülünç çantasına yapıştırmış. Ama sonra çantaya baktığımızda elmas yoktu. Kimsenin üzerinden de çıkmadı hatta Pointz’un üzeri bile arandı. Bunu kendisi önerdi. Emin olun elmas o odada değildi, buna yemin edebilirim! Üstelik odadan ayrılan da olmadı...”

Parker Pyne sordu. “Peki ya garsonlar, onlar da mı?”

Llewellyn başını salladı.

“Onlar kız bu karmaşık elmas oyununa girişmeden önce odadan çıkmışlardı zaten, sonrasında da Pointz onları dışarıda tutmak için kapıyı kilitletti. Hayır, bunu yapan içimizden biri olmalı!”

Parker Pyne düşünceli düşünceli, “Gerçekten de öyle görünüyor,” dedi.

Evan Llewellyn acı acı, “O lanet akşam gazetesi,” dedi. “Gazetenin onların akıllarına geldiğini gördüm, bunun tek yol olduğunun...”

“Bana tam olarak ne olduğunu anlatın.”

“Çok basit. Pencereyi açtım, gazeteci çocuğa ılık çaldım, aşağıya parayı attım, o da bana gazeteyi fırlattı. Hepsi bu işte, ama işe bakın ki görüldüğü kadarıyla elmasın odadan dışarı çıkmasının tek akla yatan yolu da bu. Benim tarafımdan aşağıda sokakta bekleyen ortağıma atılmış olması.”

Parker Pyne, “Tek olası yol bu değil,” dedi.

“Sizce başka ne şekilde dışarı çıkarılmış olabilir?”

“Eğer onu siz dışarı atmadıysanız, başka bir yol daha *olmalı*.”

“Ah, anlıyorum. Bundan çok daha belirgin bir şey söyleyeceğinizi umuyordum. Neyse, benim de tek söyleyebileceğim onu dışarı *atmadığım*. Sizden bana inanmanızı bekleyemem, aslına bakarsanız hiç kimseden.”

“Ah, evet, size inanıyorum,” dedi Parker Pyne.

“İnanıyor musunuz? Neden?”

“Sizde suçlu tipi yok,” dedi Parker Pyne kendinden emin bir tavırla. “Daha açık ve net söyleyecek olursak, mücevher çalacak bir suçlu tipini kastediyorum. Tabii ki sizin de işleyebileceğiniz suçlar var, ama şu an için bu konuya girmesek daha iyi. Her neyse, sizin Sabah Yıldızı’nı çalan kişi olduğunuzu düşünmüyorum.”

Bay Llewellyn acı acı, “Ama yine de bunu yapan biri var,” dedi.

“Öyle olmalı.”

“O sırada beni çok tuhaf bakışlarla süzdüler. Marroway gazeteyi aldı ve uzun uzun pencereye baktı. Bir şey söylemedi ama Pointz

hemen konuyu kavradı. Ne düşündüklerini anlayabiliyordum. Ne var ki asla beni açıkça suçlamadılar, işin asıl kötü yanı da bu işte!”

Bay Parker Pyne anlayışla başını salladı. “Bu çok daha kötü.”

“Evet. Yalnızca kuşku. Sonra sorular soran biri geldi ve rutin sorgulamalar, diye açıkladı durumu. Sanırım adam şu sivil giyimli yeni polislerdendi. Çok nazikti, hiçbir imada bulunmadı. Yalnızca çulsuzun tekiyen birden sınıf atlayıp zengin olmamla ilgilendi.”

“Gerçekten öyle misiniz?”

“Evet, bir iki at yarışında şansım yaver gitti. Maalesef bahislere açıktan katılmıştım, dolayısıyla paranın nasıl geldiğini kanıtlayabileceğim bir şey yoktu elimde. Tabii onlar da aksini kanıtlayamadılar ama bu sonuçta parasının nereden geldiğini açıklamak istemeyen herhangi birinin başvuracağı çok sıradan bir yöntem ve onlara da böyle görüldüğünden eminim.”

“Size hak veriyorum. Yine de üzerinize gelmek için bundan çok daha fazlasına ihtiyaçları olacaktır.”

“Ah! Gerçekten de korktuğum şey hapse girmek ve hırsızlıkla suçlanmak değil. Bu aslında çok daha kolay olabilirdi, en azından nerede olduğumu bilirdim. Bütün bu insanların çalmış olmamama rağmen elması benim çaldığımı düşündüklerini bilmek inanın katlanılabilecek bir şey değil.”

“Özellikle de birinin, değil mi?”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Yalnızca bir tahmin, başka bir şey değil...” Parker Pyne eli ni boş verin anlamında salladı. “Orada sizin için çok özel olan biri vardı, değil mi? Bu kişinin Bayan Rustington olduğunu söyleyebilir miyiz?”

Llewellyn’in esmer yüzü kızardı.

“Niçin o olduğunu düşündünüz?”

“Ah, sevgili bayım, birinin sizin hakkınızda ne düşündüğünün sizi çok büyük ölçüde ilgilendirdiği apaçık ortada ve bu büyük olasılıkla bir kadın. Oradaki kadınları düşünürsek... Amerikalı akli havada bir genç kız... Lady Marroway... Eğer böyle bir şey yapmayı başarmış olsanız bile büyük olasılıkla Lady Marroway’in gözünde değerinizden bir şey kaybetmezsiniz. Bunun siz de farkında olmalısınız. Hanımefendiyi biraz tanırım. Bu durumda geriye bir tek Bayan Rustington kalıyor.”

Llewellyn yanıt vermekte zorlandı.

“Şey... o zaten çok şanssız, kötü bir deneyimi olmuş. Kocasını beş para etmez adamın tekiymiş. Bu da onun insanlara güvenini kaybetmesine yol açmış. O... eğer o... benim hakkımda...”

Llewellyn ne söyleyeceğini bilemiyordu.

“Kesinlikle öyle,” dedi Parker Pyne. “Bu konu önemli. Bir şekilde açığa kavuşturulmalı.”

Evan hafifçe güldü.

“Yanıt son derece basit olmalı. Daha şimdiden kafamda bir ışık belirdi bile...”

Llewellyn onu inanamayan bakışlarla süzdü.

Parker Pyne önüne bir deste kâğıt çekti ve bir kalem aldı.

“Bana söz konusu grubu kısaca tanımlar mısınız?”

“Zaten yaptım bunu.”

“Kişisel özelliklerini, nasıl göründüklerini, saç renklerini filan.”

“Ama Bay Pyne bunun konumuzla ne ilgisi var ki?”

“Çok ilgisi var genç adam, çok ilgisi var. Sınıflandırma açısından.”

Evan buna inanmasa da elinden geldiğince yat partisine katılan gruptakilerin görünümelerini tasvir etmeye çalıştı.

Bay Parker Pyne birkaç not aldıktan sonra kâğıtlarla kalemi yana itti.

“Harika. Bu arada bir şarap bardağının kırıldığını söylemişsiniz, değil mi?”

Evan yeniden şaşırdı.

“Evet, masadan düştü, kırıldı ve üzerine basanlar tarafından ezildi.”

“Cam kırıkları, berbat şeylerdir,” diyen Parker Pyne sordu. “Kadeh kimindi?”

“Sanırım o genç kızın, yani Eve’in.”

“Ah, peki o sırada kızın yanında kim oturuyordu?”

“Sir George Marroway.”

“Kadehi masadan aşağı yuvarlayanın kim olduğunu gördünüz mü?”

“Korkarım görmedim. Bu önemli mi?”

“Aslında değil. Hayır. Bu tamamen gereksiz bir soruydu. Neyse...” Parker Pyne ayağa kalktı. “İyi günler, Bay Llewellyn. Beni üç gün sonra yeniden ziyaret eder misiniz? Sanırım o zamana dek bu konu sizi tatmin edecek şekilde aydınlanmış olacaktır.”

“Şaka mı yapıyorsunuz, Bay Parker Pyne?”

“Mesleki konularda asla şaka yapmam, beyefendi. Bu müşterilerimin bana güvenmemelerine yol açabilir. Cuma on bir otuz diyelim mi? Teşekkürler. Görüşürüz.”

III

Cuma sabahı Parker Pyne’in bürosuna giren Evan karmaşık duygular içinde bocalıyordu. Kafasının içinde umut ve kuşku adeta savaşıyorlardı.

Parker Pyne ayağa kalkarak onu sevinçli bir yüz ifadesi ve gülümsemeyle karşıladı.

“İyi sabahlar, Bay Llewellyn. Lütfen oturun. Bir sigara almaz mısınız?”

Llewellyn kendisine uzatılan sigara tabakasını geri çevirdi.

Sonra, “Evet?” diye sordu umutla.

“Her şey yolunda,” dedi Parker Pyne. “Polis dün gece o gangsteri tutukladı.”

“Gangsteri mi? Hangi gangsteri?”

“Amalfi gangster çetesini. Daha siz bana öykünüzü anlattığınız ilk anda onu düşündüm. Onun yöntemlerini tanırım, bana gruptakileri tanımladığınızda ise bu konuda hiçbir kuşku kalmadı.”

“Peki, kim bu Amalfi çetesi.”

“Baba, oğul ve gelinden oluşan bir çete. Tabii eğer Pietro ve Maria gerçekten evlilerse, çünkü benim bu konuda ciddi kuşkularım var.”

“Hiçbir şey anlamıyorum.”

“Aslında çok basit. İsim İtalyan ismi, kökenlerinin İtalyan olduğunda da hiç kuşku yok, ama baba Amalfi, Amerika’da doğmuş. Yöntemleri hemen her zaman aynı. Her zaman büyük bir işadamı kimliğine bürünür, kendini bazı Avrupa ülkelerinde mücevher ticaretiyle ilgilenen ünlü biri olarak tanıtır ve sonra küçük oyununu sahneler. Bu olayda kesinlikle Sabah Yıldızı’nın peşindeydiler. Pointz’un bu konudaki aşırı duyarlılığı ve takıntısı ticari çevrelerde çok iyi bilinir. Maria Amalfi de onun kızı rolünü oynadı (muhteşem bir yaratık, en az yirmi yedisinde ama neredeyse her zaman on altı yaşında bir yeniyetmeyi oynuyor.)

Llewellyn, “Eve olamaz!” diye haykırdı.

“Kesinlikle öyle. Çetenin üçüncü elemanı da Royal George’a geçici garson olarak girmeyi başarmıştı. Unutmayın ki festival zamanıydı ve geçici garsonlara çok ihtiyaç vardı. Hatta para karşılığında normal, kadrolu bir garsonun bir süreliğine uzaklaşmasını

sağlamış da olabilir. Sahne hazırды. Eve Pointz'a meydan okudu ve onu bahse girmeye zorladı. Pointz bir gece önce de yaptığı gibi elden ele dolaşması için elması verdi. Garsonlar odaya girdi ve Leathern onlar odadan çıkana dek taşı elinde salladı. Onların odadan çıkmasıyla elmas da çıktı aslında, Pietro'nun alıp çıkardığı bir tabağın altına sakızla yapıştırılmıştı. İşte bu kadar basit!"

"Ama *ben* taşı daha sonra gördüm."

"Hayır, hayır, gördüğünüz sahte elması, pırlıtsıyla kandırarak kadar iyi bir imitasyon. Bana Stein'in taş neredeyse hiç bakmadığını söylediniz. Eve taşı düşürdü, aynı anda şarap kadehini de. Ve sonra cam kırıklarıyla birlikte imitasyon taşı da ayağıyla ezdi. Elmasın mucizevi yok oluşu! Doğal olarak da Eve de Leathern de üzerlerinin aranmasını oradaki herhangi biri kadar gönül rahatlığıyla kabul edebildiler."

"Şey... ben." Evan başını salladı, ne diyeceğini bilemiyordu.

"Gangster çetesini uyguladıkları taktikten tanıdığınızı söylediniz. Daha önce de aynı şeyi yapmışlar mıydı?"

"Tam olarak değil ama bu onlara göre bir işti. Tabii ki ilk anda asıl dikkatimi çeken Eve denilen o kız oldu."

"Neden? Ondan şüphelenmiyordum hiç kimse de şüphelenmiyordu. O yalnızca masum bir *çocuk* gibi görünüyordu herkese."

"Maria Amalfi'nin üstünlüğü de bu zaten. Herhangi bir *çocuk*tan çok daha fazla *çocuk* olmayı başarabiliyor. Sonra tutkal. Bu bahis sözde birden bire ortaya çıkmıştı ama yine de küçük hanımın yanında kullanılmaya hazır tutkal vardı. Bu da işin önceden tasarlandığını gösteriyordu. En başından beri tüm kuşkuşlarım küçük kız üzerinde toplandı."

Llewellyn ayağa kalktı.

"Şey... Bay Parker Pyne, size ne kadar minnettar olduğumu anlatamam. Ne söyleyeceğimi bilemiyorum."

“Sınıflandırma,” diye mırıldandı Bay Parker Pyne. “Suçlu tiplerinin sınıflandırılması, bu ilgimi çekiyor.”

“Bana size borcumun ne kadar olduğunu söylerseniz... Şey...”

“Ücretimin son derece makul olacağından emin olabilirsiniz,” dedi Parker Pyne gülümseyerek. “At yarışı kazançlarınızda büyük bir delik açılmasına neden olmak istemem. Yine de genç adam, ben gelecekte atları yalnız bırakmanızın iyi olacağını düşünüyorum. Atlar pek güvenilir hayvanlar değildir, onlar üzerine gelecek kurulmaz.”

Evan, “Bu doğru,” dedi.

Llewellyn, Parker Pyne’in elini sıktıktan sonra ofisten çıktı.

Bir taksi çağırdı ve Janet Rustington’un dairesinin adresini verdi.

Kendini her şeyi başarabilecek kadar güçlü hissediyordu...

AŞK DEDEKTİFLERİ

I

Ufak tefek Bay Satterthwaite düşünceli düşünceli karşısındaki konuğuna baktı. Bu adamla aralarında tuhaf bir dostluk vardı. Albay yaşamdaki tek tutkusu spor olan tipik bir taşra adamıydı. Zorunlu olarak Londra'da birkaç hafta kalması gerektiğinde bundan hiç hoşnut olmamıştı.

Öte yandan Bay Satterthwaite tam bir şehir kuşuydu. Fransız yemekleri, kadın giysileri, şehirdeki son skandallar konusunda tam bir otoriteydi. En büyük tutkusu insanları gözlemlemek, insan doğasını incelemektir, kendi özel alanında, bunu yaşam gözlemcisi olarak adlandırırsak, o bir uzmandı.

Albayın komşularıyla hiç ilgilenmediği ve her tür yakınlaşmadan korktuğu da dikkate alınırsa iki adamın neredeyse hiç ortak noktaları olmadığı söylenebilirdi. Bu iki adam dosttu çünkü onlardan önce babaları da dosttu. Aynı insanları tanıyorlardı ve doğal olarak *nouveaux riches'e*(*) karşı aynı tepkili bakış açısına sahiptiler.

Saat yedi buçuğa yaklaşıyordu. İki adam albayın rahat, konforlu çalışma odasında oturuyor, albay meraklı bir avcı coşkusuyla bir

---

(*) *Yeni zenginler.*

önceki kış yapılan koşuyu anlatıyordu. Atlar konusundaki tüm bilgisi hâlâ yaşanan eski tip taşra evlerindeki gelenekselleşmiş pazar sabahı ahır ziyaretlerinden ibaret olan Bay Satterthwaite ise onu her zamanki nezaketiyle dinliyordu.

Telefonun acı acı çalan sesi Melrose'un konuşmasını yarıda kesti. Masaya gitti ve ahizeyi aldı.

"Alo... evet, benim, Albay Melrose. Nasıl olur?" Bir anda hali tavrı değişti, dimdik ve resmi bir hal aldı. O anda telefonda konuşan artık bir sporcu değil sulh yargıcıydı.

Telefonda söylenenleri dinledi, ardından kısaca, "Tamam Curtis. Birazdan oradayım," dedi.

Ahizeyi yerine koydu ve konuğuna döndü.

"Sir James Dwighton kütüphanesinde ölü bulunmuş, yani öldürülmüş."

"Ne?"

Bay Satterthwaite afallamış, dehşete düşmüştü.

"Hemen Alderway'ye gitmem gerekiyor. Benimle gelmek ister miydin?"

Bay Satterthwaite albayın aynı zamanda bölgenin polis şefi olduğunu anımsadı.

"Eğer size ayak bağı olmayacaksam..." Satterthwaite bir an tereddüt etti.

"Kesinlikle hayır. Telefon eden Müfettiş Curtis'ti. İyi ve dürüst bir adam ama beyinsiz. Benimle gelirsen bundan mutluluk duyarım, Satterthwaite. Bunun altından çok pislik çıkacakmış gibi bir his var içimde."

"Bunu yapanı bulabilmişler mi?"

Melrose kısaca, "Hayır," dedi.

Bay Satterthwaite'in deneyimli kulağı bu kısa yanıtın gerisinde bir ima sezdi. Kafasında Dwighton'lara ilişkin bilgilerini toparlamaya çalıştı.

Son Sir James yaşlı, kibirli, azametli biriydi, davranışları bir hayli kaba sabaydı. Kısaca söylemek gerekirse kolayca düşman sahibi olabilecek biriydi. Altmışlı yaşlarındaydı, kır saçlı ve al yanaklı bir tipti. Sağlığının son derece iyi olduğu söyleniyordu.

Düşünceleri Lady Dwighton'a kaydı. Gözünde kadının görüntüsü canlandı; genç, kestane renkli saçlı, ince uzun. Sonra çeşitli söylentileri, imaları ve bazı dedikoduları anımsadı. Demek buydu, Melrose'un böylesine asık yüzlü olmasının nedeni. Sonra kendini topladı, gözünde canlananlar da kayboldu.

Beş dakika sonra Bay Satterthwaite ev sahibinin küçük iki kişilik arabasında albayın yanında oturuyordu. İkili gecenin karanlığında ilerlediler.

Albay sakın, az konuşan bir adamdı. Konuşmaya başladığında neredeyse üç kilometre yol almışlardı bile.

“Sanırım onları tanıyorsun?”

“Dwighton’ları mı? Tabii ki tanıyorum.” Orada Bay Satterthwaite’in tanımadığı kim vardı ki? “Sanırım onunla bir kez karşılaşmıştık, lady ile çok daha sık.”

Melrose, “Hoş bir kadın,” dedi.

“Güzel.”

“Öyle mi düşünüyorsun?”

Bu konuya ısınan Bay Satterthwaite, “Tam bir Rönesans tipi,” dedi. “Biliyorsun geçen ilkbaharda hayır amaçlı oynanan amatör tiyatro oyunlarında rol almıştı. Hayran olmuştum ona. Onda modern hiçbir şey yok, tam bir geçmiş zaman kadını tipi. Onu rahatlıkla bir dükün sarayında ya da Lucrezia Borgia olarak hayal edebiliyorum.”

Albay virajı alırken araba hafifçe savruldu. Bay Satterthwaite o an sözlerine ara vermek durumunda kaldı. Lucrezia Borgia adının dilinin ucuna kadar gelmesine neyin neden olduğunu merak ediyordu. Şu koşullarda...”

Birden, “Dwighton zehirlenmemiş, değil mi?” diye sordu.

Melrose onu şüpheli bakışlarla süzdü. “Bunu neden sorduğunu merak ediyorum.”

“Ah... ben... ben bilemiyorum.” Bay Satterthwaite bocaladı. “Şey... yalnızca aklıma geldi, o kadar.”

Melrose sıkıntıyla, “Neyse, zehir değil,” dedi. “Eğer bilmek istiyorsan söyleyeyim, ağır bir cisimle kafasına vurulmuş.”

Bay Satterthwaite başını bilgiç bir biçimde ağır ağır sallayarak, “Kör bir baltayla,” diye mırıldandı.

“Dedektif öykülerindeki gibi konuşmayı bırak, Satterthwaite. Kafasına bronz bir heykelle vurulmuş.”

“Ah!” diyen Satterthwaite sessizliğe büründü.

“Paul Delangua diye biri hakkında bir şey biliyor musun?” diye sordu Melrose bir ya da iki dakika sonra.

“Evet. Yakışıklı, hoş görünümlü genç bir adam.”

Albay, “Korkarım kadınlar da aynı düşüncede,” diye mırıldandı.

“Ondan hoşlanmıyor musun?”

“Hoşlanmıyorum.”

“Ben hoşlanacağını düşünmüştüm. Çok da iyi at biniyor.”

“At gösterisindeki yabancı gibi. Bir sürü maymun numarasıyla.”

Bay Satterthwaite gülmek için kendini zor tuttu. Zavallı ihtiyar Melrose her haliyle o kadar İngiliz’di ki. Konulara kozmopolit bir bakış açısıyla bakabildiğinin bilincinde olan Bay Satterthwaite yaşama yalnızca adaya özgü dar görüşlülükle yaşamayı çok üzücü buluyordu.

“Delangua buralarda bir yerde mi yaşıyor?” diye sordu.

“Bir süredir Alderway’de Dwighton’ların yanında kalıyordu. Söylentilere göre Sir James onu bir hafta kadar önce evden kovmuş.”

“Neden?”

“Sanırım karısıyla aşk yaparken yakalamış. Lanet olsun...”

Sert bir fren ve sarsıcı bir çarpışma.

“İngiltere’nin en tehlikeli kavşakları,” dedi Melrose. “Her neyse, diğer arabanın korna çalması gerekiyordu. Anayolda olan biziz. Sanırım onda bizden daha fazla hasar var.”

Melrose arabadan aşağı atladı. O sırada diğer arabadan da birinin indiği görüldü. Adam doğruca Melrose’un yanına geldi. İkisinin heyecanlı konuşmaları Satterthwaite’in kulağına kadar geliyordu.

“Korkarım kesinlikle benim hatam,” diyordu yabancı adam. “Ülkenin bu bölgesini pek bilmiyorum, sizin anayolda olduğunuzu gösteren herhangi bir işaret de kesinlikle yoktu.”

Siniri yatışmış olan albay da uygun bir yanıtla karşılık verdi. İki adam birlikte yabancıнын arabasına eğildiler. Bu arada bir şoför de zaten arabayı inceliyordu. Konuşma o andan itibaren tamamen teknik bir nitelik kazandı.

“Korkarım yarım saatlik bir iş var,” dedi yabancı. “Sizi alıkoyamayalım. Arabanızın kazayı olabildiğince hafif atlatmış olması benim açımdan sevindirici bir durum.”

Albay, “Aslına bakılırsa...” diye söz başladıysa da cümlesi yarım kaldı.

Heyecan içindeki Bay Satterthwaite bir kuş çevikliğiyle arabadan atlamış, tüm içtenliğiyle ve sıcaklığıyla yabancıнын elini sıkıyordu.

“İşte bu! Bu sesi tanıdığımı düşünmüştüm,” dedi coşkuyla. “Ne kadar olağanüstü bir durum. Olağanüstü.”

Albay Melrose, “Ne?” diye sordu.

“Bay Harley Quin. Melrose, sana birçok kez Bay Quin’den bahsettiğimi anımsayacağından eminim.”

Albay Melrose anımsamıyordu ama Bay Satterthwaite'in coşukulu cıvıltıları sürerken nazikçe durumu idare etti.

"Bells and Motley'deki(*) o gecedan beri," dedi yabancı oldukça sakin ve kısık bir ses tonuyla.

Albay merakla, "Bells ve Motley de ne?" diye sordu.

Bay Satterthwaite, "Bir han," diye açıkladı.

"Bir han için çok saçma bir isim."

Bay Quin, "Yalnızca çok eski bir isim," dedi. "Belki anımsarsınız, bir zamanlar İngiltere'de Bells ve Motley bugün olduğundan çok daha yaygındı."

"Sanırım evet, haklısınız," dedi Melrose tereddütle. Gözlerini kırıştırdı. Bir ışık oyunu, bir arabanın farlarıyla diğer arabanın kırımızı stop lambalarının tuhaf bir şekilde karışmasıyla bir an için Bay Quin'in üzerinde de bir renk karmaşası oluştu. Ama bu yalnızca bir ışık yanılgısıydı.

Bay Satterthwaite, "Sizi burada yolun ortasında bırakamayız," dedi. "Bizimle gelin. Gideceğimiz yerde üç kişi için fazlasıyla oda var, öyle değil mi Melrose?"

"Ah, evet öyle." Ancak albayın sesi kuşkuluydu. "Sorun şu ki görevdeyiz. Öyle değil mi, Satterthwaite?"

Bay Satterthwaite bir an kalakaldı. Aklında bin bir düşünce birbirini izliyor, bir parlayıp bir kayboluyordu. Sonra birden heyecanla başını salladı.

"Evet!" diye haykırdı. "Bunu anlamalıyım. Bay Quin için endişelenmenize hiç gerek yok albay. Bu gece kavşakta yaşadığımız bir kaza değildi."

Albay Melrose arkadaşını şaşkınlıkla süzdü. Bay Satterthwaite koluna girerek onu biraz uzaklaştırdı.

(*) Çanlar ve Soyтары. (Motley, saray soyтарыsının renkli giysileri ya da İtalyan kome-disindeki Harlequin karakteri anlamına gelmektedir.)

“Dostumuz Derek Capel ile ilgili olarak size anlattıklarımı anımsıyorsunuz, değil mi? Hiç kimsenin tahmin edemediği intihar nedenine ilişkin olarak anlattıklarımı? O sorunu çözen Bay Quin’di, tabii bir sürü başka olay daha var. Bay Quin insana her zaman orada olan ama bir nedenle göremediğiniz şeyleri gösterir. O muhteşemdir.”

“Sevgili Bay Satterthwaite, beni utandırıyorlarsınız,” dedi Bay Quin gülümseyerek. “Anımsayabildiğim kadarıyla o çözümlemeleri yapan sizdiniz, ben değil.”

“Çözebildim çünkü siz oradaydınız,” dedi Bay Satterthwaite buna içtenlikle inanarak.

Sinirle boğazını temizleyen Albay Melrose, “Neyse,” dedi. “Kaybedecek zamanımız yok. Artık gitmeliyiz.”

Arabasının direksiyonuna geçti. Bay Satterthwaite’in coşkusuyla bir yabancıya katlanmak zorunda kalmış olmaktan hoşnut değildi ama karşı çıkmak için geçerli bir neden bulamamıştı. Ayrıca da bir an önce Alderway’ye ulaşmak istiyordu.

Bay Satterthwaite Bay Quin’e içeri geçmesi için ısrar ettikten sonra kendisi de pencere kenarına oturdu. Araba genişti ve üç kişi pek sıkışmadan oturabildiler.

Albay cana yakın davranma çabasıyla, “Demek cinayet ilgi alanınıza giriyor, Bay Quin?” dedi.

“Hayır, tam olarak cinayet değil.”

“Peki, öyleyse ne?”

Bay Quin gülümsedi. “Bunu Bay Satterthwaite’e sorsak daha iyi olur. Kendisi çok iyi bir gözlemcidir.”

Bay Satterthwaite ağır ağır, “Bence,” dedi. “Yanılıyor olabilirim ama düşünüyorum da Bay Quin’in asıl ilgi alanı âşıklar.”

Bu son sözcükleri söylerken yüzü kızardı, bunlar kendini bilen hiçbir İngiliz erkeğinin kolay kolay söyleyemeyeceği sözcüklerdi.

Bay Satterthwaite de bunları özür dilercesine adeta “tırnak işaretleri” arasında söylemişti.

“Tanrım!” diye mırıldanan albay irkildi ve sustu.

İçinden Bay Quin’in Bay Satterthwaite’in en tuhaf arkadaşlarından biri olması gerektiğini düşünüyordu. Yan gözle Bay Quin’i süzdü. Adam tamamen normal, akli başında biri gibi görünüyordu. Bir hayli esmerdi ama bu yabancı olduğunu göstermezdi.

“Şimdi de,” dedi Bay Satterthwaite üzerine basarak. “Size olayla ilgili bildiklerimizden bahsetmeliyim.”

Yaklaşık on dakika ara vermeden konuştu. Karanlığın içinde oturup geceyi yara yara ilerlemek adeta Bay Satterthwaite’i coşturmuş, ona inanılmaz bir güç kazandırmıştı. Yaşama dışarıdan bakan bir gözlemci olması ne fark ederdi ki? Her zaman seyirci rolü oynamış, gözünün önünde sergilenen tüm insanlık dramlarını seyretmişti. Sözlerine de hâkimdi, onları kullanmakta ustaydı, her ayrıntıyı bilir, onları beceriklice bir çerçeveye oturturdu; örneğin beyaz kolları ve kıvılcı saçlarıyla Laura Dwygton’un güzelliğiyle kadınların yakışıklı buldukları Paul Delangua’nın karanlık kişiliğinin bileşiminden ortaya çıkan tuhaf Rönesans modeli gibi.

Aynı şeyi, gözlemi Alderway için de yaptı tabii. VII Henry zamanında hatta bazılarına göre çok daha önce yapılan Alderway, budanmış porsuk ağaçları, öne çıkan ahır ve cumaları rahiplerin toplanıp dua ettikleri balık havuzuyla tam anlamıyla bir İngiliz malikânesiydi.

Tabii birkaç sözcükle eski ve köklü bir aile olan De Wittons’ların soyundan gelen Sir James’e değinmeyi de ihmal etmedi. De Wittons’lar çok uzun zaman önce arazilerinden çok büyük paralar kazanmış, bunları hazine sandıklarına basmış ve böylece Alderway’in sahipleri yaşanan kötü günlerde asla yoksulluğu tatmamışlardı.

Bay Satterthwaite sonunda sustu. İki adamın kendisini ilgiyle dinlediklerinden ve anlattıklarından hoşlandıklarından emindi. Şimdi de doğal olarak hak ettiği övgü sözcüklerini bekliyordu. Bu çok da gecikmedi.

“Siz gerçek bir artistsiniz, Bay Satterthwaite.”

“Şey, ben elimden gelenin en iyisini yapmaya çalıştım.” Küçük adam birden alçakgönüllü olup çıkmıştı.

Bundan birkaç dakika önce malikânenin çitlerinden geçip bahçeye girmişlerdi. O anda araba evin ön kapısının önünde park etti. Bir polis memuru onları karşılamak için hızla merdivenlerden indi.

“İyi akşamlar efendim. Müfettiş Curtis kütüphanede sizi bekliyor.”

“Tamam.”

Melrose merdivenlerden yukarı koştu. Diğerleri de onu izledi.

Üç adam büyük giriş holünden geçerken hole açılan kapılardan birinden çok kaygılı görünen yaşlı bir uşak çıktı. Melrose ona selam verdi.

“İyi akşamlar Miles. Bu çok üzücü bir olay.”

“Evet, öyle efendim,” diye yanıt verdi uşak. “Buna inanamıyorum, efendim, gerçekten inanamıyorum. Birinin beyefendinin kafasına ağır bir cisim indirmesi... bunu düşünemiyorum.”

“Evet, evet,” dedi Melrose adamın daha fazla konuşmasına fırsat vermeyerek. “Seninle birazdan konuşacağız.”

Melrose doğruca kütüphaneye gitti. Onu iriyarı, asker havalı bir müfettiş saygıyla selamladı.

“İğrenç bir olay, efendim. Hiç bir şeye dokunmadım. Cinayet aletinin üzerinde parmak izi yok. Bunu yapan işini biliyormuş.”

Bay Satterthwaite büyük yazı masasının başında oturan, masanın üzerine yığılmış adama baktıktan sonra hemen başını çevirdi.

Ağır cisim adamın kafasına arkadan indirilmiş, kafatasını parçalamıştı. Görüntü hiç hoş değildi.

Cinayet aleti yerdeydi, yaklaşık 60 – 65 cm uzunluğunda, kaidesi taştan ve ıslak bronz bir heykel. Bay Satterthwaite merakla heykele doğru eğildi.

Müfettiş, “Bir Venüs heykeli,” dedi yumuşak bir sesle. “Adamı Venüs çarpmış.”

Olayı şiirsel bir kurguda düşünmek için zemin bulmuştu.

Müfettiş, “Pencereler,” dedi. “Hepsi kapalı ve içeriden kilitlenmiş.”

Anlamalı bir biçimde susup bekledi.

Polis şefi Melrose istemeyerek de olsa zoraki, “İçeriden biri yapmış olmalı,” dedi. “Neyse, neyse... bakacağız.”

Öldürülen adamın üzerinde golf giysileri vardı. Golf sopalarının durduğu çanta öylesine odadaki büyük bir kanepenin üzerine atılmıştı.

Müfettiş, “Golf sahasından henüz dönmüş,” diye açıkladı polis şefinin anlamalı bakışına yanıt olarak. “O sırada saat beşi çeyrek geçiyormuş. Uşak çayını buraya getirmiş, daha sonra da zili çalarak, valeden kendisine bir çift yumuşak terlik getirmesini istemiş. Kısaca belirtmek gerekirse onu sağ olarak gören son kişi de o vale.”

Melrose başıyla onaylayarak, dikkatini yazı masasında yoğunlaştırdı.

Masanın üzerindeki süs eşyalarından birçoğu devrilmiş ve kırılmıştı. Bunların arasında en çok dikkati çeken ise masanın ortasında duran, yan yatmış büyük siyah bir emaye saatti.

Müfettiş boğazını temizledi.

“Bu bizim için çok büyük bir şans, efendim,” dedi. “Gördüğünüz gibi *saat tam altı buçukta* durmuş. Bu da bize cinayet saatini gösteriyor. Bizim açımızdan her şey duruma çok uygun.”

Müfettiş gözlerini saate dikmişti.

“Dediğiniz gibi, çok uygun,” dedi ve bir iki saniye kadar sustuktan sonra ekledi. “Çok fazla uygun. Bundan hiç hoşlanmadım.”

Başını çevirerek diğer iki adama baktı. Özellikle de Bay Quin’i beklenti dolu bakışlarla süzdü.

“Kahretsin,” dedi. “Çok fazla uygun. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz, değil mi? Olaylar böyle gerçekleşmez.”

Bay Quin mırıldandı. “Saatlerin bu şekilde düşmediklerini mi kastediyorsunuz?”

Melrose bir an ona baktı, sonra bakışlarını yeniden saate yöneltti. Saatin çevresindeki gösterişli ve diğer objeler gibi acınası, masum bir görünümü vardı. Albay Melrose saati büyük bir dikkatle kaldırarak yeniden ayakları üzerine koydu. Sonra masaya şiddetli bir darbe indirdi. Saat sallandı ama düşmedi. Melrose aynı eylemi bir kez daha yineledi, bu kez saat ağır ağır, sanki istemeyerek arkaya devrildi.

Melrose sert bir sesle, “Cinayet ne zaman fark edilmiş?” diye sordu.

“Yaklaşık yedi sularında efendim.”

“Peki, kim bulmuş onu?”

“Uşak.”

“Onu buraya getirin. Şimdi onu görmek istiyorum. Bu arada Lady Dwigton nerede?”

“Yatıyor efendim. Oda hizmetçisi perişan bir durumda olduğunu ve kimseyle görüşemeyeceğini söyledi.”

Melrose başını sallayarak onayladı. Müfettiş, uşağı çağırmaya gitti. Bu arada Bay Quin dikkatle şömineye bakıyordu. Bay Sattertwaite de onu izledi. Bir iki dakika kadar hararetle yanan korlara baktıktan sonra küller arasında ızgaraya takılmış parlak bir şey dikkatini çekti. Eğildi ve küçük bir cam parçasını oradan aldı.

“Beni mi çağırdınız, efendim?”

Bu uşağın sesiydi, hâlâ ağlamaklı ve tedirgindi. Bay Satterthwaite cam parçasını cebine koyduktan sonra arkasını döndü.

Yaşlı adam kapının eşiğinde duruyordu.

Polis şefi nazikçe, “Oturun,” dedi. “Titriyorsunuz. Sanırım bu sizin için çok büyük bir şok oldu.”

“Kesinlikle öyle efendim.”

“Neyse, sizi fazla alıkoymayacağım. Anladığıma göre efendiniz buraya saat beş sularında gelmiş.”

“Evet efendim. Çayının buraya getirilmesini istedi. Daha sonra boş fincanı almaya geldiğimde benden Jenkins’i ona göndermemi istedi, yani valeyi efendim.”

“O sırada saat kaçtı?”

“Yaklaşık olarak altıyı on geçiyordu, efendim.”

“Evet, sonra?”

“Ona Jennings’i gönderdim, efendim. Daha sonra yedi sularında pencereleri kapatıp perdeleri çekmek için buraya geldiğimde ise gördüğüm...”

Melrose onun sözünü kesti.

“Tamam, tamam, ayrıntıya girmenize gerek yok. Cesede ya da buradaki herhangi bir şeye dokunmadınız, değil mi?”

“Ah! Hayır efendim. Hemen polisi çağırmak için telefona koştum.”

“Ya sonra?”

“Jane’e yani hanımefendinin oda hizmetçisine durumu açıkladım ve hanımefendiye bu bilgiyi iletmesini söyledim.”

“Bu akşam hanımınızı hiç görmediniz mi?”

Albay Melrose her ne kadar bu soruyu son derece sıradan, formalite gereği bir soruymuş gibi sorsa da Bay Satterthwaite’in keskin kulakları bu sözcüklerin gerisindeki kaygıyı yakalamıştı.

“Görmedim efendim. Hanımefendi bu trajediden beri dairesinden hiç çıkmadı.”

“Onu daha önce görmüş müydünüz?”

Bu soru çok ani gelmiş ve odadaki herkes uşağın yanıt vermeden önce bir an tereddüt ettiğini fark etmişti.

“Ben... ben... onu yalnızca merdivenlerden inerken göz ucuyla görmüştüm, efendim.”

“Buraya mı geldi?” Bay Satterthwaite soluğunu tuttu.

“Sanırım öyle, efendim.”

“O sırada saat kaçtı?”

Bir sessizlik olmuş, o sırada odada iğne yere düşse duyulurdu. Bay Satterthwaite dostunun bir şey bilip bilmediğini merak ediyordu. Bu soruyla nereye varmayı bekliyordu?

“Altı buçuğu biraz geçiyordu, efendim.”

Albay Melrose derin bir soluk aldı.

“Hepsi bu kadar, teşekkürler. Şimdi de bana Jennings’i yani valeyi gönderir misiniz, lütfen.”

Jennings davete hemen karşılık verdi. İnce yüzlü, kedi yürüyüşlü biriydi. Sinsi, cingöz ve ağzı sıkı bir havası vardı.

Bay Satterthwaite, eğer kendisinin yaptığıının anlaşılmayacağından emin olursa gözünü kırpmadan efendisini öldürebilecek biri, diye düşündü.

İlgiyle valenin Albay Melrose’un sorularına verdiği yanıtları dinledi. Öyküsü tamamıyla doğruya benziyordu. Efendisi için aşağıya bir çift yumuşak terlik getirmiş ve onun golf ayakkabılarını götürmüştü.

“Peki, daha sonra ne yaptınız, Jennings?”

“Hizmetkârlar odasına döndüm, efendim.”

“Efendinizin yanından ayrıldığınızda saat kaçtı?”

“Altıyı çeyrek geçeden sonra olmalı, efendim.”

“Altı buçukta neredeydiniz, Jennings?”

“Hizmetkârlar odasında efendim.”

Albay Melrose başıyla adama odadan çıkmasını işaret etti. Sonra soran gözlerle Curtis’e baktı.

“Kesinlikle doğru efendim, bunu araştırdım. Altıyı yirmi geçeden yediye kadar hizmetliler odasındaymış.”

“O zaman bu onu temize çıkarıyor,” dedi Melrose esefle. “Zaten cinayet için nedeni de yok.”

Birbirlerine baktılar.

O sırada kapı tıklatıldı.

Hizmetçi kız korku dolu gözlerle içeri girdi.

“Bağışlayın ama lady, Albay Melrose’un buraya geldiğini duydu ve mümkünse kendisiyle görüşmek istiyor.”

“Elbette,” diyen Melrose ayağa kalktı. “Hemen geliyorum. Bana yolu gösterir misiniz?”

Ama bir el kızı yana itti. Eşikte çok farklı bir tip belirdi. Laura Dwyghton başka dünyalardan gelmiş bir ziyaretçiye benziyordu.

Soluk mavi brokardan vücudunu saran, ortaçağ giysilerini andıran bir çay saati elbisesi giymişti. Kızıl saçları ortadan ayrılmış, iki kulağının üstünden arkaya toplanmıştı. Kendine özgü bir stili olduğunun farkında olan bir kadın olarak Lady Dwyghton saçlarını asla kestirmiyordu. Uzun saçları tam ensesinde basit bir topuzla toplanmıştı. Kolları çıplaktı.

Kollarından birini uzatmış, durduğu kapının çerçevesine tutunmuştu, yana sarkıttığı diğer elinde ise bir kitap vardı. Bay Satterthwaite onun, *erken dönem İtalyan yağlıboya resimlerindeki Merem'lere benzediğini* düşündü.

Lady Dwyghton kapının eşiğinde iki yana sallanıyordu, neredeyse yere yığılacaktı.

Albay Melrose hemen ona doğru atıldı.

“Size anlatmaya geldim, anlatmaya...” dedi kadın güçlükle.

Sesi kısık ve boğuktu. Bay Satterthwaite yaşanan dramatik sahneye kendisini öylesine kaptırmıştı ki neredeyse gerçekleri unutmuştu.

“Lütfen, Lady Dwighton...”

Melrose kolunu genç kadına dolayarak ona destek oldu. Sonra onu holden geçirerek duvarları ipek kaplı küçük bir bekleme odasına götürdü. Quin ve Satterthwaite de onları izlediler. Kadın kendini alçak bir kanepeye bıraktı, başını pas rengi bir yastığa dayadı, gözleri kapandı. Üç adam onu izliyordu. Sonra birden kadının göz kapakları açıldı ve doğrulup oturdu. Hızlı hızlı konuşuyordu.

“Onu öldürdüm,” dedi. “Buraya size bunu itiraf etmeye geldim. Onu öldürdüm.”

Odaya acı bir sessizlik hâkim oldu. Bay Satterthwaite’in kalbi duracak gibiydi.

Kendini ilk toparlayan Melrose oldu.

“Bayan Dwighton,” dedi. “Çok büyük bir şok yaşadınız, sinirleriniz bozuk. Ne söylediğinizin farkında değilsiniz.”

Kadın zaman varken geri çekilecek miydi?

“Ben ne söylediğimin kesinlikle farkındayım. Onu vuran benim.”

Odadaki adamlardan ikisi yutkundü, üçüncü ise ses çıkarmadı.

Lady Dwighton daha da fazla öne eğildi.

“Anlamıyor musunuz? Aşağı indim ve onu vurdum. Bunu itiraf ediyorum.”

O sırada elinde tuttuğu kitap büyük bir gürültüyle yere düştü. Bu bir mektup açıcıydı, mücevher saplı hançeri andıran keskin bir nesne. Bay Melrose mektup açıcıyı alarak masanın üzerine koydu.

Bunu yaparken içinden, *tehlikeli bir oyuncak. Bununla rahatlıkla biri öldürebilir*, diye düşünüyordu.

“Evet.” Lady Dwygton’un sesi sabırsızdı. “Şimdi ne yapacaksınız? Beni tutuklayacak mısınız? Hapis mi edeceksiniz? Götürecek misiniz?”

Alay Melrose konuşmakta zorlanıyordu.

“Bu söyledikleriniz çok ciddi, Lady Dwygton. Sizden ben gerekli... şey... ayarlamaları yapana kadar odanızda kalmanızı isteyeceğim.”

Kadın başıyla onayladıktan sonra ayağa kalktı. Tam anlamıyla sakindi, kederli, ciddi ve soğuk.

Kadın kapıya doğru ilerlerken Bay Quin sordu. “Silahı ne yaptınız, Lady Dwygton?”

Kadının yüzünde anlık bir kararsızlık ifadesi belirdi.

“Ben... ben... onu yere attım. Hayır, hayır, sanırım pencereden dışarı attım. Ah, anımsamıyorum. Ne önemi var ki? Ne yaptığımı bilemiyorum. Ama hiç fark etmez, değil mi?”

“Aksine,” dedi Bay Quin. “Bence bu önemli.”

Kadın ona şaşkınlıkla baktıysa da bu şaşkınlıkta bir panikten de izler vardı. Sonra birden başını geriye atarak, otoriter bir havada odadan çıktı. Bay Satterthwaite onun arkasından koştu. Kadının her an yere yığılabileceğini hissediyordu. Ama genç kadın bu arada merdivenlerin ortasına çıkmıştı bile. Az önceki bitkinliğinden eser kalmamıştı. Merdivenin alt sahanlığında duran oda hizmetçisi korku dolu gözlerle etrafına bakıyordu. Bay Satterthwaite otoriter bir havada ona seslenerek, “Hemen hanımınızın yanına gidin,” dedi.

“Peki efendim.” Kız mavi elbiseli kadını izlemeye hazırlandı. “Lütfen söyleyin efendim, ondan kuşkulananmıyorlar, değil mi?”

“Kimden?”

“Jennings’ten efendim. Ah! İnanın bana o bir sineği bile incitemeyecek bir insan.”

“Jennings mi? Tabii ki hayır. Haydi, gidin ve hanımınızla ilgilenin.”

“Peki efendim.”

Kız hızla merdivenlerden yukarı koştu. Bay Satterthwaite de ayrıldığı odaya geri döndü.

Tam o sırada Albay Melrose, “Olur şey değil, hiçbir şey anlamadım,” diyordu. Gözüne gelince ondan çok daha fazlasını söylüyordu aslında. Yaşlı adamın birçok romanda anlatıldığı gibi eroin alıp sersemlemiş gibi bir hali vardı.

“Bu gerçek değil,” dedi Bay Satterthwaite. “Sahnelenen bir oyun.”

Bay Quin başıyla onayladı.

“Evet, dramalardan hoşlanıyordunuz, değil mi? Siz iyi bir oyunculuk gördüğünüzde bunu takdir eden birisiniz.”

Bay Satterthwaite dostuna keskin bir bakış fırlattı.

O anda gecenin sessizliği içinde uzaktan bir ses kulaklarına kadar ulaştı.

Albay Melrose, “Silah sesine benziyor,” dedi. “Sanırım koruculardan biri ateş etti. Hanımefendinin duyduğu ses de bu olmalı. Belki de bakmak için aşağı indi. Yakınlaşıp cesedi incelemek aklına bile gelmedi. Hemen bundan bir sonuç çıkardı ve...”

“Bay Delangua efendim.” Sesin sahibi evin emektar uşağıydı. Yaşlı uşak kapının eşiğinde duruyordu.

Melrose sordu. “Evet? Ne vardı?”

“Bay Delangua geldiler, efendim. İzniniz olursa sizinle görüşmek istiyor.”

Albay Melrose koltuğunun arkasına yaslandı. Asık bir suratla, “İçeri alın,” dedi.

Kısa bir süre sonra Paul Delangua kapının eşiğinde belirdi. Albay Melrose’un da ima ettiği gibi adamın İngiliz’e benzer bir yanı yoktu. Rahat, zarif davranışlar, esmer, yakışıklı yüz, birbirine normalden daha yakın gözler. Onda da bir Rönesans havası vardı. O ve Laura Dwighton sanki aynı atmosferi soluyorlardı.

Delangua, “İyi akşamlar, baylar,” dedi ve tiyatral bir şekilde reverans yaptı.

Albay Melrose sert bir sesle, “Buraya gelme nedeninizin ne olduğunu bilmiyorum Bay Delangua,” dedi. “Ama eğer şu andaki konumuzla bir ilgisi yoksa...”

Delangua gülerek sözünü kesti.

“Aksine, gelme nedenim tam da o konuyla ilgili.”

“Ne demek istiyorsunuz?”

Delangua sakın sakın, “Demek istediğim,” dedi. “Buraya Sir James Dwighton cinayetinden sorumlu olduğumu itiraf etmeye geldim.”

Melrose sert bir ifadeyle, “Siz ne dediğinizin farkında mısınız?” diye sordu.

“Kesinlikle.”

Genç adamın gözleri masaya takıldı. “Anlamıyorsunuz...” diyen Delangua kısa bir duraksamanın ardından ekledi. “Neden mi kendimi ele veriyorum? Buna pişmanlık diyebilirsiniz ya da vicdan azabı. Nasıl isterseniz öyle değerlendirin. Onu öldürünceye kadar bıçakladım, bundan emin olabilirsiniz.” Başıyla masayı işaret etti. “Gördüğüm kadarıyla cinayet aletini de bulmuşsunuz. Çok pratik, küçük bir alet. Maalesef Lady Dwighton bunu kitabının arasında bırakmıştı, ben de kolayca aldım.”

Albay Melrose, “Bir dakika,” dedi. “Anladığım kadarıyla Sir James’i bu mektup açacağıyla birçok kez bıçakladığınızı itiraf ediyorsunuz, bu doğru mu?” Mektup açacağını havaya kaldırdı.

“Kesinlikle öyle. Gizlice pencereden içeri süzıldüm. Bana arkası dönüktü. Sessizce yanaştım. Çok kolay oldu. Sonra aynı yoldan odadan çıktım.”

“Yani pencereden mi?”

“Elbette ki pencereden.”

“O sırada saat kaçtı?”

Delangua duraksadı. “Bir düşüneyim... Korucuyla konuştum, o sırada saat altıyı çeyrek geçiyordu. Kilisenin çanını duydum. Bu durumda altı buçuk gibi burada bulunmuş olmalıyım.”

Albayın dudaklarında gaddar bir gülümseme belirdi.

“Kesinlikle doğru genç adam. Cinayet saati altı buçuk. Belki de bunu zaten duydunuz? Ama genel anlamda bu çok tuhaf bir cinayet.”

“Neden?”

Melrose, “Çünkü cinayeti işlediğini itiraf eden birden çok katil var,” dedi.

Odadakiler diğer adamın derin bir soluk aldığını duydular.

“Başka kim itiraf etti ki?” diye soran Delangua’nın sesinden boşuna da olsa güçlü durma uğraşısı içinde olduğu anlaşılıyordu.

“Lady Dwigton.”

Delangua başını geriye atarak zorlama bir kahkaha attı.

“Lady Dwigton histeri nöbeti geçirmenin eşiğinde, sinirleri çok bozuk. Sizin yerinizde olsam söylediklerini dikkate almazdım.”

“Alacağımı sanmıyorum,” diyen Melrose ciddi bir ifadeyle ekledi. “Ancak bu cinayette tuhaf olan bir nokta daha var.”

“Ne gibi?”

“Şöyle açıklayayım. Lady Dwyghton, Sir James’i tabancayla vurduğunu söyledi, sizse bıçakladığınızı söylüyorsunuz. Fakat işe bakın ki maktul ne tabancayla vurulmuş ne de bıçaklanmış. Bu sizin açınızdan iyi. Sir James kafasına arkadan bir şeyle vurularak öldürülmüş.”

Delangua, “Tanrım!” diye haykırdı. “Ama bir kadının bunu yapması olanaksız...” Sustu, dudaklarını ısıırıyordu.

Melrose gülümseyerek başını salladı. “Çok okudum,” diye mırıldandı. “Ama olduğuna hiç tanık olmamıştım.”

“Neyi okudunuz?”

“Aptal genç âşıkların suçu diğerinin işlediğini düşünerek kendi üzerlerine almalarını,” diyen Melrose sinirle ekledi. “Böylece yeniden en başa dönmüş oluyoruz.”

Bay Satterthwaite, “Vale!” diye haykırdı. “O küçük hizmetçi kız... o sırada dikkat etmemiştim.” Sonra sustu, olaylar arasında bağlantı kurmaya çalışıyordu. “Bizim ondan kuşkulananmamızdan korkuyordu. Onun bildiği ama bizim bilmediğimiz bir neden olmalı, ama bildiği bir şeyler olduğu kesin.”

Albay Melrose kaşlarını çatı, düşündü, sonra çanı çaldı.

Hemen gelen uşağa, “Lütfen Lady Dwyghton’a mümkünse yeniden aşağı gelmesini rica ettiğimizi iletir misiniz?” dedi.

Kadın gelene kadar konuşmadan, sessizlik içinde beklediler. Lady Dwyghton, Delangua’nın da orada olduğunu görünce şaşkınlıktan kalakaldı ve neden sonra düşmemek için bir elini öne doğru uzattı. Albay Melrose hemen yardımına koştu.

“Her şey yolunda Lady Dwyghton. Lütfen paniklemeyin.”

“Anlamıyorum. Bay Delangua’nın burada ne işi var?”

Delangua onun yanına yaklaştı. “Laura... Laura... bunu neden yaptın?”

“Neyi?”

“Biliyorum, benim için yaptığını biliyorum, çünkü benim olduğumu düşündün. Sonuç olarak bu çok doğal. Ama ah, evet! Sen bir meleksin.”

Albay Melrose dikkat çekecek şekilde boğazını temizledi. Duygusallıktan nefret eden ve dramatik, yapmacık sahnelere katlanamayan bir adamdı.

“İzin verirsiniz Lady Dwighton, her ikinizin de, yani sizin de Bay Dwighton’un da şans eseri cinayetle suçlanmaktan kurtulduğunuz belirmek isterim. Kendisi de biraz önce cinayeti itiraf etmek üzere buraya geldi. Her neyse, bu cinayeti ikiniz de işlememişsiniz, sorun yok. Neyse, şimdi bizim asıl bilmek istediğimiz şey gerçekler. Daha fazla boş laf istemiyoruz. Uşak altı buçuk gibi kütüphaneye indiğinizi söylüyor, bu doğru mu?”

Laura, Delangua’ya baktı. Adam başıyla onayladı.

“Gerçek Laura,” dedi. “Hepimizin ihtiyacı olan bu şu anda.”

Lady Dwighton derin bir soluk aldı.

“Size anlatacağım.”

Kadın kendini Bay Satterthwaite’in el çabukluğuyla ileri doğru ittiği sandalyeye bıraktı.

“Aşağı indim. Kütüphanenin kapısını açtım ve gördüğüm...”

Sustu ve oturduğu yerde yalpalamaya başladı. Bay Satterthwaite öne doğru uzanarak elini tuttu ve hafifçe okşayarak genç kadına cesaret vermeye çalıştı.

“Evet,” dedi. “Evet... ne gördünüz?”

“Kocam yazı masasının üzerine yığılıp kalmıştı. Başı... kan... ah evet... kan... içindeydi.”

Elleriyle yüzünü kapadı. Polis şefi öne doğru eğildi.

“Bağışlayın, Lady Dwighton. O anda Bay Delangua’nın onu vurmuş olduğunu düşündünüz, değil mi?”

Genç kadın başıyla onayladı. Sonra genç adama dönerek, “Bağışla beni Paul,” dedi. “Ama sen hep... hep...”

Delangua hüzünlü bir ifadeyle “Onu köpek gibi vurup leşini yere sereceğimi söylemiştim, evet,” dedi. “Bunu anımsıyorum. Sana kötü davrandığınızı, seni hırpaladığınızı öğrendiğim gün söylemiştim bunu.”

Polis şefi ciddi bir ifadeyle araya girerek esas konuya dönmelelerini sağladı.

“Bu durumda, anladığım kadarıyla hemen geri dönüp merdivenlerden yukarı çıktınız ve kimseye bir şey söylemediniz, öyle değil mi Lady Dwyghton? Bunun nedenlerine girmemize şu an için hiç gerek yok. Cesede dokunmadınız ya da yazı masasına yaklaşmadınız değil mi?”

Lady ürperdi. “Hayır. Hayır. Hemen odadan dışarı koştum.”

“Anlıyorum. O sırada tam olarak saat kaçtı? Biliyor musunuz?”

“Odama döndüğümde tam altı buçuktu.”

“Bu durumda saat altı yirmi beşte Sir James’in ölmüş olduğunu söyleyebiliriz.” Polis şefi odadaki diğer kişilere baktı. “Bu saat özellikle ayarlanmış, öyle değil mi? Bundan en başından beri kuşkulamıştık. Akreple yelkovanı elle istediğiniz yere getirmekten kolay bir şey olamaz ama katil saati yana yatırarak yanlış yaptı. Bu durumda olası cinayet zanlıları olarak geriye uşak ve vale kalıyor. Ama bunu yapanın uşak olduğunu sanmıyorum. Lady Dwyghton söyler misiniz, Jennings denilen bu genç adam kocanıza bir nedenle kin besliyor olabilir mi?”

Laura ellerini yüzünden çekti.

“Tam olarak kin diyemeyiz... neyse, James bana bu sabah onu kovduğunu söylemişti. Onu hırsızlık yaparken yakalamış.”

“Ah, işte bu! Jennings küçük düşürülerek, referanssız işten kovulmuştu. Bu onun açısından çok ciddi bir durum.”

Lady Dwighton “Bu arada saatle ilgili bir şey söylemiştiniz,” dedi. “Bu konuda bir şansınız daha var, cinayet zamanından emin olmak istiyorsanız, James’in küçük golf saatinin üzerinde olduğundan eminim. Olması gerekirdi. Eğer varsa, öne doğru düşerken onun da kırılmış olması gerekmez mi?”

Albay ağır ağır, “Bu da bir fikir,” dedi. “Ama korkarım... Curtis!”

Müfettiş hemen anladığını belirterek odadan çıktı. Bir dakika sonra geri döndü. Avucunda golf topuna benzeyen gümüş bir saat vardı. Bu saatleri golfçülere toparla birlikte ceplerinde rahatça taşıyabilmeleri için satıyorlardı.

“İşte burada efendim. Ama işe yarar mı hiç bilemiyorum. Bu saatleri çok sağlam yapıyorlar.”

Albay saati alarak kulağına götürdü. “Her neyse, bir şekilde durmuş işte,” dedi.

Başparmaklarıyla saatin kapağına bastırınca hemen açıldı. İçteki saat camı boydan boya kırılmıştı.

Albay sevinçle, “Ah işte!” diye haykırdı.

Saatin kolları tam altıyı çeyrek geçeyi gösteriyordu.

II

Bay Quin, “Bu çok iyi bir Porto şarabı, Albay Melrose,” dedi.

Saat dokuz buçuktu ve üç adam henüz Albay Melrose’un evindeki akşam yemeğinden kalkmışlardı. Bay Satterthwaite sevinçten kabına sığamıyordu.

“Kesinlikle haklıydım,” dedi kıkırdayarak. “Sakın inkâr etmeyin Bay Quin. Bu akşam kesinlikle darağacına gitmeyi göze almış iki genç insanı bundan kurtardınız.”

“Öyle mi?” dedi Bay Quin şaşkınlıkla. “Aslına bakarsanız ben hiçbir şey yapmadım.”

“Gerek olmadı da ondan,” dedi Bay Satterthwaite. “Ama olabildi de. Son dakikada kılıpayı kurtulmak diye buna denir. Lady Dwyghton’un ‘Onu ben öldürdüm,’ dediği anı asla unutmayacağım. Şimdiye dek hiçbir tiyatro oyununda bunun yarısı kadar dramatik bir sahne görmedim.”

Bay Quin, “Bu konuda size hak veriyorum,” dedi.

“Böyle bir şeyin sadece romanlarda olacağını düşünürdüm,” dedi Albay Melrose araya girerek. Aynı şeyi o akşam belki de yirminci kez söylüyordu.

Bay Quin, “Gerçekten oldu mu?” diye sordu.

Albay gözlerini ona dikti. “Kahretsin, bu gece oldu ya.”

“Öyle mi dersiniz?” diyen Bay Satterthwaite koltuğunda iyice arkaya yaslanarak şarabını yudumlarken ekledi. “Lady Dwyghton muhteşemdi, kesinlikle olağanüstüydü ama bir hata yaptı. Kocasının vurulduğu sonucuna varmayacaktı. Aynı şekilde Delangua da mektup açacağının önümüzdeki masanın üzerinde durduğunu görünce Sir James’in bıçaklanarak öldürüldüğü sonucuna vardı. Lady Dwyghton’un onu kitapla beraber aşağı getirmiş olması kesinlikle rastlantıydı.”

Bay Quin, “Öyle miydi?” diye sordu.

“Peki ya her ikisi de yalnızca Sir James’i öldürdüklerini söylese-lerdi ve ayrıntılara girmeselerdi...” diye ekledi Bay Satterthwaite. “O zaman sonuç ne olacaktı?”

Bay Quin sinsi bir gülümsemeyle, “İnanılır olurlardı,” dedi.

Albay, “Olanlar gerçekten de tam romanlık,” diye yineledi.

Bay Quin, “Korkarım bu fikri de zaten bir romandan almışlardır,” dedi.

Bay Satterthwaite, “Olabilir,” diyerek dostuna hak verdi. ”İnsanların okudukları şeyler bazen en saçma şekillerde akıllarına gelebiliyor.” Bay Quin’e baktı. “Tabii ki saat en başından beri kuşku uyandırıyordu. İnsan saatin kollarının kolayca ileri ya da geri ayarlanabileceğini asla unutmamalı.”

Bay Quin başıyla onaylayarak aynı sözcükleri yineledi.

“İleri,” dedi sustu ve sonra ekledi. “Geri.”

Sesinde yüreklendirici bir tını vardı. Parlak, koyu renk gözlerini Bay Satterthwaite’e dikmişti.

“Saatin akrep ve yelkovanı ileri alınmıştı,” dedi Bay Satterthwaite. “Bunu biliyoruz.”

Bay Quin, “Acaba?” dedi.

Bay Satterthwaite onu dikkatle süzdü ve ağır ağır sordu.

“Demek istediğin saatin geri alınmış olabileceği mi? Ama bunun anlamı yok ki. Bu olanaksız.”

Bay Quin, “Olanaksız değil,” diye mırıldandı.

“Tamam, saçma. Bu ne avantaj sağlardı ki?”

“Yalnızca o saati kanıt olarak kullanacak olan birine avantaj sağlardı.”

Melrose, “Tanrım!” diye haykırdı. “Bu Delangue’nin korucusuyla konuştuğu saat.”

Bay Satterthwaite, “Zaten bize bunu özellikle anlatması da bunun içindi.”

Birbirlerine baktılar. Yer ayaklarının altından kayıyormuş gibi tuhaf bir hisse kapılmışlardı. Gerçekler adeta kendi etraflarında dönüyor, yeni, beklenmedik, farklı bir yüze dönüşüyorlardı. Tabii ki bu kaleydoskopun ortasında da Bay Quin’in esmer güleç yüzü vardı.

“Ama bu durumda...” dedi Melrose. “Bu durumda...”

Leb demeden leblebiyi anlayan Bay Satterthwaite büyük bir hırçınlıkla arkadaşının cümlesini tamamladı. “Bu durumda her şey tersine dönüyor. Oyun aynı ama vale aleyhine bir oyun. Ama bu olamaz. Olanaksız. Neden her ikisi de cinayeti kendilerinin işlediğini söylesinler ki?”

Bay Quin, “Evet,” dedi. “O ana kadar onlardan kuşkulanyordunuz, değil mi?” Bay Quin’in durumu açıklayan sesi sakın ve hülyalıydı. “Albay, siz aynen bir kitaptan alınmış gibi demiştiniz. Gerçekten de fikri bir kitaptan almışlar. Masum kadın ve erkek kahraman, aslında ister istemez onların masum olduğunu düşündünüz, arkalarında geleneklerin gücü vardı. Bay Satterthwaite ise bütün akşam boyunca olayın tiyatro sahnesine benzediğini söyledi durdu. İkiniz de haklıydınız. Gerçek değildi. Bütün akşam ne söylediğinizi bilmeden aynı şeyi söyleyip durdunuz. Eğer kendilerine inanmamızı isteselerdi bundan çok daha iyi bir öykü anlatabilirlerdi.”

İki adam çaresizlik içinde birbirlerine baktılar.

Bay Satterthwaite ağır ağır, “Bu çok daha akıllıca olurdu,” dedi. “Şeytanca bir zekânın ürünü olurdu. Benim aklıma başka bir şey geldi. Uşak saat yedide pencereleri kapamak için kütüphaneye gittiğini söyledi, demek ki onların açık olduğunu biliyordu.”

Bay Quin, “Delangue içeri pencereden girdi,” dedi. “Sonra da o ve kadın birlikte yapmaları gerekeni yaptılar...”

Umutla sahneyi yeniden kurgulaması için Bay Satterthwaite’e baktı. Duraksayarak da olsa Bay Satterthwaite kendisinden bekleneni yaptı.

“Masanın üzerindekipleri devirdiler. Saati kırarak masanın üzerine yan yatırdılar. Evet, saati değiştirdiler ve kırdılar. Sonra Delangue pencereden çıktı ve kadın arkasından pencereyi kapattı. Ancak yine de anlayamadığım bir şey var? Neden masa saati için bu kadar zahmete girdiler ki? Yalnızca kollarını ayarlamaları yetmez miydi?”

Bay Quin, "Masa saati hep apaçık, göz önündeydi."

"Ama herkes bu kadar açıkta olan bir şeyle yapılmak isteneni hemen görebilirdi."

"Hiç kuşkusuz cep saati çok daha uzak bir olasılıktı. Aslında bizim saat konusunun üzerine gitmemiz de tamamen şanstı."

Bay Quin, "Aslında," dedi. "Unutmayın, bize bunu anımsatan lady oldu."

Bay Satterthwaite ona hayranlıkla baktı.

"Ve şimdi, biliyorsunuz ki," diye ekledi Bay Quin dalgın dalgın. "Yeryüzünde cep saatini gözden kaçırmayacak bir kişi varsa o da valeydi. Valeler efendilerinin ceplerinde neler olduğunu herkesten iyi bilirler. Eğer masa saatini değiştirecek olsa hiç kuşkusuz cep saatini de değiştirirdi. Bu ikisi insanları hiç tanımıyorlar. Bay Satterthwaite gibi değiller."

Bay Satterthwaite başını salladı.

"En başından beri yanıldım," dedi alçakgönüllülükle. "Onları kurtarmak için geldiğinizi düşündüm."

Bay Quin, "Öyleydi de," dedi. "Ah, hayır. O ikisini değil, diğerlerini. Hanımefendinin oda hizmetçisine dikkat etmemiş olabilirsiniz. Mavi brokar giymemişti ve rol yapmıyordu. Ama gerçekten çok samimi ve şirin bir kızdı ve Jennings denilen adamı gerçekten çok seviyordu. Siz ikinizin adamı asılmaktan kurtarmakta zorlanmayacağıınızı düşünüyorum."

Albay Melrose ağır ağır, "Ne yazık ki elimizde kanıt yok," dedi.

Bay Quin gülümsedi. "Bay Satterthwaite'in elinde var."

"Benim mi?" Bay Satterthwaite şaşırmişti.

Bay Quin ekledi. "Sizin elinizde o cep saatinin Sir James'in cebinde kırılmadığını gösteren kanıt var. Bir saati kapağını açmadan o şekilde kırmanız olanaksız. Deneyin ve görün. Biri saati Sir

James'in cebinden çıkardı ve açtı, kollarını ayarladı, camı kırdı ve yeniden kapatarak cepteki yerine yerleştirdi. Bu arada da bir cam parçasının kaybolduğunu fark etmedi."

Bay Satterthwaite, "Ah!" diye haykırdı. Eli ister istemez ceke-
tinin iç cebine gitti. Şömineden aldığı eğimli cam parçasını çıkardı.

Bu büyük bir andı.

"Bununla," dedi Bay Satterthwaite özgüvenle. "Bir adamı ölü-
den kurtaracağım."

KÖPEĞİN ARDINDAN

I

İş bulma bürosundaki masanın arkasında oturan hanımefendi görünümlü kadın boğazını temizledikten sonra karşısındaki kıza baktı.

“Demek bu işi kabul etmiyorsunuz? Daha bu sabah geldi, çok yeni bir iş. İtalya’nın çok güzel bir yöresinde, üç yaşında küçük oğlu için bakıcı arayan ve yaşlı bir kadınla birlikte yaşayan dul bir adam. Kadın annesi ya da teyzesi olabilir.”

Joyce Lambert başını salladı.

“İngiltere’nin dışına çıkamam,” dedi yorgun, bezgin bir sesle. “Bunun için nedenlerim var. Bana günlük bir iş bulamaz mısınız?”

Sesi titriyordu, kontrol etmeye çalışsa da titremesini ancak bu kadar engelleyebilmişti. Koyu mavi gözleriyle karşısındaki kadına adeta yalvararak bakıyordu.

“Bu çok zor, Bayan Lambert. Günlük mürebbiye isteklerinde genellikle tam vasıflı mürebbiye isteniyor, sizinse hiçbir referansınız yok. Doğrusunu söylemek gerekirse kayıtlarımda bu iş için aranan yüzlerce vasıf var, yani lafın gelişi yüzlerce tabii.” Kadın bir an sustuktan sonra ekledi. “Evde bırakamayacağınız biri mi var?”

Joyce başıyla onayladı.

“Çocuk mu?”

“Hayır, çocuk değil.” Yüzünde hafif bir gülümseme belirdi.

“O zaman maalesef. Tabii elimden geleni yapacağım ama...”

Konuşma böylece sonuçlanmıştı. Joyce ayağa kalktı. Soğuk İş Bulma Kurumu'ndan sokağa çıkarken gözlerinden yaşlar boşalması için dudaklarını ısıırıyordu.

Bir yandan da ciddi bir biçimde, “Böyle yapmamalısın,” diye azarlayıp duruyordu kendini. “Küçük bir aptal gibi hemen ağlayıp sızlıyorsun. Paniğe kapılıyorsun, evet yaptığın bu, paniğe kapılıyorsun. Paniğe kapıldığını belli etmen hiç doğru değil. Daha gün yeni başladı ve gün içinde daha birçok şey olabilir. Mary teyzede daha on beş gün idare edebilirsin. Haydi, kızım, yürü ve tuzu kuru akrabalarını daha fazla bekletme.”

Edgware Caddesi'ndeki parktan geçti, Victoria İstasyonu'na indi, doğruca ordu kıyafetlerinin satıldığı mağazaya girdi. Bekleme salonuna gidip orada oturdu. Sürekli saatine bakıyordu. Saat bir buçuktu. Elleri kolları paketlerle dolu bir kadın yanına oturduğunda ancak beş dakika geçmişti.

“Ah, demek buradasın Joyce. Korkarım birkaç dakika geç kaldım. Yemek salonundaki servis pek iyi değil. Öğlen yemeğini yedin, değil mi?”

Joyce kısa bir tereddüdün ardından, yavaşça “Evet, teşekkür ederim,” dedi.

“Ben yemeğimi daima on iki buçukta yerim,” dedi Mary teyze paketleriyle birlikte rahat edecek şekilde yerleşmeye çalışırken. “Daha sakın, daha az koşuşturma ve daha temiz bir atmosfer. Buranın körili yumurtası da enfes.”

Joyce dalgın dalgın, “Ah, öyle mi?” diye sordu. Körili yumurtadan bahsedilmesine katlanamadığını düşünüyordu. Yumurtalardan

yükselen sıcak buhar ve o baştan çıkarıcı koku! Kendini bunları düşünmemeye zorladı.

“Çok sıksa görüyorsun, yavrum,” diyen Mary teyzenin kendisi bir hayli toplu bir tipti. “Sakın şu modern et yememe akımına kapılma. Hepsi boş bunların. Güzel bir dilim antrikotun asla kimseye bir zararı olmaz.”

Joyce, şu anda olsa bana da hiçbir zararı olmazdı, dememek için kendini zor tuttu. Mary teyze artık yemekten bahsetmekten vazgeçseydi ya. Bir buçukta buluşmayı önererek umut vermek ve sonra körili yumurtadan ve kızarmış etten bahsetmek. Ah, zulüm... zulümdü bu!

Mary teyze, “Evet tatlım,” dedi. “Mektubunu aldım, sözüme güvenmiş olman gerçekten çok hoş. Seni görmekten her zaman mutluluk duyacağımı söylemiştim ve gerçekten öyle de ancak işe bak ki evimi kiralamam için düşünemeyeceğim kadar iyi bir teklif aldım, kaçırılmayacak kadar iyi hem de. Kendi tabak çanaklarını ve çarşafalarını da getiriyorlar. Beş ay. Perşembe günü geliyorlar ve ben de Harrogate’e gidiyorum. Romatizmalarım beni son günlerde bayağı rahatsız ediyor.”

“Anlıyorum,” dedi Joyce. “Üzgünüm.”

“Başka sefer birlikte oluruz tatlım. Seni görmekten her zaman mutluluk duyduğumu bilmelisin.”

“Teşekkürler Mary teyze.”

Mary teyze onu dikkatle tepeden tırnağa süzdükten sonra, “Biliyor musun çok soluk görünüyorsun,” dedi. “Çok da zayıfsın. Kemiklerinin üzerinde et yok gibi. O güzel ten rengine ne oldu? Her zaman çok sağlıklı bir ten rengin vardı. Çok fazla egzersiz yapıyor olmalısın.”

Joyce sıkıntıyla, “Bugün de yapacak çok egzersizim var,” dedi ve ayağa kalktı. “Neyse Mary teyze, artık gitmeliyim.”

Yeniden geriye dönüp bu kez St. James Parkı'ndan geçti, sonra Berkeley Meydanı ve Oxford Caddesi, Praed Sokağı ve Edgware Sokağı'nın başladığı nokta. Ardından köhne ve pis bir eve ulaşana dek bir dizi dar ve pis sokakta yürüdü.

Joyce kapıyı anahtarıyla açtı ve küf kokan bir antreye girdi. En üst merdiven sahanlığına ulaşana dek merdivenleri adeta koşarcasına çıktı. Karşısına çıkan kapının ardından gelen hırıltılı soluma sesleri bir an sonra keyifli mırıldanmalara ve sevinç havlamalarına dönüştü.

“Evet, Terry sevgilim, sahibin eve döndü.”

Kapının açılmasıyla birlikte beyaz bir yaratık genç kızın üzerine atladı. Kıvrıkcık, uzun tüylü, yaşlı, tüyleri taranmamaktan kabarmış, sulu, çapaklı gözlü bir terrier köpeğiydi bu. Joyce onu kollarının arasına alarak yere oturdu.

“Terry sevgilim. Bir tanem, tatlı Terry! Sahibini sev, sahibini çok sev Terry!”

Terry söz dinledi, uzun dili büyük bir şevkle çalıştı, genç kızın yüzünü, kulaklarını, boynunu yaladı. Bütün bu süre boyunca küçük kuyruğunu da büyük bir hızla sallıyordu.

“Terry, tatlım, şimdi ne yapacağız? Ne olacağız? Ah Terry, tatlım, çok yorgunum.”

Tam o sırada arkasında sert bir kadın sesi duydu.

“Eğer köpeğinle ilgilenmeye son verirsen sana getirdiğim bir fincan sıcak çayı içebilirsin.”

“Ah! Bayan Barnes, çok iyisiniz.”

Joyce ayağa kalktı. Bayan Barnes iriyarı, korkutucu görünümü olan bir kadındı. Ne var ki ejderhayı andıran bu görünümünün ardında sımsıcak bir yürek gizliydi.

Bayan Barnes, “Bir fincan sıcak çayın hiç kimseye zararı olmaz,” dedi elindeki içecek hakkındaki evrensel kanıyı seslendirerek.

Joyce minnettarlıkla çaydan bir yudum aldı. Ev sahibi gizlice onu izliyordu.

“Nasıl, iyi gitti mi madam?”

Joyce başını salladı, yüz ifadesi karardı.

“Ah!” Bayan Barnes iç çekti. “Desenize sizin deyiminizle şanslı gününüzde değildiniz?”

Joyce onu sert bakışlarla süzdü.

“Ah, Bayan Barnes... kastettiğiniz...”

Bayan Barnes hüznle başını salladı.

“Evet, öyle Barnes. Yine işsizim. Ne yapacağımızı ben de bilemiyorum. Ah, Bayan Barnes, şey... sanırım siz de...”

“Bunun için bu kadar endişelenip kendini yemene hiç gerek yok yavrum. Evet, iş bulsaydın çok sevinirdim, bunu inkâr edecek değilim ama bulamadıysan bulamadın. Çayın bitti mi? Sana bir fincan daha getireyim.”

“Tam değil.”

“Aha!” dedi Bayan Barnes muzip bir gülümsemeyle. “Kalanı bu lanet köpeğe vereceksin. Seni tanıyorum.”

“Ah, lütfen Bayan Barnes. Yalnızca bir yudum. Sizin için sakıncası yok, değil mi?”

“Olsa ne fark eder ki? Bu huysuz pire torbası için deli olduğunu bilmiyor muyum? Vahşi şey, bu sabah beni neredeyse ısıırıyordu.”

“Ah, hayır, Bayan Barnes. Terry asla öyle bir şey yapmaz.”

“Bana hırladı, diş gösterdi. Tek yapmaya çalıştığım ayakkabıların için yapılacak bir şey olup olmadığını anlamaya çalışmaktı.”

“Birinin benim eşyalarım dokunmasından hiç hoşlanmıyor. Kendini onları gözetmekten, korumaktan sorumlu hissediyor.”

“Başka ne olabilir ki? Köpeğin görevi de o değil mi zaten. Asıl yerinde olsa, yani hırsızları uzak tutmak için avluya bağlansa, çok

daha iyi olabilirdi. Bu kucaklaşmalar filan... Bakın ben yine söylüyorum Bayan Joyce, onun buradan götürülmesi gerek.”

“Hayır. Hayır. Hayır. Asla. Asla.”

“Lütfen sakın olun,” diyen Bayan Barnes masadaki fincanı ve yerden köpeğin kendi payına düşen çayı içtiği kabını aldıktan sonra odadan çıktı.

“Terry,” dedi Joyce. “Buraya gel ve benimle konuş. Biz ne yapacağız, tatlım?”

Eski berjer koltuğa oturdu ve Terry’yi de dizlerinin üstüne aldı. Şapkasını çıkardı, arkasına yaslandı. Terry’nin patilerini boynunun iki yanına koydu ve onu sevgiyle burnundan ve gözlerinin arasından öpmeye başladı. Bir yandan hafifçe kulaklarını okşarken bir yandan da kısık bir sesle onunla konuşuyordu.

“Bayan Barnes’ı ne yapacağız, Terry? Ona tam dört haftalık kira borcum var, gerçi o bir kuzu. Tam bir kuzu! Bizi asla sokağa atmaz. Ama onun kuzu gibi saf ve zayıf bir insan olmasını kullanamayız. Bunu yapmamalıyız. Bay Barnes neden çalışmıyor ki? Bütün gün sarhoş bir halde dolaşıyor. Sarhoş sarhoş çalışamaz tabii. Ben asla içmiyorum ama yine de işsizim, Terry.”

“Senden ayrılamam, sevgilim. Seni asla terk edemem. Zaten seni bırakabileceğim biri de yok, sana iyi davranacağına inandığım, güvendiğim biri yok. İhtiyarlıyorsun Terry, on iki yaşındasın ve hiç kimse ihtiyar bir köpek istemiyor, özellikle de biraz kör, biraz sağır ve biraz, evet yalnızca biraz huysuz bir köpeği. Bana karşı çok tatlısın ama herkese karşı tatlı değilsin, öyle değil mi sevgilim? Hırslıyorsun. Biliyorum bunun nedeni dünyanın aleyhine döndüğünü hissetmen. Biz birbirimizi anlıyoruz, öyle değil mi tatlım?”

Terry mutlulukla yanağını yaladı.

“Benimle konuş, sevgilim.”

Terry uzun, nerdeyse hiç bitmeyecek iç çekmeyi andıran bir ses çıkardı ve burnunu koklarcasına Joyce'un kulağının arkasına sürmeye başladı.

“Meleğim benim, bana güveniyorsun, değil mi? Seni asla terk etmeyeceğimi biliyorsun. İyi de ne yapacağız? Tam da bunu konuşuyorduk, Terry.”

Joyce gözleri yarı kapalı, koltuğunda biraz daha geriye yaslandı.

“Ne kadar güzel günlerimiz oldu, anımsıyorsun değil mi Terry? Sen, ben, Michael ve babam. Ah, Michael... Michael! Bu onun ilk yanımızdan ayrılışıydı ve Fransa'ya dönmeden önce bana bir armağan vermek istiyordu. Ona abartmamasını söyledim. Sonra bir gün taşraya, kırlara çıktık ve her şey tam bir sürpriz oldu. Bana pencereden dışarı bakmamı söyledi. Sen oradaydın, uzun bir tasmanın ucunda dans ediyordun. Seni getiren o komik adam, hani şu köpek kokan. Onun nasıl konuştuğunu anımsıyorsun, değil mi? ‘Tanrı’nın lütfu! Bu gerçekten öyle. Şu güzelliğe bakın madam, tablo gibi değil mi? Kendi kendime saygıdeğer bay ve bayan bunu görür görmez, ‘Bu Tanrının lütfu!’ diyecekler dedim.”

“Bunu söyleyip durdu, belki de bu yüzden biz de sana uzunca bir süre ‘Tanrı’nın Lütfu’ dedik. Ah, Terry, yana eğdiğin başınla sürekli salladığın o minik, tuhaf kuyruğunla o kadar şirin bir yavru köpektin ki! Sonra Michael Fransa'ya gitti ve sen... dünyanın en tatlı yarattığı benimle kaldın. Benimle birlikte Michael’in mektuplarını okuyordun, değil mi? Onları kokluyordun, ben de ‘Sahipten’ diyordum ve sen anlıyordun. Mutluyduk, hem de çok. Sen, Michael ve ben. Ama şimdi... Michael öldü, sen yaşlandın ve ben... ben cesur olmaktan, kadere göğüs germekten çok yorulдум.”

Terry onu yaladı.

“O telgraf geldiğinde sen yanımdaydın. Eğer sen olmasaydın Terry, eğer bana dayanma gücü veren sen olmasaydın...”

Birkaç dakika sustu, anılara daldı.

“O günden beri hep birlikteyiz, tüm iyi ve kötü zamanları, yaşamdaki iniş ve çıkışları birlikte göğüsledik. Geriye dönüp bakarsak çok büyük inişlerimiz, kötü günlerimiz oldu, değil mi? Şimdi ise tam tükenme noktasındayız. Tek yakınımız Michael’in teyzeleri ve onlar da benim refah içinde olduğumu düşünüyorlar. Onun tüm parasını kumarda kaybettiğini bilmiyorlar. Asla hiç kimseye bundan bahsetmemeliyiz. Benim için önemli değil, başkaları için neden olsun ki? Herkesin bir hatası vardır. O ikimizi de seviyordu, Terry ve önemli olan yalnızca bu. Kendi akrabaları her zaman onu kötülemek eğilimindeler ve çok kötü şeyler söyleyebiliyorlar. Onlara bu şansı vermemeliyiz. Keşke benim de akrabalarım olsaydı. İnsanın hiç akrabası olmaması çok kötü bir şey.

“Çok yorulduğum Terry ve de inanılmayacak kadar açım. Yalnızca yirmi dokuz yaşında olduğumu düşünemiyorum bile. Kendimi altmış dokuz yaşında gibi hissediyorum. Aslına bakarsan cesur filan değilim, yalnızca öyle görünmeye çalışıyorum. Giderek daha çirkin düşüncelere kapılıyorum. Daha dün kuzin Charlotte Green’le görüşmek için Ealing’e kadar yürüdüm. Eğer oraya on iki otuzda varırsam beni alıkoyacağından ve bana yemek ısmarlayacağından emindim. Ama sonra evine vardığımda bunun dilenmekten farksız olduğu hissine kapıldım. Yapamadım. Aynı yolu yeniden yürüyüp geri döndüm. Bu çok aptalcaydı. Ya kararlı bir otlakçı olacaksın ya da bunu düşünmeyeceksin bile. Ben güçlü bir karakterim olduğuna inanmıyorum.”

Terry yeniden homurdandı ve kara burnunu Joyce’un yanağına yaklaştırdı.

“Hâlâ burnun çok güzel Terry, aynen dondurma gibi soğuk. Ah, seni o kadar çok seviyorum ki! Senden asla ayrılamam. Seni götüremezler, ‘ayırıamazlar’ benden, yapamam... yapamam... yapamam...”

Köpek sımsıcak diliyle coşkuyla yanağını yaladı.

“Beni anlıyorsun, değil mi tatlım? Sahibine yardımcı olmak için her şeyi yaparsın, öyle değil mi sevgilim?”

Terry kızın kucağından inerek sarsak bir şekilde köşeye gitti. Döndüğünde dişlerinin arasında yıpranmış bir mama kâsesi vardı.

Joyce ağlamakla gülmek arasında gidip geliyordu.

Elinden gelen tek numarayı yapmak peşinde miydi zavallı köpek? Sahibine yardımcı olacağını düşündüğü tek numarayı?

“Ah, Terry... Terry... hiç kimse bizi ayıramaz. Ne olursa olsun bir şey yapmalıyım. Acaba? İnsan böyle söylüyor da sonra sana iş gösterdiklerinde ‘Ben böyle bir şey düşünmemiştim,’ diyorsun. Bir şeyler yapabilir miyim acaba?”

Yere köpeğin yanına oturdu.

“Bak Terry, demek istediğim şu. Çocuk bakıcılarının köpekleri olamaz, yaşlı kadınlara eşlik edenlerin de öyle. Yalnızca evli kadınların köpekleri olabilir, Terry. Onlara alışverişte eşlik eden, küçük şirin pahalı köpekleri. Eğer biri yaşlı, kör bir terrier tercih ediyorsa... evet, neden olmasın?”

Düşünmeye bir an için ara verdi ve tam da o anda kapısı iki kez tıkladıldı.

“Posta. Acaba?”

Aşağı koştu. Döndüğünde elinde bir mektup vardı.

“Ne ki acaba? Ah, keşke...”

Zarfı telaşla yırtarak açtı.

Agatha Christie

Saygıdeğer madam,

Resmi inceledik. Kanımızca bu orijinal bir Cuyp değil ve değeri de dolayısıyla yaklaşık sıfır."

Saygılarımızla

Sloane&Ryder

Joyce mektup elinde kalakaldı. Konuştuğunda sesi değişmişti.

"İşte bu," dedi. "Son umudumuz da gitti. Ama asla ayrılmaya-
cağız. Bir yolu olmalı ve bu yol dilenmek değil. Terry, tatlım, ben
dışarı çıkıyorum. Hemen dönerim."

Joyce koşarak merdivenlerden indi ve doğruca telefon ahizesi-
nin durduğu karanlık köşeye gitti. Orada belirli bir numarayı çevirdi.
Ona bir erkek sesi karşılık verdi. Joyce'un kim olduğunu anlayan
adamın ses tonu değişti.

"Joyce, tatlı kız. Haydi, bugün dışarı çık, birlikte yemeğe ve
dansa gidelim."

Joyce kayıtsızca, "Yapamam," dedi. "Giyecek uygun kıyafetim
yok."

Derme çatma gardıroptaki boş askıları gözünde canlandıran
Joyce ister istemez gülümsedi.

"Şimdi gelip seni görsem nasıl olur? Adresin nasıl? Tanrım, ora-
sı da neresi? Anladığım kadarıyla attan inip eşeğe binmişsin, doğru
mu?"

"Kesinlikle."

"Neyse, en azından bu konuda dürüstsün. Görüşürüz."

Yaklaşık üç çeyrek saat sonra Arthur Halliday'in arabası
Joyce'un köhne evinin kapısında durdu. Dehşete kapılan Bayan Bar-
nes ona yukarı kadar eşlik etti.

"Sevgili yavrum, bu ne korkunç bir yer? Tanrı aşkına bu berbat
duruma düşmenin nedeni ne?"

“Gurur ve diğ er bazı gereksiz duygular.”

Joyce rahat umursamaz bir havada konuşuyor, alaycı muzip gözlerle karşısındaki adama bakıyordu.

Birçokları Halliday’yi yakışıklı buluyordu. İriyarı, geniş omuzlu, sarışın, küçük açık mavi gözlü ve geniş alınlı bir adamdı.

Genç adam kendisine gösterilen ha kırıldı ha kırılacak koltuğa oturdu.

“Neyse,” dedi düşünceli düşünceli. “Dersini almışsın. Bu arada, bu yaratık ısıtır mı?”

“Hayır, hayır, terbiyelidir. Onu şey, bekçi köpeğı olarak eğittim.”

Halliday genç kadını tepeden tırnağı süzüyordu.

Yumuşak bir sesle, “İnadından vazgeçip yelkenleri suya indirsin, öyle mi?” dedi. “Haklıyım, değil mi?”

Joyce başıyla onayladı.

“Sana bunu daha önce de söylemiştim, tatlım. Ben eninde sonunda daima istediğimi elde ederim. Kimin ekmeğıne yağ süreceğini sonunda anlayacağını biliyordum.”

Joyce gülümseyerek mırıldandı.

“Fikrini değıştirmemiş olman benim açımdan büyük şans.”

Halliday onu şüphyle süzdü. Joyce’un neyin peşinde olduğı konusunda hiçbir zaman emin olunamazdı.

“Benimle evlenecek misin?”

Joyce başını salladı. “Mümkünse hemen, en kısa zamanda.”

“Bana sorarsan da, ne kadar çabuk o kadar iyi.” Halliday gülerrek odaya bakındı.

Joyce kızardı. “Ancak bir şartım var.”

“Şart mı?” Halliday yeniden kuşkuyla baktı.

“Köpeğim. O da benimle gelecek.”

“Bu ihtiyar pire torbası mı? Köpek istiyorsan eğer istediğin ve de seçeceğin her köpeğe sahip olabilirsin. Maliyeti de düşünmene gerek yok.”

“Ben Terry’yi istiyorum.”

“Ah! Peki öyleyse, nasıl istersen.”

Joyce gözlerini Halliday’ye dikmişti.

“Seni sevmediğimi biliyorsun, değil mi? Birazcık bile...”

“Benim için sorun değil. Ben duygusal, hanım evladı bir tip değilim. Ama kaçamağa göz yummam, tatlım, buna gelemem. Benimle evleneceksen dürüst olacak, oyunu kuralına göre oynayacaksın.”

Joyce’un yanakları kızardı. “Paranın karşılığını alacaksın,” diye mırıldandı.

“Evet, şimdi bir öpücüğe ne dersin?”

Halliday genç kadına yaklaştı. Joyce olduğu yerde kıpırdamadan, gülümseyerek bekliyordu. Halliday onu kollarının arasına aldı, sımsıkı sarıldı, yüzünü, dudaklarını, boynunu öptü. Joyce ne geri çekildi, ne kaskatı kesildi, sadece kendini bıraktı. Halliday sonunda onu bıraktı.

“Senin için hemen bir yüzük alacağım. Nasıl bir yüzük istersin, elmas mı inci mi?”

Joyce, “Yakut,” dedi. “Mümkün olan en büyük yakutu, kan rengi.”

“Bu çok tuhaf bir fikir.”

“Michael’ın bana almayı başarabildiği o küçük incilerden oluşan yüzüğe tezat olmasını istiyorum, hepsi bu.”

“Bu kez daha şanslısın, değil mi?”

“Sözü uzatmadan durumu özetlemekte harikasın, Arthur.”

Halliday kıkırdayarak odadan çıktı.

“Terry,” dedi Joyce. “Yala beni, olabildiğince yala. Yüzümü, boynumu ve özellikle de boynumu.”

Terry söyleneni yaparken, dalgın dalgın mırıldandı.

“Tamamen başka bir şey düşünmek... bunun tek yolu bu. O anda ne düşündüğümü asla tahmin bile edemezsin. Marmelat... bakkalda ki marmelatları düşündüm. Kendi kendime saydım. Çilek, böğürtlen, ahududu, mürdüm eriği. Hem Terry, bilinmez ki belki de benden kısa sürede bıkır. Umarım öyle de olur. Evlenen erkeklerin heveslerini alınca kanıksayıp usandıklarını söylüyorlar. Ama Michael benden asla bıkmazdı. Asla... asla... asla... Ah, Michael...”

II

Joyce ertesi sabah uyandığında yüreğine kurşun oturmuş gibi hissediyordu kendini. Derin bir soluk aldı. Aynı yatakta yatan Terry de o anda uyanarak onu delicesine öpmeye, yalamaya başladı.

“Ah tatlım, tatlı şey! Bir şekilde buna katlanmalıyız. Ah, bir şey olsa! Terry, sevgilim, sahibine bir şekilde yardım edemez misin? Biliyorum, biliyorum, elinden gelseydi ederdin.”

Bayan Barnes Joyce’un odasına çay, ekmek, tereyağı getirdi ve onu içtenlikle kutladı.

“İşe bakın madam, sanırım bu beyefendiyle evleniyorsunuz. Bura Royce Rolls ile geldi. Gerçekten. Kapının önünde bir Rolls’un durduğu düşüncesi Barnes’in bile aklını başına getirdi. Bu arada bu köpek niçin pencerenin dışındaki pervazda oturuyor.”

Joyce, “Güneşten hoşlanıyor,” dedi. “Ama bu çok tehlikeli. Terry içeri gir.”

Bayan Barnes, “Eğer sizin yerinizde olsaydım, bu zavallıyı sefil yaşamından kurtarır, o beyden kadınların manşonlarında taşıdıkları o küçük, şirin köpeklerden bir tane almasını isterdim,” dedi.

Joyce gülümsedi ve yeniden Terry'ye seslendi. Hayvan sakar bir biçimde ayağa kalktı ve aynı anda sokaktan köpeklerin kavgası sesleri duyuldu. Terry de başını ileri uzatarak, birkaç kez canlı bir biçimde havladı. Pencerenin pervazı eski ve çürüktü. Eğildi, hafifçe sallandı ve yeniden dengesini sağlayacak kadar çevik ve genç olmayan Terry aşağı düştü.

Joyce dehşet içinde çığlıklar atarak aşağı koştu ve ön kapıdan fırladı. Birkaç saniye sonra Terry'nin yanı başında yere diz çökmüştü. Hayvan acı acı iniyor, çok kötü yaralandığını görülüyordu. Joyce hayvanın üzerine eğildi.

"Terry... Terry hayatım... sevgilim... sevgilim... sevgilim."

Zayıf bir biçimde de olsa hayvan kuyruğunu sallamaya çalıştı.

"Terry oğlum, sahibin seni iyileştirecek, sevgili yavrum..."

Joyce'un etrafını çoğunluğu oğlan çocuklarından oluşan bir kalabalık sarmaya başlamıştı.

"Pencereden düştü, gördüm."

"Durumu kötüye benziyor."

"Herhalde kırıkları var."

Joyce konuşulanlara kulak tıkadı. "Bay Barnes en yakın veteriner nerede?"

"Jobling var, Mere Caddesi'nde, eğer onu oraya götürebilirseniz."

"Taksi."

"İzninizle."

Bu o anda taksiden inen yaşlıca bir adamın rahatlatıcı sesiydi. Terry'nin yanına çöktü, hayvanın üstüdağını kaldırdı ve sonra elini hayvanın bedeninin alt kısmına doğru kaydırdı.

"Korkarım iç kanaması var," dedi. "Kırığa benzemiyor. En iyisi onu hemen bir veterinere götürmek."

Joyce ve yaşlı adam birlikte Terry'yi yerden kaldırdılar. Terry acıdan kesik kesik havladı. Hayvanın dişi Joyce'un koluna sertçe çarptı.

"Terry, iyileşeceksin, iyileşeceksin koca adam... tamam canım."

Köpeği taksiye koydular. Taksi hemen hareket etti. Joyce dalgın dalgın kolunun etrafına bir mendil sardı. Endişelenen Terry mendili yalamaya çalıştı.

"Tamam yavrum, tamam, biliyorum. Bana zarar vermek istemedin. Her şey yolunda. Sorun yok."

Hayvanın başını okşadı. Karşılarında oturan adam onları izledi ama bir şey söylemedi.

Veterinere çok kısa bir süre içinde ulaştılar ve şanslıydılar ki adamı da yerinde buldular. Veteriner sert, sevimsiz görünümlü kırmızı yüzlü bir adamdı.

Joyce'un kenarda acı içinde izlediği veteriner, Terry'ye hiç de nazik davranmadı. Joyce'un gözünden yaşlar boşalıyor, bir yandan da kısık, yumuşak bir sesle Terry'yi sakinleştirmeye çalışıyordu.

"Tamam tatlım, tamam hayatım..."

Veteriner doğruldu. "Tam olarak bir şey söylemek olanaksız. Gerekli müdahaleleri yaptım. Onu burada bırakmalısınız."

"Ah hayır, yapamam bunu."

"Korkarım bunu yapmak zorundasınız. Onu aşağı götürmeliyim. Size her yarım saatte bir telefon eder durumunu bildiririm."

Joyce çok üzülse de başka çaresi kalmadığından bunu kabul etti. Terry'yi burnundan öptü. Gözyaşlarından ötürü neredeyse körleşmiş bir halde merdivenlerden inmeye çalıştı. Ona yardımcı olan adam hâlâ yanındaydı. Oysa Joyce onu tamamen unutmuştu.

"Taksi bekliyor. Sizi geldiğiniz yere geri götüreyim."

Joyce başını salladı. "Yürümek istiyorum."

"O zaman izninizle sizinle yürüyeyim."

Adam taksinin ücretini ödedi. Hiç konuşmadan yan yana yürüdüler. Joyce adamın farkında bile değildi. Adam ancak Bayan Barnes'ın evine vardıklarında konuştu.

“Bileğiniz. İyi görünmüyor.”

Joyce bileğine baktı. “Ah! Sorun yok.”

“İyice yıkanıp bağlanmalı. Sizinle geleyim.”

Adam Joyce'la birlikte yukarı çıktı. Bileğini yıkamasına yardımcı oldu ve temiz bir mendille sardı. Joyce yalnızca tek bir şey söylüyordu.

“Terry bunu yapmak istemedi, o *asla* böyle bir şey yapmaz. Benim olduğumu anlayamadı. Korkunç acılar içinde kıvranıyor olmalı ki beni fark etmedi ve bunu yaptı.”

“Korkarım öyle, evet.”

“Belki de onun şu anda canını yakıyorlar?”

“Onun için yapılması gereken ne varsa yapıldığından eminim. Veteriner telefon eder ve uygun olduğunu söylerse, oraya gidip onu alır ve burada bakarsınız.”

“Evet, tabii.”

Adam sustu ve kapıya doğru ilerledi.

“Umarım iyileşir,” dedi mahcup bir ifadeyle. “Hoşça kalın.”

“Güle güle.”

Neden sonra iki ya da üç dakika geçmişti ki Joyce adamın çok kibar davrandığını ama kendisinin ona bir teşekkür bile etmediğini fark etti.

Tam o sırada elinde bir fincanla Bayan Barnes görüldü.

“Haydi, yavrum, kuzum benim, bir fincan sıcak çay iç. Perişan durumdasın, bunu anlıyorum.”

“Teşekkürler Bayan Barnes ama çay filan istemiyorum.”

“Sana iyi gelecek, tatlım. Böyle yapmamalısın. Köpekçiğin iyileşecek. Hem iyileşmese bile nişanlın olacak o beyefendi sana yeni güzel bir köpek alır...”

“Lütfen Bayan Barnes susun. Konuşmayın. Lütfen, sizce de bir sakıncası yoksa beni yalnız bırakın. Kusura bakmayın ama yalnız kalmak istiyorum.”

“Ben şey, ah zaten telefon çalıyor.”

Joyce ok gibi yerinden fırlayarak aşağı koştu, ahizeyi aldı. Bayan Barnes da onu izledi. Joyce’un konuştuğunu duyuyordu.

“Evet, benim. Ne? Ah! Ah! Evet, evet, teşekkür ederim.”

Ahizeyi yerine koydu. Döndüğü zamanki yüzü Bayan Barnes’ı ürküttü. Joyce’un yüzünde ne bir ifade ne de yaşam belirtisi vardı.

“Terry ölmüş Bayan Barnes,” dedi. “Orada ölmüş, bensiz, yalnız.”

Bunun ardından yukarı çıktı, odasına girdi ve kararlı bir biçimde kapısını kapadı.

“Şey, ben asla...” diye söze başlayan Bayan Barnes’a ise holün duvar kâğıtlarıyla konuşmak kaldı.

Beş dakika sonra Bayan Barnes başını Joyce’un kapısından içeri uzattı. Joyce sandalyede dimdik oturuyor, ağlamıyordu.

“Sözlünüz geldi bayan. Onu yukarı göndereyim mi?”

Joyce’un gözlerinde ani bir pırıltı belirdi.

“Evet lütfen. Onu görmek istiyorum.”

Halliday neşe ve şamatayla içeri girdi.

“Evet, geldim işte. Hiç zaman kaybetmedim, öyle değil mi? Seni hemen şimdi bu korkunç yerden götürmeye hazırım. Burada kalmamalısın. Haydi, eşyalarını al, gidelim.”

“Buna gerek yok Arthur.”

“Gerek yok mu? Ne demek istiyorsun?”

“Terry öldü. Artık seninle evlenmeme gerek yok.”

“Sen ne dediğinin farkında mısın?”

“Köpeğim... Terry. Öldü. Seninle evlenmemin tek nedeni onunla beraber olmak.”

Halliday gözlerini ona dikti. Yüzünün kızarıklığı giderek artıyordu.

“Sen delirmişsin.”

“Korkarım öyle. Köpek sevenler öyledir.”

“Yani ciddi olarak bana benimle evlenmenin nedeninin... Ah, bu çok saçma.”

“Ya niçin evlendiğimi düşünüyordun? Senden nefret ettiğimi biliyorsun.”

“Benimle evleniyorsun çünkü sana güzel, iyi bir yaşam sunabilirim ve bunu yapacağım da.”

“Bence bu benim nedenimden çok daha iğrenç bir neden. Neyse, geçti gitti. Seninle evlenmiyorum.”

“Bana çok kötü davrandığının farkında mısın?”

Joyce onu soğuk bakışlarla süzdü. Fakat yine de bu bakışlarda öyle bir kıvılcım vardı ki Halliday ister istemez geri çekildi.

“Ben öyle düşünmüyorum. Yaşamdan zevk almaktan bahsettiğini duydum. Benim de yaptığım bu işte, benim sayemde yaşamdan zevk alıyorsun. Benim senden hoşlanmamam seni kamçılıyor. Benim senden nefret ettiğimi biliyorsun ve buna rağmen beni elde etmekten zevk alıyorsun. Dün beni öpmene izin verdiğim zaman hayal kırıklığı yaşadın, çünkü geri çekilmedim ya da irkilmedim. Senin içinde bir vahşilik var Arthur... gaddarlık. Can yakmaktan hoşlanıyorsun... Hiç kimse sana hak ettiğin kadar kötü davranamaz. Ve şimdi artık odamdan çıkar mısın, lütfen. Yalnız kalmak istiyorum.”

Halliday öfkeden tükürükler saçarak bir süre söylendi.

“Peki, şimdi ne yapacaksın? Paran pulun yok.”

“Bu benim sorunum. Lütfen git.”

“Seni küçük şeytan! Sen insanı deli eden bir şeytansın. Seninle işimiz daha bitmedi.”

Joyce güldü.

Bu gülüş Halliday’yi başka hiçbir şeyin yapamayacağı kadar darmadağın etti. Çünkü bunu beklemiyordu. Hışımla arkasını dönerek merdivenlerden indi, arabasına bindi ve uzaklaştı.

Joyce rahat bir soluk aldı.

Yıpranmış siyah kürk şapkasını giydi ve dışarı çıktı. Caddelerde amaçsızca yürüyor, hiçbir şey düşünmüyor ya da hissetmiyordu. Beyninin içinde acı, çok büyük bir acı vardı, belki de çok yakın bir zamanda tüm şiddetiyle hissedeceği bir acıydı bu ama neyse ki o anda körelmişti.

İş Bulma Kurumu’nun önünden geçerken bir an duraksadı.

“Bir şey yapmalıyım. Tabii nehir de bir alternatif. Bunu birçok kez düşündüm. Bir anda her şeyi bitirmek. Ama çok soğuk ve ıslak. Bunu yapacak kadar cesur olduğumu sanmıyorum. Aslına bakılırsa hiç cesur değilim.”

Sonra aniden İş Bulma Kurumu’na doğru yöneldi.

“Günaydın, Bayan Lambert. Korkarım günlük bir işimiz yok.”

Joyce, “Hiç önemli değil,” dedi. “Artık her tür işi kabul edebilirim. Birlikte yaşadığım dostum gitti.”

“Öyleyse yurt dışına gitmeyi de düşünebilirsiniz?”

Joyce başıyla onayladı. “Evet, mümkün olduğu kadar uzağa.”

“Şansa bakın ki Bay Allaby şu an burada, adaylarla mülakat yapıyor. Sizi ona göndereyim.”

Birkaç dakika sonra Joyce küçük bir odada mülakattaydı. Konuştuğu kişi ona bir şekilde tanıdık geliyor ama nereden tanıdığını çıkaramıyordu. Sonra birden zihni aydınlandı, mülakatın sonundaki sorunun sıradan olmadığına farkına vararak kendini topladı.

Bay Allaby sordu. “Yaşlı insanlarla iyi geçinir misiniz?”

Joyce içinden gülümsedi. “Öyle sanıyorum.”

“Bakın benimle birlikte yaşayan teyzem bir hayli zor bir insandır. Beni çok sever ve bana karşı her zaman gerçekten çok iyidir ama genç bayanların onu zaman zaman çok zor, hatta çekilmez bulabileceklerini düşünüyorum.”

“Sanırım ben sabırlı ve yumuşak başlı bir insanım,” diyen Joyce ekledi. “Ayrıca yaşlı insanlarla da her zaman çok iyi anlaşmışımdır.”

“Bir şekilde teyzem için de bir şeyler yapmanız gerekecek olsa da sizden asıl beklenen henüz üç yaşında olan küçük oğlumun bakıcılığı. Annesi bir yıl kadar önce öldü.”

“Anlıyorum.”

Kısa bir sessizlik oldu.

“Eğer bu işi yapabileceğinizi düşünüyorsanız anlaştık diyebiliriz. Önümüzdeki hafta yola çıkıyoruz. Size kesin tarihi ayrıca bildiririm. Sanırım gerekli hazırlıklar için küçük bir avans hoşunuza gider.”

“Çok teşekkürler. Bu çok iyi olurdu.”

İkisi de ayağa kalktılar.

Bay Allaby birden çekinerek, “Şey, özelinize girmiş olmak istemem ama acaba köpeğiniz iyileşti mi? Onu bırakabilecek misiniz?”

Joyce adama belki de ilk kez dikkatle baktı. Yüzüne renk geldi, mavi gözleri lacivert denilecek kadar koyulaştı. Doğrudan adama bakıyordu. Onun yaşlı olduğunu düşünmüştü ama hiç de o kadar yaşlı değildi. Saçları ağarmaya başlamıştı, hoş yanık bir teni, düşük omuzları vardı. Gözleri kahverengi ve bakışları küçük bir köpek kadar ürkek ve iyilik doluydu. Joyce, küçük bir köpeğe benziyor, diye düşündü.

“Ah, demek *sizdiniz*,” dedi. “Sonradan size teşekkür bile edemediğimi düşündüm.”

“Hiç gerek yoktu. Bunu beklemiyordum. Sizin ne hissettiğinizi biliyordum. İhtiyar dostumuz nasıl?”

Joyce’un gözleri doldu. Gözyaşları yanaklarından aşağı süzül-
dü. Yeryüzündeki hiç kimse ya da hiçbir şey engelleyemezdi onları.

“Öldü.”

“Ah!”

Bay Allaby başka bir şey söylemedi ama Joyce için bu “Ah!”
duyduğu en rahatlatıcı ve inandırıcı teselliydi. Bu tek bir sözcüğün
içinde dile dökülemeyen her şey vardı.

Bir ya da iki dakika sonra Bay Allaby kekeleyerek, “Benim
de bir köpeğim vardı,” dedi. “İki yıl önce öldü. O sırada etrafımda
bunun benim için çok zor olduğunu anlayamayan, olayı gözümde
büyüttüğümü düşünen bir sürü insan vardı. Hiçbir şey olmamış gibi
yaşama devam etmek yozlaşmış bir anlayış.”

Joyce başıyla onayladı.

Bay Allaby, “*Biliyorum...*” dedi.

Joyce’un elini tuttu, sımsıkı sıktı ve bıraktı. Sonra küçük oda-
dan çıktı. Joyce da birkaç dakika sonra odadan çıkarak ayrıntıları
oradaki nazik hanımefendiyle konuştu. Eve döndüğünde Bayan Bar-
nes onu kapının eşiğinde karşıladı, gözünde onun sınıfından insan-
lara özgü, ona zevk veren tuhaf bir hüznü vardı.

“Zavallı küçük köpekçiğin cesedini eve gönderdiler,” dedi. “Yu-
karıda odanızda. Ben Barnes’a söyledim, arka bahçeye onun için kü-
çük bir mezar kazmaya hazır...”

MANOLYALAR AÇARKEN

I

Vincent Easton, Victoria İstasyonu'nda, saatin altında bekliyordu. Genç adam zaman zaman başını kaldırarak endişeyle saate bakıyordu.

“Acaba kaç erkek burada gelmeyen bir kadını bekledi?”

Birden yüreğinde büyük bir sızı hissetti.

“Ya Theo gelmezse, ya fikrini değiştirdiyse?” Kadınlar böyle şeyler yaparlardı. Theo'dan emin olabilir miydi? Ne zaman emin olabilirirdi? Ona güveniyor muydu? Daha önce hiç güvenmiş miydi? Theo hakkında gerçekten de bir şey biliyor muydu? İlk andan beri onu daima şaşırtmamış mıydı? Sanki iki kadın vardı Theo'nun içinde. Biri Richard Darrell'in karısı olan o güzel ve neşeli kadın ve diğer Theo... Haymer Şatosu'nun bahçesinde yanında yürüyen o sessiz ve gizemli kadın...

Theo aynen bir manolya çiçeğine benziyordu. Belki de bunun nedeni Theo'yla manolya ağacının altındaki o inanılmaz, tutkulu ilk öpüşmeleri idi. İnsanı mutlulukla sarsan bir öpüşmeydi bu. Manolyaların kokusu etrafa yayılmıştı. Bir ya da iki manolya çiçeğinin kadife yumuşaklığındaki mis kokan bir yaprağı yavaşça aşağıya süzölmüş,

Theo'nun yukarı kaldırdığı, onlar kadar sakin, yumuşak ve beyaz yüzüne konmuştu. Manolya çiçeği... egzotik, mis kokulu ve gizemli.

Bu on beş gün önce olmuştu, yani Theo'yla tanışmasından iki gün sonra. Şimdi ise Theo'nun bir daha gitmemek üzere gelmesini istiyordu. Kuşku yeniden Vincent'in tüm benliğini kapladı. Theo gelmeyecekti. Nasıl olup da geleceğine inanabilişti? Theo'nun onun için çok büyük özverilerde bulunması gerekcekti. Güzel Bayan Darrell böyle bir şeyi sessizce yapamazdı. Bu olay büyük bir gürültüye neden olacak, bu skandal kolay kolay unutulmayacaktı. Böyle şeyleri başarmanın daha iyi ve uygun yolları vardı. Örneğin dikkati çekmeden boşanmak gibi...

Ama bunu hiç düşünmemişlerdi. Daha doğrusu onun aklına bile gelmemişti. Ya Theo? Acaba o düşünmüş müydü? Onun ne düşündüğünü hiç bilememişti. Ona çekingen bir tavırla birlikte kaçmayı önermişti, sonuç olarak o kimdi ki? Transvaal'da yaşayan binlerce portakal yetiştiricisinden biri. Londra'daki muhteşem yaşantısından sonra ona nasıl bir yaşam vaat edebilirdi ki? Ama Theo'yu çok istiyordu. Bu yüzden de ona kendisiyle birlikte gelmesini söylemeden edememişti.

Theo bunu sakince kabul etmişti. Ne duraksamış, ne de itiraza kalkışmıştı. Sanki ondan istenen dünyanın en basit şeyiymiş gibi...

Theo'nun bu yanıtının ardından Vincent hayretle, duyduğuna inanamayarak, "Yarın?" demişti.

Theo da o yumuşak ve titrek sesle söz vermişti. Bu hali sosyal çevrelerdeki o neşeli ve canlı tavrından o kadar farklıydı ki. Vincent, Theo'yu ilk gördüğü zaman genç kadını pırlantaya benzetmişti... Kıvılcımlar saçan, ışığı yüzlerce yüzeyinden yansıtan... Ama o ilk dokunma ve ilk öpücük mucize gibi bir değişime yol açmış ve Theo incinin yumuşak ısıltısına dönüşmüştü. Manolyaya benzeyen, beyazımsı pembe bir inciye.

Theo söz vermişti. Vincent da şimdi onun, verdiği sözü yerine getirmesini bekliyordu.

Genç adam tekrar saate baktı. Eğer kısa bir süre içinde gelmezse treni kaçıracaklardı.

Birden güçlü bir hisle tepeden tırnağa kadar sarsıldı. Theo gelmeyecekti! Tabii ki gelmeyecekti! Asıl o onun geleceğini düşünerek aptallık etmişti. Nasıl böyle bir şeyi bekleyebilmişti ki? Böyle bir durumda sözün ne anlamı vardı? Büyük olasılıkla oteline döndüğü zaman onun mektubunu bulacaktı. Theo mektubunda durumu açıklamaya çalışacaktı. Cesareti olmayan tüm kadınların söyledikleri sözcüklerle kendini haklı çıkarmaya çalışacaktı.

Vincent birden öfkelen-di. Öfke ve hayal kırıklığının çaresizliği içinde kıvranıyordu.

Sonra birden Theo'nun peronda kendisine doğru geldiğini gördü. Genç kadının yüzünde hoş bir gülümseme vardı. Ağır ağır, acele etmeden, telaşlanmadan yürüyordu. Sanki sonsuz zamanı varmış gibi... Siyahlar giymişti... vücudunu sımsıkı saran siyah bir elbise. Başında da o kusursuz cildinin beyazlığını daha belirgin hale sokan küçük siyah bir şapka vardı.

Vincent, Theo'nun elini sıkıca tutarak şaşkınlıkla, "Demek geldin," diye mırıldandı.

"Tabii."

Sesi ne kadar sakindi. Ne kadar sakin!

Vincent genç kadının elini bırakarak derin bir soluk aldı.

"Bir an gelmeyeceğini sandım."

Genç kadının o güzel, çekici gözleri kocaman açıldı. Bakışlarında şaşkınlık vardı, çocuksu bir şaşkınlık.

"Neden?"

Genç adam yanıt vermedi. Bunun yerine dönerek yanlarından geçen hamalı durdurdu. Fazla zamanları yoktu. Sonraki birkaç daki-

ka telaş ve kargaşa içinde geçti. Sonunda onlar için ayrılan kompartımana yerleştiler. Güney Londra'nın kasvetli evleri birbirinin ardı sıra kompartımanın penceresinin önünden kayıp geçmeye başladı.

II

Theodora Darrell, Vincent Easton'un karşısında oturuyordu. Genç adam, artık o benim, diye düşündü. Son ana kadar hep bir kuşku içindeydi. Adeta inanmaktan korkmuştu. Theo'nun gizemli, anlaşılmaz, olağandışı kişiliği onu endişelendirmişti. Ona sahip olması olanaksızmış gibi gelmişti.

Ama artık içindeki o endişe ve kuşku geçmişti. Geri dönüşü olmayan ilk adım atılmıştı. Vincent, genç kadına baktı. Theo köşesinde arkasına yaslanmış, hareketsiz oturuyordu. Dudaklarında halâ o hoş gülümseme vardı. Gözlerini yere dikmişti. Uzun siyah kirpiklerinin gölgesi beyaz yanaklarına düşüyordu.

Vincent kendi kendine, acaba şu anda aklından neler geçiyor, diye sordu. Ne düşünüyor? Beni mi? Kocasını mı? Gerçekten kocası hakkında ne düşünüyordu? Bir zamanlar ona âşık mıydı? Yoksa kocasını hiç sevmemiş miydi? Richard Darrell'den nefret mi ediyordu? Yoksa ona karşı kayıtsız mıydı? Birden tuhaf bir ısırapla sarsıldı. Bilmiyorum. Hiçbir zaman da bilemeyeceğim. Onu seviyorum ve hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Ne düşünüyor? Ne hissediyor?

Düşünceleri Theodora Darrell'in kocasının üzerinde yoğunlaştı. Vincent kocalarından söz etmeye hazır birçok evli kadınla karşılaşmıştı. Genellikle kocalarının kendilerini yanlış anladıklarından, ince duygularına aldırmadıklarından yakınırıları. Vincent Easton ister istemez alayla, bu genellikle en sık başvurulmuş konuşma hamlesidir, diye düşündü.

Theo ise kocasından hemen hemen hiç söz etmemişti, sadece konuşma arasında bir iki şey söylemişti ama hepsi o kadar işte. Vincent kadın hakkında ancak herkesin bildiğini biliyordu. Richard Darrell popüler, yakışıklı, sempatik, sevimli ve geniş yürekli bir adamdı. Herkes ondan hoşlanıyordu. Karısıyla da araları çok iyi görünüyordu. Vincent, ama bu hiçbir şeyi kanıtlamıyor ki, diye düşündü. Theo çok iyi yetiştirilmiş, kibar bir kadın. Toplum içinde sorunlarını belli edecek biri değil.

Theo'yla Vincent birlikteyken genç kadının kocasından hiç söz etmemişlerdi. Tanıştıklarından sonraki ikinci akşam bahçede omuzları birbirine değerek sessizce dolaşmışlardı. Vincent, Theo'ya her dokunduğunda onun hafifçe titrediğini hissetmişti. Birbirlerine ne bir açıklamada bulunmuşlardı ne de tanımlamaya çalışmışlardı bu durumu. Theo ona ün kazandıran pembe beyaz teni ve şahane güzelliğinden yoksun, dili tutulmuş, ürkek bir yaratık gibi genç adamın öpücüklerine karşılık vermişti. Genç kadın bir kez bile kocasından bahsetmemişti. Vincent o sırada bundan dolayı ona minnet duymuştu. Hem kendisini hem de sevgilisini, aşka boyun eğmekte haklı olduklarına inandırmak için çabalayan bir kadının gerekçelerinden kurtulduğu için sevinmişti.

Ama şimdi bu suskunluk onu endişelendiriyordu. Vincent bir kez daha yaşamını isteyerek onunkiyle birleştiren bu tuhaf kadın hakkında hiçbir şey bilmediğini düşünerek tekrar paniğe kapıldı. Korkuyordu.

Yeniden özgüven kazanma isteğinin dürtüsüyle eğildi ve elini karşısında oturan genç kadının siyah kumaşın sardığı dizine koydu. Yine Theo'nun hafifçe titrediğini hissetti. Genç kadının elini tutarak iyice eğildi ve avucunu uzun uzun öptü. Theo'nun parmaklarının da ona karşılık verdiğini hissetti. Başını kaldırdı. Göz göze gelince Vincent rahatladı.

Yeniden koltuğunun arkasına yaslandı. O an için başka bir şey istemiyordu. Theo'yla beraberdi. Theo onundu.

Vincent bir süre sonra neşeyle, adeta genç kadına takılırcasına, “Çok sessizsin,” dedi.

“Öyle miyim?”

“Evet.” Genç adam bir an bekledi. Sonra daha ciddi bir tavırla ekledi. “Eminsin değil mi? Pişman filan değilsin?”

Theo'nun gözleri kocaman açıldı.

“Yo, hayır.”

Vincent ona inanıyordu. Bu yanıtta kuşku duymadı. Theo'nun sesinden samimi olduğu anlaşıyordu.

“Ne düşünüyorsun? Bunu bilmek istiyorum.”

Genç kadın kısık bir sesle, “Galiba korkuyorum,” dedi.

“Korkuyor musun?”

“Mutluluktan.”

Vincent genç kadının yanına geçerek onu kendisine çekti. Yumuşak yüzünü ve boynunu öptü. “Seni seviyorum... Seni seviyorum... Seviyorum.”

Theo karşılık olarak ona sıkıca sarıldı ve dudaklarını genç adama teslim etti. Daha sonra genç adam yeniden kendi köşesine geçti. Bir dergi aldı. Theo da öyle. Zaman zaman dergilerin üzerinden birbirlerine bakıyorlar, göz göze gelince gülümsüyorlardı.

Dover'e vardıklarında saat beşi biraz geçiyordu. Geceyi orada geçirecek, ertesi gün Avrupa'ya geçeceklerdi. Theo, Vincent'in peşinden oteldeki dairenin oturma odasına girdi. Genç adam elindeki akşam gazetelerini masaya bıraktı. İki garson bavulları içeri taşıdıktan sonra çıkıp gittiler.

Theo pencereden dışarı bakıyordu. Adamlar gidince döndü. Bir an sonra birbirlerinin kollarındaydılar.

Kapıya yavaşça vurulunca yeniden birbirlerinden uzaklaştılar.

Vincent, “Kahretsin,” dedi. “Bu gidişle hiç yalnız kalamayacağız.”

Theo usulca gülümseyerek alçak bir sesle, “Öyle görünüyor,” dedi. Kanepeye oturarak masadaki gazetelerden birini aldı.

Gelen garsondu, çay getirmişti. Tepsiyi sehpanın üzerine bıraktı ve sehpayı Theo’nun oturduğu kanepeye doğru itti. Sonra etrafa hızla bir göz attı. İstedikleri başka bir şey olup olmadığını sorduktan sonra dışarı çıktı.

O sırada yandaki odaya geçmiş olan Vincent yeniden salona döndü.

Neşeyle, “Neyse, artık çayımızı içebiliriz,” dedi. Sonra birden odanın ortasında durakladı. “Ne oldu, Theo, bir sorun mu var?”

Theo kanepede dimdik oturuyordu. Yüzü ölü gibi bembeyazdı. Şaşkın gözleri bir noktaya takılıp kalmıştı.

Vincent ona doğru hızla bir iki adım attı. “Ne oldu sevgilim?”

Genç kadın yanıt vermek yerine ona gazeteyi uzatarak parmağıyla gazetenin manşetini işaret etti.

Vincent gazeteyi aldı ve manşeti okudu.

“HOBSON, JEKYLL VE LUCAS İFLAS ETTİ.”

Bu Londra’daki büyük şirketin adı ona o anda pek de önemli görünmedi. Ama içinden bir ses önemli olması gerektiğini söylüyor ve onu tedirgin ediyordu. Soran gözlerle Theo’ya baktı.

Kadın, “Hobson, Jekyll ve Lucas aslında Richard,” diye açıkladı.

“Kocan mı?”

“Evet.”

Vincent bir koltuğa çökerek gazetedeki kısa haberi dikkatle okudu. “Ani iflas... ciddi açıklama yakında” ve “Diğer şirketlerin de etkileneceği” gibi sözler hiç hoşuna gitmedi.

Birden Theo'nun hareket ettiğini hissederek başını çevirdi.

Theo aynanın önünde durmuş küçük siyah şapkasını düzeltiyordu. Genç adamın kendisine baktığını fark ederek ona döndü. Sakin sakin onun gözlerinin içine baktı.

“Vincent... Richard’a dönmem gerekiyor.”

Genç adam yerinden fırladı.

“Theo... saçmalama!”

Kadın dalgın dalgın yineledi.

“Richard’a gitmem gerekiyor.”

“Ama, sevgilim...”

Theo, Vincent’in yere attığı gazeteyi işaret etti.

“Bu onun mahvolduğunu gösteriyor... İflas. Tam böyle bir günde onu terk edemem.”

“Sen onu bu olayı duymadan terk ettin. Makul ol.”

Kadın üzüntüyle başını salladı.

“Anlamıyorsun. Richard’a gitmem gerekiyor.”

Vincent Theo’yu kararından döndüremedi. Onun gibi yumuşak ve uysal bir yaratığın böylesine inatçı olabilmesi çok ilginçti. Bu ilk konuşmadan sonra Theo hiç tartışmadı. Genç adamın içinden geleni dilediğinde söylemesine izin verdi. Vincent, Theo’yu kollarına aldı ve duygularını etkileyerek fikrini değiştirmeye çalıştı. Ama Theo’nun dudaklarıyla onun öpücüklerine karşılık vermesine rağmen kadının içinde, onun tüm yalvarmalarına karşı durabilmesini sağlayan bir uzaklık ve direnç olduğunu sezdi.

Vincent sonunda Theo’yu bıraktı, boşuna çabalamaktan yorulmuş, sarsılmıştı. Yalvarmaktan vazgeçti, acı vererek, suçlayarak sonuç almaya yöneldi. Theo’yu kendisini hiçbir zaman sevmemiş olmakla suçladı. Kadın bu sözleri de itiraz etmeden sessizce dinledi. Ama yüzündeki hüznü ifade bu suçlamaların ne kadar hak-sız olduğunu ortaya koyuyordu. Sonunda öfke her şeyi hâkim oldu.

Vincent öfkesine yenildi, aklına gelen tüm zalimce sözleri Theo'un yüzüne haykırdı. Onu yaralamayı, dizüstü çöktürmeyi istiyordu.

Sonunda sözcükler de tükendi. Artık söyleyebileceği başka bir şey yoktu. Başını ellerinin arasına alarak koltuğa oturdu. Gözlerini yerdeki kırmızı halıya dikti.

Theodora kapıda duruyordu. Beyaz çehreli, siyah bir gölgeye benziyordu.

Her şey bitmişti.

Genç kadın yavaşça, "Hoşça kal, Vincent," dedi.

Vincent yanıt vermedi.

Kapı açıldı ve ardından tekrar kapandı.

III

Darrell'ler Chelsea'de bir evde yaşıyorlardı. Evleri küçük bir bahçenin ortasında, eski tip ilginç bir binaydı. Evin önünde bir manolya ağacı vardı, kirli, isli, pis ama yine de bir manolya...

Theo üç saat kadar sonra sokak kapısının önündeki basamaklarda durarak bu ağaca baktı. Dudakları acı bir gülümseyişle büküldü.

İçeri girince doğruca evin arka taraftaki çalışma odasına gitti. İçeride bir erkek bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Yakışıklı, genç bir adamdı bu. Yüzünde yorgun, bezgin bir ifade vardı.

Theo'nun içeri girdiğini görünce rahat bir soluk aldı.

"Tanrıya şükür, geldin, Theo! Bavullarını alarak şehir dışında bir yere gittiğini söylediler."

"Haberı duyunca döndüm."

Richard Darrell kolunu karısının omzuna atarak onu kanepeye doğru çekti. Yan yana oturdular. Theo çok doğal bir hareketle kendisini saran koldan kurtuldu.

Kısık bir sesle, “Durum çok mu kötü, Richard?” diye sordu.

“Daha kötü olamazdı, sanırım bu her şeyi ifade ediyor.”

“Anlat bana.”

Genç adam yerinden fırlayarak yeniden odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Bu arada da konuşuyordu. Theo oturduğu yerden onu seyrediyordu. Tabii Richard zaman zaman Theo’nun gözlerinin bulandığını, sesinin duyulmaz olduğunu bilemezdi, karısının gözlerinin önünde Dover’deki bir otel odasının belirdiğini de.

Theo yine de kocasını yeterli bir dikkatle dinlemeyi başardı. Richard sonunda yeniden yanına oturdu.

“Neyse ki evlenirken sana verdiğim paraya dokunamayacaklar. Bu ev de senin.”

Theo düşünceli düşünceli başını salladı.

“Hiç olmazsa elimizde bu var. Öyleyse durum çok da kötü sayılmaz. Her şeye yeniden başlayabiliriz.”

“Ah, tabii. Evet.” Ama Richard’ın sesi bir tuhaftı, samimi gelmiyordu.

Theo birden, bir şey daha var, diye düşündü. Bir şey daha var. Bana söylemediği bir şey. Yavaşça, “Başka bir şey var mı Richard?” diye sordu. “Daha kötü bir şey?”

Genç adam bir an duraksadı. “Daha kötü bir şey mi? Ne olabilir ki?”

Theo, “Bilemiyorum,” diye mırıldandı.

“Her şey düzelecek!” Richard Theo’ya değil de sanki kendine cesaret aşılamaya çalışıyormuş gibi konuşuyordu. “Tabii ki her şey düzelecek, yoluna girecek.”

Birden kolunu karısının beline doladı.

“Burada olduğun için seviniyorum. Ne olursa olsun, sen varsın, benimsin. Öyle değil mi?”

Theo alçak sesle, “Evet,” dedi. “Ben varım.” Bu kez kocasının kolundan kurtulmaya çalışmadı.

Richard onu öperek Theo’nun yakınlığıyla rahatlamak istercesine onu iyice kendine çekti.

Sonra yeniden, “Sen varsın ya, yeter” diye yineledi.

Theo, “Evet, Richard,” dedi.

Genç adam kanepeden kadının ayağının dibine kaydı.

Bezgin bir ifadeyle, “Çok yorulдум,” diye söylendi. “Tanrım! Ne gündü! Korkunç! Tam bir felaketti! Sen burada olmasaydın ne yapardım hiç bilemiyorum? Sonuçta insanın karısı karısıdır, öyle değil mi?”

Kadın sesini çıkarmadı. Yalnızca onaylarcasına başını eğdi.

Richard başını onun dizine dayadı. Yorgun bir çocuk gibi içini çekti.

Theo yine, bana söylemediği bir şey var, diye düşündü. “Ne olabilir ki?”

Farkına varmadan usulca kocasının parlak siyah saçlarını okşamaya başladı. Tıpkı çocuğunu yatıştırmaya çalışan bir anne gibi...

Richard belli belirsiz bir şekilde mırıldandı.

“Sen buradasın ya, her şey düzelecek. Beni hayal kırıklığına uğratmayacaksın.”

Soluk alışları ağırlaştı, düzeldi ve sonunda Richard uykuya daldı. Theo hâlâ onun saçlarını okşuyordu. Ama gözlerini gecenin karanlığına dikmiş, boş boş bakıyordu.

Theodora, “Bana her şeyi anlatsan çok daha iyi olmaz mı, Richard?” dedi.

Aradan üç gün geçmişti. Akşam yemeği için evlerinin salonundaydılar.

Richard irkildi ve kızardı. “Ne demek istediğini anlayamadım.”

“Öyle mi?”

Richard karısına kaçamak bir bakış attı.

“Tabii bazı... şey... ayrıntılar var.”

“Sana yardımcı olmak için her şeyi bilmem gerekmez mi?”

Richard tuhaf bir bakışla karısını süzdü. “Bana yardım etmeni istediğimi de nereden çıkardın?”

Theo biraz da olsa şaşırmişti. Bu onun için bir anlamda hayal kırıklığıydı.

“Sevgili Richard, ben senin karınım.”

Genç adam birden gülümsedi eski, her zamanki çekici, kayıtsız gülümsemesiydi bu.

“Evet, öylesin, Theo. Üstelik çok da güzel bir kadınsın. Ben çirkin kadınlara hiç katlanamam.”

Odada bir yukarı bir aşağı dolaşmaya başladı. Onu endişelendiren bir şey olduğu zaman hep bunu yapardı.

“Tabii bir açıdan haklı olduğunu kabul etmem gerekiyor. Bir şey var.” Birden sustu.

“Evet?”

“Kadınlara bu gibi şeyleri anlatmak öyle zor ki. Olaya olmayacak bir açıdan bakar ve... ilginçtir... her şeyi ters anlarlar.”

Theo bir şey söylemedi.

Richard ekledi. “Yasa başka, doğru ve yanlış sayılan şeyler başka. Ben çok doğru ve dürüstçe bir şey yapmış olabilirim ama yasalar buna aynı gözle bakmayabilirler. On defadan dokuzunda her şey yolunda gider. Ama onuncu seferde...” Theo durumu anlamaya başlıyor, kendi kendine “Buna neden şaşırmadım?” diye soruyordu. “Acaba içimden hep onun dürüst olmadığını mı düşündüm?”

Richard konuşmaya devam etti. Gereksiz yere uzun uzun açıkladı. Theo onun olayın ayrıntılarını laf kalabalığına boğarak asıl konuyu maskeleyemeye çalışmasına karşın bir şey söylemedi. Olay

Güney Afrika'daki geniş bir araziyle ilgiliydi. Richard'a göre ne yaptıklarını Theo'nun bilmesi gerekmiyordu. Richard'ın yaptığına ahlaki açıdan son derece açık, dürüst ve doğru olduğundan emin olabilirdi ancak yasalar açısından durum farklıydı... Richard suçlanıp mahkemeye çıkarılabildi.

Genç adam konuşurken bir yandan da sık sık karısına göz atıyordu. Sinirli ve sıkıntılıydı. Hâlâ kendisini haklı göstermeye, bir çocuğun bile fark edebileceği çıplak gerçeği saklamaya çalışıyordu. Sonunda yine haklı olduğunu açıklarken birden bundan vazgeçti. Belki de Theo'nun endişeli bakışlarının bunda etkisi olmuştu. Bitkin bir tavırla şöminenin önündeki koltuğa çöktü, başını ellerinin arasına aldı. Çatlak bir sesle, "İşte böyle, Theo," dedi. "Şimdi ne yapacaksın?"

Genç kadın hiç duraksamadan ona yaklaştı. Koltuğunun yanında diz çökerek yanağını kocasının kine dayadı.

"Ne yapılabilir, Richard? Ne yapabiliriz?"

Richard kadına sarıldı. "Yani? Ciddi misin? Beni bırakmayacak mısın?"

"Tabii bırakmayacağım, hayatım. Tabii bırakmayacağım."

Richard istememesine rağmen dayanamayarak içtenlikle gerçeği açıkladı.

"Ben bir hırsızım, Theo. O süslü sözleri bir tarafa bırakırsak, çıplak gerçek bu. Ben bir hırsızım."

"Öyleyse ben de bir hırsızın karısıyım, Richard. Birlikte ya yüzeceğiz ya da batacağız."

Bir süre konuşmadılar.

Sonra Richard o eski kayıtsız tavrına döner gibi oldu.

"Biliyor musun, Theo, bir planım var ama... bundan daha sonra söz ederiz. Yemek zamanı yaklaşıyor. Gidip giyinmemiz gerekiyor. O krem tuvaletini giy. Hani şu Caillot'nun modelini."

Theo kaşlarını hafif bir hayretle kaldırdı.

“Evde yiyeceğimiz bir akşam yemeği için mi?”

“Evet, evet, biliyorum. Ama o tuvalet çok hoşuma gidiyor. Haydi, uslu bir kız ol ve o elbiseni giy. Seni en güzel halinde görmek beni keyiflendirecek.”

Theo daha sonra yemek için aşağıya indiği zaman üzerinde Caillot’nun tuvaleti vardı. Tuvalet krem rengi brokardan yapılmıştı. Kumaşın üzerinde küçük dore desenler vardı ve hafif pembe bir ton krem rengi brokara daha sıcak bir hava kazandırıyordu. Tuvaletin sırtı cüretkâr bir şekilde açıktı. Hiçbir elbise Theo’nun omuzlarının ve boynunun göz kamaştırıcı beyazlığını bu kadar güzel açığa çıkaramazdı. Genç kadın gerçek anlamda manolyaya benziyordu.

Richard karısına büyük bir hayranlık ve beğeniyle baktı.

“Aferin... Biliyor musun bu tuvaletle muhteşem görünüyorsun!”

Yemek salonuna girdiler. Yemek boyunca Richard sinirli sinirli konuştu, durup dururken şakalar yaparak güldü. Sanki o değildi, nafile bir çabayla dertlerinin etkisinden kurtulmaya çalışıyordu. Theo birkaç kez, daha önce konuştukları konuyu açmaya çalıştı ama Richard hemen sözü değiştirdi, bundan kaçındı. Salona geçtikleri zaman da aynı şekilde davrandı.

Neden sonra Theo yatmak için kalktığı sırada Richard birden asıl konuya girdi.

“Hayır, hemen gidip yatma. Sana söylemek istediğim bir şey var. Şu... lanet konuyla ilgili...”

Theo yeniden yerine oturdu.

Richard hızlı hızlı konuşmaya başladı. Şansı biraz yardım ederse her şey örtbas edilebilecekti.

“Zaten iz bırakmamak için elinden geleni yapmıştı. Bazı belgeler ortaya çıkmadığı sürece...” Richard anlamlı bir şekilde sustu.

Theo şaşkın şaşkın sordu. “Bazı belgeler mi? Yani onları imha etmeyi mi kastediyorsun?”

Richard yüzünü buruşturdu.

“Onları ele geçirebilsem hemen ortadan kaldıracayım. İşin kötüsü de bu ya! Belgeler bende değil.”

“Kimde öyleyse?”

“İkimizin de tanıdığı birinde... Vincent Easton'da.”

Theo hafif bir çığlık attı ama kendini toplaması uzun sürmedi. Ne var ki Richard bunu fark etmemişti.

“En başından beri onun bu konuyla ilgisi olduğundan kuşkulanıyordum, Theo. Easton'u buraya sık sık davet etmemin nedeni de buydu. Senden adama iyi davranmamı istediğimi anımsıyorsun, değil mi?”

Theo, “Anımsıyorum,” dedi.

“Her nedense Easton'la bir türlü dostane ilişkiler kuramadım. Bunun nedenini ben de bilemiyorum. Ama o senden hoşlanıyor. Hatta sanırım senden çok hoşlanıyor.”

Theo berrak bir sesle, “Evet, hoşlanıyor,” dedi.

Richard mutlulukla başını salladı. “Ah! İşte bu çok iyi. Herhalde artık neyin peşinde olduğumu anlamışsındır. Vincent Easton'a gider ve o belgeleri istersen adamın seni geri çevirmeyeceğinden eminim. Böylesine güzel bir kadını... kıramaz.”

Theo hemen, “Bunu yapamam,” dedi.

“Saçmalama.”

“Bunu yapmam söz konusu bile olamaz.”

Richard'ın yüzü pençe pençe kızardı. İyice öfkelenmişti.

“Bak, sevgilim, yavrum, sen sanırım durumu kavrayamadın? Durum anlaşılırsa, hapse bile atılabilirim. Mahvolurum. Bu rezalete katlanamam!”

“Vincent Easton o belgeleri aleyhinde kullanmaz. Bundan eminim.”

“Sorun o değil ki! Belki de adam o belgelerin başıma dert açabileceğinin farkında bile değil. O belgeler diğer işlerimle bağdaştırılırsa her şey ortaya çıkar. Ah, sana ayrıntıları açıklayamam. Easton ne yaptığını bilmeden beni mahvedebilir, bu yüzden de birinin ona durumu açıklaması gerekiyor.”

“Bunu sen kendin de yapabilirsin. Ona bir mektup yaz.”

“Bunun yararı olmaz. Hayır, Theo... tek umudumuz var, o da sensin. Kozumuz sensin. Sen benim karımsım. Bana yardım etmelisin. Bu akşam Easton’a git...”

Theo çatlak bir sesle haykırdı. “Bu gece olmaz! Belki yarın.”

“Tanrım, Theo... ne durumda olduğumuzu anlamıyor musun? Yarın çok geç olabilir. Şimdi... Hemen... Easton’a... onun oteline gidersen...” Richard, karısının irkildiğini fark etti ve onun endişesini gidermeye çalıştı. “Biliyorum, hayatım, biliyorum. Korkunç bir şey bunu yapmak. Ama bu bir ölüm kalım meselesi. Theo, beni hayal kırıklığına uğratmayacaksın değil mi? Bana yardım etmek için her şeyi yapacağını söyledin...”

“Bunu yapamam. Yapmamam için bazı nedenler var.” Genç kadının sesi sert ve ifadesizdi.

“Bu benim için bir ölüm kalım meselesi, Theo. Çok ciddiylim. Şuraya bak.”

Köşedeki küçük masanın çekmecesini açarak bir tabanca çıkardı. Eğer bu davranışta yapay bir taraf vardiysa bile bu genç kadının gözünden kaçtı.

“Ya bunu yaparsın ya da kendimi vururum. Olacaklara katlanamam. İstediyimi yapmazsan sabah olmadan ölü bir adam olurum. Emin ol, bu gerçektir, kararımı verdim. Yemin ederim, çok ciddiylim.”

Theo alçak bir sesle haykırdı.

“Richard! Bunu yapamazsın!”

“Öyleyse bana yardım et.” Richard tabancayı masanın üstüne atarak karısının yanında diz çöktü. “Theo, sevgilim, beni seviyorsan, eğer biraz olsun sevdiysen bunu benim için yapmalısın. Sen benim karımsın, Theo. Senden başka yardım isteyebileceğim hiç kimsem yok.” Konuşuyor, mırıldanıyor, yalvarıyordu.

Sonunda Theo kendi sesine kendi bile inanamayarak, “Peki,” dedi. “İsteddiğini yapacağım, Richard.”

Genç adam karısını kapıya kadar geçirdi ve onu bir taksiye bindirdi.

IV

“Theo!”

Vincent Easton gözlerine inanamıyordu. Mutlulukla ayağa fırladı. Theo kapıda duruyordu. Omuzlarında beyaz erminden bir etol vardı. Easton, Theo’nun o zamana kadar hiç bu kadar güzel olmadığını düşündü.

“Ah, sonunda geldin demek?”

Vincent ona yaklaşırken Theo genç adamı durdurmak için elini kaldırdı.

“Hayır, Vincent, düşündüğün gibi değil.” Alçak sesle, çabuk çabuk konuşuyordu. “Buraya kocam için geldim. Sende Richard için tehlikeli olabilecek bazı belgeler olduğunu düşünüyor. Onları senden istemeye geldim.”

Vincent olduğu yerde kalakaldı. Gözlerini genç kadına dikmişti. Sonra birden hafifçe güldü. “Demek mesele bu? Geçen gün Hobson, Jekyll ve Lucas adlarının bana yabancı gelmediğini düşündüm ama o anda nereden anımsadığımı çıkaramadım. Kocanın o şirketle bağı olduğunu bilmiyordum. Şirketin işlerinde bir süreden beri bir

terslik vardı. Bana konuyu inceleme görevini verdiler. Ama ben küçük memurlardan birinden şüphelendim. Baştaki adamın üzerinde durmak aklıma bile gelmedi.”

Theo bir şey söylemedi.

Vincent ona merakla baktı. “Sence bu önemli değil mi? Yani... açık konuşursak... kocanın bir dolandırıcı olması?”

Theo başını salladı.

“Hayret.” Vincent bir an durdu sonra da usulca ekledi. “Bir iki dakika bekler misin? Gidip belgeleri getireceğim.”

Theo bir koltuğa oturdu. Genç adam yandaki odaya geçti. Birkaç dakika sonra salona dönerek küçük bir paketi kadına verdi.

Theo, “Teşekkür ederim,” dedi ve sordu. “Kibritin var mı?”

Vincent’in uzattığı kibrit kutusunu alarak, şöminenin önünde diz çöktü. Ta ki paketdeki belgeler kül yığınının dönüştükten sonra ayağa kalktı. Yeniden, “Teşekkür ederim,” diye mırıldandı.

Vincent de resmi bir tavırla cevap verdi. “Rica ederim. Senin için bir taksi çağırtaım.”

Genç adam Theo’yu taksiye bindirdi. Kadının arabayla uzaklaşmasını seyretti. Tuhaf, resmi bir konuşmaydı, diye düşünüyordu. İlk andan sonra birbirlerine bakmaya bile cesaret edememişlerdi. Evet, her şey sona ermişti. Bu sondu. Oradan uzağa gidecek ve Theo’yu unutmaya çalışacaktı.

Theo takside öne doğru eğilerek şoförle konuştu. Hemen Chelsea’deki eve dönecek halde değildi. Kendisini toplayabilmek için zamana ihtiyacı vardı. Vincent’i yeniden görmek onu çok sarsmıştı. Eğer... ah eğer... Ama hemen düşüncelerini toparladı. Kocasını sevmiyordu ama ona sadakat borçluydu. Richard zor durumdaydı ve onun yanında olmalıydı. Richard başkalarına ne yapmış olursa olsun, onu seviyordu! O topluma karşı suç işlemişti... ona karşı değil.

Taksi Hampstead'in geniş yollarında dolaşıyordu. Şehrin kalabalığından açıklık bir alana çıktılar ve Theo'nun yanaklarını okşayan serin hava genç kadının kendine gelmesini sağladı. Ardından geri dönerek hızla Chelsea'ye gittiler.

Richard onu holde karşıladı.

"Şey... Nerede kaldın? Gideli çok oldu."

"Öyle mi?"

"Evet, çok oldu ya! Her şey... yolunda mı?"

Richard karısını izledi. Gözlerinde sinsi bir ifade belirmişti. Elleri titriyordu.

"Her şey yolunda mı?" diye yineledi.

"Belgeleri kendi elimle yaktım."

"Ah..."

Theo çalışma odasına girerek büyük bir koltuğa çöktü. Yüzü bembeyazdı. Bütün vücudu bitkinlikten gevşemişti. Şimdi yatıp uyusam, diye düşünüyordu. Ve bir daha hiç ama hiç uyanmasam.

Richard, onu süzüyordu. Karısına bir göz atıyor, sonra da sinsi bakışlarını ürkek bir halde ondan kaçırıyordu. Theo bunu fark etmedi. Zaten hiçbir şeyi fark edecek durumda değildi.

"Her şey yolunda demek?"

"Söylediğim gibi."

"Doğru belgeleri yaktığından emin misin? Baktın mı?"

"Hayır."

"O zaman?"

"Sözünü ettiğin belgeleri yaktığımdan eminim. Lütfen üzerime gelme, Richard. Bu akşam daha fazlasına dayanamayacağım."

Richard sinirli sinirli kımıldandı.

"Evet, evet, anlıyorum."

Sıkıntılı sıkıntılı odada dolaşmaya başladı. Sonra tekrar karısına yaklaşarak elini onun omzuna koydu.

Theo omzunu silkerek onun elinden kurtuldu.

“Bana dokunma.” Gülmeye çalıştı. “Richard, bağışla lütfen. Ama sinirlerim çok bozuk. Bana dokunulmasına dayanamayacakmışım gibi geliyor.”

“Biliyorum. Anlıyorum!” Richard yine odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Sonra birden durarak, “Theo,” diye bağırdı. “Çok üzgünüm!”

“Ne?” Theo hayretle başını kaldırdı.

“Seni gecenin bu saatinde oraya yollamamalıydım. Nahoş bir durumla karşılaşacağın hiç aklıma gelmemişti.”

“Nahoş bir durum mu?” Theo güldü. Bu sözcükler onu eğlendirmiş gibiydi. “Ah, Richard, bilmiyorsun. Hiçbir şeyi bilmiyorsun!”

“Neyi bilmiyorum?”

Theo önüne bakarak ciddi ciddi, “Bu gecenin bana neye mal olduğunu,” dedi.

“Tanrım! Theo! Ben asla... Sen... sen... bunu benim için mi yaptın? O aşâğılık köpek! Theo... Theo... bunu bilemezdim. Tahmin edemezdim. Tanrım!”

Richard genç kadının yanında diz çökmüş, ona sarılmıştı. Kekeliyor, saçma sapan şeyler söylüyordu.

Theo kocasının sözleri ancak dikkatini çekmiş gibi bir şaşkınlıkla dönerek ona baktı.

“Theo... hiç aklıma gelmezdi ki...”

“Aklına gelmeyen ne, Richard?”

Genç kadının sesi kocasını şaşırttı.

“Söyle, Richard. Aklına bile gelmeyen ne?”

“Theo, artık bundan söz etmeyelim! Bilmek istemiyorum. Bunu bir daha düşünmek bile istemiyorum.”

Theo, hayretle kocasına bakıyordu. O uyuşukluktan kurtulmuş, iyice dikkat kesilmişti. Kelimelerin üstüne basa basa, açık

açık, “Demek aklına bile gelmedi, Richard,” dedi. “Sen otelde ne olduğunu sanıyorsun ki?”

“Hiç bir şey olmadı, diye düşünelim Theo. Haydi, sen de olmadığını söyle.”

Theo hâlâ hayretle kocasına bakıyordu. Sonra birdenbire her şeyi anladı.

“Yani sen sanıyor musun ki...”

“Bilmek istemiyorum...”

Genç kadın kocasının sözünü kesti.

“Sen Vincent Easton’un o belgelerin karşılığını vermemi istediğini mi sanıyorsun? Ve benim de o bedeli ödediğimi...”

Richard ağır ağır hiç de inandırıcı olmayan bir tonda, “Asla onun öyle biri olduğunu düşünmüyordum,” dedi.

“Ah, düşünmüyordun öyle mi?” Theo dikkatle kocasını süzdü.

Richard gözlerini kaçırdı.

“Neden bu gece bu tuvaleti giymemi istedin? Beni niçin gecenin bu saatinde tek başıma o otele gönderdin? Ah, tabii, onun... bana karşı bir şeyler hissettiğini sezmiştin. Kendi paçanı kurtarmak istiyordun ne pahasına olursa olsun, hatta konu benim onurum olsa bile ödemeye hazırdın.” Theo ayağa kalktı.

“Artık her şeyi anlıyorum. Başından beri amacın buydu. Ya da böyle bir olasılık olduğunu biliyordun ve bu seni engellemedi.”

“Theo...”

“Bunu inkâr edemezsin, Richard. Yıllar önce seni iyice tanıdığımı, artık seninle ilgili öğrenmem gereken bir şey kalmadığına karar vermiştim. En başından senin dürüst bir insan olmadığını sezmiştim, yani topluma karşı. Ama en azından bana karşı dürüst olduğunu düşünüyordum.”

“Theo...”

“Bu söylediklerimi inkâr edebilir misin?”

Genç adam konuşmak istemesine rağmen bir şey söyleyemedi.

“Dinle, Richard. Sana söylemem gereken bir şey var. Üç gün önce iflas ettiğinde hizmetkârlar sana Londra’dan ayrıldığını söylemişler. Bu bir bakıma doğrudu. Ben Vincent Easton’la kaçtım...”

Richard anlaşılabilir bir şeyler mırıldandı.

Theo onu susturmak için elini kaldırdı.

“Bir dakika. Onunla Dover’e kadar gittim. Orada gazeteleri gördüm, olanları anladım ve bildiğin gibi geri döndüm.”

Bir an sustu.

Genç adam kadını bileklerinden yakaladı. Alev alev yanan gözlerini karısının gözlerine daktı. “Theo, görür görmez mi döndün? Hemen o anda?”

Theo acı acı güldü. “Evet, senin deyiminle ‘tam zamanında’ döndüm, Richard.”

Richard kadının bileklerini bıraktı. Şöminenin önünde durarak başını arkaya attı. Yakışıklı ve asil bir görünümü vardı. “Bu koşullarda seni affedebilirim.”

“Ama ben edemem.”

Bu üç sözcüğü sert bir sesle söylemişti genç kadın. Öyle ki bu sözler sessiz odada bomba gibi bir etki yaptı.

Richard öne doğru bir iki adım attı. Hayretle karısına bakıyordu. Ağzı, gülünç denilebilecek şekilde açık kalmıştı.

“Sen... şey... ne dedin, Theo?”

“Affedemeyeceğimi söyledim. Seni başka bir erkek için terk ettiğim için günah işledim. Gerçek anlamda bir şey olmasa da niyetim buydu. İkisi de aynı anlama gelir. Ama ben günah işlediysem bunun sebebi aşktı. Sense evlendiğimizden beri beni aldatıyorsun. Bana ihanet ediyorsun. Ah, evet, bütün yaptıklarını biliyorum. Tüm çapkınlıklarını bağışladım çünkü beni gerçekten sevdiğini sanıyordum.

Agatha Christie

Ama bu akşam yaptığın çok farklı, Richard. Bu çok çirkin bir şey. Hiçbir kadının bağışlamaması gereken bir davranış. Kendi güvenliğin için beni, karını sattın.”

Etolünü alarak kapıya doğru döndü.

Richard, “Theo,” diye kekeledi. “Ne... nereye gidiyorsun?”

Theo omzunun üzerinden kocasına baktı.

“Yaşamımız boyunca yaptığımız her şeyin bedelini öderiz, Richard. Ben işlediğim günahın bedelini yalnız yaşayarak ödeyeceğim. Sen ise... en sevdiğin şeyle kumar oynadın ve onu kaybettin.”

“Gidiyor musun?”

Theo derin bir soluk aldı. “Evet. Özgürlüğe gidiyorum. Artık beni buraya bağlayan hiçbir şey yok.”

Richard sokak kapısının kapandığını duydu. Aradan yıllar mı geçti yoksa bu yalnızca birkaç dakika mıydı? Pencerenin önünde bir şeyler uçtu. Manolyanın son yapraklarıydı bunlar... yumuşak ve hoş kokulu...

S O N

